הארץ

1 אג'. שנה נ"ו יום ו' ט"ז בשבט תשל"ד, 8 בפברואר 1974 V.56 / 16,691 / FEBRUARY 8

המחבלים בכוויית: הבוקר נתחיל בהוצאה להורג של היפאנים

המחבלים בסינגפור שיחררו את 3 בני־הערובה והמריאו במטוס יפאני לכוויית שם עמדו לנחות הלילה

גפור, 7 (ע"ד רויטרס). לת המחבלים שהחזיקו על בצבורת בני־ סינגפור ד־ 3 בני־ערובה, לאחר שניסו ת בית־זיקוק לנפט, המריאו לכוויית במטוס של חברה־ פה היפנית.

דעה ממשלתית נאמר שהמחב־ — כנראה 3 ערבים ו־2 יפאנים יחררו את שלושת בני־הערובה ההוראה. עוד נאמר בהודעה, היפאני הכריא להדרכו כמה פקידים של יר, שניהלו את המו"מ עם לים.

שוהים, נמצאים במטוס גם ד־ 20 פקידים יפאניים.

ייה נבהה, כי הוחלט שב לה־ לבטוס היפאני לנחות.

לכן הודיעה כוויית, כי היא ת להחזיר את מחיה המטוס. צת המחבלים ההורגים, בין אנשי השגרירות היפא־ בני־ערובה בכוויית, הציגו את

הודיעה שחבריהם בסינגפור יועברו לכוויית במטוס יפאני.

הם הודיעו כי המועד האחרון למילוי דרישתם הוא השעה 04.00 ביום ו' (הבוקר). אם לא יגיע המטוס עד אותה שעה, יש ב־ דעתם להתחיל ולהוציא להורג את עובדי השגרירות היפאנית.

בהודעה שפורסמה ע"י שר־המדי־ נה הכוויתי עבדול עזיז חוסיין, צו־ יין, כי ההחלטה להתיר את נחיתת המטוס נתקבלה בעיקבות פניות מ־ צד ר"מ יפאן, קאקואי טאנאקה.

עוד נאמר בהודעה, שהמטוס יור־ שה לנחות אך ורק כדי לאסוף את המחבלים שהשתלטו על השגרירות היאפנית. מחבלים אלה הבטיחו, כי יעזבו את הכוויית ללא דיחוי. המחבלים שהשתלטו על השגרירות

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

ד מעובדי השגרירות ה־ אנית בכוויית המוחזק כ־ ערובה ע"י המחבלים, ה־ ה בחלון בניין השגרי־ סבאחיים, כי האיש הוא כיר השני של השגרירות קאיצי טימורא (53). (צילום רדיו של אי.פי.)

בחירות בבריטניה ב־28 בח.ז.

מאת א. שם, סופר "הארץ" באנגליה

לונדון, 7 (מיוחד ל"הארץ"). ראש ממשלת בריטניה, אדוארד הית, הודיע היום שיערוך בחירות חדשות ב־28 בח.ז., 15 חודשים לפני המועד הסדיר. צעד זה יש לראות כנסיון רב־זמנו להחלץ ממצב בלתי נסבל שנוצר בבריטניה.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 11)

לפי ההודעה הממשלתית יפוזר ה־ פרלמנט שנבחר ב־19 ביוני 1970, ביום ו' (היום). הפרלמנט החדש יקיים את מושבו הראשון ב־12 ב־ מארס.

הית פנה לכורים בבקשה לדחות השביתה עד לאחר הבחירות

הבוקר פנה הית לנשיא איגוד ה־ כורים וביקשו לדחות עד לאחר ה־ בחירות עד השביתה שעליה החליטו כורי הפחם ואשר בגללה הכריז הית לקיים בחירות חדשות. נשיא איגוד הכורים, ג'ו גורמלי, זימן ליום ו' (היום) ישיבה של הנהלת איגוד.

קווי המדיניות של הית יצרו את המשבר הכלכלי הגרוע ביותר כאן ב־1929 בארצו ועוררו סיכסו־ כים יותר ויותר עם האיגודים ה־ מיקצועיים, שהגיעו לשיאם בהחלטת הכורים לשבות.

אף־על־פי שהית מנסה לפנות ב־ עיקר לרגשות נגד האיגודים הרוו־ חים בציבור, אין הדאות שדבר זה יזכה בתמיכת הציבור.

שמרנים מושבעים רבים, לרבות חברי פרלמנט ותתאים, שללו ב־ גלוי את ההחלטה להכריז על בחי־ רות חדשות כאלטרנטיבה לכיפה יחסים..סבירים. עם האיגודים ה־ מקצועיים. נותר איפוא לראות ב־ איזו צורה תשפיע הנאמנות המפ־ לגתית בבחירות המשתנות.

ממשלה רעה לישראל

בנקודת השקפה ישראלית, היתה זו הממשלה הגרועה ביו־ תר מאז ממשלת הלייבור בראשות אטלי ושר־החוץ ארנסט ב־ וין. אף־על־פי שהמצביעים ה־

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

ראש ממשלת בריטניה, אדו־ ארד הית, בעוזבו היום את מעונו בדאונינג־סטריט כמ' 10 בדרכו לבתי הפרלמנט ל־ הודיע על בחירות חדשות. (צילום רדיו של אי.פי.)

ישראל ומצרים מסכימות לטיסות תצפית לפיקוח על הדילול

הודיעו על כך לד"ר קיסינג'ר

מאת רפאל רוטשטיין סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 7 (מיוחד ל"הארץ"). מצרים וישראל הודיעו לשר־החוץ של ארה"ב על הסכמתן לעריכת טי־ סות־תצפית של מטוסים ולוויינים אמריקאיים, לפיקוח על הגשמת הס־ כם ההפרדה.

טיסות התצפית האמריקאיות הן חלק מהסכם ההפרדה מ־18 בינואר ויתרכזו בהתחייבויות הצדדים לדי־ לול הכוחות.

שלוש הנשים שהיו מוחזקות בשגרירות יפאן בכוויית כ־ בנות־ערובה בידי המחבלים ואשר שוחררו על־ידם. הנשים שהן מעובדי השגרירות, נר־ אות כשהן עוזבות את הבניין לאחר שיחרורן. (צילום רדיו של אי.פי.)

כתב גלי צה"ל

המצרים פוצצו 4 מבין 5 בסיסי־הטילים

(ע). בתחילת השבוע פוצצו המצ־ רים 4 מבין 5 בסיסי הטילים שניבנו על־ידם בתחום הארכה ה־ 2 לאחר הסכם הפסקת־האש שהושג באוקטובר — על כך מסר כתב גלי צה"ל, מיכה שגריר.

הידיעה שודרה אתמול בזמן גלי צה"ל.

הכתב מציין, כי המצרים המשיכו בהקמת בסיסי הטילים בגדה המזו־ רית גם לאחר שהסכם הפרדת הכו־ חות נכנס לתוקפו.

עתה הם פוצצו 4 מבין 5 בסיסי־ הטילים ואילו ה־5 נראה עומד על תילו.

צפוי חידוש הגשם

מזג האוויר היום יהיה מעונן חל־ קית בלבד. אולם לקראת שבת צפו־ יה התקבצות מוגברת ואפשרות של התחדשות הגשמים — מסר אמש החזאי.

*** מזג האוויר**

היום ובשבת: מעונן חלקית. מי־ דות החום היום: ירושלים 6 עד 12 במעלות, ת"א 8 עד 16, חיפה 10 עד 18, רמת הגולן 4 עד 9, צפת 5 עד 10, טבריה 9 עד 20, באר־שבע 7 עד 16, אילת 9 עד 19, מפרץ שלמה 12 עד 21 במעלות. הלחות היחסית: נמוכה.

פורד: ניכסון שוקל מסירת כל ההקלטות

וואשינגטון, 7 (ע"ר). סגן נשיא ארה"ב, ג'ראלד פורד, אמר היום, כי הנשיא ניכסון מסר לו לפני כ־10 ימים שהוא שוקל באורח פעיל את מסירתם לציבור של כל המיסמכים וסלילי ההקלטה של הבית־הלבן ב־ עניין ווטרגייט.

קהיר, 7 (ע"ר). נשיא מצרים יע־ רוך ביקור בן יומיים בהודו ב־24 ו־ 25 בח.ז.

בארה"ב אומרים על נאום קיסינג'ר:

רמז לערבים שאם לא יסירו החרם תחדל ארה"ב מלחץ על ישראל לסגת עוד

דאגה בסטייט־דפרטמנט נוכח סירוב הסורים למסור רשימת השבויים הישראלים

מאת רפאל רוטשטיין סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 7 (מיוחד ל"הארץ"). מקורות בסטייט־דפרטמנט הביעו דאגה עמוקה למצב בסוריה וחשש שתנופת הדיפלומטיה של ד"ר קי־ סינג'ר במזה"ת הואטה עד לבלי תקנה. המקורות הביעו השקפה ש־ השבויים הישראלים אינם עוד ב־ חיים וזוהי הסיבה לכך שהסורים מסרבים להסכים לביקור נציג ה־ צלב־האדום אצלם. נוסף לכך הצ־ ביעו המקורות על הבעיות הפנימיות הניצבות לפני הנשיא חאפז אסאד והלחצים מצד עיראק נגד השגת הס־ כם סורי עם ישראל.

מקורות יודעי־דבר אומרים, כי נאום קיסינג'ר אתמול, שבו גינה את התכסיסנות הערבית, מעיד על ה־ חומרה שבה רואה ממשלת ארה"ב את סירוב הערבים לקיים את הבט־ חתם: לפני שבועיים הבטיחו סעו־ דיה וכוויית לוואשינגטון שהחרם יו־ סר ועתה נראה שהערבים חזרו בהם מהבטחתם, מתוך רצון לנצל את המצב ניצול נוסף.

מנאום קיסינג'ר משתמע רמז לערבים, שאם לא יסירו את החרם, תחדל ארה"ב מלחצה על ישראל לנסיגה נוספת אל מעבר למעברי סיני.

ביקורו של חוסיין בוואשינגטון נידחה למועד לא־מוגדר, כאשר ש־ ארה"ב סבורה, כי אין טעם לקיומו עכשיו בהיעדר תנופה לקראת הסכמה ירדנית־ישראלית. מלבד זאת ממתינים האמריקאים לראות מה יהיו תוצאות ועידת הנפט באלג'יר ורק אז יכריעו על צעדם הבא.

פקיד או"ם בז'נבה אומר:

שיחות עקיפות עם סוריה מתנהלות כל הזמן

הצלב־האדום אינו מסכים עם אבן שדיון פומבי בשאלת השבויים בסוריה עלול להזיק

מאת ארתור כהן, סופר "הארץ" בשווייץ

בזל, 7 (מיוחד ל"הארץ"). פקיד או"ם בז'נבה שנתבקש ל־ הגיב על הצהרה מטעם ממשלת ישראל שהיא עומדת בתוקף על תביעותיה שדמשק תגיש את רשימת השבויים לפני שיוכל ל־ היפתח מו"מ על הפרדת הכוחות בצפון, אמר: "ייתכן שהדובר ה־ ישראלי התכוון לשיחות רשמיות וישירות עם סוריה, שהרי שיחות

(סוף בעמוד 2, טור 2)

הימאים החליטו להמשיך בהשבתה

מאת סופר "הארץ"

איגוד הימאים הירדונים דחה אמש את ההצעה שהשלום המיקרכה ל־ ימאי האניות דן וגילי ע"י הבי־ טוח הלאומי, החליט להמשיך בהשבתה כ־30 האניות שבנמלי הארץ, הן נפגעו אתמול פוהת מ־10 והאחרות ממתינות מבילא בתור ל־ פריקה. הימאים מניחים, שאם ימ־ שיכו לקבל שכר, ההיה להם הזקה על מקום העבודה.

נציגות האיגוד הודיעה, כי ימאי האניות — כ־150 במספר — מסר־ בים לקבל מענק אבטלה עבור ה־ תקופה שבה לא עבדו לאחר העמדת 2 אניות הנוספים לפני כמה חודשים, אלא תובעים תשלום שכר בעד אות־ תקופה. ועל כן הם דורשים שה־ להם יבוצע ע"י צים קווי נוספים (בפירוק).

מאידך הסכם העבודה עם הימאים הידועים מחייב את חברות הספ־ נות לשלם להם משכורת רק עבור שבוע לאחר שפוטרו.

עדיין נמשך הסיכסוך בין איגוד קציני הים לבין צים שלפני 5 ימים גרם להעמדת אניות הגלנות אזיים בחיפה (ראה גם ידיעה בעמ' 3).

חילוקי־דעות המערך־מפד"ל גם לגבי קווי־יסוד מדיניים

החל דיון רשמי על מיהו יהודי

מאת דן מכלל סופר "הארץ"

בליאת ועדת המו"מ הקואלי־ ציוני החלה אמש בדיון בתביעת המפד"ל לתקן את החוק מיהו יהודי, לאחר שנושא זה נידחה פעמים מספר ע"י השר פנחס ספיר כדי לאפשר מוצא מן הסבך בשאלה זו. בישיבת ערב שנמש־ כה זמן רב הועלו גם נושאים אחרים הקשורים לדת ולמדינה.

בישיבה השתתפו גם נציגי ליע"ז אשר החרימו את ישיבת הבוקר של הוועדה, כמחאה על דברי השר ספיר נגד השר משה קול, כפי שפורסמו באחד העתונים שלשום. לאחר שמר ספיר הכחיש בישיבת הבוקר כאילו אמר דברים אלה (שלאחר פרישת ר"צ מן המו"מ הקואליציוני "משה קול לא יהיה עוד מיכה גרוסיס"), ניסה הח"כ אהרון ידלין לשכנע את ראשי ליע"ז להצטרף לישיבה, אך הם הסכימו לבוא רק לישיבת הערב.

חילוקי־דעות מדיניים

בישיבת הבוקר נתגלה שקיימים חילוקי־דעות חמורים בין המפד"ל והמערך לא רק בשאלה מיהו יהודי, אלא גם בשאלות המדיניות.

נציגי המפד"ל דרשו, כי להסכם הקואליציוני תצורף כנספח הודעת המפד"ל בעניין יהודה ושומרון. ב־ הודעה זו, שתנוסח לפי תביעת ה־ מפד"ל כמכתב לראש הממשלה או למבשל העצמה, תודיע המפד"ל, כי בתנאים מסוימים היא תהיה חייבת לפצול לפי החלטת ועידתה, בה נא־ מר, כי "המפד"ל לא תוכל להיות שותפה לאחריות ממשלתית, אם תוגש ע"י הממשלה תוכנית שלום שיהיה בה משום ויתור על חלקים מא"י היא נחלת אבותינו".

נציגי המערך התנגדו לנספח כי זה. השר גלילי אמר, כי "מכתב גורר גם תשובה וזה עלול לסבך את העניין". השר ספיר הציע למפד"ל לחכות עד שהעניין יהיה אקטואלי. על כך הגיב הח"כ יצחק רפאל, כי "המפד"ל חייבת לבוחריה למסור הודעה ברורה, שאם תכריע הממ־ שלה בניגוד לעמדתה בעניין יהודה ושומרון, היא תפעל בהתאם לעמ־ דתה". ח"כ חיים צדוק הציע שהמ־ פד"ל תפיץ את ההודעה בכנסת, ב־ עת הצגת הממשלה, אך נציגי המפ־ ד"ל דחו הצעה זו.

חילוקי דעות נתגלו גם כאשר דרשה המפד"ל להכניס בפירוש ל־ קווי היסוד החלטת הכנסת מ־ 16.3.72, שהתקבלה כתגובה על תוכ־ נית הפדרציה של חוסיין ובה נא־ מר, כי "הכנסת קובעת את זכותו ההיסטורית של העם היהודי על א"י". כן דרשה המפד"ל למחוק מקווי־היסוד הקודמים סעיף המאש־ ר נכונות ישראלית להסדר ביניים עם ארצות ערב — נוסף למצרים, או להכריז בפירוש שסעיף זה אינו חל על ירדן. נציגי המערך עדיין לא הגיבו על דרישות אלה.

(הסוף בעמוד 2, טור 4)

מקורות המקורבים לבית־הלבן:

סבלנות ניכסון כלפי חרם הנפט — פגה והולכת

הדבר עשוי להביא להאטה זמנית במאמצי השכנת השלום של ארה"ב במזה"ת

מאת צארלס מאהוואסי, סופר "הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 7 (מיוחד ל"הא־ רץ"). סבלנות הנשיא ניכסון כלפי ההשהיה הערבית בהסרת חרם הנפט וסירובם לקיים את הבטחותיהם, פגה והולכת — או־ מרים מקורות המקורבים לבית־ הלבן.

הצהרת ד"ר קיסינג'ר, שהאשים את הערבים ביום ד', זו לראשונה בסמכות, משקפת הלך־רוח נזעם של הנשיא. הלך־רוח זה, אם יתחזק כתוצאה מעקשנות סורית בשאלת השבויים, עשוי להביא להאטה זמ־ נית במאמצי השכנת השלום של ארה"ב במזה"ת.

נראה, כי גוברת והולכת התנגדות ממשלת ארה"ב להתרפת התכ־ סיסנות הערבית, באמצעות הבטחות ואיומים, המוגדרת כאן כשיטת ה־ מקל והגזר. בראש דאגות פקידי ה־ בית־הלבן עומד משבר האנרגיה ה־ מחמיר בארה"ב, המגביר את האב־ טלה, גורם מחסור במיצרכים ומעו־ רר הלך־רוח אנטי־ממשלתי תקיף. העיכוב הערבי בביטול אמברגו ה־ נפט נראה כאן בחוגים רבים כנסיון לנצל את הקשיים בהם נתונה ממ־ שלת ארה"ב והוא מעורר תרעומת עזה הן בלב האיש מן הרחוב והן בקרב הריפובליקאים, מעצבי ה־ מדיניות.

כלכלנים ואנשי עסקים במשאל "הארץ"

וצר הלאומי ב־74 — כאשתקד; ת־החיים תרד * היוקר יימשך

כאן התשלומים של ישראל יך להגיע בטווח הקצר. ב־ בהחל יתרות מטבע־חוץ, ים יסוד לחשש חמור לגבי שלאחר 1974 — זו אחת ז הסולות מדבריהם של כל־ אנשי עסקים שהשתתפו ב־ של "הארץ".

ל נטלו חלק אהרון הברת, ליל, דוד הורביץ, לשעבר ; ישראל, יעקב לוינסון, יו"ר בנק הפועלים והפרופסורים קין ומרשל סרנת מן האו־ ה העברית בירושלים.

משתתפים הביעו דאגה לגבי שקעות השנה. הם אמרו, כי הביטחון הגדולות עלולות בחלקן על חשבון ההשקעות (וכן על חשבון היצוא) — על קצב צמיחת המשק ויכולתו לעמוד במשימות ביטחוניות וחברתיות בעתיד. הם סבורים בדרך כלל, כי יש צורך להעלות את השער האפקטיבי ליצוא, ע"י תוספת פר־ מיות או פיחות פורמאלי של שער הלירה — צעד שממנו לא יהיה מנוס, בסופו־של־דבר.

בדרך כלל צפו המשתתפים לשנת 1974, שהתוצר הלאומי הריאלי יהיה בקירוב באותה רמה שהיתה ב־1973 ; רמת־החיים תרד, ותהליך עליית המחירים יימשך באופן חריף, לפחות בתקופה הקרובה (חלק מן המשתתפים ראו את שאלת עליית המחירים כשאלה מישנית בחשיבו־ תה). הודגש מאד הצורך, שהממשלה בבידה העשה מאמץ רציני למנוע קי־ צוץ הרצאותיה. אשר להשפעת מל־ חמת אוקטובר, נטו המשתתפים לה־ נית, כי הן לא יורגשו בטווח הארוך.

(הנוסח המלא — ראה עמוד 13).

ביקורת קשה על ההנהגה בישיבת מרכז מפ' העבודה

אש המבקרים — גוברין, שהחליף קריאות נזעמות עם ג' מאיר וכינה את ספיר "רוטשילד הישראלי"

מאת דן מכלל סופר "הארץ"

ת הריפה, שהוגדרה ע"י המשתתפים בדיון כמבר הבור הביוד בפלגת־העבודה, ב־ ... על הנהגת המפלגה בהמשך הדיון המבקרים ניצב מר עקיבא הגדיר את תוצאות הבחי־ לה למערך, במיוחד בהנ־ לים. לדבריו לא היתה ה־ צאה של הכלהבה בלבד, "4 שנים שעברו ובהן ש־ הום הביבק החברתי". מר יל את האחריות על ה־ ובממשלה יש מיכהו ש־ כך בביטויה". הוא תקף פנחס ספיר על יחסו ל־ בעניין הסובסידיות וכינה שילד הישראלי". בתגובה ב' מאיר בקריאה: "תגיד ; רוצה, אבל קצת תרבות בבני אדם שעובד כבוד". "אין לי דרך ארץ בפניך. רחבנות לי עליך". גוב־ רי עם הפועלים, כמו ש־ ז, ואז הרוכי". אל תפיף אינני שובע כבוד כמה".

בבירכו המפלגה על תוצאות הבחירות. דברי ביקו־ רת השמיעו כמעט כל המשתתפים בדיון — נציגי דור הוותיקים והצעירים כאחד — והדברים ליוו לפעמים דו־שיח חריף בין הנואמים וגב' גולדה מאיר, שהגיבה בקריאות ביניים.

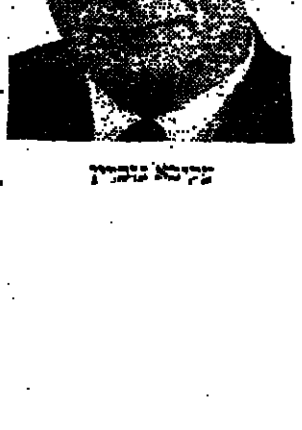

עקיבא גוברין

מר גוברין האשים את חברי ה־ הנהגה המרכזית של מפלגת־העבודה ב"שקרנות", משום שהצביעו בכנ־ סת בעד התקציב. דו־שיח נוסף בין גוברין וח"כ אהרון ידלין התפתח כאשר ניסה מר ידלין להעיר הערה ליו"ר הישיבה. בדו־שיח זה התערב יצחק בן־אהרון, שחלק על זכות יו"ר להעיר הערות לגבי דברי הנו־ אמים. לבסוף הטיח מר גוברין ל־ עומת ח"כ ידלין: "למה שאתה מד־ בר אין בעיני כל ערך".

הצעות סמודגמים

דברי ביקורת קשים השמיע גם מר משה כהן, שהופיע כנציג הסטו־ דנטים במרכז המפלגה. הוא האשים את המפלגה בהתדרדרות וטען, כי הציבור תובע שינויים רציניים ב־ הנהגת המדינה. בפנייה לגבי מאיר

(הסוף בעמוד 2, טור 4)

בגליון זה 22 עמודים בצרוף המוסף השבועי בן 40 עמ'

هكذا من الأصل

המחבלים: המתמרדים בירדן דורשים ממשלה צבאית

תובעים גם הזמנת ציוד צבאי בבריה"מ

ביירות, 7 (יופי"ע, ע"י ר-ע"צ). מקורות של המחבלים אמרו היום, כי המרידה הצבאית ב־ירדן התפשטה לשתי דיוויזיות. הדרישות כינון ממשלה צבאית.

לדברי סוכנות הידיעות הפלשתינית, „ואפילו הקיפו אנשי הבריגדה ה־40 את תחנת הרדיו של רבת־עמון, בית־זיקוק לנפט צפונית מן הבירה, אחד מארמונות המלך חוסיין ואת מטה הצבא.

„הסיבה הישירה למרידה, היא ההלטה שנתקבלה ע"י המלך, ה־אוסרת על מתן מילות ממשלתיות לחיילים וקצינים זוטרים. נוכח ה־מצב הכלכלי הגרוע ועליית יוקר החיים, אין ביכולתם של קצינים זוטרים וחיילים לקיים את התחייבויותיהם הכספיות" — מציינת ה־סוכנות הפלשתינית.

הטלוויזיה הירדנית הסירה היום את האיפול והראתה את חוסיין בלווית מפקדי הצבא מבקר יחידות צבאיות. הטלוויזיה מסרה, כי המלך הודיע ליחידות הצבאיות על החלטתו מ־לפני חודשיים להעלות את שכרם וכי השבוע אישר הקבינט את ה־לטתו.

מהדורות החדשות בטלוויזיה צי־טה את ראש הממשלה שאמר, כי רק מספר קטן של חיילים היה מעו־רב במה שכינה „המחאה על השכר הנמוך" וכי אויבי ירדן הם שהפיצו ידיעות כוזבות על ממדי התקריות. אך נוסעים מירדן שהגיעו לביירות מסרו, כי במרד השתתפו כ־2000 חיילים בדרגים התחתונים באיזור זר־קא.

טיטו תומך בזכות הערבים „להיאבק בכל הדרכים"

דמשק, 7 (יופי"ע). הנשיא טיטו הביע תמיכתו בזכות הערבים „להיא־בק בכל הדרכים" העומדות לרשותם, כדי „לשחרר את אדמתם מן הכיבוש הישראלי".

בהודעה משותפת שפורסמה בתום ביקורו בסוריה, נאמר בין השאר: „טיטו ואסאד הסכימו שהסדר בר־קיימא במזה"ת יושג אך ורק ע"י נסיגה מלאה ומהירה של צה"ל מ־כל השטחים שנכבשו ב־1967 ואח־ריה החזרת הזכויות החוקיות של ה־עם הפלשתינאי, כולל הזכות להגד־רה עצמית; הפרדת הכוחות חייבת להיות רק צעד ראשון; הנסיונות ה־ערביים להשיג הסדר בדרכי שלום, אינם פוגעים בזכות החוקית של מ־דינות־ערב להיאבק בכל הדרכים ה־עומדות לרשותן נגד התוקפנות ול־מען שיחרור אדמתן".

נהרג הולך־רגל

(ע). הולך רגל, יצחק מרקוביץ, בן 68, מאבן־יהודה, נהרג אמש ב־תאונת דרכים בצומת בן־יהודה. בכניסה פריסה פגעה בו ופצעתו קשה, והוא מת בדרך לבי"ח.

יבי

תן לגוסס דור
ויקרא־דרור.
צודק כפרוג
לסגוד לאין הנזר
שהיה אניש
כאשר שאיפה הפך
נשיכה ר.
לסגוד לאין הנזר
שהפך את אסור
לשלפן ונאשם דם.
לסגוד לאין הנזר
שאל צלם־אלוהים
לאף הונר.
לסגוד לאין הנזר
שיבקש את כל העולם
מוכר וכבלין ר.
לסגוד לאין הנזר
שאלפים אינשטיין אמר לו:
„הלוואי להוציא כנפש
אשר כאיש אדם?
לסגוד לאין הנזר
שובה את בזה וגאוה
לסגוד לאין הנזר
שנולא ואמונה לומר חופש?
לסגוד לאין הנזר
שיהיה אשירים בבאים
על השגון תרבות ר.

(כ.)

„אל אהרם":

הצבא יחל לשלות מוקשים מן התעלה

השלב הראשון בעבודה יימשך חצי שנה

קהיר, 7 (אי.פי.). „אל־אהרם" די־וח היום על פתיחת מבצע ניקוי תעלת סואץ. לדברי העתון, יחלו יחידות הצבא המצרי לשלות מוק־שים מן התעלה ולהכין סקר על ה־צמצים החוסמים אותה.

משור אחמד משור, יו"ר מינהל התעלה, הודיע לממשלה, כי השלב הראשון לקראת פתיחתה יימשך 6 חודשים ויעלה 75 מיליון לי"מ, שהן 182 מיליון דולר.

השלב השני בפתיחת התעלה, הר־חבתה והעמקתה, יארך 6 שנים וי־עלה 11.28 מיליארד דולר. בסיום שלב זה יוכלו לעבור בתעלה מיכ־ליות־ענק.

„אל־אהרם" מסר, כי מצרים קיב־לה הצעות מארה"ב, יפאן ואיטליה, ומן הבנק העולמי, למימון פיתוח התעלה וביצוריה.

בינתיים מסר סגן ראש הממשלה ושר־האוצר, עבדול עזיז חג'אזי, ש־בינוי התעלה ושלוש עריה יעלה כ־7.6 מיליארד דולר.

דובר האו"ם:

השלב ה־3 בפינוי והדילול מתנהלים בסדר

ואלדהיים שוקל ביקור במזה"ת

קהיר, 7 (יופי"ע). השלב השלי־שי של נסיגת צה"ל מן הגדה המע־רבית וכן הדילול ההדדי של הכו־חות והצבתם מחדש בגדה המזר־חית, מתנהלים בצורה מניחה את הדעת — אמר היום דובר האו"ם.

הדובר הוסיף, כי מזכיר האו"ם שוקל ביקור במזה"ת. יתכן שביקור זה ייערך לאחר שמצרים וישראל ישלימו את הפרדת הכוחות ב־5 במרס.

פקידים כאן אמרו, שאם יושג הסדר שלום כולל ערבי־ישראלי עד פתיחת התעלה, יורשו אניות המניפות דגל ישראל לעבור בה. אם לא יושג הסדר עד לאותו מו־עד, לא יותר המעבר לאניות יש־ראליות, אך סחורות המיועדות ל־ישראל, על סיפון אניות זרות, יוכלו לעבור בתעלה עד להשגת הסדר.

שיין: אביא לישראל איחולי תושבי ברלין

„אין לי ביקורת על החלטת השוק ביחס למזה"ת"

מאת צ'ארלס ויצקי
סופר „הארץ" בגרמניה

בון, 7 (מיוחד ל„הארץ"). „אני מקווה להביא את איחולי תושבי ברלין לעם בישראל השרוי במצב שלא הוקל באחרונה" — אמר ב־ראיון לסופר „הארץ" ראש עיר־יית ברלין, קלאוס שיץ, שיבוא לביקור בישראל בשבת (מחר). מר שיץ מקווה לערוך שיחות מ־דיניות, עם הגב' מאיר ושר־החוץ אבא אבן.

בדברו על עמדתו בעניין הקשיים שהעמידה בון על דרכה של ואשינ־גטון, שבמהלך מלחמת יום הכיפו־רים ביקשה להעביר נשק מגרמניה לישראל, אמר מאיר שיץ: ניתן היה למנוע את חילוקי־הדעות שש־ררו אז בעניין זה עם וואשינגטון.

בדברו על הצטרפות גרמניה להחל־טת בריסל על המזה"ת, אמר: אי־נני שש למתוח ביקורת על החלטה שאישרו כל מדינות השוק בנסיבות קשות. בשעתו לא הייתי מרוצה מ־מה שנאמר בהחלטה, אך במבט לא־חור שוב אין לי ביקורת עליה.

לשאלתי על אי־ההבנה בין צעירי המ.ד. לבין צעירי העבודה בישראל, ענה: אין מקום להתרשם אך ורק מן העובדה שמקיימות הצעירים ה־סוציאליסטים בשעה זו אין לה כמ־עט עניין בישראל ויתכן שהוא מ־עניינת יותר בעמדה הערבית. אני משוכנע, שהמנהיגות הנוכחית אינה מייצגת את השקפות הדור הצעיר בס.ד.

לשאלתי כיצד הוא רואה את עתיד ירושלים, אמר מר שיץ: אם יהיה הסדר שלום אמיתי, הרי שחלק נב־בד מהסדר זה יאפשר להכיר בירד־שלים כמרכז הרוחני לכל (ראה גם ידיעה בעמ' 10).

(עסוס"א). מר שיץ קרא הערב ל־העניק גבולות בטוחים לישראל, ה־נשענים על ערובות.

מקורות בגדה לסופר „הארץ":

ערפאת יכריז בשבוע הבא על ממשלה פלשתינית

ירדן מזמינה אישים בגדה להשתתף בוועידת ז'נבה

מאת יהודה ליטני,
סופר „הארץ"

ממשלת ירדן שלחה בימים ה־אחרונים הזמנות רשמיות לכמה אישים בגדה המערבית הידועים באהדתם לבית־המלוכה ההאשמי, להצטרף למשלחת הירדנית לשיחות השלום בג'נבה.

אחד השרים הבכירים בממשלת ישראל התבטא באחרונה בפורום ס־גור, כי „עמדתנו תהיה שירדן מייצגת את הפלשתינים ולא נתנגד אם נציגים משכם ומחברון ישתתפו ב־משלחת הירדנית". השר הוסיף, כי ממשלת ישראל איננה סבורה שאותם פלשתינים הנמצאים בארצות ערב הם „הפלשתינים הבלעדיים".

לסופר „הארץ" נודע, כי ישראל תתיר לאישים שהוזמנו ע"י ירדן ל־השתתף בוועידת ג'נבה כנציגי ה־שטחים המוחזקים, אך לא תסכים בכל צורה שהיא להשתתפות נציגי השטחים בוועידת אש"פ המתקיימת והודש בקהיר.

מקורות בגדה אמרו אתמול, כי ערפאת יכריז בשבוע הבא בשם אש"פ על הקמת ממשלה פלשתי־נית בגולה, אליה יצורפו מספר נציגים מן הגדה, שגורשו ב־שנים האחרונות ע"י ישראל ל־ירדן.

אש"פ תכנית לכינון סמכות לאומית פלשתינית בגדה המערבית ובעזה.

כן יסכים אש"פ לייצג את העם ה־פלשתינאי בכל ועידה בין־לאומית, ב־תנאי שזכות זו לא תוענק לירדן — מסר „ליאוריין לה ז'ור".

עתוני לבנון: הממשלה — בקרוב

ביירות, 7 (ע"צ). המחבלים יכ־ריזו בקרוב על הקמת ממשלה פלש־תינית בגולה — ספנו היום שני העתו־נים הלבנוניים „אל־נהאר" ו„ל'אור־יין לה־ז'ור".

לדברי שני העתונים, תוגש ביוזמה הקרובה של הועד המרכזי של אש"פ.

ערפאת נועד עם שגריר בריה"מ בלבנון

ביירות, 7 (ע"צ). ערפאת נועד אתמול עם סאוואר אזימוב, שגריר בריה"מ בלבנון, בנוכחות אבו־סאלח, חבר הועד המרכזי של פתח.

האפיפיור מציע בינאום „מסוג כלשהו" בירושלים

„הוואתיקן יפרט הצעתו בבוא הזמן"

מאת הולדה ליברנוכה
סופרת „הארץ" באיטליה

פירנצה, 7 (מיוחד ל„הארץ"). האפיפיור פאולוס ה־6 נפגש היום עם שר־החוץ הלבנוני ובשיחתו הוזר ואישר — לדברי יועצו — שהוואתיקן מציע בינאום מסוג כלשהו בירושלים.

עוזרו של האפיפיור אמר, ש־פאולוס נמנע מלפרט איזה מעמד מיוחד צריך לתת לדעתו לעיר הקוד־שה. העוזר ציין, שהוואתיקן יפרט את הצעתו בבוא הזמן, כאשר הסיב־סוך הישראלי־ערבי יתקדם לקראת הסדר. בכל מקום, אמר, הוואתיקן שוללת מצב שבו תוליה למדינה אחת בלבד ריבונות על ירושלים.

דובר הוואתיקן, פרופ' פדריקו אלסנדריני, הגיב היום במסיבת־ה־עתונאים שלו על פירסום הראיון ש־העניק לסופרת „הארץ" ב־5 בח.ז. לאחר תגובתו מאתמול לשאלות סו־פר יו.פי. אלסנדריני הכחיש, כי ה־וואתיקן רואה את שאלת הפלשתינים כבעיה הומניטרית בלבד (בראיון ל־„הארץ" הירבה אלסנדריני לדבר על שאלות הומניטריות בתשובה לשא־לתי, שנוסחה כך: למה התכוון ה־אפיפיור בנאומו ב־21 בדצמבר בדב־רו על השאיפות הלגיטימיות של ה־פלשתינים?).

בדבריו לעתונאים אמר אלסנדריני היום, כי בשיחתו עם סופרת „הארץ" הודגש הצד ההומניטרי של מצב ה־פליטים, אך אין פירוש הדבר שמ־עם בחשיבות שאיפותיהם הכיבותיהם הלגיטימיות, שעליהן דיבר האפי־פיור כמה וכמה פעמים. על כן — אמר אלסנדריני לעתונאים — טעות היא להכחיש שההבנה שהובעה כלפי הבעייה הפלשתינית איננה חורגת מ־תחום פיתרון סביר והומניטרי של הבעייתם.

נראה, כי בימים האחרונים הופעל לחץ ערבי על הוואתיקן שייצא בהבהרה לגבי עמדתו ב־שאלת הפליטים, ומכאן נובעים אולי הדברים שאמר היום דובר הכס הקדוש.

קיסינג'ר בפנאמה

פנאמה סיטי, 7 (יופי"ע). שר־החוץ האמריקאי הגיע היום לכאן כדי לחתום על הסכם בן 8 נקודות, לפיו מתחייבת ארה"ב להעביר את האחריות המלאה להפעלת תעלת פ־נאמה לידי פנאמה.

מקורות בצבא ארה"ב:

בריה"מ שולחת מטוסים לסוריה לשיקום חיל־האוויר

הסורים מקימים מחסות למטוסים — כמו במצרים

וואשינגטון, 7 (אי.פי.). מקו־רות בצבא ארה"ב אומרים, כי בריה"מ מספקת מטוסים נוספים לסוריה לשיקום חיל־האוויר שלה, בעיקבות אבדותיה הקשות במלח־מת אוקטובר.

לפחות 7 מטוסי מיג 21 ומטוסי־קרב אחרים המאוחסנים בארגזי ענק, נר־או באחרונה בנמל לאטקיה, לאחר שהורדו מאנייה סובייטית.

לסוריה אבדו לפי הערכה אמריק־אית 185 מטוסים במלחמה ועד כה קיבלו כ־130 מטוסים סובייטיים במ־קומם.

במשלוחי הנשק האחרונים שהגי־עו לסוריה נכללים ספינות־טילים ו־9 הליקופטרים מן הטיפוס החדש ק.א. 25. זהו המישלוח הראשון של הלי־קופטרים מסוג זה לארץ זרה מחוץ לבריה"מ — אומרים מומחי ארה"ב.

נמסר, כי מישלוחי נשק נוספים לסוריה מגיעים גם מעיראק. מקורות אמריקאיים מדווחים, כי שיירה של כ־50 משאיות נושאות תחמושת, דלק ואספקה אחרת, הגיעו לסוריה בינו־אר.

כן נמסר, כי סוריה בונה 3 שדות־תעופה חדשים בהם מחסות מיוחדים מבטון ופלדה, להגנת מטוסים מהת־קפה אווירית.

מקורות בצבא ארה"ב, אומרים, כי הסורים יוכלו למסור 3 להקי מטוסי־קרב בשדות־התעופה בסמוך, אבל עד־דובר ושאראט, כשיהיו מוכנים בעוד כמה חודשים.

המחסות למטוסים דומים לאלה שבנו המצרים בעיקבות מלחמת ששת הימים ואשר נתגלו במלחמה זו כ־חסינים מהתקפות צה"ל. העובדה שהטילים האמריקאיים שהיו בשימוש חיל־האוויר הישראלי לא הצליחו להרוס את המחסות, מעסיקה כיום מומחי צבא אמריקאיים המחפשים דרך להפעלת טילים בעלי עוצמה חזקה יותר.

מדינה חדשה — האי גרנדה

סנט ג'ורג' (גרנדה), (ע"ר ויו־פי"ע). אי זה בים הקאריבי זכה ה־יום לעצמאות מידי בריטניה, שעות ספורות לאחר שהמשטרה עצרה את מנהיג האופוזיציה. ראש הממשלה, אריק גאירי, אמר, כי גרנם קשר נגדו.

לגרנדה, הדרומי מבין איי וינד־וורד, אוכלוסיה של 104,000 תושבים ושטחה משתרע על 133 מיליון מרו־בעים.

חיילים נהרג בצפון

חייל נהרג בצפון בהיתקלות עם חוליית מחבלים

מאת יהודה אריאל
סופר „הארץ"

חייל צה"ל נהרג שלשום בערב בהיתקלות עם חוליית מחבלים ש־חדרה לכתחנו לאיזור עבטיה שמ־צפון לקיבוץ דפנה.

ההיתקלות אירעה ביום ד' ב־6.45 כאשר חוליית מחבלים שנעה בשט־חנו פתחה באש חזקה בטווח קרוב באד על מספר מורים. הם ירו פגז וביגו לעבר הרכב, שנפגע בחלקו הקדמי. הכוח שלנו השיב אש ביד־דיה, אולם אחד החיילים נפגע מ־יריית המחבלים בראשו ונהרג במ־קום. לאחר קרב קצר נסוגו המחבלים צפונה. בחיפושים בשטח נמצאו שא־ריות התבוסה של המחבלים.

בזה מספר שבועות לא היתה פעי־לות מחבלים בגבול הצפון. בכוחים שהחידוש הפעולות בא אחר סיקור במזג האוויר והאפשרות לנוע ביתר קלות בשטח.

שיחות עקיפות עם סוריה

(סוף מעמוד 1)

עקיפות לא־רשמיות עם סוריה על הפרדת הכוחות, מתנהלות כאן הרלבל ביחוד ההפרדה עם מצרים".

פקידי הצלב־האדום בז'נבה אמ־רו, כאינם מספיקים עם דברי שר־החוץ, אבא אבן, כי דיון פומבי ב־שאלת השבויים בסוריה עלול להזיק לשבויים. הפקידים ציינו כעל אף עזיבת לא־דוכפור של נציג הצלב־האדום בדמשק, סירבה סוריה ב־עקשנות למסור רשימת שבויים ו־לאפשר לנציג לבקרם. הפקידים הד־גישו: הנהגה הציבורית הכבדה ב־ישראל ובעולם לשלום השבויים, היא לדעתנו האמצעי היחיד ללחוץ בלתי־פוסק על ממשלת סוריה ש־תתייחס בצורה הומאנית לשבויים. החלטה גינוי וגזיפה לממשלה סו־ריה על יחסה לשבויים הישראלים ד־סירובה העקשני למסור את רשימות השבויים ולאפשר ביקור אצלם של נציגי הצלב־האדום — נתקבלה ב־ימים אלה באקספוזיציה של איגוד נציגות פועלי המזון בז'נבה.

כן קיבל האינטרנציונל כמה הח־לטות פרו־ישראליות תוך הבעת תקווה שוועידת השלום בז'נבה אכן תביא לשלום הנכסף המזוהל ול־גבולות ביטחון למדינת־ישראל ה־נאבקת על קיומה.

ועד משפחות השבויים דן בהתפתחויות האחרונות

(ע). ועד אגודת משפחות הנעד־רים השבויים בסוריה דן בהתפת־חויות האחרונות בקשר להשגת רשימות השבויים ואפשרות ביקור נציגי הצלב־האדום אצלם.

ראש הועד, יוסף מנחם, הזכיר את הפגישה ב־10 בינואר עם ראש הממשלה, בה הובטח לוועד שלא יהיה כל מו"מ עם סוריה, כל עוד לא תוגש רשימת השבויים ולא יותר ביקור הצלב־האדום אצלם.

חילוקי דעות מערך־מפד"ל

(סוף מעמוד 1)

ויכוח ער התנהל בסעיף ההתנח־לויות. נציגי המפד"ל דרשו תוכנית תקציבית מפורשת לפיתוח ההתנח־לויות. השר מיכאל חזני, שהעלה דרישה זו, לא דיבר על הסכומים המוגדרים בתקציב, אך ידוע שלפי עמדת המפד"ל, מדובר ב־300 מיל־יון ל"י בשנה, בכל אחת מ־4 ה־שנים הבאות. השר זרח ורהפטיג אמר, כי פירוט דרישה המפד"ל היא הכפלת מספר ההתנחלויות תוך שנה אחת.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 11)

השר גלילי התנגד לדרישות אלה וטען על הגדרה כללית המחייבת את הממשלה לפעול לביסוס ההת־נחלות הרחבתה.

בישיבת הערב

בפתיחת ישיבת הערב הביע ה־שר קול את תמיהתו על כך שנב־ראיר לא משתתפת עדיין בדיונים ובכך הופכת ישיבות הוועדה לסימ־פוזיון בתמצית. הוא הבע לסיים את השיחות ולהקים ממשלה לאלתר — יפסיקו ל"ע להשתתף בדיו־נים ויאמרו למערך לסיים את ה־בירורים ואז ישקלו את הצטרפותם לאחר הסיכומים.

על כך הודיע ספיר, כי הוא מק־וה לסיים את השיחות עד סוף השבוע הבא. לגבי האופטימיות של מר ספיר, התעדר בהמשך הישיבה,

כי הניגודים בשאלת מיהו יהודי נמ־צאו עמוקים כפי שהיו.

את הדיון בנושא זה פתח חי"כ צדוק, שהעלה הצעה להתאחד סט־סוק בעניני אישות.

את עמדת המפד"ל הציג בצורה קיצונית ביותר ח"כ רפאל, שטען, כי בישראל קיימת „עלייה של גר־ויים" אחד מתערבבים ביהודים. כן אמר שהמפד"ל תבוא לשם כשהד־בר עם זרים קתנגבוריבים „יותר מוב כאחד עם ל"ע". הוא הציג 3 הצעות: היקף חוק מיהו יהודי, הר־חבת חוק פירסום הנשבים, או תיקון חוק הירשם.

השר פרס אמר, כי הוא אינו רו־אה סיכוי לשינוי הצעות הקרובות בייס ואם כך הדבר, נראה שבעייה זו כבטלה בבעית כל סיכוי להקמת הממשלה.

הדיון יימשך בשבוע הבא ביוזמ־ל"ע.

התקפות ברמז ל"ע

מרמז ל"ע הוליס אבטו לר־קום לפניו את צבעות נציגי הבפלגה ולאבל אותה. השאלה אחרת, כאם לא יבואו הימים ב־ימים הקרובים ביותר, „יש להביא לגבי כאיר להביא את הסכמתה ל־סיום עם כל סיכה בנפרד וליע הדין או אם הסיכום כאמור לה להצטרף לקואליציה".

בישיבת הנהגה המצע־הולכה של האקומיביה להחייבה הקבה קואליציה מערך־ל"ע־ר"צ, המבוססת על תר־מין יוזמה הצבאה של כל חברי הכנסת מן הקואליציה בענייני דת. ההצעה דרשה להפסיק שיחות קד־אליציוניות עם המערך, אם הוא לא יקבל דרישה זו. ההצעה זו נדחתה ב־62 קולות נגד 22.

שבועון קהירי תוקף את מיטראן

מאת סופר „הארץ"
לענייני ערביים

השבועון הקהירי „אל־מצאוור" תוקף אתמול את מנהיג המפלגה ה־סוציאליסטית הצרפתית, פרנסוא מי־טראן, על רקע הרצתו בעת ביקורו בשבוע שעבר במצרים.

התקפת השבועון העורכה בהוכחת מיטראן שהוא תומך בהיותם ב־גבול הבטרי־ישראלי וכי הוא לא תוקף לפירוש הממשלה הצרפתית בעניין ההלכה כוועדת־הבטחון 242. כן הביע מיטראן את התנגדותו ל־אמברגו הצרפתי על משלוחי נשק לאיזור.

השבועון מציין, כי הברות מיטראן מוכירות את עמדת המפלגה הסו־ציאליסטית הצרפתית „שתמכה ה־בה לתוקפנות המכוונות על מצרים ב־1956".

ביקורת קשה במפ' העבודה

(סוף מעמוד 1)

הפקיד מוכיל הממשלות ונבכי יבנה מצב בו „בסמך על המפלגים כבר יורם אריחור ולא נציגי המפלגה". דרישה למבטלת הירום

ח"כ מרדכי בן־פורת הציע לבר־כו הצעת־החלטה המחייבת הקמת מפלגה רחבה בהשתתפות הליכוד. לפי הצעה הוא כבולה כבאה „ב־צגבה בהחלטות קודמות של המפ־לגה הרבבת לגבי מדיניות החוץ". הצעה זו הוגש גם מר דוד קורן, הביצב אף הוא את הסיבה רפ"י בכוחו המפלגה.

לעומת זאת הצעו בר בסה אורן ואמרים דרישה להקים קד־אליציה מבוססת על 61 מנדטים, בלי מפלגות הדת, ובהשתתפות ל"ע ושולמית אלוני.

עם הצבעה בלה לפחות כהגיע תנע מר כהן החלטה לפתוח כהגיע מקורי הממשלה.

ברוח זו הוא הביא הצעת־החלטה בשם הא הסטודנטים של המפלגה, הקוראה לגבי כאיר להביא את הר־כב הממשלה הבאה לאישור הבר־כו. כן הובאה הצעה זו הקמת מר־עצה לבטחון לאומי, בעלה מכוניות רחבות, קיום בחירות פנימיות במפ־לגה בבועד הקרוב וביטול המזכירות.

מר סימן־טוב סטח, שהצטרף גם הוא לדברי המבקרים, דרש בדיקה יסודית „מדוע אנשים הגיעי תנועת העבודה כמו אברהם יפה, אמנון לין, משה שמיר, או ולמן שובל, עוברים לליכוד". הוא האשים את המפלגה שסוריתה את בן־אהרן מ־

בחירות בבריטניה ב־28 בח.ז.

(סוף מעמוד 1)

יהודים מפקפקים בהגינות הנא־פוזיציה בישראל, סבורים רבים מהם, שכל שינוי שהוא יהיה לטובה.

אולם, מלבד ב־20 בהודות בהו־רה שהם מספר הבוחרים היהודים הוא רב, יש לצפות שבמערכה הב־חירות לא יודגש במדיניות המזרח התיכון של בריטניה או במדיניות־החוץ שלה.

סקרי דעת־הקהל

(יו.פי. וע"ר). סקרי דעת־הקהל הבריטית מצביעים על היקף בין המפרנים הלייבור. הסקר האחרון של גאלופ הבוקר העניק לייבור יתרון של 3%, משקיפים סבורים, שאם ההצבעה תביא להיקן, היה לכן הבאונים בתגובה בידי המפלגה הליברלית הקטנה.

לופי"ע וע"ר). מנהיג הטורים אבר הערב, כי הוא אישית כבוד בחווית השביתה. לעומת זאת אמור מנוהר־גים במאלציים של הכורים, כי יש להמשיך בהצבעות לשביתה.

מנהיג הימין במפלגה השמרנית, אינוק פאוול (61) דיעות הערב את המפלגה, כאשר הודיע שלא יתמודד בבחירות.

פאוול נימק את החלטת היות להכ־ריז על בחירות ואמר, כי לא יציג את מועמדותו באיזור הבחירה חול־ברהמפטון, שאותו יצג 24 שנים.

זכו בפיס

בסך —.150,000 ל"י זכו המספ־רים: 164061 ; 715637.

בסך —.50,000 ל"י זכה המספר: 752066.

בסך —.12,500 ל"י זכו המספרים: 078449 ; 457568.

בסך —.6,250 ל"י זכו המספרים: 061097 ; 260333 ; 735413 ; 782074.

בסך —.1,250 ל"י זכו המספרים:

021538	060273	075298	107089
133080	152848	198551	231839
254623	266034	267141	376836
354140	416882	455854	476915
565687	631776	662854	732478
768926			

בסך —.600 ל"י זכו הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים ב־00930; 05508:

31721	45511	47026	59065
66041	70022	73753	75905

בסך —.250 ל"י זכו הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים ב־06537; 09344:

10899	11046	12570	22657
28782	32839	33929	34606
38149	53250	53739	55304
57759	59394	61982	62763
77713	78815	83581	85559
88391	88464	97445	

בסך —.100 ל"י זכו הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים ב־4312; 5183 ; 5543 ; 6077 ; 7501 ; 7635 ; 9878.

בסך —.50 ל"י זכו הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים ב־0630; 0803 ; 0804; 0872; 1055; 1352; 1674; 1716;

2172	3757	3770	4012	4027
4062	4144	4622	4768	4841
4958	5004	5077	6240	6293
6354	6610	7019	7037	7151
7275	7600	7621	8242	8520
8816	9014	9059	0970	9756
9806	0872			

בסך —.4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה: 6.

במשחק דרמטי על גביע אירופה נגד באר"ק

מכבי ת"א ניצח 58:79 אך לא עלה לחצי־הגמר

מאת יהואל אריה,
סופר „הארץ"

ההזדמנות הבלתי־חוזרת להעפיל השנה, לראשונה בתולדותיה, ל־שלב חצי הגמר של גביע אירופה, הוחמצה אמש מבין ידיהם של כדור־סלני מכבי תל־אביב בצורה מרגיזה ורשלנית — לכרות שהביסו בצורה מוחצת את האלופה הצרפתית באר"ק 58:79.

הפער המקסבע בין 21 הנקודות, שהושג לעיני קהל נרגש בהיכל הס־פורט הדחוס של יד־אליהו, לא הס־פיק למה שנזקקו לו אנשי אלופי הכדורסל שלנו. הם הפסידו לפני שבוע על ידי באר"ק בהפרש מבריש יותר, בן 29 נקודות (115:86), וכל כה קנמשו לקאגל נרבהמן הוא, כי־צד הגיעו לפיגור כה גדול למשחק הגומלין — נגד יריב בלתי בכוד־לס.

יתרון 25 נקודות

הלחץ המכבי בו היו נתונים כל השבוע האחרון היה, ככלות הכל, בעוכרי המכבים. הם נאבקו אמש בצורה נזירה לגביהם בעת הראש־ונה, סיקוס בבכי ולפרקים גם בצורה מבריקה ויעילה, אך למרות שהיו כה קרובים להשגת המטרה ה־קשה — כשלו ממש על הסף.

בדקה ה־32, תוך הובלה בלתי פו־סקת ובצירוף קולני של צבוה אל־פים צופים, נראה היה כי הנה נמור כם מכבי את המרצפת. 7 דקות ל־סיום הגיע הפער ל־25 נקודות (45:70). הכל נראה היה כלולה כולם נוספים. אך זה היה כל מה שהשיגו מכבי להשיג בכבלים כרוכים. כד־רין סכיסים כאבי הוה בזמן בכל 5 עבירות, וכלה יצא בו כל בריחו, בכישורי הכורר, מכבי בלנם הגיוס יצאה מבצבעים. בארק האוגוסטה כן הולם, עיבבים את השתוק בנזדה ל־פרי 54:76 ל־58:79 בסיום. זה הפסיק לה כדי להבטיח את נצחונה בסבב הגקודה הכלל ואת עליתה להצי הגמר כבית זה, יחד עם איבים הא־ספה, אלופת איטליה ואירופה.

אתי־על־פירנן, הכיב לצפות בכ־בי אבו להביה הלוך ב־ביתוה ה־אבחה, בהעבית כבה אכובות, כב־הגבה כי הוא כנגל להוזב ולקלוט — אם כי ברור לא להסם כהלכה בגורנו, הוא נאבק קשה בפתיחה עד שהוליך 6:11 ל־19:11, אבל אז נעצר, איבשר לבאר"ק להשוה ואף להור־ליך בהפרש 23:25, תוך אובן בהר־ריב ההיבים הפסד נקודות יקרות, כמשד לו באד בסיום.

התקופה השניה

בפיצהים של ברוזה, פלח ובריקר־בין עלה מכבי ליתרון 23:40 בצמד־ציבה, ובעל אחריו כן הבהיר את הלוח בקליטה כרסיבת הולך 33:50 ל־39:60 45:66, כשהוא גורם לכבד בה הלבאין אבל הריב, אלא כאן, כאבה, בפיבבוה על התוצה הד־הקדב, באה האכזבה. לא היה מנוה מטנסנקבת, כי על אף ההביבה הלר־וח על מהקבי בארק, כלא הריכוז, ב, בילה מכבי את גמכבר היקר של המשלבך בנבתו, ביכול פיבור של 29 נקודות היה כיבלע כמבל לכתזה, גם בשל ורבה „ויקה כוהגור אבוי האלה־ויכולה לבבויה לצבעים את המקאכום הכפר, בינב בר ראון הבד.

על סף תבוסה בלתי נמנעת. שני המשחקים הנותרים של מכבי ברבע הגמר, נגד האלופה הבלגית ראסינג אנטוורפן, יהיו עתה בעלי ערך פורמאלי בלבד — כי שתי ה־קבוצות לא יעלו לחצי הגמר — אבל הלקח ברור: יש להלחם ולה־צליח לא רק בבית.

למכבי קלעו אמש: ברודי 18, פלס 18, ברקוביץ 12, מנקין 11, שוורץ 10, סטיבנס 8, נוימרק 2.

רק שניים מכדורסלני באר"ק בזו את הצין, על הרקע האפור של ה־קבוצה כולה: האמריקאי קאן גאר־דנר, שקלע 17 נקודות ופליר גאל (15). ציקס קלע 14 נקודות, והארוב 8, ראוף 2, קוליזה 2. אם קלעו לפני שבוע 115 נקודות בביתם — זו תעודת עניות למכבי.

כופפי המשחק היו משוויץ ומס־פרד. בעת הכבס לחץ את ידי השחק־נים, בהופעה פומבית ראשונה, ראש עיריית תל־אביב—יפו שלמה להט.

המחבלים בכוויית

(סוף מעמוד 1)

היפאנית בכוויית אמרו, כי הם אנשי הצבא האדום היפאני וחוליית הע־במית לשיחרור פלשתין.

ממשלת יפאן פנתה שוב אל המחבלים

טוקיו, 7 (ע"ר). ממשלת יפאן פנתה היום שוב למחבלים המחזי־קים בשגרירות היפאנית בכוויית, בבקשה לידוע את המועד האחרון לגזיתה המטוס היפאני, הכבוא צמו 4 המחבלים בסינגפור.

דובר מטוס־הוחוץ ציין, כי המטוס לא יוכל להגיע בעוד מועד לכוויית, כאשר להמריא מסינגפור ב־19.57 (לפי שעון ישראל) וכדי למלא אחר האולטימטום של המחבלים היה עליו להמריא ב־18.00.

פחת יצוא סחורות גדל היצוא התעשייתי

יצוא הסחורות (נטו) בינואר ירד ב־8 אחוזים. ירידה שהיתה גדולה מן הצפוי — נמסר אתמול מן הלש־כה המרכזית לסטטיסטיקה.

יצוא הסחורות (נטו) הסתכם ב־110 מיליון דולר, לעומת 120 מיליון דולר בינואר 1973.

היצוא התעשייתי גדל בשיעור ניכר והסתכם בינואר ב־53 מיליון דולר לעומת 39 מיליון דולר בינואר 73.

בגעה האחרון

חוטפי פאטרישיה הרסט התקשרו עם המשפחה

ברקלי, 7 (ע"ר ויופי"ע). הורי פאטרישיה הרסט קיבלו מכתב מן הקבוצה שחטפה אותה. במכתב נא־מר, כי מצב הצעירה טוב ומי נפ־שה ע"י „ביהד־ספת עממי והמבצא אכבבה".

המכתב אינו מעלה דרישה לכו־פר נפש, אך נאמר בו, כי הודעות נוספות יישלחו במועד מאוחר יו־תר.

למכירה

מטוס CESSNA 320 טורבו

הדו־מנועי המבוקש ביותר בעולם, זכות מלאה לטיסות בינלאומיות. הוטס ע"י בעליו בלבד. מצב מצוין.

Cipher Nr. 44-125'099 Publicitas, P.O.Box CH-8021 Zurich — Switzerland.

תוך 3 דקות „רחץ וסע"

מתקן אוטומטי לרחיצת רכב בתוספת ווקס נוזלי
מאחורי בורסת היהלומים ברמת־גן בבעלות רפאל הפרין
פתוח מ־7 בבוקר עד 10.00 בלילה

הננו מודיעים בכאב
על נפילת יקירנו

סמל נטע שפירא הי"ד

שנפל במלחמת יום הכיפורים

המתאבלים:
הוריו: לאה וגדליה שפירא
אחותו ובעלה: שרה ומוטי בר־טל

על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפון 03-443524.

לאסתר, יהודה והבנות

תנחומינו הכנים בהלקח בטרם עת
בנכם היקר

בנימין הי"ד

משפחות: הרב קרדוזו, רוגלה, אלכסנדר, דה־יונג, הרשקוביץ

ההלויה תצא היום, יום שישי ט"ו בשבט תשל"ד 8.2.74 בשעה 11 לפנה"צ מבית גל, רח' דוד סמבוני 11, רחוב

לאסתר, יהודה, חני ורותי

השתתפותנו הכנה ביגונכם הכבד בהלקח מכם
בנכם היקר

בני הי"ד

נחמה וה

אוניברסיטת בר אילן

על נפילתו במערכה של

אריה טוויג ז"ל

ביום י"ב בתשרי תשל"ד
אבלים:
חבריו ותלמידיו במחלקה לחו

ההלויה תתקיים ביום ראשון, י"ח בשבט תשל"ד, 2.74 בשעות אחה"צ המוקדמות בחלקה הצבאית של בית הק בהר הזיתים

לגבי המועד המדויק של ההלויה ומקום יציאת האוטובו אפשר לקבל פרטים בטלפון מס' 69623—02 או 31761—

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

שלום טליתמכר ז"ל

תתקיים אזכרה וגלוי מצבה
ביום ראשון, 10.2.74, בשעה 3.30 בבית העלמין בחולו
נפגשים ליד השער הראשי

אוטובוס יעמוד לרשות הקהל בשעה 2.45, ליד בית העם
ברחוב אחד־העם 132

אנו מודים בזה לכל אלה שהביעו לנו את תנחו
בעל־פה ובכתב

המשפ

אבלים ומלאי צער וכאב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

אסתר בראון ז"ל

בת יקותיאל ז"ל

ההלויה תצא היום, יום שישי, ט"ז בשבט תשל"ד (8.2.74) בשעה 11.30 לפנה"צ מבית החולים רמב"ם, חיפה לבית העלמין בחיפה.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

המתאבלים:
בנה וכלתה: שמעון ומרים בראון
נכדותיה וכל בני המשפחה

לחברנו היקר אמנון
ולכל משפחת כרמלי

אתכם באבלכם הכבד על מות

האב

המשתתפים:

ברזאו אביבה ואבי, גל מיכה ויהודית, דיטוביץ ברכה ומנשי, דנקנר חנה ויצחק, הדני עליזה וגרשון, זקהיים ורדה שניאור, ליטוביץ דבורה ושוקי, ליטביין דבורה ועמוס, סוקולינסקי מאשה ודוב, נסים שושנה וישראל, עזיאל בתיה ונסים, עלד זמירה וחיים, שוהם רקלה ויגאל, שמשוני רנה וזבדי

יקירנו

אריה טוויג

שנפל בקרב בי"ב תשרי
יובא למנוחת עולמים בהר הזיתים ביום ראשון, י"ח בשבט, בשעה 3.00 אחה"צ.

המשפחה

הסעה ב־2.00 מרח' כי"ח בנובמבר 28, ורח' אלקלעי 11, ומן האוניברסיטה העברית.

ברנדי 777

בקבוק אישי. לכל כיס.

כרמל מזרחי

מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

מוקד בע"מ

היום – שוב נסיון למצוא הסדר בסכסוך עם בעלי תחנות הדלק

חברות הדלק יקימו נקודות "מכירה — אם ישבתו התחנות

מאת סופר "הארץ" לענייני התחבורה

ינך המבצלה לענייני הדלק, ד"ר דינשטיין, עומד להיפגש היום ד"ר אירגון הסוכנים ובעלי התח- הדלק, מר אריה אפרת, כדי לנ- ולמצוא הסדר נאות בסכסוך עם חברות הדלק על גובה העמלה של בעלי התחנות.

האירגון, שהשבית ביום ב' שעבר את תחנות הדלק, במסגרת שביתת- היה ומחאה על שהחברות הדלק מסרבות להכפיל את העמלה על מכירת הדלק, מאיים בהשבתה כל-לית של התחנות, באמצעות הפסקת רכישת דלק. חברות הדלק הציעו לעומת זאת, להגדיל את העמלה ב-15% בלבד — בהתאם לעליה ב-כלל, תוך הקדמת ההעלאה מיולי לינואר, וכן מתן תוספות אחרות כדי לסייע לבעלי התחנות והסוכנים ל-התגבר על הגידול בהוצאות שחל עקב הכפלת מחירי הדלק.

בינתיים נודע, כי חברות הדלק הקימו ועדות פנימיות כדי לתכנן אפשרויות על מכירת דלק בבקרה של השבתת תחנות הדלק. הכוונה היא לפתוח נקודות מכירה של דלק בתנ-אי הארץ השונים, כנראה באמצעות מיכליות שיוצבו בצים ובדרכים בין-עירוניות.

ביה"ד הארצי לעבודה:

ויתור מראש של עובד על פיצויין אינו תופס

מאת סופר "הארץ" בחיפה

בית הדין הארצי לעבודה בירו-שלים, בראשותו של הנשיא השופט בר-ניב, קבע שלשום — בתק- עקרוני — כי ויתור מראש של עובד על פיצויי פיטורים אשר ינת- בעתיד — אינו תופס ואין תוקף משפטי. אפילו נעשה בכתב — הוא לא יחייב העובד, וכאשר יפוטר — זכותו את מלוא הפיצויים, בניכוי שקיבל על החשבון. בכך אישר ביה"ד הארצי, כהוא הערכאה העליונה במשפט העבודה, פסק דינו של ביה"ד האזורי חיפה בנושא זה.

התביעה התייחסה לפועל אפיה, פרל, שהיה מיוצג על-ידי ישראל גיל, היועץ המשפטי חיפה, הוגשה נגד מר משה בעל מאפיה בקרית בנימין, הועסק הפועל מאז 1960. בינואר 1972 פנה הפועל למעסי- בבקשת הלוואה לרגל נישואין של בנו, הצומד להשתחרר הצבא. המעביד סירב לתת לו ה- והצדדים סיכמו בזכרון דברים כי הפועל מקבל 3250 ל"י פיצויים, והוא חותם שבכך כל חוב הפיצויים עד 1.1.72. ב-30.6.72 נסגרה המאפיה והפועל הפועל דרש את יתרת הפי- הגיעה לו — אך המעסיק דיחהו, בהסתמך על כתב ה- השחרור שהפועל חתם. בפוסקו לתובע את יתרת הפי- בסך 5345 ל"י קבע ביה"ד "קבלת הטענה שבזכרון ה- וההשלום בעקבותיו, היה ויתור בדיעבד על פיצויי- — כמוהו כסיכול כל כ- של פיצויי פיטורים".

הסתדרות תובעת תשלום מקדמות מיידיות לימאי נילי ודן

להיה לאיגוד מקצועי בהסתד- אתמול בבוקר מברק ל- התחבורה, שמעון פרס, שבו כי ההסתדרות אינה רואה טעם לעיכוב התשלום המקדמות ל- המובטלים ובבקשת להורות ציים קווי נוספים, לבצע את התשלום ללא דיחוי — כפי שסוכם נציגי הועדה הבורכת, האי- המקצועי, ואיגוד הימאים עם התחבורה, בראשית השבוע.

באותה פגישה הודיע שר התחבו- כי הוא מסמיך את מנכ"ל צים קווי נוסעים רב חובל נמרוד לשלם את המקדמות.

ראש אגף אפסנאות במטכ"ל

אין מחסור בציוד חורף בצה"ל

"הובאו 330 מעילי-רוח ממחסני החרום של הצבא האמריקאי"

מאת סופר "הארץ"

כ-330 אלף מעילי רוח מכח-סני החרום של הצבא האמריקאי נשלחו לצה"ל מאז פרוץ המלח-מה. כ-20 אלף מעילי מארבים ("דובונים"), כיוצרו בשוק ה-מקומי נופקו לחיילי צה"ל — פר-טים אלה ואחרים מסר אתמול ראש אגף אפסנאות במטכ"ל, אלוף נחמיה קיין, בפגישה עם כתבים צבאיים. נמסר גם על חי-דושים נוספים בהרכב מנות ה-קרב של צה"ל והכנסת סוגי בשר חדשים.

האלוף קיין אמר, כי ערב מלחמת יום הכיפורים, לא היה צה"ל מצו-יד כיאות בבגדי חורף לחיילי המי-לואים. עובדה זו היתה ידועה לפי-קוד העליון שהציב שורה של סדר עדיפויות לגבי מגע הציוד, שצה"ל ירכוש בחו"ל. לדבריו, כדי לקנות את כל ציוד החורף בכמויות הנדר-שות ולאפסנו במחסנים, היה צריך להשקיע על אפשרות שתהיה מל-חמה בחורף. צה"ל זה היה גם צריך לקנות על חשבון ציוד אחר.

"אין מחסור"

בכל שהמלחמה התמשכה התברר כי אנשי המילואים יאלצו להשאר ב-יחידותיהם בתקופת החורף, הוחלט על יבוא בהול של ציוד חורפי. כ-יום, אין כלל מחסור בציוד חורף וחיילי צה"ל מצויידים לדבריו ב-ציוד המעולה ביותר שיש בידי ה-צבא האמריקאי. התברר כי מבין כמות המעילים שהגיעו, רק 30% מהם היו עם ביטנה. צה"ל הזמין ב-ציוד עד כמויות של ביטנות, כדי שההיא יהיה ביטנה אחת לכל שני מעילי רוח (היחס בצבא האמריקאי הוא 5 מעילי-רוח לכל ביטנה).

בעקבות התצטיידות בבגדי חורף, חייב היה כל חייל צה"ל, המשרת ברמה להיות מצוייד ב-1 בדצמבר בכל בגדי החורף החדשים. לרבות עם שמיכות או לחילופין ארבע שמיכות ושק שינה. התצטיידות ה-סופית של חיילי צה"ל בגזרה הדרו-מית עמדה להסתיים ב-15 בדצמבר ובסוף אותו חודש בבקעת הירדן. לכל חייל בסיני נופקו חמש שמי-כות.

"דובונים" אין בחו"ל

לגבי חיילי צה"ל המשרתים במ-קומות הקרים במיוחד: בחרמונים, הרי סנטה קתרינה, הזקוקים למעי-לי מארבים, "דובונים", אמר אלוף קיין כי היו מחשבות לייבא גם מעי-לים כאלה מחו"ל. אך הוברר כי מעילים מסוג כזה שצה"ל רצה, לא היו בשום צבא. לפי בקשה הגיע ציוד חורפי מיוחד מארה"ב שנועד לכוחות האמריקאים באלסקה. היו ל-ציוד הזה שני חסרונות: הוא לא דוחה רטיבות ולא היה מספיק חם. בסוף נמצא ציוד מיוחד אחר, שהוא כעין סרבל צבאי שנמסר לחיילים השוהים בחרמונים.

עוד סיפר, כי קיימת בעייה נוס-פת שציוד חורף של צה"ל "הסתנף" לגורמים אזרחיים. הסיבה לכך היתה, שחלוקת הציוד החורפי נעשתה ומוד-לה בעמדות עצמן, כאשר החיילים שקיבלו אותו לא נדרשו לחתום ב-עבודה. ראש אג"א אמר כי ניהל התייעצויות עם יועצים משפטיים כדי לבדוק ולברר את הדרכים המשפטיות שאפשר לנקוט בהן כדי להשיב את הציוד החורפי הזה לצה"ל. מעיל-רוח עולה כ-145 ל"י ואילו "דובון" מחירו בשוק 180 ל"י.

כן אמר כי לפי ידיעתו ולפי ה-דוחות המגיעים אליו אין כיום שום אפשרות שחיילי צה"ל לא יהיו מצויידים בכל הציוד הדרוש כדי לעבור את החורף הקר. אשר לתלו-נות, כי קציני צה"ל נראו כשהם מכורבלים ב"דובונים" בעוד שלחי-ילים לא היה ציוד זה. לדבריו נר-אה שזהו ציודו הפרטי של הקצין. לפני המלחמה יכול היה כל קצין בקבע לרכוש "דובון" בשקים, ב-אמצעות תלושי הקנייה קבועה. הוא אמר כי ערך הציוד החורפי שנמצא בידי החיילים נאמד בכ-1000 ל"י ואילו זה שבידי החיילים בחרמונים ערכו כ-1700 ל"י.

בגלל הצורך לארגן מחדש את מחסני החרום של היחידות, יאלצו חלק מאנשי המילואים לעבוד ב-בסיסי היחידות גם לאחר שהן סימו למעשה את שרותם המילואים. ראש אג"א אמר, כי המדובר הוא בכ-10% מכמצבת החיילים ואפסנאי ה-יחידה שישארו עד סיום עבודות ה-התארגנות מחדש בבסיסים.

אשר לטיסות החיילים. הביתה שאף הן במסגרת אג"א — אמר כי מדי חודש מטיסים כרבע מיליון חיילים, שהוא מספר ישכל חברת תעופה יכולה להתכבד בו.

איגרת לחיילים

מפקד הצבאי של "הארץ" מוסר: אגף האפסנאות במטכ"ל החל ל-הפיץ באחרונה איגרת לחיילים ב-רמת הגולן בהן מפורטים כל אבי-זרי הלבוש והציוד להם זכאים כל המשרתים באיזור זה, תוך הדגשה כי על החייל לעמוד על זכויותיו ו-אם לא קיבל את הציוד האמור עליו לפנות מיד למפקדו.

אבו שאלבייה מבקש להתיר לו להשתתף בועידת הפלשתינים בקהיר

מאת יהודה ליטני, כופר "הארץ"

העתונאי המזרח ירושלמי ו-עורך העתון צוות אל גמאהיר מוהמד אבו שלבאייה, פנה אל ראש הממשלה ואל שר-הבט-חון, במכתב שהתפרסם אתמול בעתון 'אל אנבאא', בבקשה ל-התיר לו לצאת לועידת האירגון לשחרור פלשתין שתיערך ה-חודש בקהיר.

מר אבו שלבאייה מבקש במכת-בו כי שלטונות ישראל יאשרו לו ולכל מי שהוזמן לועידה מירושלים ומיהודה ושומרון לצאת לקהיר. ה-עתונאי מנמק את בקשתו בכך שרק לפני כמה חודשים נחשבה מצרים כאויבת של ישראל הנה עתה מתנהלות בין המדינות שיחות שלום. ייתכן שבעתיד, כותב העתונאי, יתי-קיים אותו דבר לגבי האירגון ה-פלשתיני.

מר אבו שלבאייה אמר אתמול לסופר "הארץ", כי הוא יודע ב-התנגדות לפתרון שמציעים אירגו-ני החבלה ולכן חשוב כי אדם כמוהו הדוגל בפתרון מתון ישא דבר-יו בועידת קהיר. נודע כי בין ה-שאר נשלחו מכתבי הזמנה ליו"ר המועצה המוסלמית בירושלים ה-שייך - חילמי - אל - מוחתסב, -לראש עירית שכם-חאג'-כמון אל מצרי, וכן לעורך עתון אל-שעב מר יוסף נאצר.

50% מהמשאיות שגוייסו — שוחררו

מאת סופר "הארץ"

50% מכלל המשאיות שגוייסו ל-צה"ל מאז המלחמה, שוחררו והוח-זרו לבעליהן. צה"ל קלט גם 184 משאיות חדשות מכלל כלי הרכב שהובאו לישראל במסגרת ההזמנה (2500) — מסר אתמול ראש אגף כח אדם, אלוף נחמיה קיין, במסי-בת עתונאים בתל-אביב.

מבין המשאיות שהגיעו התגלו ב-14 מהן תקלות טכניות חמורות וצה"ל הודיע על ביטול ההזמנה של המשאיות מהחברה. 100 מש-איות אחרות הגיעו ללא הארגזים שיורכבו בארץ.

יום אוסטריה בירידי הטכנולוגיה

בירידי הבינלאומי לטכנולוגיה 1974 המתקיים כעת בת"א, נערך אתמול בבנין אורנים יום אוסטריה ש-פותה בירידי ביתן עשיר ומגוון.

את פני הבאים — נציגי התעשיה הישראלית והאורחים — קיבלו מנהל המחלקה הכלכלית שליד שגרירות אוסטריה בישראל ונציג המכון לפי-תוח כלכלי של אוסטריה.

שר המסחר והתעשיה מר חיים בר-לב ביקר אתמול בביתן ארה"ב והת-קבל על ידי שגריר ארה"ב בישראל מר קנת קיטינג. כן ביקר השר ב-ביתן הבריטי, שבו מיוצגות 48 חב-רות מבריטניה.

כלל ופרט

יצאו מישראל

המזכיר האקדמי של אוניברסיטת בר-אילן, מר אברהם פומרנץ — לארה"ב וקנדה, להכנת מפעלי קיץ של ליכודי סטודנטים מחו"ל באוניברסיטה.

מר עוזי נרקיס, יו"ר מחלקת עליה וקליטה בהנהלת הסוכנות — לפאריס (באל-על).

אסותא אלישע

נולדו ל:

סילבי ואורי אבין — בן

דניאלה ומאיר זלוף — בת

רחל וצבי וירדבסקי — בת

שולמית ואלברם בן ברוך — בת

פרסיליה וג'אופרי פק — בן

רבקה ועמוס רומי — בת

זיוה ומשה זנורי — בת

חוה ואברהם כימון — בת

3 פרופסורים העידו במשפט בחיפה:

כריתת השד נעשתה – אם כי לא היה שום גידול ממאיר

(ע). שלושה פרופסורים, מומ-חים לפתולוגיה, העידו אתמול ב-בית המשפט המחוזי בחיפה, כי שדה של אשה בת 35, נכרת ל-לא סיבה בניתוח, בגלל טעות ב-אבחנה פאתולוגית, לפיה השד היה נגוע בסרטן.

בפני השופט א. בכור, מתבררת תביעתה של האשה, אחות במקצו-עה, התובעת מהמדינה פיצויים ב-סך 141 אלף ל"י, בעקבות הניתוח שבוצע ללא צורך בבית-החולים ה-ממשלתי בנהריה.

הניתוח נעשה ביוני 1970, לאחר שרופאה פתולוגית דיווחה על סימ-נא סרטני חיובי. רק כעבור שלו-שה חודשים נמסר לבעלה, שהתמן לשיחה עם מנהל בית-החולים בנה-ריה, כי קרתה טעות באבחנה וכי הניתוח היה מיותר — באשר הגי-דול שנמצא בשד לא היה סרטני.

מנהל בית-החולים, ד"ר א. איינ-הורן שהעיד בענין זה, אמר, כי לאחר שנתגלתה הטעות פרץ ויכוח סוער בין רופאי בית החולים, אם מטעמי אתיקה רפואית ובמשפט מו-סריים ואחרים יש לדווח לתובעת על הטעות. בעקבות חילוקי דעות אלה הועבר הדבר לשיקול דעת היועץ המשפטי של משרד-הבריאות ובסוף הכריע בדבר מנכ"ל משרד הברי-אות, שקבע כי יש להודיע על כך לתובעת.

בדיקות נוספות

פרופ' ברוך גלי, מנהל המחלקה הפתולוגית בבית החולים רמב"ם, קבע בעדותו, כי בדיקה הרקמות קבעה, כי לא היה זה גידול ממאיר. העד אמר: "כאשר הפאתולוג קבע שיש חשד, היה עליו להודיע למנ-תח שימתין עד אשר ייעשו בדיקות נוספות והממצאים ייבדקו ביתר דיי-קנות רק או צריך היה לקבוע אם לכרות את השד". הוא אמר, כי אם דוחים ניתוח כזה ליום יומיים, אין בכך שום סיכון.

פרופ' גלי אמר, כי אמנם נתגלה גידול, אבל הוא לא היה ממאיר ו-המסקנה היא, שהפתולוגית אינה מנוסה בשטח הפתולוגיה של השד. לדבריו, הממצאים הצביעו על דל-קת ולא על סרטן.

פרופ' מרטין זקס, מומחה לפתו-לוגיה מהדסה בירושלים, הצטרף לדעה, כי לאור הממצאים שהוצגו בפניו, לא היה זה גידול ממאיר. העד ציין, כי גם לאחר כריתת השד לא היה צריך לטפל בחולה בהקרי-נות, הגורמות ואיים וגורמות נזק ל-גוף. גם לדברי פרופ' זקס, במקרה של ספק, יש לדחות ניתוח בציינו כי דחיה של 24 שעות אין בה סכ-נה לחולה. הוא אמר, כי אינו יכול להבין, על סמך מה אירעה הטעות במקרה זה.

לא היה תהליך ממאיר

פרופ' אליעזר רוזמן, מבית ה-חולים הדסה בירושלים אמר, כי לא היה במקרה מיוחד זה שום תה-ליך ממאיר או חשד לתהליך כזה.

ד"ר יעקב אסא רופא-מנתח ומי שעומד בראש התחנה לאיבחון סר-טן השד בבית החולים רמב"ם, הע-ריך את נכותה של התובעת ב-60 אחוז. המנתח ציין, כי הגבלות תנו-עת היד כתוצאה מכריתות עד מל-אה בסבל ונזק נפשי עצום והיו אף מקרים בהם נגרמו משבתה לאחר כריתת שד.

מבית החולים רמב"ם נמסר אמש, כי האשה, שנפצעה, בגי קלארה מאגיג, בת 42, בוהלה הוצא קליע מירכה. היא יצאה מכלל סכנה.

עלה מחזור המטבע

(ל.צ.מ.). מחזור המטבע עלה ה-שבוע ב-51,415,427 ל"י ועמד על שני מיליארד ו-799 מיליון ל"י — הודיע אתמול בנק ישראל. סעיפי ה-כיסוי: 195 מיליון ל"י בזהב, שני מיליארד ו-604 ל"י ביתרות במטבע חוץ.

שטרי כסף במחזור 2,702,427,839, מעות (לרבות מטבעות קטנים) ב-מחזור 96,206,374. סך כל המטבע במחזור 2,798,634,214. זהב 194,688,422, יתרות במטבע חוץ 2,603,945,792. סך כל הנכסים 2,798,634,214.

חגורות הבטיחות הביאו באוסטרליה לירידה ניכרת בתאונות

(ל.ע.מ.). — סגן שר-התחבורה, מר גד יעקבי, קיבל אתמול (יום ה') את מר ברי כהן, חבר הפארלמנט האוסטרלי. מר כהן, שהוא גם יו"ר ועד הפארלמנט לבטיחות בדרכים, נמצא בארץ כאורח משרד-החוץ ו-המחלקה ליחסי-חוץ של מפלגת ה-עבודה.

בפגישה, שבה השתתף ראש המר-כז לבטיחות שליד הטכניון ואנשי משרד התחבורה, הוחלפה אינפורמ-ציה שכללה את הלקחים שהוסקו באוסטרליה לאחר הנהגת החוק ה-מחייב שימוש בחגורות הבטיחות, שהביא שם לירידה גדולה במספר ההרוגים והנפגעים בתאונות הדר-כים.

הממונה על מחוז הדרום:

לא אהסס לפזר רשות מקומית שחבריה יתנו יד לכלנתריזם

עבודי — ראש מועצת קרית-מלאכי ★ קצב — מ"מ קבוע

מאת עמוס הדר, כופר "הארץ"

"לא אהסס לפזר עירייה או מוע-צה מקומית אשר חבריה יתנו יד למעשה כלנתריזם" — אמר את-מול הממונה על מחוז הדרום מר יצחק ורדימון, בשיחה עם סופר "הארץ".

מר ורדימון אמר בתשובה לשא-לה, כי ידוע לו שיש חברים ממפ-לגות שונות אשר מנסים להעביר ל-מפלגתם חברים ממפלגה אחרת, כדי לזכות בראשות הרשות המקומית. מעשים כאלה הם חמורים ולא אהסס לפזר אותה רשות מקומית שחבריה יתנו יד לכלנתריזם ואין זה משנה איזו מפלגה עושה את המעשה".

הממונה על המחוז השתתף בישי-בה חגיגית של מועצת קרית-מלאכי אשר בחרה במר דוד עבודי (המע-רך) לראש המועצה ובמר משה קצב (הליכוד) לממלא מקום קבוע של ראש המועצה. קרית-מלאכי היא עיר הפיתוח היחידה בדרום שבה הוקמה קואליציה של המערך והליכוד. לפי ההסכם הקואליציוני יכהנו מר עבו-די וקצב כראשי המועצה ברוטציה של שנתיים כל אחד.

שני נציגים של הרשימה התחזוחית ונציג המפד"ל נותרו באופוזיציה. מר עבודי אמר בדבריו כי הוא זה-ברית לקואליציה יתורו להתחברה עד לקואליציה מקיר לקיר.

"פחות מחוות של שרון"

מ"מ ראש המועצה מר משה קצב קרא למשרד הפנים להרחיב את שטח השיפוט של קרית-מלאכי, ש-הוא שטח השיפוט הקטן ביותר בי-ישוב עירוני כלשהו. "שטח השיפוט הוא 2200 דונם, והוא פחות משטח החווה של ח"כ אריק שרון, שיש לו ליד שדרות" — אמר ראש סיעת ה-ליכוד.

אהרון חייבי מהמערך ראש עירית אשקלון

מאת עמוס הדר, כופר "הארץ"

מר אהרון חייבי מהמערך, שופט מחוזי לשעבר, נבחר אמש לראש עי-רית אשקלון. עם בחירתו עובר ניהול העיריה מאיש הליכוד מר אברהם בלסברג — לאחר שהמערך ישב באופוזיציה 8 שנים.

מר חייבי נבחר בקולות 11 חברי הקואליציה (6 מערך, 4 מפד"ל, 1 רשימה מקומית) בהמנעות 4 כחברי הליכוד, שעברו לאופוזיציה.

מועצת העיריה בחרה ב-7 סגנים — 3 בשכר (2 מפד"ל, 1 מערך) ו-4 בתואר + (2 מערך, 1 מפד"ל, 1 רשימה מקומית).

נציג הליכוד, מר יהודה רביבי, האשים בדבריו את נציגי המפד"ל אשר הפרו את ההסכם הקואליציוני, שהתמו עליו אשר לפיו היה צריך להבחר נציג הליכוד, מר אברהם בלסבלג לראש העיריה. ראש סיעת המפד"ל מר ברוך אבריהבידה, אשר נבחר למ"מ ראש העיריה, נימק את הפרת ההסכם בדרישת מרכז ה-מפד"ל, לאפשר למפלגה אשר קיבלה את רוב הקולות להרכיב את הקו-אליציה.

הליכוד בגבעתיים לא יצטרף לקואליציה

מאת א. קרן, כופר "הארץ"

סיעת הליכוד בעירית גבעתיים החליטה אתמול סופית לא להצטרף לקואליציה העירונית. ראש הסיעה, מר יעקב פיינר, שהודיע על כך ל-ראש העיריה מר קובא קרייזמן, אמר לסופר "הארץ", כי אי-הצטרפות סי-עתו לקואליציה באה אחרי שנדחו התביעות שהוצגו על-ידי סיעת הלי-כוד, כתנאי להצטרפותה. בין תבי-עות אלה היו: מתן ראשות של אחת משלוש ועדות עיקריות — ועדת-המשנה לבנין עיר, חינוך או כספים וכן סגן בתואר מטעם סיעת הליכוד.

מר פיינר אמר כי בישיבת מועצת העיריה ביום א', תצביע סיעתו נגד בחירתו של מר קרייזמן כראש עי-ריה גבעתיים.

בתי האירוח לא יעלו המחירים

מאת חביב כנען, כופר "הארץ"

לא לשנות את מחירי האירוח ב-בתי-מלון בישראל על אף התייק-רויות האחרונות, החליטה אתמול ה-הנהלה המצומצמת של התאחדות בתי מלון.

כן הוחלט לתבוע מהאוצר להעמיד לרשות בתי מלון הון חוזר בריבית של 11 אחוז ולא בריבית 16%. ה-מלונאים מסכימים להצעת משרד-ה-תירות לבטל מה-1 במארס את הפי-קוח על המחירים לגבי הישראלים בבתי-הבראה ובערי קיט, תוך הודעה של חודש ימים מראש למשרד ה-תיירות על המחיר החדש וכדי ש-זה יוכל לבחון אם אין העלאה בלתי סבירה.

אשר למסעדות ובתי-מלון, הוחלט להסתפק בהעלאה של 20% שאושר-רה לגבי כלל המסעדות, אולם העלאה זו לא תחול לתיירים, המשלמים תמורת כל האירוח.

מוסדות התאחדות יקפידו, שתו-ספת התמריץ בסך 21 אגורות לדולר תגיע למלונות בהקדם.

חורשה לזכר חללי המלחמה ניטעה בט"ו בשבט

(ע). חורשת עצים להנצחת זכרם של חללי משרד החקלאות שנפלו ב-מלחמה, ניטעה אתמול, ט"ו בשבט על גבעת אבו ג'ניך בתל-אביב.

בעת מלחמת השיחרור שימשה גבעה זו את הכנופיות הערביות ש-ניסו לנתק את התחבורה מן הדרום בכל משפחות הנופלים, חברים, ו-לתל-אביב. בטכס הנטיעה השתתפו ידידים לנשק. שר החקלאות ציין בדבריו, כי "משפחות האדמה שיל-מה מחיר יקר מאד ואיבדה במלחמה זו כמיטב בניה". השר הביע את תנחומיו למשפחות השכולות.

תיקון

בידיעה אתמול על נאום הרמטכ"ל בכנס מרצים בת"א נאמר בטעות בכותרת המישנה שיש די דובונים. בצה"ל אין די דובונים.

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה להנדסה

סמינר במגמה לחשמל ואלקטרוניקה

הרצאתו של

פרופ' יעקב מילמן — Prof. JACOB MILLMAN

צ'רלס בטצלור פרופסור לאלקטרוניקה — Charles Bachelor Professor of Electronics

אוניברסיטת קולומביה, ניו-יורק — Columbia University, New York

אלקטרוניקה: עבר, הווה ועתיד

Electronics: Past, Present and Future

ההרצאה תתקיים ביום ב' 11.2.74 בשעה 16.00, באולם פסטליך, בנין מקטיקו אוניברסיטת תל-אביב, והנתן בשפה האנגלית.

רשות השידור

בשתוף עם משרד תיאטרוני ש. כהנא

קונטרסטים מס' 4

פסנתרנים אורחים

אלואיס ואלפונס קונטארסקי

בתכנית:

ו. פ. באך קונצ'רטו בפה מג'ור

פ. בוזוני אלתור על כוראל מאת י. ס. באך

א. סטראווינסקי קונצ'רטו לשני פסנתרים סולניים

ארל בראון קורובורי (1964)

טילו מדק קרב בסגנון תורכי (1967)

מנחה: דן אורסטיו

ביום ראשון, 10.2.74 בשעה 20.30 בחאן הירושלמי כרטיסים להשיג במשרד כהנא, ברנאים ובערב ההופעה בקופה.

"אל תטפס על הנהג"

כן. משימה עצומה מוטלת עליו: להפעיל את השרות העירוני בתנאים לא תנאים, כאשר רבים מעובדי דן עדיין מגוייסים.

טענות כלפי הנהג על השרות — אין בהן להועיל, אלא רק להכביד. בלאו הכי, הוא עושה עבודה מעל ומעבר לכוחותיו. סייע לו וסייעת לעצמך.

אם שאלות לך — פנה ל"דן", בניני הדר-דפנה, ותענה.

תודה

המחלקה ליחסי ציבור

בניננו

רינה גרוסמן — אבי יהלום

נשואים

החופה נערכה בחוג המשפחה

שרה ומנחם גרוסמן

לאה וליפא יהלום

ט"ו בשבט, תשל"ד

לילי בנימין מורדן (שוויץ) — **טובה ואביגדור מיניוביץ** (חיפה)

מודיעים בשמחה על נשואי בניהם

דניס עב"ל דן

החופה התקיימה בחוג המשפחה

חיפה, ט"ו בשבט תשל"ד, 7.2.74

נורית ומרדכי ליבליך

מודיעים בשמחה על הולדת

הבת הבכורה

נכדה

לרות ולאינג' אריה שטרן — ולד"ר ישראל ליבליך

5.2.74 — בי"ח אלישע, חיפה

אילנה ואביאל זילבר (לבית קירשנר)

מודיעים בשמחה על

הולדת בתם

שירית

בי"ח תל-השומר. י"ד בשבט תשל"ד, 6.2.74

לראש עירית תל-אביב יפו

שלמה להט

ולסגן ראש העיר

דוד שיפמן

בהכנסכם לתפקידכם

עלו והצליחו!

אגוד העובדים הליברלים — המרכז

לשכת הרבנות — המועצה הדתית

קרית מלאכי

שמחים לברך את בחירתה של הנהלת המועצה המקומית בשעה טובה ומוצלחת בראשותו של מר דוד אלבג עבודי וסגנו ממלא-מקומו מר משה קצב,

יתן השם שתצליחו במשימתכם הגדולה להצלחת קרייתנו היקרה בגשמיות וברוחניות

מאחלים:

הרבנות המקומית — ראש המועצה הדתית חבריה ועובדיה

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה לאמנויות — האקדמיה למוסיקה

מופעי יום ב' באקדמיה

מופע ראשון

יום ב' 11.2.74 בשעה 19.30 מופעים פתוחים לקהל הכניסה חפשית

בתכנית: "מבאך ועד הינדמית"

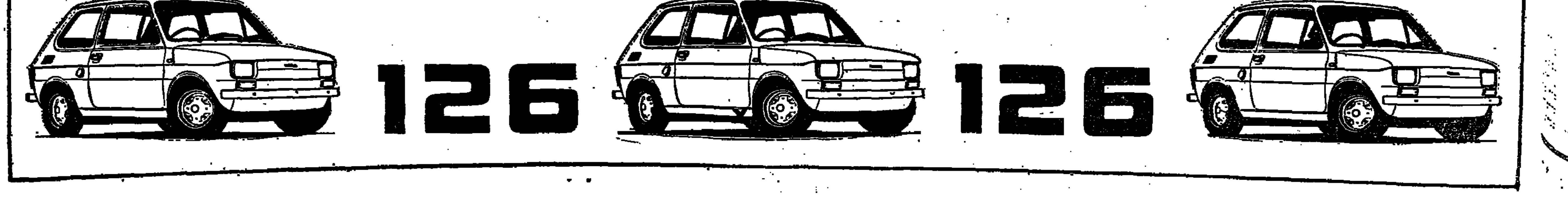

המסחר בצמודי המדד יחודש ביום א׳

הנת״ד — 4.98 ל״י ✱ המניות בירידה

הפיצויים מגרמניה מוכרים חלק מ־הכנסותיהם והמיצע גורם לירידות בשער הנת״ד. יש הטוענים כי גם הבנקים עוזרים למגמה זו, ולמרבה הפלא תמיד בסוף החודש. אתמול עלה הנת״ד בשתי אגורות נוספות, ל־4.98 ל״י תוך מחזור בסך 185,000 דולר.

בשוק השחור התיצב הדולר על רמה של 5.20 — 5.25 ל״י. הזהב עלה לרמה שמעל 22,000 ל״י הק״ג וגם הכסף התייקר ל־850 ל״י הק״ג — בהשפעת העליה במחיר הכסף בעולם.

המניות בספיגה

הנסיון שנעשה השבוע מצד הגו־רמים הפעילים בבורסה לגרום לגיאות בשוק המניות, נחל כשלון חרוץ. אתמול נמשכה הירידה, שהחלה של־שום, והיקף הפעילות הצטמצם.

אושרו העלאות מחירים

התייקרו מוצרי קוסמטיקה, רדיאטורים, מצברים, גלידות, מזרנים וחומרי הדברה

(ל.ע.מ.). — ועדת המחירים אישרה בישיבתה ביום ד׳ את העלאות המחירים הבאות בשל התייקרות חמרי גלם שונים:

✱ מוצרי קוסמטיקה (רבלון) — העלאה של 8%, בעוד שהמפעל ביקש לאשר העלאה של 14.5%.

✱ חמרי הדברה (אגן) — העלאה של 15%. חמרי הדברה (מכתשים) — העלאה של 27.5% בממוצע, בעוד שהמפעל תבע לאשר העלאה של 33%. הועדה קבעה, כי על המפעל להגיש את המחירון המפורט לאישור משרד המסחר והתעשיה.

✱ חומרי נפץ לשימוש אזרחי (חרושת חמרי נפץ) — העלאה של 34%, בעוד שהמפעל תבע לאשר 45.8%.

✱ רדיאטורים לרכב (ישרד) — העלאה של 15%, בעוד שהמפעל תבע לאשר 20.4%. הועדה אישרה את ההעלאה על בסיס המחירון הקיים, בתנאי מפורש שהמפעל יחזור לתת במלואן את הנחות המחיר שנהג והעניק ללקוחות בעבר.

✱ אביזרי תאורה ביתיים (אלקטרו־נתך, אלקטרו־אספקה) — העלאה של 12.4%.

✱ קופסאות פח (לגין) — העלאה של 16.5% בקו הייצור האוטומטי, והעלאה של 13% אחוז בקו הייצור הכללי.

✱ מצברים לרכב (וולקן) — העלאה של 19.2%.

✱ גלידות (מחלבת נהריה שטראוס, ויטמן) בשל התייקרות סוכר, מרגרינה, חלב ואריזות — העלאה של 22%.

✱ מזרנים (פרדיין) — העלאה של 14.5%, בעוד שהמפעל תבע לאשר העלאה של 27 אחוז.

יקור דמי הובלה במשאיות ב־19% תובא לאשור ועדת שרי הכלכלה

מאת סופר „הארץ" לענייני תחבורה

הצעה להעלות דמי ההובלה במשאיות בשיעור שלא יעלה על 19%, שתיכנס לתוקפה רטרו־אקטיבית מה־1 בפברואר, הת־גבשה אתמול בפגישה של שר התחבורה, מר שמעון פרס עם חברי הנהלת מועצת המשאיות.

העלאה זו לא תחול על ההובלה במסגרת הרשות העליונה להובלה שליד מל״ת.

ההעלאה היא נוסף להעלאות ב־דמי ההובלה בשיעור של 9.5% ו־8% שאושרו זמן קצר לפני המלחמה. שר התחבורה יביא את ההצעה לאישורה של ועדת השרים לענייני כלכלה.

צויין, כי מועצת המשאיות הגי־שה בשעתו תביעה להעלות דמי ה־הובלה בשעור של כ־51% (כולל ההעלאות הקודמות של 9.5% ו־8%), כלומר תוספת העלאה של כ־33%, אך כאמור אושרה העלאה נוספת של לא יותר מ־19%.

מחוגי המובילים נודע, כי נוכח העיכובים באישור ההעלאה על־ידי הממשלה, העלו למעשה המובילים את דמי ההובלה בשיעורים העולים על 19%. העלאות אלה של המובי־לים עברו ללא תגובה, בגלל המחסור במשאיות הנכונות של הלקו־חות לשלם כל מחיר שיידרש ובלבד שיוכלו להוביל את מוצריהם. חוגי מועצת המשאיות התריעו בפני הנ־הלת משרד התחבורה על תופעה זו, בציינם כי ההשהיות באישור העל־את דמי ההובלה גורמות למעשה לפריצת כל מערכת הפיקוח הממ־שלתי על דמי ההובלה במדינה.

מונו כונסי נכסים למפיבה וגרב־יפה

(ע). — כונסי נכסים מונו אתמול לבתי החרושת לגרביים מפיבה ו־גרב־יפה על־ידי השופט המחוזי ש. ה. לובנברג בתל־אביב.

הכונסים מונו לבקשת הבנק לפי־תוח התעשיה, ששני המפעלים חיי־בים לו כ־5 מיליון ל״י. [illegible] קרנות, עם חוב של כ־3.5 מיליון ל״י.

הכונסים יהיו עו״ד ברוך זמיר ו־מר מנחם גורן. ניתנה להם הסמכות, נוסף לשמירה על נכסי שני המפע־לים — לשם מימושם בבוא הזמן להמשיך בניהולם הרגיל. הכונסים נתבקשו לבטור דו״ח עד 20 בפב־רואר על ניהול המפעלים, על ה־ייצור והשיווק, ועל התחזית למכי־רה של מוצרי המפעל בארץ ובחו״ל ב־4 החודשים הקרובים, דו״ח וחו־זית על ההכנסות וההוצאות הצפו־יות בהמשך ניהול המפעל, וכן הס־כמים בקשר לנושים העובדים, דרכי המימון לניהול המפעל.

לפני כן טען עו״ד יהושע נאמן בשם בנק לפיתוח התעשיה, כי ה־מפעלים מפיבה וגרב־יפה שייכים ל־תעשיין בר ליברמן מפארים, שפשט את הרגל בצרפת ואינו יכול לעמוד בהתחייבויותיו גם בארץ.

	7.2.74	6.2.74
מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית 100 = 31.3.67		
מדד כללי	241.01	243.72
כספים וביטוח	206.86	209.39
בנקים מסחריים	225.58	228.50
בנקים למשכנתאות	201.50	203.45
מוסדות מימון עצמיים	185.29	188.01
חברות להשקעה	194.39	195.83
תעשיה	382.38	387.29
מסחר ושירותים	334.74	340.37
מקרקעי, בינוי ופיתוח	192.59	195.13

בשוק ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

הפסקת המסחר בצמודי המדד הביאה השבוע לירידה חדה ב־היקף הפעילות בבורסה לניירות ערך. חברי הבורסה ניצלו את ה־הפוגה הזמנית כדי לחסל את ה־פיגורים שנוצרו, עקב העבודה הרבה בשבועות האחרונים המח־סור בכח־אדם.

במקביל הולך רבים תוהים מה יקרה ביום א׳ הקרוב, כאשר יחודש המסחר בצמודי מדד. הנהלת הבור־סה קבעה כי באותו יום תוסר ההג־בלה של עליה מכסימלית בשעור 3%. פירוש הדבר שבאותו יום יוכ־לו השערים לנוע, בשני הכיוונים, ללא הגבלה, עד שיוצר איזון בין ההיצע והביקוש.

השאלה השכיחה היום: כמה שוות האגרות הישנות שבמחזור, הנהגות, מתנאים מועד. מאלו שיונפקו ב־עתיד. התשובה על כך פשוטה: הן שוות אותו מחיר שהיו שוות ב־עבר. בלשון המספרים: אגרת פתוח שנרכשה במקור, נגיח מאחת ה־סדרות האחרונות, הצמודה למדד חודש נובמבר. אגרת זו צברה עד כה את העליה בחודש דצמבר (2.8%) ואת העליה בחודש ינואר (לפי אומדן 3%). נניח שפלוני יר־צה לרכוש אגרת כזו ביום א׳ ה־קרוב. הקונה יצטרך לשלם שליש של העליה במדד פברואר (משערים כי המדד יעלה החודש ב־10%, מכאן ששליש שווה 3.5%) וכן רבית צמו־דה למדד לחודשיים ושליש החודש, כלומר 2% נוספים. כלומר בצורה גסה מגיע ערך הפדיון של אותה אגרת ביום א׳ הקרוב ל־111.3%.

גורמים נוספים

הרוכש יצטרך להתחשב בשני גור־מים נוספים: היקף הביקוש והנטיה הצדקת להעדיף הצמדת הכסף ל־נייר ערך בעל תנאים טובים (הג־דרה מדוייקת יותר קשה כל עוד לא נקבעו התנאים של האגרות החדשות לשם השוואת שני הסוגים). פירוש הדבר שיהיה מוצדק לשלם „דמי מפתח" של אחוז עד אחוז וחצי גר־פים. אך לא יותר. לכן יהיה מוצ־דק להגביל את פקודות הקניה או המכירה במתן הגבלת מחיר למבצע בבנקים ולא להסתפק בהוראות כל־ליות.

הנת״ד בעליה

מזה כששה שבועות אני זוכה ב־אינפורמציה מ„מקורות מוסמכים ב־יותר" כי במוצאי שבת זה יהיה פיחות. פעם טילפנה מזכירה לידיד המשפחה, זה העביר את המידע ה־יקר לחבר שלו הדברים מגיעים ל־ידיעתי בדייקנות של שעון שוויצי.

אני מטובע כי אם בסופו של דבר יוחלט על פיחות הלי״, לא יכחו אלה שמסרו לי את האינפור־מציה המוסמכת להדגיש: אמרתי לך. בינתיים מדי יום ו׳ מגיעה ההתער־רות על הדולר השחור לשיא, ומי שלא הספיק להצטייד בדולרים ביום ו׳ מקיים מצווה זו במוצאי שבת.

הולכי רגל אלה גרמו לכך שמשך הביקוש לדולרים נתייה. בסוף השבוע שעבר היה הנת״ד ב־ירידה. כי אז חל סוף חודש, מקבלי

מניה	30.12.73	31.12.72	שינוי
מניות			
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות			
[illegible] (מ)	228	−4.0	
אי.די.בי. בכ׳	198.5	−11.0	
אי.די.בי. ר״צ (ש)	164	−4.0	164
אי.די.בי. ב (ש)	180	−10.0	
אגוד (ש)	278	−1.0	
אי׳ בריט׳ ר״ם (מ)	305		
אי׳ בריט׳ (מ)	287	−3.0	288
דיסקונט א׳ (ש)	450	−2.0	445
מזרחי (מ)	153	−3.0	151
פועלים ר״ם (מ)	331	+1.0	331
פועלים (מ)	317	+1.0	317
בל״ל (ש)	247.5	−2.0	247.5
בל״ל הדיבה (60%) (ש)	244	−2.0	
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי (מ)	213		213
כרמל (מ)	127	−6.0	
משכנתאות בנין	220		
פתי משכנתאות (מ)	220.5	−0.5	
שכון מבי	144		
ספחות מבי	173		
ספחות ר״צ	203	−2.0	202
מוסדות מימון מיוחדים			
שלמה	100	−2.0	
אוצר לתעשיה	190.5	−1.5	
חקלאות	74.5		
פתי תעשיה מבי	71	−2.0	
ביטוח			
אריה	228	−1.0	228
הסנה	196	−1.0	196
סהר	236	−18.0	240
צור	175.5	+5.5	176.5
מסחר ושרותים			
בית הרכב	67.5		
דלק (ש)	140		140
דלק (מ)	150.5	−6.5	
קרור 1	257		
קרור 10	172	−12.0	175.5
חשמל	54.5	−1.0	54.5
ספנות	152.5	−27.5	152.5
מקרקעין, בינוי, פיתוח והדרים			
אזורים	180		
אפריקה 1	300		
אפריקה 10	256.5	−2.0	
הכשי הישוב י׳	156	−10.0	
הכשי הישוב כ׳	135	−7.0	155
סולל בונה כ׳	129.5	+3.0	
בבנים	179	−1.0	
ישפרו	110		
יקרים	140.5	−2.5	
מהדרין	190.5		
כמפי הדר	83.5		
פרדסים	142.5		
נאות אביב	62.5	−1.5	
פרי אור	160.5		
רסקו מבי	78.5	−4.5	79
רסקו רבי	61	−3.5	61.5
תעשיה			
אליאנס	479		
אלקו 1	115.5	+0.5	
אלקו 2.5	93		
אלקטרה 1	217	−3.0	
אלקטרה 5	186	−3.0	
ארגמן מבי	285		
ארגמן (ב)	266	−4.0	
אתא ב׳	111.5	−1.0	111.5
אתא ג׳	109.5		110
דובק	350.5	−5.5	
כבלים	176.5	−0.5	176.5
טבע (ב)	880	+5.0	
[illegible]	51.5	−0.5	52
[illegible]	64.5	−3.5	
כלור	165	−10.0	
מגיריה (ב)	91	+1.0	
מגיריה 10	92		
נייר חדרה	232.5	+1.0	232
[illegible]	201		
[illegible]	253		250
[illegible]	232	−1.5	
[illegible]	85		
[illegible]	210		
[illegible]	123.5		
[illegible]	205	−10.0	
חברות להשקעה			
[illegible]	76	−2.0	
[illegible]	154.5	−5.0	154.5
[illegible]	189	+8.0	
[illegible]	226		
[illegible]	91		91
[illegible]	142		
[illegible]	90		90
[illegible]	108	−1.0	
[illegible]	188		188
[illegible]	102	−1.0	
[illegible]	181		180
[illegible]	92	−3.5	
[illegible]	77.5		
[illegible]	60.5	−2.0	60.5
[illegible]	160.5	−2.5	
כלל השק.	181	−1.0	183
[illegible]	173	−0.5	173
[illegible]	145	+5.0	
[illegible]	55		

	30.12.73	31.12.72	שינוי
נפט			
נפטא	64.5	−1.0	
לפידות (ש)	120.5	−2.5	
לפידות (מ)	162		
אגרות חוב להמרה			
אי.די.בי. ש.ה.	78.5	−2.0	79
אגוד ש.ה.	89		89
[illegible] ש.ה.	92	−1.5	
הפועלים ש.ה.	100		100
בל״ל ש.ה.	121	−1.5	
בל״ל ש.ה.	98.5	+0.5	
[illegible]	91	+0.5	
[illegible]	105		104.5
[illegible]	93	−0.5	
שכון	100		
ספחות	102	+0.5	
אוצר לתי	81	−1.0	82
דלק	80.5		
[illegible]	88	+2.0	
[illegible]	106	+3.0	
אתא	82.5		82
עלית	83.5	−2.0	
הפועלים השק.	101		
דיסקונט השק.	98		
דיסקונט השק.	85		84
מזרחי השק.	93		
בל״ל השק.	85	+0.5	
כלל תעש.	100		100
עוז	96.5		
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אמפיקו א׳ (מ)	82.5	−0.5	
אמפיקו (מ) 8%	69.5		
[illegible] 6%	168.5		
[illegible] 7%	202		
[illegible] 6%	100	+0.5	
[illegible] 6%	94.5	−4.5	
אגרות חוב*			
צמודות לדולר			
5% [illegible] (ש)	243		
5% [illegible] (מ)	149.5	+2.0	
6% [illegible] (ס)	153	+0.4	
הולליס 5	131	+3.8	
הולליס 6	134		
הולליס 7	132	−2.1	
הולליס 8	104.4	−0.2	
הולליס 9	106	+3.0	
הולליס 10	105		
הולליס 11	105.5	−1.0	
הולליס 13	106	+1.9	
הולליס 14	106		
הולליס 15	109.4	+0.8	
הולליס 16	109.2	−0.3	
הולליס 17	108	−1.0	
הולליס 18	106		
הולליס 19	109.7	−0.3	
מלוה במדדן — 1968			
א׳	126.8		
ב׳	125.2		
ג׳	125.6		
ד׳	123		
ה׳	122.5		
ו׳	119.5		
ז׳	116		
ח׳	235.5		
ט׳	229		
י׳	228.5		
י״א	116.8		
י״ב	112.5		
י״ג	252.5		
י״ד	232.2		
במדדן 1968 — בנקאי			
י״א	123.8		
י״ב	122		
י״ג	113.5		
י״ד	243.5		
במדדן 1969			
א׳	231.5		
ב׳	226.9		
[illegible]	222		
[illegible]	250		
[illegible]	225		
[illegible]	225		
[illegible]	222		
[illegible]	225		
[illegible]	228.5		
[illegible]	223		
[illegible]	220		
[illegible]	220		
[illegible]	219		
[illegible]	218		
[illegible]	219.5		
[illegible]	222.5		
[illegible]	221.5		
[illegible]	217		
[illegible]	216.6		
במדדן 1969 — בנקאי			
[illegible]	236		
[illegible]	237		
[illegible]	222.5		
[illegible]	221.5		
[illegible]	222		
[illegible]	218.5		
[illegible]	215		
[illegible]	215.5		
[illegible]	214		

מקרא: ר״מ — רגילות בבורסה; א׳ — כניה א׳; ב׳ — כניה ב׳; ג׳ — כניה ג׳ (ש) — על שם; (מ) — מוכ״ז; ● — מוכרים בלבד; ✱ קונים בלבד.
* מחירה בבורסה של אגרות־חוב [illegible]. הולכו ל־5 קבוצות: שערי כל קבוצה [illegible] אחת לשבת ביום קבוע.

שערי חליפין רשמיים למטבע חוץ (העברות והמחאות)

ביום 7.2.1974

המטבע היחידה		שער מכירה	שער קניה	המטבע היחידה		שער מכירה	שער קניה
דולר קנדה	1	4.3021	4.2601	כתר נורבגי	10	7.2128	7.1102
לירה שטר.	1	9.4227	9.2757	פלורין הול.	10	14.7992	14.5935
דולר אוסטר.	1	6.2706	6.1666	מרק גרמני	10	15.3201	15.0998
רנדים דרא״פ	1	6.2097	6.1257	פרנק שוויצ.	10	10.6897	10.5369
שילינג שוודי	10	13.0152	12.8244	שיל. אוסטרי	10	2.0813	2.0503
פרנק בלגי	10	8.3457	8.2734	פרנק צרפתי	100	10.1071	9.9751
כתר דני	10	6.4516	6.3636	לירה איט.	1000	6.3927	6.3263
כתר שוודי	10	8.6917	8.7655	יין יפני	1000	14.2857	14.0468

שערי החליפין של הדולר ארה״ב קבוע: 4.233 מכירה, 4.200 קניה.

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank)

אתמול בצהריים (6.2.74) באירופה

מסירה מיידית (Spot)

2.2205/2.2225	$ ארה״ב	ל״י £ שטרלינג
2.7650/2.7675	מרקים גרמניים	ל״י $ ארה״ב
2.8685/2.8725	פלורינים הולנדיים	"
3.2400/3.2550	פרנקים שוויצריים	"
41.70/41.80	פרנקים בלגיים	"
5.0325/5.0375	פרנקים צרפתיים	"
661.00/662.00	לירות איטלקיות	"
296.50/297.00	יינים יפניים	"

מסירה באחרית (Forward)

	£/$	פרנק שווי׳/$	מרק/$
1 חד׳:	2.1915/2.1945	3.2445/3.2625	2.7695/2.7745
2 חד׳:	2.1705/2.1735	3.2455/3.2567	2.7728/2.7778
3 חד׳:	2.1545/2.1575	3.2530/3.2710	2.7760/2.7815
6 חד׳:	2.1145/2.1175	3.2580/3.2800	2.7790/2.7845

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע״מ

בנק דיסקונט לישראל בע״מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארלון	אין מסחר	אין מסחר
דקל	אין מסחר	אין מסחר
ברוש	אין מסחר	אין מסחר
אורן	אין מסחר	אין מסחר

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע״מ

החברה לניהול קרנות בנאמנות בע״מ

	מחיר יחידה	מחיר פדיון	מחיר שוק
צבר	255.9	243.9	249.9
אדר	122.1	116.3	119.2
איתן	—	—	—

הנאמן: בנק הפועלים בע״מ

בצער רב אנו מודיעים על נפילתו של יקירנו

מרדכי (מוטי) שפירא ז״ל

במלחמת יום הכפורים (7.10.73)

ההלויה תתקיים ביום ראשון, י״ח בשבט תשל״ד, 10.2.74, בבית הקברות הצבאי בהר־הרצל, ירושלים בשעה 12.00. הסעה מהבית, רח׳ אלקנה 23, בשעה 11.30.

המשפחה האבלה.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית של אחי היקר

משה שמואלי ז״ל

הלויה תצא היום, יום שישי, 8.2.74, בשעה 11.00 מבית הלויות העירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב, לבית העלמין בחולון

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המתאבלים:
שרה, מרדכי וגיזה סלונים

למשפחת שוהם

השתתפותנו הכנה ביגונכם
על האסון הכבד שפקדכם

בהלקח

אבשלום נ״ע

סומך, חייקין ציטרון ושות׳

אבינו וסבנו היקר

הנס דוד לאור

איננו

הלויה תצא היום, יום שישי, ט״ז שבט תשל״ד, 8.2.1974, בשעה 12 בצהרים מבי״ח „אסותא", רח׳ ז׳בוטינסקי 60 ת״א לבית העלמין בחולון

המשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של
אמנו וסבתנו היקרה

יהודית לוין

אלמנת שמואל ז״ל

הלויה תצא היום, יום שישי ט״ז שבט תשל״ד 8.2.74 בשעה 12 בצהרים מבית הלויות העירוני, רח׳ דפנה 5 ת״א לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.

המתאבלים:
יגאל, מרים, איל ואורי

לדוד שוהם ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד
בהלקח מכם בנכם

אבשלום

צים
חברת השיט הישראלית בע״מ

במלאת שנה לפטירתה של רעיתי, אמי וסבתנו
היקרה הבלתי נשכחת

חיה ליבנזון ז״ל

(בבית הלפרט)

תערך אזכרה ביום א׳ — 10.2.74 — י״ח בשבט תשל״ד בשעה 3.30 בבית העלמין בחולון.
נפגשים על יד השער החדש.

המשפחה

לדוד שוהם

אחך באבלך במות

אבשלום ז״ל

אברהם יפה
ורשות שמורות הטבע

לדוד שוהם ומשפחתו

אתכם באבלכם בהלקח מכם
בנכם היקר

אבשלום ז״ל

משפחת כהני

לדינה, דוד ודורית

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד בהלקח מכם

אבשלום ז״ל

חזי ורד
חיים שנהב
רוני רבאילן
ומשפחותיהם

לדוד שוהם ולמשפחה

אתכם ביגונכם
על פטירתו של

אבשלום ז״ל

מלכה ואמנון רוזנשטיין

לדינה, דוד ודורית

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד בהלקח מכם

אבשלום ז״ל

חזי ורד
מרדכי לימון
א. ד. תצוגה ופותה בע״מ

לידידינו דינה ודוד

תנחומינו במות
בנכם יקירכם

אבשלום

הנהלת המרכז הרפואי
ע״ש ח. שיבא ועובדיו.

לדוד שוהם ומשפחתו

משתתפים באבלכם הכבד במות בנכם

אבשלום ז״ל

פלנטקס
ההנהלה והעובדים

לדינה ודוד שוהם

אתכם בצערכם הרב
בהלקח מכם בנכם היקר

אבשלום שוהם ז״ל

משה ויסגלס

לידידנו דוד שוהם ומשפחתו

משתתפים באבלכם על מות

אבשלום ז״ל

הנהלת ליטור בע״מ

למר שוהם דוד

מנהל בנק כללי לישראל בע״מ

אנו משתתפים באבלך הכבד
במות בנך היקר

אבשלום ז״ל

משפחת קרנציה

לדוד שוהם והמשפחה

אנו משתתפים באבלכם הכבד
במות בנכם היקר

אבשלום שוהם ז״ל

„חוטן"
מפעלי מתכת בע״מ
ההנהלה וחבר העובדים

לדוד שוהם ומשפחתו

השתתפותנו באבלכם הכבד במות

אבשלום ז״ל

חברת שגיא בע״מ

לדינה ודוד שוהם

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד
במות בנכם

אבשלום ז״ל

פ. שביט ובניו
ומשפחותיהם

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

בית המדרש הממלכתי למורים ולגננות
והלל

מודיע על

הרשמת מועמדים לשנת הלימודים - תשל"ה

למסלולי ההכשרה הבאים:

גננות (לגילאי 3—5) — משך הלימודים — שנתיים לתואר גננת מוסמכת
מורות־גננות (מסלול הגיל הרך) — משך הלימודים — שלוש שנים לתואר מורה מוסמכת בכירה לגיל הרך.
מורים לבית־ספר יסודי — משך הלימודים — שנתיים לתואר „מורה מוסמך" שלוש שנים לתואר „מורה מוסמך בכיר לחנוך יסודי"
מורים לחטיבת הביניים — משך הלימודים — 3 שנים + לימודי השלמה לתואר מורה מוסמך בכיר לחטיבת הביניים

מתקבלים מסיימי י"ב כיתות הניגשים לבחינות בגרות או לבחינות גמר ממשלתיות.
תלמידי מסלול המורים לחטיבת הביניים והמסלול התלת־שנתי למורים לביה"ס היסודי ילמדו את מקצועות ההתמחות שלהם במכללה עמק יזרעאל „אהל־שרה" הקשורה לאוניברסיטת חיפה.
לימודים אלו יוכרו ע"י האוניברסיטה כחלק מן הלימודים לקראת תואר ראשון, ויאפשרו מתן תואר מורה מוסמך בכיר ע"י משרד החינוך.
למבוגרים —
יתקבלו גם מועמדים מסיימי שירות בצה"ל או בגיל מעל השרות, שאין להם השכלה פורמלית מלאה, אם יימצאו מתאימים.
ליד המוסד קיימת פנימייה
תלמידים שיתקבלו יזכו במלגות ובהלוואות מותנות.
בוגרים ומסיימי השירות הצבאי יקבלו מילגות מוגדלות.
תלמידי ביהמ"ד: בחורים ובחורות, מתקבלים לעתודה האקדמאית ושרותם הצבאי נדחה ל־2—3 שנים, אם הם נרשמים בזמן.
מזכירות ביהמ"ד תשלח לכל דורש „ידיעון" ובו פרטים נוספים.
ההרשמה — באמצעות הדואר, או טלפונית 66033—065, או אישית בבית המדרש בין השעות 8—12.

בית הספר לריפוי בעיסוק
הר הצופים בירושלים

ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ה תחל
בתאריך 15.2.74 ותסתיים בתאריך 15.5.74

מועמדים בעלי תעודת בגרות (רצוי לאחר שרות צבאי) יפנו בכתב או בעל פה אל בית הספר לריפוי בעיסוק, הר הצופים, טל. 287530 בין השעות 9.00—15.00

משרד החינוך והתרבות
התאחדות הסטודנטים בישראל

סטודנט מגוים
מועד פתיחת שנת הלימודים

בכל הפקולטות ובכל החוגים ללא יוצא מן הכלל

נקבע ל־17 במרץ 1974

ולא ב־1 במרץ כפי שפורסם עד כה.

ארוחות צהריים —
שרות עצמי
וכעת גם ארוחות ערב
* 3 מנות והוספות
—.7 ל"י כולל הכל
* 4 מנות
—.11 ל"י כולל הכל

מפגש רוממה,
חיפה

בתחנת הדלק „פז"
בדרך מאוחה לנוה שאנן
טלפון 252654 חיפה
חניה מובטחת

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי המרכז
הודעה בדבר הפקדת
תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת: „תכנית מפורטת" מס. ממ/985 א. הפיכת שטח לבנייני צבור לשטח צבורי פתוח, שמותר להקים בו גן ילדים בלבד. ב. חלוקת שטח מגורים ל־4 מגרשים, לשטח לבניני צבור, לשטח מגורים — רח' קקיל ורח' הרצל ביחד עם התשריט ה־מצורף אליה.

האלה הם השטחים הכלולים בתכנית — גוש: 6692, 6694, חלק מ־חלקות: 25—29.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אר־תו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסו־מה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
א' כסלו תשל"ד, 26.11.73

הכל בכל כלול
בלוח הכפול

יד יצחק בן־צבי
ירושלים

המחלקה לתרבות
עיריית ירושלים

השבוע ביד יצחק בן־צבי

א. יום ראשון י"ח שבט תשל"ד 10.2.74
(באנגלית)
„מצור סנחריב על ירושלים"
הרצאה וקריאת מקורות
פרופ' חיים תדמור
יושב ראש:
הרב סטנלי שטיינהרט

יום שני י"ט שבט תשל"ד 11.2.74
פתיחת הסמינר בנושא „ערי הקודש"
דברי פתיחה
דמותה של עיר הררית
פרופ' יהודה קרמון

ההשתתפות לנרשמים בלבד

רשות השידור

מכרז מספר 31/73

רשות השידור מבקשת בזה הצעה

לאספקת סרטים מגנטיים

טפסים אפשר לקבל ע"י פניה למספר טלפון 53505—02 או בחדר מס' 36, במשרדי הרשות, רח' שרי ישראל, ירושלים.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים בחדר 36 בכתובת הנ"ל, עד ליום רביעי, 20.2.1974, שעה 12.00 בצהרים.

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
ועדת המכרזים הכוללנית — אזור תל־אביב

מכרז מס' 4/74 - תא

ביצוע עבודות נקיון במעון קרית גן, הנמצא ברח' הירדן, פינת הבילויים רמת־גן.

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן „הסוכנות"), מזמינה בזאת הצעות לביצוע עבודות נקיון במעון הנ"ל.
2. את פרטי העבודות תנאי המכרז וטופסי הצעה אפשר לקבל החל מיום א' 10.2.74 במעון הנ"ל וכן במשרדנו בתל־אביב, רח' קפלן 17, חדר 438.
3. המעונינים יוכלו לסייר במעון הנ"ל בכל יום חול בשעות 12.00 — 09.00.
4. את ההצעות יש להגיש בשני העתקים, לציין מספר המכרז ולהגישן לתיבת המכרזים הנמצאת בכתובת הר"מ. או לשלחם בדואר רשום אל: הנהלת הסוכנות היהודית לא"י ועדת המכרזים הכוללנית — אזור תל־אביב רח' קפלן 17, חדר 438 תל־אביב.
5. ההצעות חייבות להגיע אל הסוכנות לא יאוחר מיום ה' 21.2.74 שעה 12.00.
6. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא והיא תפעל לפי שיקול דעתה הבלעדי והמוחלט.

המכון לחקר ביאולוגי בישראל
ת. ד. 19, נס־ציונה, טל. 958861

כנס „אוהלו" ה־19
בנושא:
„פיזיולוגית החושים
והשלכותיה על ההתנהגות"

יתקיים בין התאריכים 26—29 במרס 1974, בבית ההבראה ע"ש גוטספלד במעלות, בהשתתפות מרצים מחו"ל ומהארץ

המעונינים יפנו לשרה לרמן, לפי הכתובת הנ"ל, לא יאוחר מ־28 בפברואר 1974

למכירה או להשכרה
חנות בשטח 400 מ"ר

בשתי קומות בסביבת קולנוע רמה
מתאים למשרדים

לפנות כהרד לב, ביאליק 30 רמת־גן, טל. 721815

ל„אלקו"
חרושת אלקטרו־מכנית ישראלית בע"מ

דרושות מכונות
לעבוד עץ קשה
(חדשות או משומשות)

* **מסור מרבה־להבים**
VIEL — KREISSAEGEN
PROFIL MASCHINE

* **פריזר**
עם 2—4 ראשים PROFIL KEIL MASCHINE

בהצעות נא לפנות לת. ד. 230 רמת־גן
עבור: „מכונות נגרות"

למכירה
מבנה תעשייתי (1000 מ"ר)
בן 3 קומות

העומד על מגרש של כ־500 מ"ר
ליד הסינרמה
קיימת אפשרות לבנות קומה נוספת

להתקשר בשעות העבודה
טלפונים: 33108, 32176 תל־אביב

דודג' בנזין דגם D100

שנת יצור 1973
20.000 קילומטר

מצב מצוין כמו חדש

לפנות אל: מרכז משק כפר רופין
טלפון 065-88355/6/7 בשעות לפני הצהריים.

משרד העבודה
האגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

מכרז מס' ע/73/22

עבודות נגרות (שולחנות עבודה, דלפקים, ארונות קיר, לוחות וכו')

מוזמנות בזה הצעות מחיר עבור העבודות הנ"ל, עבור בית הספר הארצי להנדסאים בקרית המכניון, חיפה.

טפסים ומפרטים ניתן להשיגם במזכירות ביה"ס הארצי להנ־דסאים קרית הטכניון, טלפון 225111, שלוחה 347.

את ההצעות יש לשלוח במעטפה סגורה, המסופקת יחד עם המפרטים למשרד העבודה, בנין מס' 2 הקריה, ירושלים.

ועדת הרכישות המרכזית רשאית לאשר כל הצעה או חלק ממנה ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

המועד האחרון להגשת ההצעות הוא 1.3.74.

(—) ג. ליבוּר
מנהל המחלקה לתכנון וארגון

„החקלאית" בע"מ
חיפה רחוב יפו 156

מכרז

א. 10 מכוניות פרטיות פיג'ו 404 שנת ייצור 1968.
ב. 2 מכוניות פרטיות פיג'ו 404 שנת ייצור 1969.
ג. 1 מכונית פרטית אוטומטית פיג'ו 404 שנת ייצור 1969.
ד. 1 מכונית מסחרית טאונוס שנת ייצור 1965.

את המכוניות אפשר לראות מיום ראשון 10.2.74 עד 14.2.74 בין השעות 8.00—14.00 על מגרשנו בחיפה.

טופסי הצעה אפשר לקבל במקום ויש להגישם במעטפה סגורה בצירוף המחאה בנקאית ע"ס 10% מערך ההצעה.

האגודה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.

אבלים על מותו ללא עת של

רומן שרון

ענת רפואה ומשפחתה

לעמנואל אלקיים

אתך אנו ביגונך במות

אביך ז"ל

אנדרמן זילברשטיין
אס יודלביץ
ברנוביץ שוחט
שועלי

לגב' סיבילה לוי
לגב' רוזה קרליבך
לגב' הילדה פרנקל
ולמשפחות.

משתתפים באבלכם
בהילקח אבי המשפחה

ריכרד לוי ז"ל

אמנון רוזנשטיין,
משה גלר
ועובדי המשרד

תודה לכל המנחמים
בנפול יקירנו

סרן יורם מינצברג ז"ל

ההורים: נפתלי וכהנה
אחיותיו: נאוה ואסנת

למר דוכי סלע
מנכ"ל מפעלי פלדה

השתתפותנו באבלך הכבד במות אביך

מר מרדכי סלע ז"ל

צבי אריסון בע"מ
צבי אריסון מנהל

מנהל השרות המטאורולוגי
וחבר העובדים

אבלים על מות חברם לעבודה

ד"ר אברהם רונן
(רוזנמן מקרקוב)

ומשתתפים באבל המשפחה

לאינג'ינר **ל. אורצקי**

השתתפותנו הכנה באבלך על מות

אביך ז"ל

חברת שגיא בע"מ

בית החופר בע"מ

אבל על מותו הטרגי
ללא עת של עובדנו הותיק והמסור
היקר באדם

גדליה צינס ז"ל

ומביע תנחומיו למשפחה השכולה

למנהלנו היקר

נפתלי קרסנינסקי
ומשפחתו

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד
במות הרעיה והאם

שושנה ז"ל

ברוריה ויהודה בוטקובסקי
יעקב בוטקובסקי ושות' בע"מ
וכל סגל העובדים

בצער רב אנו מודיעים על כי אחותנו היקרה

שושנה קרסנינסקי ז"ל

לבית מלמד
נלקחה מאתנו

שמחה
יצחק בת ציון ואורלי
רחל ואמיליו

שאול ועליזה
רבקה

לנפתלי קרסנינסקי

משתתפים באבלך במות

אשתך

הנהלת אי. טי אם. בע"מ
אטמוס בע"מ

לנפתלי קרסנינסקי

אתך אנו באבלך במות

אשתך

ד"ר א. איזן
מוטי רונן
יעקב שטיינר
שמואל מילר
דני כץ

שלוחת המטה הארצי — יפו
משטרת ישראל

משתתף בצערו של
סמל־ראשון אברהם שיק

במות עליו

אבין ז"ל

משטרת ישראל
מטה מרחב יפו

משתתפים בצערו של
מפקח רחמים כהן

במות עליו

אבין ז"ל

שר החוץ
ועובדי משרד החוץ

מודיעים בצער רב על פטירתו של

יהודה לויט ז"ל

לשעבר עובד המשרד

ומשתתפים בצער המשפחה

מבקר המדינה
המנהלת הכללית וחבר העובדים
של משרד מבקר המדינה
אבלים על פטירתו של

יהודה לויט ז"ל

שהיה עובד בכיר של המשרד

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

כל הפיסגה — בחוץ

מכבי ת"א בחיפה, נתניה מול הכח וכפר־סבא נגד הפועל פ"ת ✶ הפועל ת"א למבחן בירושלים

ליגה לאומית

מאת סופר „ספורט הארץ"

צמצום הפער בפיסגה הלאומית, והיפתחן של ארבע קבוצות הצבורה במשחקי הדד, עשויים להוליך מחר ביפנה ברחוק לכה בירוץ האליפות — במחזור הי"ב של העונה.

ההצלומה תחל להתבהר כבר בשעות לפני־הצהריים המוקדמות, כאשר מכבי נתניה יתארח ב־11 אצל הכח רמת־גן, שיופיע הפעם ב„מגרש ביתי" חדש — איצטדיון הפועל בגבעתיים. נתניה, במקום השני, מפגרת עתה רק בנקודה אחרי מכבי תל־אביב, אך הסיכוי שלה להדביק את הפער אינו תלוי רק בה, אלא בכמה התפתחויות נוספות. ראשית, הגיבוש המחודש של הכח, המצדד כהתיקו 3:3 עם המוליך לפני שבוע — היטב שודאי יעריך אותו גם השבת, בלי לזלזל בכוחו של היריב הציב בנתניה, שספג כל העונה רק 4 שערים ויאבק לפחות לתיקו.

נקודות־חוץ קוסמות

אבל הרבה תלוי, כמובן, גם במידת הצלחתו — או כשלונו — של מכבי תל־אביב, היוצא להתמודדות קשה בחיפה עם מכבי הכחולי. קשה — בעיקר מפני שהחיפאים מצויים במצוקה במקום הט"ו, ולא מסיבות אחרות. מכבי תל־אביב יותר מסוכן, בעל הקפה יעילה והגנה טובה יותר, אבל לא ברור באיזו מידה יעמדו יתרונות תיאורטיים אלה בבחנן המציאות, כי החיפאים בין שני דירנים היו תמיד חריפים, גם בתקופה של יוסי כוחות לא שקולים. כמו הפעם.

גם הפועל כפר־סבא, שחזר בהצלחה לטעם הנצחון, יבקש לשחר בבגרש הי — אם כי יהנה מתמיכת הקהל הבית, הפועל פתח־תקוה, איבד את ביתיות בשל עונש מכבסה. [illegible]

[illegible]

1.	מכבי ת"א	11	8—19	17
2.	מכבי נתניה	11	4—14	16
3.	הפועל כ"ס	11	9—15	14
4.	הפועל חיפה	11	18—14	13
5.	בית"ר ת"א	11	8—10	12
6.	מכבי יפו	11	5—7	12
7.	בני יהודה	11	7—7	12
8.	הכח ר"ג	11	11—11	11
9.	הפועל פ"ת	11	8—11	10
10.	הפועל חדרה	11	9—6	10
11.	בית"ר י־ם	11	15—10	10
12.	מכבי פ"ת	11	13—8	10
13.	הפועל ב"ש	11	14—12	8
14.	הפועל י־ם	11	13—6	8
15.	מכבי חיפה	11	16—11	7

מנוגדות, אולי עם עדיפות ביתית קלה לחניכיו של אדמונד שמילוביץ. כצמוד שפתיים יאחז מכבי פתח־תקוה את מכבי יפו, כשגם כאן נראים סיכויים טובים לחלוקת נקודה.

כדוריד

נבחרת יפאן מגיעה היום למיפגש כפול

מאת סופר „ספורט הארץ"

נבחרת הכדוריד של יפאן עומדת להגיע ביום ג' 12.2 לישראל לשתי ההתמודדויות בין־ארציות, בשלב המוקדם של אליפות העולם.

היפאנים, שבהרכבם 13 שחקנים, יקיימו את הופעת הבכורה ביום ה' (14.2) בערב בהיכל הספורט ביד־אליהו. משחק הגומלין יהיה באותו מקום ב־17 בפברואר.

הנבחרת במיפגש הכפול תייצג את יבשת אסיה בשלב הגמר העולמי במערב־גרמניה.

אוסטרליה נוצחה 1:2

במשחק מבחן נגד פרנצווארוש מבודאפשט

אדלייד, 7 (ע"ר). נבחרת הכדורגל של אוסטרליה, העומדת לשחק בחודש מאי בישראל, נוצחה כאן על־ידי הקבוצה ההונגרית פרנצווארוש 2:1, במשחק ידידותי.

לאחר שההונגרים הוליכו 0:2, הצליחו האורחים לצמצם בזכות שער עצמי של אחד ממגיני הקבוצה האורחת.

היה זה המבחן הראשון של האוסטרלים לקראת הופעתם בגמר הגביע העולמי במערב־גרמניה. לאחר המשחק אמר המאמן היוגוסלבי של אוסטרליה, כי הוא שבע רצון הן מהתוצאה הן ממשחק חניכיו.

נצחונות ללאציו ולמילאנו בגביע האיטלקי

רומא, 7 (יופ"י). שתי קבוצות העילית של הכדורגל האיטלקי, לאציו ומילאנו, זקפו לזכותן נצחונות ראשונים בשלבי הגמר של הגביע, בו משחקות שמונה קבוצות בשני בתים.

בבית ב' ניצחה לאציו את פלרמו 0:1, ואילו בבית א' גברה מילאנו על אטלנטה 1:2. יובנטוס סיימה בתיקו 1:1 עם צ'זנה.

ניצחו בגביע קוראץ'

מילאנו, 7 (ע"צ). במשחק גומלין ברבע גמר גביע קוראץ' בכדורסל, ניצחה כאן טובילקואטרו, את פרטיזן בלגראד 85:52. במשחק הראשון ניצחו היוגוסלבים 84:64.

במשחק נוסף באותה מסגרת, בקאנטו (איטליה), גברה פורסט המקומית על פ. ק. ברצלונה 108:84. במשחק הראשון ניצחו הספרדים 106:94.

ניוקומב — לרבע גמר הטורניר בפלורידה

סט. פטרסבורג, פלורידה, 7 (ע"צ). הפתעות נוספות נפלו בטורניר הטניס המקומי, על פרסים בסך 50 אלף דולר.

הבריטי כריס מוטראם בן ה־18 גבר על האמריקאי בוב לוץ 3:6, 7:6, 6:7, המכסיקאי ראול ראמירז הכניע את הפורטוריקאי צ'רלי פאסארל 3:6, 1:6, והצ'כי הרבאק, ניצח את האמריקאי קליף ריצ'י 5:7, 2:6.

המועמד לתואר, ג'ון ניוקומב מאוסטרליה, עלה לרבע הגמר לאחר שניצח את ג'ירד יובאנוביץ' ביוגוסלביה 4:6, 2:6. המדורג חמישי, בראיין גוטפריד מארה"ב, ניצח את המצרי איסמעיל אל־שאפי 6:7, 2:6.

טבריה, צפת ועכו יוסיפו להיאבק על הבכורה בצפון

ליגה א' — צפון

1.	הפועל טבריה	11	6—14	18
2.	הפועל צפת	11	12—21	16
3.	הפועל עכו	11	5—13	16
4.	שמשון ת"א	11	6—17	15
5.	הפועל ר"ג	11	6—12	14
6.	בית"ר הכרמל	11	10—15	14
7.	בית"ר נתניה	11	11—12	11
8.	[illegible]	11	11—12	11
9.	הפועל נהריה	11	17—13	11
10.	קרית אתא	11	10—19	10
11.	הפועל הרצליה	11	13—9	9
12.	הפועל נתניה	10	13—9	8
13.	הפועל נחליאל	11	13—8	8
14.	מכבי הרצליה	10	17—9	6
15.	מגדל העמק	11	20—7	3
16.	קרית שמונה	11	22—11	2

ליגה א' — דרום

1.	מכבי שעריים	11	8—23	19
2.	הפועל מרמורק	11	12—22	14
3.	הפועל יהוד	11	19—29	13
4.	בית שמש	11	16—22	13
5.	הפועל חולון	11	10—14	13
6.	הפועל לוד	11	19—20	13
7.	הפועל רמלה	11	10—11	13
8.	באר־יעקב	11	20—16	11
9.	ראשון־לציון	11	17—10	10
10.	[illegible]	11	13—13	9
11.	נס־ציונה	11	11—9	9
12.	בית"ר רמלה	11	15—12	9
13.	הפועל אשדוד	11	18—10	9
14.	הפועל דימונה	11	15—10	7
15.	מכבי חולון	11	14—6	7
16.	בת־ים	11	17—7	7

ליגה א'

מאת סופר „ספורט הארץ"

הפועל טבריה, שחזר באבצע הי־... [illegible]

הערב סיום ליגת החירום בכדורסל

[illegible]

ארבי ת"א בטניס

[illegible]

חצי־גמר באליפות הנוער בהיאבקות

התחרויות חצי־הגמר, באליפות ישראל הפתוחה בהיאבקות חופשית לנוער (עד גיל 20), יהיו מחר ב־10 בבוקר. בבית־הרב בנתניה יתמודדו מתאבקי הצפון, ובבית־הספר העממי ... בגדרה — ספורטאי הדרום.

בליגה לנשים בכדורעף

[illegible]

דרבי נכנעה 0:1 למנצ'סטר־סיטי

ליגה אנגלית

[illegible]

[illegible] (צילום: אסף קוטין)

מלדן הסמל של המתווך הנאמן

[illegible]

בהג, אבא שלי התחיל מחבה בבביש לטרמפ. אני מבקשת שתביא אותו הביתה.

תמי

הלוח הכפול חיפה והצפון

עסקים · חנויות · אולמות · מגרשים · דירות מרוהטות · משרדים · ביקוש עבודה · הצעות עבודה · חדרים מרוהטים · דירות בבתי הפנות · ביקוש דירות · מכוניות · דירות בשכר חודשי · 2-2½ חדרים · דירות למכירה 3 חדרים ויותר · קבלנים · וילות ובתים · הודעות · תורנויות בתי מרקחת · תורנויות בתי חולים · תורנות רופאים לפי המקומות · רהיטים · מכונות תפירה · תנורי חמום · מכונות כביסה · הלבשה · בולים ומטבעות · מקררים · טלוויזיה · חקלאות · שונות · חיות בית · מי מצא? · תערוכות

[illegible]

הלוח הכפול באר־שבע

עסקים · וילות ובתים · הצעות עבודה · דירות למכירה · מכוניות · דירות בשכר חודשי · דירות מרוהטות

[illegible]

הלוח הכפול נתניה

דירות בשכר חודשי · וילות ובתים · הצעות עבודה · קבלנים · דוד שמש וחשמל · דירות למכירה · מכוניות · מציעים למכירה · אופנועים וקטנועים · כלי נגינה · שרותים

אשדוד — דירות למכירה · וילות

סביון — דירות למכירה

הודעות לצבור — משרד הבריאות שרותי אספקה

[illegible]

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

מכוניות · תריסים · כלי נגינה · רהיטים · צילומים · הלבשה · שידוכים · שרותים · הלוואות · דודי שמש וחשמל · חיות בית · מקררים · שונות · טלוויזיה · מציעים למכירה

[illegible]

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 611141
המחיר: יום חול: 1.50 ל"י לשלה / יום ו': 2.00 ל"י לשלה

רק היום בתנ"ך

משנה יומית

דף יומי

הלכה יומית

הדלקת נרות

ירושלים — צ"ש 4.42 / 5.36
תל־אביב — צ"ש 5.00 / 5.50
חיפה — צ"ש 4.51 / 5.56

תורנות רופאים בפי החולים

תורנויות בתי חולים

● היום: איכילוב.
● הרכה ובנייניה עד 13.
● שבת: איכילוב.

תורנות בתי מרקחת

● מוצ"ש ש"ז: רופא תורן במגן דוד אדום ר"ב הגלגל 42 טל. 781111.
● ירושלים: משעה 20.00 בערב עד 7 בבוקר יום א' — מד"א, טלפון 101.
● חיפה: משעה 20.00 בערב עד 7 בבוקר יום א' — מד"א, טלפון 101.
● לוד: טל. 962183 מ־19.00 בערב עד 7 בבוקר.
● חולון: טל. 843133 מ־12 בצהרי יום ו' עד 7 בבוקר יום שבת.
● נתניה: טל 23333/4.
● אשדוד: טלפון 22222.
● צפת: מ־13.00 יום ו' עד 7 בבוקר. שבת, טל. 101.
● ראשון לציון: מד"א, טל. 942233.
● בתיים: טל. 803333.
● פתח־תקוה: טל. 912222.
● רחובות: טל. 951333.
● הרצליה: מ.ד.א. טלפון 931222.
● תורנות לילה בכל סניפי מד"א, בהחבי המרינה.

דירות לקניה 3 חדרים ויותר

בתי כנסת

● בבית הכנסת הגדול ב־ת"א, אלנבי 110, יתפלל בי־חזן הרב הראשי לת"א—יפו הרה"ג י.י. פרנקל שליט"א. יעבור לפני התיבה החזן ה־ראשי מלינגגר מר דוד סמי־סין בלווית מקהלה. ערבית 5.00 שחרית 8.00.

דירות

לות ובתים

קבלנים מציעים

Invest In Israel With Israel.

דירות מרוהטות

● דירת 1½ מרוהטת + טל־פון בשרו הן לטלפון 450411.
● דרושה שותפה לדירה מרוהטת + טלפון במרכז בודים. 861855.
● דרושה שותפה לקיבוצני־קית ראשל"צ 2 חדרים 858238, 150.
● בשכ"ח דירת חדר בסבי־בת בדיזנגוף גורדון, טלפון 782357.
● מרכז גבעתיים כצנלסון דירת 3 מרוהטים פריג'ידר 782422.
● דירת 2 חדרים להשכרה, מיידי, בראשון לציון. חצי מרוהט. 732021.
● להשכרה דיפה 2 חדרים, אוסישקין 8 א' טל. 254551.

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

דירות להחלפה

● בעוד 2 ש"א, להחליף ב־ת"א והסביבה לפנות ויהוד גולומב 13 באר־שבע במסירת.

דירות 2-2½ חדרים

דירות 1-1½ חדרים

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

מחסנים

● להשכיר מחסן בגודל 170 מ"ר בפרוחסים בבגדל שלום כאיר לפנות ללאוז טלפון 56128.
● להשכרה מחסן 1000 מ"ר באזור פתח תקוה לתקופה ארוכה. 911298. גם בשבת.

בתי מלאכה

חנויות

עסקים

משרדים

אולמות

מגרשים

הצעות עבודה

● תייר (55) מהמש מטפלת נאה מסניסית. לפי שעות 224580.
● דרושים נהגים סוג ג' רה' תנאים טובים. עבודה קבוע. 57629 טל.
● ברחובות דרושה עוזרת ל־משפחה + 3 ילדים טלפון 951678 בערב.
● דרושים נהגים לחברה ב־צפון תל־אביב להתקשר מ־8—12 441292.
● דרושה אשה לעבודות בית ומשפה להשגחה על ילדים בשעות 16—12 950004.
● דרוש ספיר למוצר אלק־טרוניקה חשוד באחוזים בל־נה. לשלוח פרטים לת.ד. 168 גבעתיים.

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

מכוניות למכירה

אופל

אוסטין

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דה־שבו

דודג'

דופין

הילמן

ווקסהול

וולבו

וילים

טריומף

לארק

מיני־מיינור

מסחריות

מרצדס

סוסיתא

סימקה

סאאב

סובארו

פיאט

פז'ו

פולקסווגן

פרינץ

פורד

הלוח הכפול

מציעים למכירה

• למכירה בהזדמנות נרד רובה קסילופון ושני שטיחים פרסיים

• למכירה קורסים ללמוד שפות עם תקליטים (לינגואפון) צרפתית גרמנית ספרדית

• בהזדמנות מקררים משומשים

קונטסה

רנו

שברולט

שונות

ביקוש רכב

שברת רכב

חלפים ואביזרים

חצים לקנות

• מעוניין לקנות/לשכור גרו...

• קונה רהיטים משומשים, עתיקים, מלוויזיות, פריג'ידרים

• קונים מקררים, רהיטים וכל דברי בית. באים למקום.

• קונה רהיטים משומשים ועתיקים וכל דבר אחר. טל.

• קונה רהיטים משומשים ופריג'ידרים, גברשות, תימור ליט ואנטיקות.

• מעוניין לקנות מכונת ואר קום החופטת נוזל לאבקה

תנורי חמום

• קונים בדאי יותר לקנות תנורי המים "גולד" כל קינגר...

• דיאמצור השפלי לחימום קירי, 16 פכים, מאגליה — 250.

שטיחים

• 30 שנות מוניטין, ניקוי תקון, הגפנה, החלפה, קניה מכירה של כל כוני השטי חים.

• דרוש גומב חדש או משומש במצב טוב לפנות ל...

רהיטים

• קונה רהיטים משומשים ועתיקים יורשות ותכולות.

מקררים

• מקררים משומשים להשכרה

• מכון המקררים!! קניה מכירה תיקונים

דודי שמש וחשמל

טלוויזיה

• מכון טלוויזיה, תיקונים...

מכונות כביסה

מכונות כתיבה

מכונות תפירה

הנעלה

הלבשה

חקלאות

דיקורים

חוגים

בתי-ספר ושיעורים

צילומים

תריסים

הלוואות

מי מצא?

ספרים

חיות בית

שרותים

בולים ומטבעות

נרשמו לנשואין

כלי נגינה

שידוכים

• פרטי נערה דתיה, בת 170, נאה, אירופאית...

• בעל חברה אלמן 1061, כבוסס ת.ד. 6453 ת"א.

הלוח הכפול ירושלים

תורנות רופאים לפי המחוזות

ירושלים

• ער"ן — עזרה ראשונה נפשית טלפון 02-66911

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

בתי-כנסת

הודעות

דירות

קבלנים מציעים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

2-2½ חדרים

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

משרדים

חנויות

מגרשים

מחסנים

בתי מלאכה

עסקים

דירות מרוהטות

ביקוש עבודה

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

אולמות

השקעות

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

ביקוש רכב

שחתי רכב

(המשך מודעות לוח ירושלים בעמוד 6)

25 שנות ביטוח בשרות הציבור הישראלי
אררט
חברה לבטוח בע"מ
המשרד הראשי: בית אררט
רחוב יבנה 32, תל־אביב טלפון 614431
סניף ירושלים, רח' רמב"ן 23, טלפון 32790/68183
סניף חיפה, רח' הבנקים 5, טלפון 521439, 530977

8 מיליון ל"י לחודש — הסובסידיות למאפיות

תחודש אפיית לחם אחיד שמשקלו קילוגרם אחד

מאת לאה פורת

אפיית לחם אחיד שמשקלו ק"ג תחודש בעקבות הסדר תשלום ה־סובסידיות למאפיות שהושג של־שום בישיבה משותפת בין הממו־נה על המחירים במשרד המסחר והתעשיה ד"ר משה מנדלבאום ו־בין נציגי האופים. בהתאם להס־דר, יקבל כל אופה 5 אג' בעד כי־כר לחם שמשקלו 1 ק"ג. הפיצוי יהיה הלק מסכום הסובסידיות ה־גלובלי למאפיות, שנקבע ל־8 מי־ליון ל"י לחודש.

מזכיר אירגון האופים מר אליעזר לבדנר, אמר לי כי רוב האופים הפ־סיקו לאפות לחם שמשקלו ק"ג, כיוון שהממשלה טעתה בקביעת המחירים החדשים ללחם. לדבריו מחיר הקמח בלחם של 750 גרם התייקר ב־22 אג' הייקור (לקמעונאי) הוא ב־16 אג'. מחיר הקמח בלחם של קילו התייקר ב־28 אג' ואילו הייקור (ל־קמעונאי) נקבע רק ל־15 אג'. כאשר שהסובסידיה ניתנת לפי משקל ה־קמח, יצא שלאופים לא היה כדאי לאפות את הלחם במשקל כזה.

הסובסידיה לאופים לא רק שלא צומצמה אלא אף הוגדלה — כ־6 מי־ליון ל"י בחודש ל־8 מיליון ל"י ב־חודש, החל בפברואר. הסיבה לכך היא שהתייקרות הקמח, החלק הה־גבלה היתה בהיקף כה גדול, ש־העלאת המחירים לצרכן לא היה־בה כדי לכסותה. לפי חישוביו של מז־כיר האופים, לו היו מעלים את מחיר הלחם האחיד של 750 גרם ל־90 אג'. (כיום המחיר הוא 50 אג') לא היה צורך בסובסידיות והממשלה היתה חוסכת 100 מיליון ל"י. מצד שני, ללא ההתייקרויות לצרכן, צריך היה להגדיל את הסובסידיה במקום ב־2 מיליון לחודש — ב־4.5 מיליון ל"י בחודש.

לפי הערכתו של מר לבדנר, הלחם שמשקלו ק"ג, אינו מ־בוקש. עד המלחמה היווה לחם זה רק 5% עד 10% מכלל ה־לחם ששוקק בארץ. על הטענה כי בשביל משפחות מרובות ילדים, הלחם הזה אינו גדול מדי, השיב כי משפחות מרוב בות ילדים, שרובן נמנות עם עדות המזרח, אינן משתמשות בדרך כלל בלחם כזה, אלא ב־לחם לבן.

עליה נוספת במחירי העוף וההודו

מאת אלקזר לוין,

כתבנו „הארץ" לענייני כלכלה

עליה נוספת נרשמה אתמול ב־מחירי העוף וההודו במכרזים בתל־אביב. מחיר העוף עלה ב־20 אג' לקילו והגיע ל־5.20 ל"י לק"ג. מחיר ההודו קפץ 45 אגורות לקילו בממוצע הגיע לשיא של 6.10 ל"י לק"ג, כאשר באחד משלבי המסחר אף נרשם מחיר של 6.21 ל"י לק"ג. כתוצאה מעליות אלה תהיה ביום א' עליה של כחצי לירה ק"ג במחיר העוף לצרכן ושל יותר מלירה ל־ק"ג במחיר ההודו לצרכן.

שש שנים למות חיים שורר ז"ל

(ע).. — בני משפחה, קרובים ו־ידידים עלו אתמול אחה"צ לקברו של חיים שורר ז"ל, לשעבר עורך „דבר", במלאת שש שנים למותו. דברי הערכה למנוח השמיע אחיו, מר אהרן שורר.

העלאת תעריפי הנסיעה ב־50% תיכנס לתקפה ביום ד' הבא

יינתנו הנחות לתלמידים, לנוער, לקשישים ופנסיונרים

מאת כופר „הארץ" לענייני התחבורה

העלאת תעריפי הנסיעה ב־תחבורה הציבורית, בשיעור של כ־50% כפי שנקבע על־ידי הממ־שלה, תיכנס לתוקפה עד יום ד' הבא, ה־13 בחודש — כך מסר את־מול סגן שר התחבורה, מר גד יעקובי, בפגישה עם יו"ר מזכי־רויות אגד ודן.

במסגרת ההעלאה יינתנו הנחות לתלמידים ונוער עד גיל 18 בשיעור של 50% (את ההפרש תכסה הממ־שלה), וכן יימכרו כרטיסיות בהנ־חות מיוחדות לקשישים ופנסיונרים (של הביטוח הלאומי), אשר יוכלו להשתמש בהן רק מחוץ לשעות ה־שיא בתחבורה.

מר יעקובי מסר עוד, כי יונהגו כחירים אזוריים, תוך האחדה ו־פישוט ככל האפשר של מערכת תע־ריפי הנסיעה.

כלכלני משרד התחבורה והקו־אופרטיבים עוסקים עתה בהכנת מע־רכת התעריפים החדשה.

2 נפצעו ביריות שודדים בחיפה; נשדדו תכשיטים מחנותו של צורף

(ע). — צורף חיפני ועוברת־אורח נפצעו ביריות אתמול — בעת שוד שאירע בחנות תכ־שיטים בחיפה.

סמוך ל־9.30 לפנה"צ, נכנסו שני אלמונים רעולי פנים וכפפות על ידיהם לחנות התכשיטים של האחים בשארה, ברחוב חורי 34, בשכונת ואדי ניסנאס. סמי בשארה בן 46, נשוי ואב לששה ילדים, אחד משני האחים שהיה בחנות, היה עסוק אר־תה שעה בסידור חלון הראווה וכפ־פת החנות היתה פתוחה. אחד השו־דדים הצמיד אקדח אל ראשו של הצורף והשני החל לרוקן תכשיטים מן הכספת לשקית שבידו.

מר בשארה, ניסה להחלץ מן ה־שודד וזה ירה בו. בגס פגע הכדור בצד ראשו וגרם לו פצע חיצוני בלבד. הצורף הספיק להפעיל את פעמון האזעקה ודלק אחרי השודד השני, שנבלם עם השלל.

מר אלפרד שחאדי, בעל מספריה סמוכה, חש לבית המסחר וכשגילה את השודדים, הוזר הבוא עכו מוט ברזל וביקש להלום במכונית ש־הכינה בפתח החנות ובה שודד שלישי. השודדים שהיו בפנים הב־חינו בו והם ירו מתוך החנות ה־חוצה. הכדור החטיא את המספר אך פגע באשה שעברה ברחוב. אהרן כי נבלמו שלושת השודדים בבכר ניה. הם ירו שוב ירייה לעבר ה־צורף, אך החטיאו.

המוסגר הספיק להחליק במברזק של הגיפה כמריס את כוס הברזל לעבר המכוניה. הוא אמר כי כיו־נתו היתה לנפץ את שמשת המכו־נית ולסבוע בדרך זו את פצועה השודדים.

הביטורה תנפקה למקום והביראה האשה ההוכר לבית החולים רמב"ם. בפריליה־סערכה הבסטרה נהגל־רך בדיקת המעבדה לזיהוי פלילי. שימשת החנות נופצה מיריית ה־שודד.

תה סמוך לשעות הצהריים המכונית התגלה, כי זו נגנבה בשעות ה־לילה מרחוב יפו.

מפקד מסטרת מרחב חיפה, מ. רון, וראש ענף חקירות במחוז ה־צפוני, ס. רוזנברג וצוות חוקרים פתחו בחקירה. החנות נחסמה לצו־

מר מישל בשארה, אחיו של ה־צורף שנפצע, הגיע לחנות סמוך ל־שעה 10 מתרשיחא, שם מתגוררת משפחתו, המוכרת כמשפחת צורפים ולה כמה בתי עסק בגליל המערבי. הוא אמר, כי השודדים נטלו עמם תכשיטים מן הכספת וכנראה גם מ־חלון הראווה.

ערך התכשיטים שנשדדו עדיין לא נקבע.

הכבאים עדיין נאבקים באש במיכלי כרמל

(ע). כוח כבאים מתוגבר על־ידי כוחות הג"א, המשיך גם את־מול בלחימה באש המשתוללת ב־מפעל אריזות הקרטון מיכלי כר־מל, שבמבואותיה הדרומיים של חיפה.

דובר מכבי האש בחיפה, מר יוח־נן שטנגר, מסר כי נמנעה סכנת הת־פשטות של האש למפעל הישולי כר־מל. הסכנה נשקפה ביחוד בלילה, כתוצאה מרוחות הצות.

הדובר ציין, כי כוחות כתוגברים של כבאים עבלו כל שעות הלילה במאמץ להשתלט על השריפה.

אתמול בבוקר החלו טרקטורים ל־פנות דרך גישה לאולם הייצור העצ־קי של המפעל, בנסיון לחדור פנימה אל מוקדי האש. הכבאים ואנשי הג"א, נראו תשושים לאחר שעמלו בכיבוי האש שעות רבות.

בערב נמסר כי האש דועכת — אך להערכת הכבאים אפשר יהיה לכבותה סופית רק ביום ה' (היום). אמש צומצם כוח הכבאים במקום. ביום א' הבתה מועצת המנהלים של המפעל — לדיון בשיקומו. הנזקים נאמדים ב־40 מיליון ל"י.

הוסכם על פיטורי עובדים באוטוקרס

יפוטרו גם 31 הגרוזינים

מאת כופר „הארץ" לענייני כלכלה

כונסי הנכסים של מפעל אוטו־קרס בטירה, יחלו היום בפיטורי 250 העובדים, לאחר שמועצת ה־פועלים ביטלה את התנגדותה ל־פיטורין. בין המפוטרים יהיו גם 31 עולים מגרוזיה. הפיטורין יבו־צעו תוך 10 ימים.

בוועצת הפועלים הבטיחה, כי כל המפוטרים יקבלו עבודה באיזור. עם זאת היו אתמול חששות בקשר ל־שגיד התעסוקה באזור חיפה, לאחר שמפעל מיכלי כרמל ליד חיפה נש־רף כליל ומאות עובדיו יישארו כ־נראה זמנית ללא תעסוקה.

שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, מר שלמה לובנברג, נתן את־מול צו שלפיו יש לפטר את העוב־דים ולהמשיך בייצור. השופט דרש כי ההפקה תימשך בימה המקוב־לה, שאם לא כן לא יוכל להמשיך המפעל.

בנה"ל יקנה אלפי מכוניות

כונס הנכסים, עו"ד הבריק ברגר־ליט, מסר לבית־המשפט כי צה"ל הודיע על נכונותו לקנות את כל הייצור של המפעל לשנה הקרובה. המדובר באלפי כלי רכב, לרבות טנדרים ומכוניות דומב.

השחקן... פרקים בתולדות חייו — ב־אנציקלופדיה של ההומור — הם הו־פיעו זה עתה בצורת ספר באידיש. בספר בהן על פעלו האמנותי בפולין, בבריה"מ ובישראל. הוא נעזר בכך בכמה ידידים ואת הספר הביא לדפוס הסופר אברהם קרפי־נוביץ.

קו תעופה חדש: נמל ב.ג.־ברלין

טיסת "שכר ראשונה ביום א' ✱ בין הבאים קלאוס שיץ

(ע). — ביום א' יגיע לנמל התעופה בן־גוריון בפעם הרא־שונה מטוס של חברת "שכר אמ־ריקאית, הפועלת במערב ברלין, על פי היתר מינהל התעופה ה־אזרחית.

מר כהנם לאופר, נציג חברה־השכר מודרן אייר, הפועלת בברלין, מסר שבטיסה הבכורה ביום א' יביא המטוס את לבלבת הבדורגל הרוח ברלין, אורחת הפועל — לשני מש־חקים בארץ.

תהיה זו הטיסה הראשונה בין ברלין לישראל מאז שנות ה־30. בעקבותיה יגיעו מתיירים בארים ד' אפריל כמה בטיסים ממפים עם ברלינים.

על אף בדיקות מטורי התחבורה שלא להתיר היבות שכר מלבד מה יוצאים מן הכלל לצורך טיסות של־יירים בסקנדינביה ובסקוטלנד, ניתן ההיתר המיוחד לחברה מודרן אייר, בהמלצת מיפל הפוקד את ענף ה־תיירות.

בטיסה הבכורה יגיעו 70 נוסעים, בהם גם הכדורגלנים ואתם קבוצה גדולה של עתונאים, אנשי עליה־יה ואורחים חשובים. ראש עירית ברלין, מר קלאוס שיץ, המלווה אף הוא את הכדורגלנים, יבוא לארץ כבר בפוצאי שבת, בטיסה רגילה של אל־על.

החברה מתכוונת בטוסים כבדים קר־יגרי, ויפעל בהם צוות מיוחד של־הוגא לישראל.

פלוך קנה את מלון שרתון

מאת אלישע דיין

כופר „הארץ" לענייני כלכלה

איש־העסקים התדיר־אביבי אריה פלוך קנה השבוע את מלון שרתון בת"א ב־6 מיליון דולר, מחברת ה־כל קונפי ישראל — חברה ציבורית הרשומה בארה"ב.

העברה הבעלות על המלון תהיה תוך 3 חודשים החלק ניכר מסכום העיסקה ישולם תוך 5 חודשים. ה־עיסקה נחתמה בארה"ב.

בנציג של מר פלוך, עו"ד אברהם שיר, הנוער לוים אתמול בביקור קצר בארה"ב בעניין העיסקה. בת־שובה לשאלה אמר אבא, כי אין לו מה לומר בנושא זה.

גן התחיה, לזכר בני רמת־גן שנפלו בבלחמה, יום הכיפורים, ני־טע אתמול ברמת־גן. בטכס נטיעת הגן (שבעה דונמים) השתתפו הורי הנופלים, עולים חדשים ותלמידים. ראש־עיריית רמת־גן דויד ישראל פלח, נטע את עץ הזית הבכורתי הראשון עליהו בכל גן תדש.

מכונת כביסה יקרה
Constructa
קנה משתלמת

בהשיג בבתי מסחר מובחרים

תל־אביב
הללה את ורדי
בן יהודה 100
עפולה
שרותי ברס בע"מ
ירושלים 11

הפסנתק הישראלי
מקבץ פרסים ביתריבים

DANAYA
דנאיה
אופנות עור עילית
בקרו וראו את מבחר בגדי העור האקסקלו־סיביים לנשים ולגברים.
עכשיו אנו מעניקים
20% הנחה
על מחירינו הישנים!!
תל־אביב: רח' מנדלי 7, טל. 234471
רח' הירקון 160, טל. 240489
ירושלים: רח' הלל 23 (בנין המגדל) טל. 232619

בירושלים
דרושות דירות
באופן דחוף
לין־דר
חברה לנכסים והשקעות בע"מ
רח' שמאי 12 כניסה ב'
ירושלים טל 233778

הכל בכל בלוח
בלוח הכפול
ראה עמודים: 7, 8, 9, 17, 18, 19, 20, 21
הלוח הכפול

איגל אווה משה סלעי
נשואים
החופה נערכה בחוג המשפחה
תל־אביב, 31.1.74 ח' בשבט תשל"ד

המעיל
לגברות ולגברים
DUFFLE COAT
GLOVERALL
LONDON
זה עתה הגיע משלוח
בלעדית אצל
שנידמן
3 קומות של אופנה
דיזנגוף 128
תל־אביב

האם התקנת כבר את
תלי?
מיתלה הכביסה המודרני המתאים לחדר האמבטיה שימושי ואלגנטי
להשיג בחנויות מובחרות
✱
פרטים .בטל. 436—(03)930
או ת. ד. 29125 תל־אביב

מבצע נופש 1.4.74-1.2.74

מלון מלכת שבא
QUEEN OF SHEBA HOTEL
★ ★ ★ ★
לינה וארוחת בוקר
40 ל"י ליום
(כולל מיסים)
לרשותכם: ✱ ברכת שחיה ✱ סנק־בר
✱ מסעדה מפוארת ✱ בר אקסקלוסיבי
לאניני־טעם ✱ מגרש טניס
[15 ל"י לארוחה] ושידות מעולה
פרטים במלון 2111/2/3—059, ואצל סוכני הנסיעות

משרד ראש הממשלה

הכוועצה הלאומית למחקר ולפיתוח
המרכז לקליטה במדע
הקריה, בנין ג', ירושלים

הודעה למדענים עולים

המרכז לקליטה במדע הוקם ע"י הממשלה, בשיתוף עם הסוכנות היהודית, כדי לעזור למדענים במציאת תעסוקה ההולמת את כישוריהם ואת צרכי המדינה.

שירותים הניתנים על ידי המרכז:

✱ מידע על אפשרויות התעסוקה במדע.
✱ סיוע בתכנון של עבודה תכליתית וקביעה למדענים.
✱ סיוע להתחלת העבודה במחקר ופיתוח בארץ.

עדיפות בטיפול ניתנת עתה למדענים עולים שאינם מועסקים.

אם הנך מדען בעל נסיון בעבודה עצמאית במחקר ואינך מועסק עתה, אנא שלח/י את שמך וכתובתך אל המרכז, לפי הכתובת המצויינת לעיל, כדי שנוכל להעביר אליך טפסי־פניה באחת מהשפות הבאות: עברית, אנגלית, צרפתית, רוסית או ספרדית (ציין באיזו שפה).

פניות תועברנה אלינו גם באמצעות פקידי הכשה במרכזי הקליטה לעולים, ומלשכות המרכז לתעסוקה אקדמאית של משרד העבודה בערים הגדולות.

מעוניינים לקנות
עבור
תושב־חוץ
וילה מודרנית
בסביון או בהרצליה פיתוח
✱ אפשרי גם בבניה
✱ מינימום נטו בינוי — 250 ממ"ר על מגרש 2 דונם
התשלום במזומן
★
בהצעות רציניות לפנות בשעות העבודה 615534

אל קוראי „הארץ" בארה"ב ובקנדה
לנוחיותכם קיים משרד של העתון בניו־יורק לקבלת מינויים חדשים, לחידוש מינויים קיימים וקבלת מודעות מכל הסוגים ל„הארץ" ול„הארץ שלנו":
Israel Communications Inc
110 East 59th Street
New York, N.Y. 10022
Tel. 421-5547.
מינוים בלעדיים של „הארץ" בארה"ב ובקנדה.

NEWSWEEK
Issue February 11th 1974
★ Middle East — Damascus And Its Enigma
★ Suez — Egyptian Homecoming
★ The Arts In America
★ The Exorcism Frenzy
המצה בלעדית
סטימצקי
להשיג בכל מקום

מכירת הספרים השנתית
נמשכת
בחנותנו ברח' אלנבי 35, ת"א
(פתוח רצוף מ־8.30 בבוקר עד 7 בערב)
✱
בהנחות עד 60%
ע. בראון
בית מסחר לספרים
תל־אביב, רח' אלנבי 35

אוניברסיטת תל־אביב
ההחלה לרישום ולקבלה
מודיעה
דישום תלמידים חדשים
לתואר ראשון
לשנת הלימודים תשל"ה נמשך
ויסתיים ביום 24.2.74
אם הנך מעוניין להירשם, אינך חייב לבוא אישית. פנה בגלויה דואר למשרד הרישום, בנין מנסוקי, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב, והקבל חוברת הסברה וטופסי רישום.
שעות הקבלה:
בימים א'—ה' בשעות 08.00—14.00
בימי ד' גם בשעות 15.00—17.00
טלפון 411191

למכירה
מכונת נשיונל
פוסטרוניק
לפנות טלפונית 622311, תל־אביב
בין השעות 8.30—14.30

אוניברסיטת חיפה
מודיעה
ההרשמה לשנה"ל תשל"ה
(1974/75)
תחל ביום א' — כ"ג באדר תשל"ד (17.2.74)
ותסתיים ביום א' — ח' בניסן תשל"ד (31.3.74)
לימודי תואר ראשון (ב"א) בחוגים:
במדעי הרוח.
בבית הספר לחינוך (כולל המחלקה להכשרת מורים בביה"ס לחינוך של התנועה הקיבוצית „אורנים").
במדעי החברה.
בבית הספר לעבודה סוציאלית.
במכללה עמק יזרעאל „אחל כהרי".
לימודי תואר שני (מ"א) בחוגים:
מקרא, לשון עברית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות הציבור ליהודיה תיאטרון, פילוסופיה, היסטוריה כללית, אנגלית, חינוך — המסלול לייעוץ חינוכי, המסלול לתכנון תוכני הוראה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה, פסיכולוגיה, בית הספר לעבודה סוציאלית.
וללימודי תעודה
בספרנות.
מינהל במלכאות.
מדריך לנרשמים ומספרי ההרשמה ניתן לרכוש החל מיום א' — י"ח בשבט תשל"ד (10.2.74).

מכתב גלוי

לבוגרים — מקבלי המילגות ולידידי "המועצה הארצית של נשים יהודיות בארה"ב"

בחרנו בדרך זו כדי לגשר על פני המרחק בינינו. לאמץ ידיכם ולהביע הזדהותנו עמכם.

עניינכם הוא עניינו. ונצחונכם הוא נצחוננו. אנו כואבים את כאבכם ומשתתפים בצערכם ובסבלכם.

תפילותינו מלוות כל אחד מכם, בהמשיכו בעבודתו החיונית בארצכם. הזקוקה יותר מתמיד לשרות, לתרומה ולנסיון שלכם. אנו גאים בידיעה שהיה לנו חלק ברכישת השכלתכם, שהכשירה אתכם למילוי התפקידים שמלאתם במשך השנים האחרונות בהבנת אזרחים ישראליים רבים על כך למעשים מפוארים במשך המל־חמה.

מי יתן ותזכו בשלוה ובשלום, שלום של אמת, במהרה בימינו. בהוקרה ובאהדה,

אלינור מרוין — נשיאה ארצית
אן רוביסון — יו"ר הועדה לפעילות בינלאומית
הנה לוין — ראש המחלקה לפעילות בינלאומית

להשכיר
א. קומת משרדים בשטח 250 מ"ר בככר המדינה בת"א.
ב. דירת בת 4 או 5 חדרים באיזור הטוב ביותר בת"א.
חניה מובטחת
פרטים:
אוזיל ציטרין מנדלסברג
ככר מלכי ישראל 5, ת"א, טל. 224514
בשעות 8—1 לפנה"צ, 4—7 אחה"צ

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

יעקב אמיתי ז"ל

תערך אזכרה וגלוי מצבה ביום ראשון, י"ח בשבט תשל"ד (10.2.74) בבית העלמין בשכון ותיקים בנתניה

היציאה מבית המנוח ברחוב שכת הימים 11 בשעה 3.30 אחה"צ

המשפחה

לד"ר יוסף שטרן ומשפחתו

אתכם ביגונכם הכבד בהלקח בנכם היקר

רפאל אלחנן שטרן הי"ד

יצחק מגן

בית טמבור — צבע

משתתף באבלו של

ד"ר צבי קורץ

על פטירת

אמו ז"ל

לחברנו

אמסלם חיים ומשפחתו

קבלו תנחומים במות

האב ז"ל

הנהלת קואופרטיב „דן" החברים והעובדים

לאינג'ינר ל. אורצקי

תנחומינו הכנים במות

אביך ז"ל

בנחמת ציון וירושלים תנוחם

„משהב"
חברה לשכון, בנין ופתוח בע"מ

ידידנו היקר

ישעיהו בוציקובסקי ע"ה

איננו

אנו מביעים את השתתפותנו העמוקה בצער המשפחה

זאב פלטו
רצות עובדי א—ב ספרים בע"מ

הארץ

יום שישי, ט"ז בשבט תשל"ד
8 בפברואר 1974

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6, ת.ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 661166-8, ת.ד. 5259
בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 (30 קווים) ת.ד. 233
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. רח' זלמן שוקן 21 תל-אביב
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O B. 233, Tel. 824261

מו"מ שלא כתיקנו

המפד"ל אינה שונה מיתר המפלגות בישראל: לצד רגעים נעימים של התעלות, רבות בה תופעות של ביצותיות ושל התעסקות בקטנוּנאות מדינית ובסחר-מכר שהוציא שם רע לפוליטיקה. אך זוהי מפלגה אשר בוודאי אינה יכולה לרצות להיראות בעיני הציבור בקלות-ראש והסרת אחריות. הנה הדרך בה היא מנהלת את המשא-ומתן על הצטרפותה לקואליציה הממשלתית מעוררת דווקא תדמית בלתי-רצויה זו.

נדמה שאין צורך להרבות מילים כדי להוכיח כי ישראל עוברת עתה תקופה קשה. הבעיות שהתעוררו בעקבות המלחמה ובידודה של ישראל שהתגלה במהלכה ולאחריה, הן הדין שיעמדו במרכז הפרוגראמה של הממשלה שבהקמתה עוסקים עתה. שאלת מיהו יהודי, שהיה הויכוח העיקרי אשר יהיה, לא שייכת לנושאים המחייבים טיפול דחוף. הנסיון לכפות על השותפים הקואליציוניים המיועדים הכרעה בסוגיה זו דווקא עתה, מעורר בהכרח ספק לגבי מידת הרצינות בה מתייחסת הנהגת המפד"ל לבעיות הקריטיות של האומה.

הדברים היו אמורים בכל מקרה, קל וחומר למראה תוצאות הבחירות האחרונות. בבחירות אלה נחלש ייצוגו הפרלמנטארי של המפד"ל: כלום יש הגיון בכפיית הכרה דתית נוספת על הממשלה החדשה, כאשר המפד"ל מוכנה היתה להסתפק בעבר בסטאטוס-קוו כאשר משקלה הפרלמנטארי היה גדול יותר?

מדיניות ישראל לא נעשתה פחות יהודית בשל אי-הדקדוק בקוצו של יו"ד בכל הנוגע להלכות הגיור. אם כך, מה לחוץ על המפד"ל לעשות כנושא זה אבן בוחן להצטרפותה לממשלה? ממשלה זו, תפקידה יהיה במקרה הטוב שיקום המדינה והחברה מפגעי המלחמה, ובמקרה הרע — ניהול האומה במלחמה מחודשת. בנסיבות אלה, העלאת הילכות הגיור לדרגת נושא ראשון במעלה, מעידה על רצינות לקויה, אשר בהכרח תרחיק מן המפד"ל את אהדת הקהל, דתי וחילוני כאחד. וטעות קשה טועים ראשי מפלגה זו אם הם מקילים ראש בערכה של אהדה זו.

שביתת הכורים באנגליה

הדיבורים על ההתמוטטות המוחלטת הצפויה לכלכלה הבריטית קיבלו נימה מוחשית יותר, עם החלטת ראשי הכורים להכריז על שביתה כללית בכל מכרות הפחם החל מיום א'. הכורים דורשים העלאות שכר בין 35%—30%, בעוד הממשלה מציעה 16.5% באמרה שיותר מזה מהווה חריגה ממדיניות השכר, ולכן פירושה פתיחת שערים בפני נחשולי-האינפלציה. הכורים ותומכיהם טוענים, לעומת זאת, שהם עובדים בתנאים מיוחדים המאפשרים חריגה, בלי שזה יגרום לדרישות דומות מיתר האיגודים — ומצביעים על כך שביתר האיגודים אכן נחתמו, ללא קושי, הסכמים קולקטיביים בגבולות מדיניות השכר.

בעיני הממשלה זאת, כמובן, הוכחה לטיעונה והיא מצביעה על ההעלאה העצומה במחירי הנפט כמעמסה כבדה מדי ממילא על תקציב האנרגיה במשק הלאומי. אך נראה כי יותר מטיעונים אלה משכנעים רמזיה של הממשלה שהשובתים לא רק מעוניינים להפיל את הממשלה, אלא מדרבנים — מעבר לאינטרס המידי של האופוזיציה — את האלמנטים הקומוניסטיים שהם בעלי השפעה רבה בקרב ארגוני הכורים. מר הית סבור גם שהציבור הרחב, למרות הסבל שנגרם לו ע"י השביתה, תומך במדיניות היד החזקה נגד השובתים.

אך מעבר לסיכסוך העבודה, מסמלת השביתה את המשך קיומו באנגליה של פער מעמדי אשר ביתר מדינות מערב אירופה הצטמצם במידה ניכרת מאז מלחמת עולם השניה. באנגליה הוו עדיין עימות בין „הם" ו„אנחנו" ומעניק חריפות ומרירות לעמדת שני הצדדים. לכן, אם לא יימצא עד יום א' פתרון בלתי צפוי — ואין לכך סימנים — תפרוץ השביתה הכללית ומר הית יכריז על בחירות חדשות.

סגן כושי ומזוזה על הדלת

רפאל רוטשטיין כותב מניו-יורק: ראש העיריה החדש של ניו-יורק, היהודי אייב בים, מצא לעצמו לבסוף סגן כושי שעברו נקי. לראשונה מינה בים אדם שהתברר אחר-כך כי לא הגיש הצהרות למס הכנסה במשך ארבע שנים. אחר-כך בחר באיש אחר, שגם עניניו הכספיים היו נתונים לחקירה. לבסוף מינה בים את קארל גיבסון, כושי ששימש בעבר פקיד בכיר בחברת תעופה, ושעברו נקי.

כיהודי ראשון המשמש כראש עירית ניו-יורק, דואג בים לכשרות בביתו הרשמי של ראש העיריה, וגם קבע מזוזה בדלת. ועדת ניו-יורק ליהדות הסובייטית, אומרת שבעבר בים גילה שיתוף פעולה רב בבעיית יהודי בריה"מ.

השבויים כבני ערובה

ישראל עלולה להגיע למצב שבו התמורה היחידה שתקבל מסוריה על החזרת שטחים — תהיה החזרת השבויים

מאת מתי גולן

כאשר בוחנים מקרוב את ההתפתחויות המדיניות באזור כאן כל-חמת יום הכיפורים, מקבלים תוצאה מפתיעה: מרבית מהלכיה המדיניים של ממשלת ישראל מוכתבים על-ידי הרצון האמריקאי להקל ככל האפשר על שליטי ערב.

כך זה היה לגבי אורך המגעים עם מצרים, החל בפרשת המזון לארמיה השלישית וכלה בחתימה על הסכם הפרדת-הכוחות. שכמה כמעט יפיפי בי-ללו ההסכם סתיו כדי שלא להקטנת על נשיא מצרים. „עליכם להבין" — כך בערך אמר שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר לחברי ממשלת ישראל — „את קשייו של סאדאת בבית ובעולם הערבי". הממשלה, בדרך כלל, הבינה.

אותה המגמה חוזרת על עצמה בפרשת הפרדת הכוחות עם סוריה.

קיסינג'ר מעולם לא הסתיר את שאיפתו העזה לבצע בחזית הצפון את מה שהצליח לבצע בחזית הדרום. בין חסרונותיו של שר החוץ האמריקאי אי-אפשר לכנות הדיבור מעוף. ואכן הרעיונות מקיסינג'ר לקידום הענין לא פסקו להגיע לירושלים מאז נחתם ההסכם עם מצרים.

כל הרעיונות הושבו לשולחם עם תשובה חד-משמעית: שום משא-ומתן ישיר או עקיף לא יהיה עם סוריה עד לקבלת רשימת השבויים שבידה ומתן אפשרות לנציגי הצלב האדום לבקרם.

אולם קיסינג'ר לא היה מתמודד עם המוניטין שלו לוא התיאש מתשובות אלה. הוא בחן היטב את הנוסחה הישראלית ובסוף מצא מוצא. ישראל מתנגדת למשא-ומתן קודם למילוי תנאיה? — יפה. אז לא משא-ומתן אלא משהו אחר כגון, למשל, נוהלים טכניים.

כך נולדה ההצעה האמריקאית:

✶ ישראל תקבל בשלב ראשון את רשימת השבויים.

✶ תמורת קבלת רשימת השבויים תסכים ישראל להידברות עם ארה"ב על נוהלים טכניים לקראת המשא ומתן עם סוריה.

✶ לאחר סיום שלב ההידברות, אולם לפני המשא-ומתן עם סוריה, יאפשרו שליטי דמשק לאנשי הצלב האדום לבקר אצל השבויים הישראלים.

הצעה זו הובאה בפני הממשלה ביום א'. במהלך הדיון עליה הושמעו כמה הסתייגויות. התעורר הצורך בקבלת הבהרות מארה"ב על ענינים כמו, למשל, משך התקופה שבין סיום שלב ההידברות לבין התחלת המשא-ומתן.

ההבהרות הגיעו ביום ב', ולפיהן הכוונה היא, כי שלב ההידברות לא יארך יותר מכמה ימים שלאחריהם יבוא המשא-ומתן, כלומר לאחר שנציגי הצלב האדום יבקרו אצל השבויים.

בו ביום ערך מזכיר הממשלה משאל טלפוני בין חבריה על ההצעה האמריקאית. שר הדתות ד"ר זרח ורהפטיג ושר הסעד מיכאל חזני התנגדו לקבלת ההצעה האמריקאית. שר המשטרה שלמה הלל נמנע. כל שאר השרים היו בעד. תשובת ממשלת ישראל הועברה לוושינגטון.

לשם מה היה צורך בהמצאה של נוהלים טכניים שלא היו קיימים במשא-ומתן עם מצרים ושכל מגמתם היתה לאפשר את ישראל להסכם לסיעה כני מגאים? — ושוב בא ההסבר האמריקאי הקלאסי. סוריה, כך נאמר לישראל, חוששת כי ברגע שתמסור את שני התנאים ביחס לשבויים תיסוג ישראל מהסכמתה למשא-ומתן על הפרדת-הכוחות. המסקנה הוושינגטונית הבלתי-נמנעת ממצב זה היא, כי על ישראל למתן את עמדתה המוקשחת, ולוא גם מיתון זעיר, כדי להפיס את דעתם של שליטי דמשק. זאת, כמובן, בנוסף לטענה, כי הסכם של הפרדת-כוחות עם סוריה יוציא את מצרים מבדידותה בעולם הערבי כחותמת יחידה על הסכמים עם ישראל, ויקדם את ענין ועידת ג'נבה.

וכך נוצר מצב לפיו היה על ישראל להתר כדי להפיס הזדמנות כלפיה כמדינה המחזיקה בשבויים, בניגוד לכל חוק בין-לאומי או מוסר אלמנטרי. ומי שסבור לתומו, כי למדינה הנוהגת כסוריה אין כל זכות להציב דרישות, לא כל שכן לחשוד בכוונות אחרות, נראה שאין דעתו עולה בקנה אחד עם דעתם של מעצבי המדיניות האמריקאית.

אבדן חוש הפרופורציה

ממשלת ישראל מעולם לא היתה חשודה עלי באדישות לגורל השבויים. אולם כיום מותר בהחלט לחשוד בה, כי איבדה את חוש הפרופורציה וחוש הכיוון.

היום כבר אפשר לקבוע בוודאות, כי הפיחות שחל בעמדותיה של הממשלה הפך את חיילינו בדמשק משבויים לבני-ערובה. כבר כאשר הסכימה הממשלה באופן עקרוני לנהל משא-ומתן על הפרדת-הכוחות תמורת הרשימה וביקורי הצלב-האדום — עדיין לא החזרתם של השבויים — כאילו ויתרה הממשלה על חובתה של סוריה לעשות את כל אלה ולהחזיר את השבויים מכח החוק הבין-לאומי. עוד לפני שעשתה מאמץ ראוי לשכנע לגייס את ממשלות העולם ודעת הציבור העולמית כדי לכפות על סוריה את ביצוע החוק, הסכימה הממשלה, תוך הרכנת-ראש מפורזת רחמים, להעביר את שבוינו על תקן של בני-ערובה המשמשים אמצעי לסחיטה.

לא כל שכן כאשר הממשלה מסכימה להפוך את השבויים לחלק בלתי נפרד מן המשא-ומתן. כי מה יקרה עכשיו? — את הרשימה, ככל הנראה, תקבל ישראל. ואז יתחיל הדיון על נוהלים. אולם נוהלים זה ביטוי שאפשר להגדירו ולפרשו כך או אחרת. אין בטחון שלדיון נוהלי מסוג זה לא יוגבבו נושאים שהם מהותיים, כולם או בחלקם. כי בינתיים אין איש יודע אילו נוהלים זקוקים לדיון כהקדמה למשא-ומתן.

אולם אפילו ייערך דיון כלשהו על נוהלים במשך ימים מספר, ואפילו יבקרו אנשי הצלב האדום אצל השבויים לאחר דיון זה, ואפילו יוחל המשא-ומתן המהותי בהקדם — עדיין תרחף כצל מאיים על המשא-ומתן שאלת החזרתם של השבויים.

מי שאומר שלאחר ביצוע שני התנאים בעניין השבויים נוכל לנהל משא-ומתן באווירה רגועה יותר, אינו יודע מה הוא שח. את עובדת מסירת הרשימה אמנם אי-אפשר יהיה לשנות. אבל אם נערב להיפגש עין-בעין עם הסורים, בשלב כלשהו של המשא-ומתן, האם יהיה זה מוגזם לחשוש, כי אנשים מסוגו של חאפז אסאד יפסיקו, כאמצעי לחץ, את ביקורי הצלב האדום? האם יהיה מי שיוכל למנוע זאת מאנשים החסרים מעצורים-מוסריים כלשהם? והאם דאגתנו לשלום השבויים בזמן כזה תהיה פחותה מאשר היא כיום, אף אם נקבל את רשימת שמותיהם?

אם וכאשר זה יקרה בהיה נתונים בעיצומו של משא-ומתן שינוהל במרץ האופייני לקיסינג'ר ולעוזריו כשאיפתם העזה בהחזקתם של שני הצדדים על ההסכם תוליד רעיונות פשרה נוספים שעיקרם יהיה ויתור ישראלי.

וכך עשויה ישראל למצוא עצמה במצב בו התמורה היחידה, או העיקרית, שתקבל עבור נסיגתה, תהיה החזרתם של השבויים.

וזה, לכל הדעות, מחיר כבד ביותר.

כך מוצגים כיום, ובצדק, מנהיגי הליכוד. אולם יהיה זה בלתי-הוגן שלא לקבוע, כי יש למנהיגי הליכוד חלק במצב שנוצר. זכורים לי הדיונים בכנסת, ביוזמת הליכוד, בהם הסיתו מנהיגיו כלפי הממשלה, כי איננה עושה מספיק לשחרור השבויים. עתה סופן הליכוד, כי הממשלה עושה יותר מדי למען מטרה זו.

אולם אין בכך, או בגורם אחר, כדי לשחרר את הממשלה מאחריות להתפתחויות. אי-אפשר להשתחרר מן ההרגשה, כי הממשלה כיום איננה יותר מגוף חסר חוט-שדרה המתנועע עם כל רוח הנושבת כלפיה, ובעיקר אם זו רוח הנושבת מוושינגטון. אם לא תצליח ממשלה זו להתייצב ולקבוע לעצמה דרך ישרה וברורה שממנה אין סטייה, היא תאבד את שממנה אין סטייה, היא תאבד לחלוטין את אמינותה — בעיני אזרחיה כבעיני בעלות-בריתה.

השועל והעורב—נוסח חדש

עימות בצמרת

מאת א. שוייצר

כיאבל

בסוף השבוע שעבר נתגלו אזרחי ארה"ב במאורע ללא תקדים. ביום ד' מסר הנשיא ניכסון לפני שני בתי הקונגרס את הודעתו השנתית המסורתית „על מצב האומה", שהיא בבחינת סקירה ותחזית כוללות על בעיות ופתרונות שמציע המימשל. ההודעה זו — גם זו מסורת — משודרת בו-זמנית בכל רשתות הרדיו והטלוויזיה: בהיותה היסוד הפרוגרמטי למדיניות המימשל בשנה הקרובה, מצדיק העניין בה את שידורה בשעות שיא הצפיה וההאזנה — ואגב אורחא ויתור על הכנסות ניכרות (שידור זה לא מופסק בפירסומת שממנה מפיקות הרשתות את רווחיהן).

מה שנשתנה הפעם, היה שידור, באותו זמן ובאותם תנאים, יומיים לאחר מכן, של נאום הסינאטור מאנספילד, מנהיג הסיעה הדימוקרטית בסינאט. נאום זה נועד באופן מפורש להיות תשובה מפורטת לנאום הנשיא, מחולקת לפרקים, מנוסחת בקפידה (הסינאטור קרא את דבריו מן הנייר): היתה זו הודעה נגדית על מצב האומה מטעם הרוב האופוזיציוני בשני בתי המחוקקים. היה בנאום, בעיתויו ובנסיבות מסירותו, מעין הודעה מרומזת כי שתי ממשלות לארה"ב בשעה זו, והן אינן מדברות בקול אחד.

✶

יתכן שהצהרת הנגד של הנציגות הדימוקרטית בבתי המחוקקים לא היתה באה לעולם, אילולא קרא הנשיא תגר ליריביו בנאומו הוא. הדבר נעשה, לא בביקורת שהשמיע מר ניכסון על הקונגרס במה שנוגע לענינים מעשיים, כגון טיפול בתי המחוקקים בהצעותיו בדבר ביטוח בריאות, חלוקת הכנסות בין הברית למדינות וכיוצא באלה, אלא בקטע המסיים בהודעתו.

מר ניכסון הניח הצידה את הנייר ממנו קרא את הודעתו, ורבים מחברי הקונגרס כבר קמו לעזוב את מקומותיהם כאשר אמר הנשיא כי יש לו עוד מלים אחדות להוסיף. הכל ציפו כי בהודעתו על מצב האומה יגע בפרשת ווטרגייט ובירומה להעמיד לדין הקונגרס — והוא לא הזכיר את הנושא. אך בתוספת הכאילו-מאולתרת, הוא פנה לעסוק בו בהקיפות ובהבאה גלויה, לעיני המצלמה. הוא קבע, בצורה החלטית ביותר, כי אין בכוונתו להתפטר; הוסיף בנימה נמרצת, והפנותו יותר אל הציבור האמריקאי מאשר אל חברי בתי המחוקקים, כי די לה לארה"ב בשנה שלימה של ווטרגייט. המשמעות היתה ברורה: הקונגרס גורם, בחקירותיו המקבילות של הפרשה ובהטרדת הנשיא, להסחת הדעת מבעיותיה הבוערות של המדינה.

על כך כנראה לא יכלו הדמוקרטים בבתי הקונגרס לעבור בשקט — ואמנם בנושא ווטרגייט התרכז גם נאומו של סינאטור מאנספילד. הוא יצא להגנת החקירות, דחה את הטענה כי יש כאן בזבוז זמן והסחת הדעת, פסק כי החקירות לא פגעו בסמכות הנשיא וביכולתו למשול. ברור היה כי טענות הנשיא עשו את רישומן: דברי הסינאטור היו יותר בבחינת התגוננות מאשר התקפת נגד. יותר על כן, ספק אם השתכנע מישהו מהערכתו, כי הכירוף הנערך עליו, לא פגע בנשיא וביכולתו לנהל את ענייני המדינה — ובוודאי שאין היא מתיישבת עם הדעות והשמועות המופצות בארה"ב, כי בריאותו הגופנית והנפשית של מר ניכסון התערערה בשנה האחרונה, היא שנת ווטרגייט.

אך הדברים נאמרו, הכפפה שהשליך הנשיא הורמה: המלחמה בין המחוקקים והנשיא בבתי המחוקקים תימשך. הדעת נותנת, כי אף על פי שחברי הקונגרס והסינאט אינם רוצים להביא לידי קרע גלוי עם הנשיא — הרי העמדתו לדין הקונגרס לא יכולה אלא לגרום לקרע — הם יידחפו למעשה. הם נסחפים בזרם, שמקורו בכלי התקשורת, רשתות הרדיו והטלוויזיה וכמה מעתונים רבי-ההשפעה של ארה"ב, כמו וואשינגטון פוסט, ניו-יורק טיימס ודומיהם.

✶

רשתות השידור, ובעיקר שתי הגדולות ביניהן, סי-בי-אס ואן-בי-סי, עוסקות, בעצם מאז נבחר מר ניכסון לנשיא וביתר שאת מזה שנה, פחות במסירת מידע מאשר בהסתה נגדו. דברים שהוא אומר או שנאמרים מטעמו, נמסרים בתוספת הסייג „כאילו" או „כביכול". הודעותיו זוכות להפרכה מיידית ללא כל נסיון לבחון את סמכותם הספציפית של המפריכים, ואילו פרשני הרשתות לא מחמיצים הזדמנות לתקוף אותו ואת מדיניותו. יש בימים אלה בארה"ב אווירה של לינץ' שמקורו ברשתות המתוכרות ובוואשינגטון פוסט: אנשי המדינה ודעת הקהל נגררים אחרי אלה.

באווירה זו פועלים הסנאט ובית המחוקקים — וגם אילו רצו, קשה להם לעבוד בהפגנה המתמדת של מידע מגמתי ופרשנות חד-צדדית שנועדה להכשיר את הקרקע להורדתו של מר ניכסון מכסאו. הואיל הדבר לא עלה בבחירות ב-1972, הנשיא לא נשבר ולא התפטר, נבחר עתה הקונגרס לעשות את המלאכה. בנסיבות שיצרו כלי התקשורת, ספק אם נותרה לבתי הקונגרס — שכעמי מדיניות פנים שיתפו פעולה עם יוזמי המסע האנטי-ניכסוני, אך לפי המשאלים שנערכו בין חבריהם רוצים היו להיעצר על סף הקרע — ברירה חופשית. אם לא יעמידו את הנשיא לדין צפוי להם כי יואשמו בשותפות אילמת לפשעיו: מי שרוצה להתנתק מהשתתפות בלינץ', יעשו גם בו ספסים.

צריך לזכור בהקשר זה, כי גם תשובתו של הסינאטור מאנספילד להודעת הנשיא זכתה להבלטה ולהפלאה בדרגה לנאום „על מצב האומה" נגדי רק הודות לרשתות. אילולא שידור הנאום בנסיבות שהוזכרו, היו דברי הסינאטור הולכים לאיבוד בין ההצהרות הנאומים וההודעות, הנשמעים כל יום. לכאורה, תיהם במדינה אוירה זו. מה שעשו הרשתות, עשו מרצונן החופשי-בתוך ויתור על הכנסות של מיליוני דולרים, שהרי ביטלו תוכניות פרסומת רבות-הכנסות כדי לשדר את דברי הסינאטור מאנספילד. עירעור מעמדו של הנשיא, הצגת מימשל נגדי של הקונגרס מול מימשלו, הינם-כי-נראה מטרה שלמען השגתה לא הוסכים ממון. אם נשאלו בעלי הכנסות של הרשתות להסכמתם, על כך קרם נשמע דבר.

✶

העימות בצמרת יימשך איפוא לפי כל הסימנים ועמו החלשתה של הסמכות המרכזית. יהיו יומרות הקונגרס אשר יהיו, המימשל האמריקאי בנוי סביב הנשיא: נשיא מוטרד ונרדף פירושו מדינה נחלשת. הטענה, המוצדקת כשלעצמה, כי בנושאי חוץ נהנה מר ניקסון מתמיכת הסינאט — וכנראה גם של דעת הקהל — איננה משנה עובדה זו. סמכות איננה ניתנת לחלוקה: כאשר היא נפגמת בגיזרה אחת, היא נפגמת כולה. הפגיעה בסמכותו של מר ניכסון פוגעת בכושרה של ארה"ב לנהל מדיניות חוץ תקיפה ובוטחת, כפי שיכולה היתה לעשות על-פי יחסי הכוח הפוטנציאליים ועוצמתה הריאלית.

לישראלים יש יסוד להצטער על כך. יש מקום להרהור אם מלחמת יום-הכיפורים היתה פורצת אילולא סברו הערבים והסובייטים, כי ארה"ב אינה כשירה לפעולה. כן יש מקום לספק, אם השגיה הצבאיים של ישראל באותה מלחמה היו נקנים במחיר זול כל כך: את מחיר החולשה האמריקאית, שהיא תוצאה מרדיפת הנשיא על ידי יוצרי דעת הקהל באמריקה, נדרשת ישראל לשלם.

אין לדעת, כמה זמן יימשך המסע נגד ניכסון. אך אין ספק שלפחות עד נובמבר השנה, מועד הבחירות לקונגרס, תעבור עלינו (ועל יותר חלקי העולם המערבי) תקופה קריטית. ונותר רק לקוות כי נזקיה לא יהיו קשים יותר על המידה.

בניינו של צבא חדש

מאת שבתי טבת

צה"ל המנצח והבוטח בעצמו לא נבנה ביום אחד. מאז נכונה המדינה, ועל יסודות שהונחו לפני כן, טרחו על חיזוקו ושכלולו בנאים מצויינים אחדים. נהוג להזכיר בהקשר זה את שר-הבטחון דוד בן-גוריון שהשיל את מסגרותו הממלכתית וההגות את דרך התפתחותו, את הרמטכ"לים יגאל ידין, משה דיין ויצחק רבין, ואת המפקדים עזר וייצמן (אוויר), אריאל שרון ומאיר הר-ציון (צנחנים) וישראל טל (שריון). תרומתו של כל אחד מאלה לבניית הכוח, לחישולו, לתרשיתו ולתחזוקתו, ברורה, מוגדרת ומוכחת. לאלה נוספו אחרים שללא מאמציהם וסגולותיהם, ובעיקר בגבורתם והקרבתם, לא היה צה"ל מגיע לעולם לשיא תפארתו. אולם תרומתם לא נשאה חותם אישי כה מובהק.

יש טעם לפגם בהבלטת אישים אלה בשמותיהם ובהצנעת אחרים באלמוניות. שכן אין ספק שכל צבא, ובעיקר צבא עממי כצה"ל, הוא מאמץ קולקטיבי. אולם גם יש הצדקה חותכת לכך. לא רק בעצם המופת האישי, שהוא היסוד העיקרי של צה"ל (ושל כל כוחות הבטחון שקדמו לו בתולדותינו הארוכות) אלא גם מעוצמת הנגד: על צה"ל הזעיר המוגבל הוטל לנצח ולהביס כוחות גדולים ממנו לאין קץ, במספר ובכמות.

לאחרונה יצא הקצף על הרהב והדיעות הרווחת שדבקו במפקדי-צה"ל הבכירים. אולם, יש לזכור שהנסיבות סייעו מאד לפריחתה ולשגשוגה של התופעה הזאת. בלשון עממית אפשר, אולי, להסביר זאת כך: על צה"ל הוטלה משימה בלתי-אפשרית. כלומר, צבא רגיל לא היה מסוגל לעשותה, ורק סופרמאנים יכלו לה. שהרי מלכתחילה לא יכול היה צה"ל להעמיד נגד אויביו חייל כנגד חייל, מטוס כנגד מטוס, טנק כנגד טנק, תותח כנגד תותח, ספינה כנגד ספינה. כדי להתקיים צריכה היתה ישראל צבא שחייל אחד שלו יוכל להביס עשרה, שמטוס אחד שלו יוכל להפיל חמישה או עשרה (ובפועל עשרים!), שטנק אחד שלו יוכל להשמיד עשרה (ובפועל כמו היה-הצבו), בנק, קתתח, השמיד שמונה, וספינה אחת שלו תוכל לטבע שש — משל האויב.

יכוד היסודות

משאביה של ישראל הכתיבו לה את הנתונים האלה והם אשר קבעו את היחס (של אחד כנגד ארבעה, או אחד כנגד חמישה, מי יודע) הכוהה-ד למדיה שולי בכחון. הקטנת היחס פירושה הכבדת עול-הבטחון, והעמדתו אחד כנגד אחד פירושה היעלמה של ישראל. כך ה„סופרמאניות" שבוצעה ביסוד היסודות של צה"ל, ואין זה מפליא, איפוא, שרבים בעולם ראו בצה"ל כוח בעל תכונות בלתי-רגילות והפילו אולי שדים, ואין זה מפליא, אף כי ודאי מצער, שמפקדים בכירים בצה"ל עצמו החלו לייחס לעצמם ברצינות את הכתוב והאמור עליהם באמצעי-התקשורת ובכלל.

כלל אחר, אף הוא בחינת הבלתי-אפשרי, היה שצה"ל חייב להיות יעיל ומשופר מהציבור היוצר אותו. ואכן, כך זה היה. בעת שהציבור היה בליל של לשונות, תרבויות ואורחות-חיים, לאחר העליה ההמונית בשנות ה-1950, היתה לצה"ל לשון אחת, נהג אחיד ומשמעת אחת. בעת שזרועות ממלכתיות וגופים ציבוריים הגשימו את משימותיהם בעצלתיים ותוך כדי התעבות מהירה של ביורוקרטיה, היה צה"ל זריז, קל-תנועה, מהיר ומגשים את מלוא משימותיו ואף מעבר להן. כך ראינו בפעולות התגמול, במלחמת קדש, בקרבות-המים בצפון ובמלחמת ששת הימים. כדאי להיזכר מה מהודך היה הציבור במחצית הראשונה של שנות ה-1960, בעת המיתון, התעצבותה של הירידה הפירוד הפנימי בצמרת המימשל, כדי לשער עד כמה היה שונה צה"ל שפעל במלחמת ששת הימים. ברור, איפוא, שלא היו פני צה"ל כפני הציבור, לא היה אותו „הבו-תער", חד ומהיר.

ואכן, כשם שהורגלו הכל לראות בצה"ל צבא בלתי-רגיל, כך אף הורגלו לראותו כשונה לחלוטין מהציבור המרכיב אותו. כך אין זה אף לפלא שהכרה ש„בצה"ל זה אחרת" קנתה לה שביתה בלב כולנו.

וכשם שהסופרמאניות בשדה הקרב היתה כורח המציאות, כך גם ההתעלות על הציבור. שכן ברור היה שכשם שלא נוכל להתקיים אם נדחייב לעמוד כנגד האויב ביחס זה נופל כאחד כנגד חמש, גם לא נוכל להתקיים אם צה"ל יהיה זהה בכל לציבור המרכיב אותו. צה"ל משוסע על-ידי מפלגות וכתות, מקולקל על-ידי מריבות אישיות ומושחת על-ידי מוסר-עבודה ירוד והיעדר משקוים לכלל, לא יוכל לכלוא את המשימה הבלתי-אפשרית המוטלת עליו.

ההצטיינות היא בתקן

כדי לקיים את צה"ל ברמתו הגבוהה הכרח היה לקיים בהדיקות את הנוסחה שההצטיינות היא בתקן. במלים של חיל-אויר „הטובים לטיס". כדי להשיג זאת לא די היה בקידום, בהטלת משמעת וההקפדה על אורח-התנהגות במובנים הרגילים והמקובלים, אלא נדרש היה מאמץ מתמיד ועקשני, השואף ללא הפוגה לשיאים חדשים.

האנשים שנזכרו לעיל בשמותיהם מזוהים כל אחד עם מאמץ מיוחד כזה: בן-גוריון עם התמדתו העקשת על ממלכתיות, דיווח-אמת ונקיון-השורות, ידין עם הנחת היסודות לתורת הלחימה, לעבודת המטה ולגיבוש המילואים; דיין עם האדרת השריר המלחמתי, החדרת רצון-המלחמה ומיצוי המשימה; רבין עם ההדרכה הצה"לית ותפיסת בנין-הכוח; עזר וייצמן עם „רוח העליונות" של חיל האויר; אריאל שרון עם דרכי-לחימה מקוריות ותכסיסים בלתי-צפויים; מאיר הר-ציון עם המופת האישי והצגת שיאים חדשים ביכולת החייל הקרבי; ישראל טל עם התורה והמסכמת של חיל-השריון וגיבושו כחיל טכני גדול ומתרחב.

רשימה זו אין בה נחת משתי סיבות. האחת היא שמבחינה כרונולוגית מסתיימת הרשימה סמוך למלחמת ששת הימים. שהרי שרותו של ידין הסתיים ב-1952, דיין מונה לרמטכ"ל בדצמבר 1953, מאיר הר-ציון ואריאל שרון הצטיינו בעיקר באמצע שנות ה-1950, עזר וייצמן סיים את שרותו בחיל האויר ב-1965 ואילו ישראל טל היה מפקד גייסות השריון בשנים 1964—1969.

הסיבה השניה היא ששלושת האחרונים ברשימה — מאיר הר-ציון נפצע ויצא מהשרות הפעיל — לא הגיעו לכהונת-רמטכ"ל. בכך אולי טמון ההבדל היסודי בין צה"ל בתקופת בן-גוריון לצה"ל שלאחריו. בתקופת בן-גוריון, אפשר לומר, לא „התבזבז" שום כשרון, והוא לא חשש מוקשיים או מהאישיות יוצאת-הדופן של בעליו. אדרבא, שורת המינויים שלו לרמטכ"ל רק מוכיחה שלא חיפש אנשים תקניים והיה מוכן „להסתכן" בניגודים.

כך בא אחרי יעקב דורי המבוגר יגאל ידין הצעיר (בן 32 בלבד!) כמטה ה„הגנה", ואחרי מרדכי מקלף בעל הותק ב„הגנה" ובצבא הבריטי, בא משה דיין שנחשב ל„פרטיזן", ולאחריו בא חיים לסקוב, „החייל מספר אחד" ו„הנציג" של האסכולה הבריטית, ואחר-כך צבי צור מההי"ש ולאחריו יצחק רבין מהפלמ"ח.

הגיוון באופי ובאישיות ואסכולות השונות והנוגדות, מסירת הכהונה הרמה לאיש שהצטיין, מציינים את שיטת-המינויים שלו. ואולי אין הוכחה טובה להעזה של בן-גוריון מאשר מינויו של דיין עצמו, שעשאה תוך התנגדות לא מבוטלת. יתר על כן, בן-גוריון טיפח את התכונות והניגודים בין מספרי אחד ושניים ועל-ידי כך הבטיח רעננות מחשבה וביקורתיות. כך ראינו שדיין כראש-אג"ם היה ניגודו של מקלף הרמטכ"ל, וכזה היה לסקוב לדיין, צור ללסקוב ורבין לצור. מכל מקום, ודאי הוא שמעברים של המשך-חלק מרמטכ"ל לרמטכ"ל לא היו לגביו צורך ראשון במעלה. התרעננותו המתמדת של צה"ל היתה חשובה יותר.

כך, עם כל ההסתייגות מהאורח ההורסני בו טיפח האלוף שרון את ביקורתו כנגד התאבנות-המחשבה בצה"ל, הרי אין ספק שיש בה הרבה אמת. אמנם לא הוא היה צריך לזכור זאת, אבל העובדה היא שהדרך להפקיד הרמטכ"ל נחסמה בפניו ובפני „יוצאי-דופן" כמותו. ולאו דווקא בגלל דעות פוליטיות (שהרי לאחר הפלירט שלו עם הליברלים לפני הבחירות ב-1969 מונה להפקיד אלוף פיקוד הדרום) כמו מחמת „עוקצים" באישיות, שלו ושל האחרים. מה שנבען בדבריו הוא שאפילו היה סיכון במינוי איש כמוהו לרמטכ"ל (מבחינה המשמעת), הכרחי היה לעשותו, תוך מאבק לרסנו, כדי לקיים את עקרון ההתרעננות וההצטיינות. באותו הגיון חייבת הדרך-לרמטכ"ליות להיות פתוחה לעזר וייצמן, או, ולישראל טל, עתה.

שכן בשלושה אלה התכונה שציינה את הבולטים ברמטכ"לים של צה"ל שלא הסתפקו בגיזרה על הקיים — רעב גדול לשינוי ולחידוש ותכנית מן התוכן.

איך נכשלה ההפיכה הצבאית

מאת יואל מרקוס

מוקדש לכל האוילים החושבים ברצינות שהדיקטטורה בארץ יכולה להיות צבאית.

ההפיכה הצבאית הוכננה בחשאיות רבה במשך לילות ארוכים בביתו של איציק הרוה. על צדפת, קוניאק צרפתי וסיגרים ארוכים דנו הקולונלים בקפדנות בכל פרטי הביצוע הקלאסיים: השתלטות טנקים על הערים הראשיות, השתלטות על הרדיו ומוסדות ציבור, מעצר חברי הממשלה, כיבוש בית הנשיא וכד'. אלא שביצוע ההפיכה התחיל ברגל שמאל.

בהתחיל כזה שבשבת לפני שעה ה-„ה" (ההפיכה) דלפה הידיעה על ההפיכה בניו-יורק טיימס. ועוד באותו ערב מיהר יגאל אלון להודיע בטלוויזיה כי הוא חזה אפשרות של הפיכה צבאית עוד ב-1958 במהדורה השלישית של ספרו „מסך החול" (עמ' 317). ממילא הידיעה בעתון האמריקאי לא הפתיעה את דיירי שיכון נווה-חורף שידעו זה מכבר על התיכנון הסודי של ההפיכה. בעלת חנות המכולת המקומית נהגה זה חודשים להפנות את כל הקושרים שלא התמצאו בסביבה לכתובת הנכונה: „איציק מהרעבולוציע? גר בקומה ב' דלת ימנה משמאל".

✶

אך הצרות האמיתיות החלו ביום ההפיכה, שבת, ה-13 באפריל. ההפיכה פרצה באיחור של שעתיים בגלל כמה פנצ'רים.

פנצ'ר ראשון: מפקד יחידת הטנקים שאמור היה להשתלט על בנייני הממשלה לא יכול היה להשיג אסימון כדי להודיע למטה ההפיכה על מצבו. כידוע נעלמו האסימונים מהשוק מאז פסקו הידיעות שידעלו בחירות. וכשהשיג אסימונים (במחיר מופקע) קיבל פעם את אוניברסיטת בר-אילן ופעם את חוגלה, במקום את מטה ההפיכה.

פנצ'ר שני: היחידה שנועדה לעצור את ספיר בביתו בכפר-סבא כותרה על-ידי בחורי ישיבה בבני-ברק שהתרעמו על חילול השבת. „שבעס, שבעס", צעקו וזרקו במהפכנים ביצים ועגבניות. מצרכים יקרים אלה נאספו חיש מהר על-ידי החיילים והובאו למשפחותיהם.

פנצ'ר שלישי: היתה טעות בהערכת המודיעין, והיחידה שנועדה לפרוץ לירושלים מצאה את עצמה בשערי צפת.

פנצ'ר רביעי: בטנקים שעמדו להיכנס לתל-אביב נתגלה ברגע האחרון כי במקום במשקפות צוידו במיקרוסקופים. ואין לך מראה מגוחך יותר מקולונלים שעל צוואריהם תלויים מיקרוסקופים במקום משקפות כרשימות.

פנצ'ר חמישי: הצפירה שנועדה להכריז על עוצר כללי לא פעלה בגלל הפסקה בזרם החשמל. וכשהופעלה הצפירה, עלו כל האנשים על הגגות לחזות בהפיכה.

פנצ'ר שישי: במטה הקדמי של ההפיכה פרץ ריב בין הגנרלים. הוגשו תלונות הדדיות ועבודת המטה הקדמי הוקפאה עד שוועדת חקירה תבדוק את המצב.

✶

כל הפנצ'רים הללו עיכבו כאמור את ההפיכה בשעתיים יקרות. אך איציק הפשיר ללא חת פקד: „סיגאר הבאכה!" שזו היתה הסיסמה ל-Go Ahead כלומר אדרבה. יחידת הטנקים דהרה לירושלים אך נתקלה בפקק תנועה אדיר, שנגרם במבואות העיר בגלל השלג. מפקד היחידה נאלץ להביא אישית אשה שכרעה ללדת להדסה.

היחידה שנועדה להשתלט על הרמטכ"ל לא ידעה כלל על ההפיכה — המברק לא הגיע אליה בשל שביתת הדוורים. היחידה שהשתלטה על בית השידור לא הצליחה להפעיל את המשדר בגלל ריב סמכויות בין הטכנאים. החוליה שפרצה לבית הנשיא נרדמה כיתר האנשים בעת נאום הנשיא. הקצינים שבאו לכלוא את גולדה פרצו בבכי כשהיא אמרה להם שהיא מזועזעת והיא לא יכולה להבין איך בחורים צעירים עוסקים בשטויות במקום ללכת לנגב. בו במקום חתמו על קול קורא למען זכות יציאה חופשית ליהודי ברית-המועצות, ותרמו חצי משכורת למלווה מלחמה מרצון.

שני הקצינים שעבדו לפרוץ לכנסת לא הורשו להכנס על-ידי גרישה העוטר, מכיון שלא היו להם רשיונות כניסה כדת. מפקד ההפיכה במחוז המרכז קיבל דו"ח תנועה. „הפיכה-שמפיכה", אמרה השוטרת, „אתה חונה עם הטנק שלך באזור עצירה".

הפלוגה שהיתה צריכה לעצור את אלמוגי לא הגיעה כלל לחיפה בגלל שביתה בתחנות הדלק. והגדוד שצריך היה להתפרס בדרום נבלם על-ידי קבוצת צלמים שהכינו את אלבום ההפיכה במהדורה מפוארת.

✶

נקודת המפנה הדרמטית היתה בשעה 15.00. החולה עיקו מההפיכה כל הקצינים במוצא לובי הדיזאקי אחרי פגישה עם אליהו סעודן. הוא קידם אותם בכניסה לאור יהודה בשיר „אנו באנו ארצה לבנות ולהיבנות בה". כשהדגש הוא על „להיבנות". הקצינים קיבלו בו במקום את הצעת הגוש להפסיק את חלקם בהפיכה תמורת שני רשיונות למונית, תחנת דלק אחת ומגרש מחול ממינהל מקרקעי ישראל. זה היה הסוף.

תוך ארבעים דקות נקברה ההפיכה הצבאית כולה. הקצינים, החיים פרשו מההפיכה תמורת הבטחה להעביר חוק מיהו יהודי, 500 משגיחי כשרות, 20 מקוואות וחזיק לרפאל. שבעה קצינים אחרים קיבלו שליחויות בחו"ל. שניים קיבלו מפעל מאוצר. לשלושה קצינים נמחקו החובות. קצין אחד נתמנה למועצת המנהלים של בנק לאומי. אחר קיבל תיק בהנהלת הסוכנות. עוד שלושה הוכנסו להנהלת רסקו. אחד קיבל כרטיס חופשי באל-על.

בשעה 17.00 נשאר איציק בודד, המקופח היחיד. דבק עד הסוף במכרותו, פרץ תשוק בצריח לביתו של ספיר: „ומה אתי?", שאל באיום גלוי. ספיר הרים משקפיו על מצחו ובהניף יד צעק לעברו: „קישטה! קישטה מפה אמרתי לך, קישטה!". איציק נמלט משם בלי להוציא הגה. הוא ידע שכאשר ספיר כועס באמת, זה לא צחוק.

חופשת חורף מקסימה במזג אויר קיצי

• 220 חדרים ממוזגי אויר.
• מרפסת בכל חדר פונה לכיוון הים.
• שרות מיוחד לחדרים.
• חדר אוכל מפואר. כשר למהדרין.
• לובי מהודר.
• חוף רחצה צמוד.
• בריכת שחיה מקסימה.
• במרחק הליכה קצרצר ממרחצאות המרפא החדישים.

רמת שרות גבוהה ביותר — במקום הנמוך ביותר בעולם

מלון פאן-אמריקן
HOTEL PAN-AMERICAN
טלפון: 057-97821. ים המלח
PHONE: 057-97821 DEAD SEA

הנהגות פוליטיות מתגוננות

בגין צופה בחירות

מגמות סותרות של שביעות רצון והתמודדות פנימית בסיעת הליכוד

מאת דן מרגלית

בעוד שבמערך שוררת תחושה של אי־ודאות וחוסר בטחון־עצמי עד כדי הרהורים בדבר הצורך להחליף את כל ההנהגה, נתפסה סיעת הלי־כוד להלך־רוח סותר. מצד אחד מרי־בות קולניות, חשד הדדי וביטויים חריפים, ומצד אחר שביעות־רצון עצמית. ראשי הליכוד סבורים שכבר נחלו כמה הצלחות חשובות בכנסת. הם מצביעים בגאווה על תוצאותיהן של מספר הצבעות. ולכרות שלדע־תם יעלה בידי השר פנחס ספיר להר־כיב את ממשלתה של גולדה מאיר סבורים ראשי האופוזיציה, כי יוכ־לו לקעקעה בהקדם.

כי שמרסן כיום ההלקות פני־מיות, ובכל מקום מונע את הרחבת המריבה, הוא בעקיפין מנחם־בגין. לא שהסיבות אחרות מקבלות בכל ניצא את מרותו, אלא הן שותפות להערכתו המדינית. הערכה זו מבו־ססת על הבחה שהבחירות קרו־בות, וכל מי שחושב כך טבעי ש־אינו נוטה להרחיב את המחלוקת ה־פנימית במפלגתו.

ביטוי להערכתו המדינית נתן ב־גין השבוע בכפתיע, בישיבה המגו־רה של סיעתו שנקראה לדון בבי־קורת הבוטחת כלפי ח"כ אריאל ש־רון. היה זה כבדרך־אגב. בגין גינה במלים חריפות את מגנון המערך, ו־במיוחד את ויקטור שם־טוב כמפים, שהשוהו בין הליכוד לבין הפא־שיזם האירופי.

גם השר יגאל אלון לא חסך ביק־רות. אלון התבטא, כי היות ונולד בכפר תבור הוא משוחרר מתסבי־כים; העיר בגין: אולם תסביכיו של אלון רבים מתסביכי אישים אחרים, ובכלל צריכים כל היהודים לנהוג לפי אימרתו של ש"י עגנון, שהם משולים כולם למי שנולד בירוש־לים. ואז, בין דברי הפלמוס, „הש־חיל" לפתע בגין „פצצה" כדיניה: יש כבר כנראה הסכם בין הנרי קי־סינג'ר לבין אנואר סאדאת בדבר ביצוע החלטת מועצת הבטחון 242, ולא סתם ביצוע — אלא ביצוע מלא.

זכרונות העבר

למדתי זאת, טען בגין, דווקא מ־פיו של הנשיא ניכסון. בנאומו הוא דיבר לראשונה על „יישום מלא" של אותה החלטה, התחדש בדברי ניכ־סון — לפי בגין — הוא במלה „מ־לא". כאן מקרוב יום המאבק ה־עיקרי בשאלת חלוקתה של ארץ יש־ראל, מאבק אשר יתנהל במערכת בחירות חדשה, וברור, כי מי שצופה להערכה כזאת, אינו נוטה להשקיע את כוחו במאבק פנימי בסיעתו.

אולם המאבק קיים ואי־אפשר ל־התעלם ממנו. הרגישות הפנימית ו־החשד ההדדי מאפיינים את היחסים בין החטיבות המרכיבות את הליכוד. לכל ביטוי מתלווה פירוש. אם בגין שואל את ח"כ שמחה ארליך מדוע הוא עוזב במהלך הדיון את ישיבת הסיעה הדנה בהתקפות המערך על אריק שרון — נמצא מי שמסביר את עצם השאלה, ובעקבותיה את התגו־בה, בשיקולים תכסיסיים. „צריך ל־שים לב", אומר אחד הפרשנים, „ש־מחטיבת הליברלים רק ארליך ו־ידידיה באדר ביקשו את רשות הדי־בור בעד שרון".

כולם מחשבי־חשבונות. מדוע אין שרון רוצה שהסיעה תתערב, אבל משתתף בפועל בניסוח הודעתה? מ־דוע נמנע בגין מלקבל את דעתם של אברהם יפה, שמואל תמיר וגאולה כהן שאין צורך בהודעה מפלגתית? האם הוא מפגין הכרת טובה או כי יש בכך משום רצון להפקיע את האשמותיו של שרון מהתחום הא־ישי למישור הפוליטי?

בליכוד־1974 יש חשיבות גם ל־זכרונות העבר. יפה, למשל, רומז שהפוליטיזציה בצה"ל היא ענין ל־שנים האחרונות. אבל לא איפיינה את תקופת דוד בן־גוריון — ודבריו נתקלים בנימה של אי־הסכמה מסוי־מת. בגין עצמו נזקק לבן־גוריון כ־מסייע לטיעונו בבואו להאשים את המערך לבצע רצח־אופי באריק ש־רון, שאשמתו היחידה בעיניהם היא שלא השתלב במשטרם. הנה, הוא אומר, בן־גוריון היה מנהיג בעל זכויות רבות, אולם הספיקה העוב־דה, כי בענין אחד לא הסכים עם חבריו בצמרת מפלגתו ומיד כינוהו „ביארפקיסט". וגם התבטאות זו מ־שקפת את השינוי שחל באופוזיציה הגדולה, אשר אחד מאגפיה החשו־בים „מאוכלס" בחסידיו של בן־גוריון.

פרשת בדר

יש גם סימנים מבשרי־רע לליכוד. לפני כ־10 ימים הזמין בגין את 17 חברי חטיבת חרות בכנסת להתייע־צות נפרדת. מספר שעות קודם לכן הצביעו חלק מחבריהם נגד אחת ה־הצעות שהוא העלה בסיעת הליכוד. בגין התרעם על כך. היה זה אות, כי הוא מתכוון להטיל עליהם את מרותו ובכך לשתק כל ויכוח פורה בתוך הליכוד? ומצד אחר, היש יסוד לחשד שמא שמונה הח"כים של הרשימה הממלכתית והמרכז ה־חפשי הנהיגו למעשה משמעת סיע־תית דומה, שאינה טובה מהמשמעת שהוא הנהיג מחבריו?

אם כן, יתברר בהקדם שלפחות חלק מן התקוות הנתלות בסיעת ה־ליכוד בכנסת מופרכות. אחת ההוכ־חות לכך היא בחירת ד"ר יוחנן בדר כמועמד חרות והליברלים לתפ־קיד יושב־ראש הוועדה לביקורת ה־מדינה. זו ועדה הנושאת בחובה הר־בה חומר־נפץ פנימי, שורה של פר־שיות פוטנציאליות כאוטוקרס, נתיבי נפט ומקורות, ובעיקר זוהי ועדה שתבקר גם את מערכת הבטחון. זה חידוש בכנסת שנועד להקנות לאופוזיציה מעמד פרלמנטרי, וד"ר בדר הוא ה־פחות מתאים מבין חברי הליכוד ל־תפקיד. שכן הוא סימל בכנסת ה־שביעית את שיתוף הפעולה עם ה־שלטון, ואין זה מפתיע, כי באחת ההזדמנויות רמזו אנשי המערך, כי הם רוצים לראותו עומד בראש ה־ועדה.

גם בחטיבת חרות יש ח"כים ה־יודעים זאת ומודים במנוד־ראש, כי התפקיד „תפור" בשביל שמואל ת־מיר ויגאל הורוביץ, שיצאו להם מו־ניטין בטיפול בפרשיות כלכליות ו־חברתיות שונות. מינוי ד"ר בדר שם ללעג את הבטחות הליכוד לפעול ב־כנסת השמינית ככלבי שמירה. אבל שיקולים צדדיים הכריעו השבוע ב־ענין זה את הכף בגח"ל.

מינוי בדר חושף את ההנהגה ה־מסורתית של חטיבות הליכוד ל־מבחן. אפילו יצהיר בגין בהן צדק, שהוא רואה בבדר מועמד מתאים לתפקיד יושב ראש הוועדה האו־פוזיציונית ביותר של הכנסת, לא יאמינו לו. גם הוא, וגם שמחה אר־ליך או יוסף תמיר מהליברלים, יו־דעים כי בחירת בדר לתפקיד זה היא בחירה אומללה. היא גם מש־קפת את הבעיה היותר־כללית שתט־ריד את הליכוד בכנסת הקרובה: להתעלות מעל לחישובים צדדיים, ל־התעלם משיקולים סיעתיים צרים.

כסיעה גדולה עומד הליכוד במב־חן רצוף של יישום תביעותיו לבחור בכשרוניים ולא במקורבים לצלחת. יכולתו של בגין להמשיך ולקיים את מנהיגותו בליכוד תלויה במידה רבה בכשרונו להתגבר על לחצים פני־מיים בלתי רלבנטיים. אם ההחלטה בעניין בדר היא גם אות לבאות, עלול הליכוד של הכנסת השמינית לעורר את אותה אכזבה שגרמה עבודת סיעת גח"ל בכנסת השבי־עית.

(מאמר שני)

בן אהרון, הלוחם העייף

„על הכוחות הפוליטיים במדינה יש סימני שאלה חמורים"

מאת רן כסלו

יצחק בן־אהרון עם גולדה מאיר

השיחה עם יצחק בן אהרון נמשכה כשעה וחצי והתנהלה ליד שולחנו של ראש סיעת המערך בכנסת — זמן מה לפני שהסיעה התכנסה כדי להגיב על הצבעתם המדינית של ליובה אליאב ויצחק בן־אהרון על תקציב המדינה. אותה שעה עדיין נמשכו ההתרוצצויות לניסוח החלטת הסיעה, שלא תרגיז מדי את גולדה ואת ספיר, אך שבאותה שעה לא תח־ריף את היחסים בתוך הסיעה. ו־אילו בן־אהרון נראה אותה שעה רחוק אלף מילין מכל ההמולה סבי־בו: האיש שהסעיר בשנים האחרו־נות את המדינה לא פעם ולא פע־מיים, שזרק לראש הממשלה את ה־כינוי „המלכה ויקטוריה" והרגיז את פנחס ספיר, כפי שאיש לא הצליח לעשות את זה לפניו — שרוי רוגע תמרק.

ובכל זאת, בתוך דבריו הארוכים, יותר מנוזלג כאשר שיחה, וודאי לא ראיון עתונאי, נתגלה אדם עייף. מכל דבריו הדבר החושף ביותר היה הת־ייחסותו לעתידו הפוליטי: „אני לא מתחיל את הקריירה הפוליטית שלי, אני מסיים אותה. אני מתקרב לגיל 68 ואינני מתחיל פרק חדש. ברור שזו הקדנציה האחרונה שלי בכנסת. הייתי ח"כ שש וחצי קדנציות — נטשתי את הכנסת החמישית באמצע ולא הלכתי לכנסת הששית — וזה יותר מדי".

לא פרישה — כניעה

כששאלתי אותו מה היתה סיבת פרישתו מתפקיד מזכיר ההסתדרות והאם היתה זאת התפטרות טקטית, כדי להבטיח לעצמו חופש פעולה ב־פעילות פוליטית בתוך המפלגה, הכ־חיש זאת בתוקף. „זו לא היתה הת־פטרות. זו היתה כניעה לתנועת ה־זחזה בת ארבע שנים שגברה ובעצ־מה תוקפנית יותר כלפי הסוף. היא הגיעה לשיא בחרם מכוון נגדי ו־נגד חברי במערכת הבחירות להסתד־רות מצד חלק של ההנהגה. השאירו אותנו אפילו בלי כספים".

בן־אהרון משוכנע שלמערך היו נתונים לנצח בבחירות להסתדרות „ניצחון שלא היה כמותו". אך כו־חות מסויימים, במיוחד בגוש, היו מעוניינים לא לנצח, שתהיה „מפלה מבוקרת". היה מטה מאורגן במוקדי הכוח של מפא"י, עם עזרה ברפי ו־„עם קצת אדישות של חברי באחדות־העבודה". „ראיתי את עצמי מידרדר ועוסק בעניינים טפלים — מי אמר מה ועל מי. מכל הכח המוסרי של השליחות לא נשאר דבר. היתה שא־לה של ארבע שנים: מה הטעם במל־חמת־התשה הזאת? וכאשר בא יום הדין הארוך עם המכה האיומה ש־באה עלינו, או שהודרנו על עצמנו, ללא כל נסיון של הממשלה להסיק מסקנות, הרגשתי שאני חנוק. נמל־טתי על נפשי".

והוא הוסיף: „טבנקין אמר פעם שלא יכבס הטוחן לדרקרב עם כנקה ארוכות. האם יכנסו — כביהם יבאו שכהמבים".

ולעתיד: „אינני סבור שאני מועמד לפעילות ממשלתית בצוות הקיים. לא מבחינתי ולא מבחינתם. אני חבר טוב של רבים מהם, אך אינני רואה את עצמי ביניהם. לא בממשלה שלא תבנה את עצמה לפי כללים חדשים ושלא יהיה בה מפנה בתחום כלכלי־סוציאלי".

זה ועוד: „אינני חושב כלפי ההכ־רעות שנתקבלו עד עתה, אני יכול להיות אחראי על ביצוע. כבר אחרי המלחמה נתקבל חוק החברה לישר־אל ב'. גם אז הצבעתי בכנסת נגד, אך הענין אפילו לא פורסם. זה גם מה שקרה עם התקציב הנוכחי והסובסידיות. כל עוד זה הקו ה־מנחה, אני לא יכול להיות מבצע".

ועל המפלגה: „אני יושב כמעט בכל מוסדות המפלגה, וזה לא מטיל עלי עול גדול. הם כמעט ולא מת־כנסים".

סופם של ניצים ויונים

לדעתו המאבק בין ניצים ליונים במפלגת העבודה הסתיים ולא יח־זור עוד. „הניצים והיונים נפלו ב־יום הכיפורים. הנץ הוא קצוץ כנפיים והיונה מעולם לא הצליחה לעוף".

המדיניות של ארבע השנים הבאות תהיה מוכתבת במידה מכרעת על־ידי מוסקבה וושינגטון. קיים כושר תימרון של מדינות קטנות, והעם הלוחם על חייו חזק יותר מעצמה הגדולה; צפויים מאבקים ואפילו מל־חמות, אבל „ברור שגורל האזור נב־צא בידי מעצמות־העל. האם יימשך התהליך לפי הקו ניקסון־קיסינג'ר־ברז'נייב, לא תהיה כל מחלוקת בין ניצים ויונים, יחד יצטרכו להיאבק על גבולות בטחון ועל החזרת הגבנה עם העולם והאפרו־אסייתי ועם אי־רופה. ואפילו דעת הקהל האמריקאית עדיין איננה בכיס".

המציאות החדשה יוצרת לדעתו „כור היתוך במפלגה, ואינני יודע איך אישים שונים במפלגה יעברו את זה. כל הציפיות הגדולות ל־הרחבה ניכרת של הגבולות — יקח עוד זמן לקשוחים להיווכח שאין להן שחר; הציונות איננה תלויה בקילו־מטרים, הויכוח הזה בעבודה נגמר".

לדעתו הבעיות המדיניות־בטחו־ניות לא יפלגו את הממשלה הבאה. „זה מת. שאלות אלה עשויות לפלג את הליכוד, אך לא את תנועת העבודה זה. בפניה יעמדו בעיות כלכליות חברתיות".

השאלה המרכזית: פיתוח כלכלה בעלת רמה טכנולוגית גבוהה הבנויה על בסיס של אחריות ציבורית. „ה־הנהגה הכלכלית הקיימת איננה מסו־גלת להביא אותנו לכלכלה כזו. היא בנויה על הבסיס של רכושנות זעי־רה. היא איננה מסוגלת אפילו להתע־לות לרכושנות גדולה. וזה גם בלתי־אפשרי בישראל. לא יצליחו לבנות פה שכבה רכושנית צרה, אם יש אנ־לנו עצם שמנה, כולם עומדים ב־תור. כל אשה יש לה פיגורה ורצון ללבוש את השמלה המודרנית ביותר. ואין פה מקום לשני צמים שאינם נפגשים כמעט זה עם זה, כמו באר־צות קפיטליסטיות גדולות. אצלנו כו־לם אותה משפחה: הקיבוצניק, הבנ־קאי ומנקה רחובות".

שבירת המסגרת הפוליטית

למרות חילוקי הדעות בינו לראשי המפלגה האחרים לא מעלה בן־אהרון על דעתו אפשרות של פרישה מה־מערך. לעומת זאת, הוא מסקני מאוד לגבי המשך קיומן של המסגרות פו־ליטיות קיימות.

„אינני רואה עכשיו איש אחד ש־יש לו סיכוי להוביל את המערך כו־לו — אחרי גולדה", הוא אומר. ולא רק את המערך. „אני חושב שעל כל הכוחות — המערך, הליכוד, החזית הדתית־לאומית, יש סימני שאלה ח־מורים, על כל אחד מהם".

על הדתיים: „מעניין לכה הם סוב־כים על המשיח פחות מכני. הם רו־צים לעשות את כל העבודה של המ־שיח. אינני רואה איך המפד"ל תצא בחיים מהניגוד בין הפוליטיקה ל־מיסטיקה".

על הליכוד: „אין לי ספק שהליכוד לא ישאר בחיים על יסוד האידיאולו־גיה הבלתי־ריאלית של בגין ואריק שרון. מה עוד, שאינני רואה גם איך שניים אלה שניים ביחד".

ובעיקר — המערך: „לא נראה לי שספיר יוכל להבטיח את שלטונו על המערך. דיין — ודאי שלא. לצערי גם לא יגאל אלון, למרות שבאהד הייתי רוצה בו. הוא אדם שיש לו מעלות רבות כאלה, אבל זה לא ריאלי. ספיר כשהד מקבלת תפקיד זה. אני חושב שהוא צודק באהד בפוזה, וכל ידידיו צריכים לחזק בו, וזה זה את הפחד הזה".

בן־אהרון משוכנע שהממשלה ה־באה לא תחזיק מעמד יותר מאשר שנה או שנתיים „ואינני חושב שיש טעם שתחזיק מעבר יותר". באחד הימים. תהכים מלחמת יום הכיפו־רים, הרוחה המזוייפת של השנים האחרונות וכל היתר — ועל כל זה תהיה מבוססת מערכת הבחירות ה־באה. מה שקורה עתה — הוא שיקוף שיטתי של המערכת הפוליטית ש סבלה הרס עמוק, וזה אינו תרוש לטווח ארוך".

בן־אהרון משוכנע שאין בישראל סיכוי לנצחון הימין. „יכולים לשלם מחיר הולך על חוסר אפשרות להסיק מסקנות, אבל זה לא משנה בפרס פקטיבה הכללית. בסופו של דבר אני משוכנע שיש פרוגרסה, דרך ו אנשים שיכולים לתת לתנועת ה עבודה רוב אבסולוטי".

לא מורישים ערכים

מה יבוא במקום הכחות הפולי טיים הקיימים, אחרי „שבירת המס גרות"? הדור הצעיר שבפוליטיקה לא יוכל להמשיך בדרך מסורתית. תחיית הסוציאליזם הליברליזם צריכה למ צוא תוכן חדש, דרושה דרך חדשה בשום פנים ואופן לא המשך של סט ריאוטיפים פוליטיים.

בתקופה חדשה זו רואה בן־אהרון תפקיד מרכזי בפוליטיקה ל„קהילה אקדמאית שבלעדיה מערכת פוליטית לא תהיה אפשרית". הרכב השכבה „מנהיגות פועלים שצמחה בכמפ ליס", אנשי צבא־קבע, ולבסוף — ה דור הצעיר בקיבוצים.

„הדור הצעיר בהם בקיבוצים כמ משגשג ההתפגה לחיים פוליטיים. גם אירועי יום הכיפורים והעובדה ש 20 אחוז של הקורבנות היו מ מבני הקיבוצים — כל זה לא יכול שלא להשפיע. יש התעוררות חדשה לפוליטיקה בקיבוצים. דברים הפכו להיות אישיים, לא ציונות בזרכאה ותפיסות כוססמות".

„תהיה אנדרלמוסיה גדולה. אנחנו כבריכים אחרינו תהו ובוהו אידיאו פוליטי, חברתי. אבל אפילו הפלתו יותר, אין אנו מורישים ערכים. כל דור מוכרח ליצור אותם מחדש. וזאת שאי־אפשר להוריש מסגרות אירגו ניות־פוליטיות".

יש גם יתרים סיביים את הבחזון החדשים: „הציונות — יותר מאשר פתרה את הבעיה היהודית, התריפ אותה. זו התוצאה של מלחמת יום הכיפורים. זה כזכרה לצורך בחזון גדולים, להבטיח קיום הייצות ההו דיה, ובעניין שאלה הכבלכלים כיום כזה בייצות יהודית בהכושים ב עיקריה כמו לייצות הפלסטינאית) לישראל לא יינתן לקליט באורהו דוכסיה ובנוסטלגיה".

„בגלל זה אני אופטימי, אופטימי באיד. זה הסיום הטוב ביותר לשי חה זו".

דטאנט בצל מלחמות

מאת אליהו סלפטר

בסימפוזיון שנערך השבוע על „ה־מעצמות והמזרח התיכון", מטעם מר־כז ההסברה, נאמו והרצו פרופסורים ומדינאים על מעמדו של סאדאת, על הדוקטרינה הצבאית הסובייטית, ו השפעתה על צבא מצרים, על מש־מעות הון הנפט המצטבר בידי ה־ערבים ועל העקיבות האידיאולוגיות המרקסיסטית־לניניסטית במדיניות ה־חוץ הסובייטית, אך הנושא המא־חד של הדיונים והויכוחים היה — הדטאנט בין מעצמות־העל והשפע־תו על המזה"ת.

למרות חילוקי־הדעות החריפים בין המומחים בהערכת הכוונות ה־ודוגיות של בריה"מ לבין הרואים סיגים לכוונות אלה, מתברר כי ל־גבי שתי השאלות המרכזיות היתה תמימות דעים:

✱ הדטאנט הוא צורה חדשה של המאבק בין מעצמות־העל ולא בלב בחוסולו;

✱ המזה"ת נשאר שטח בלתי מוגדר בבחינה על־מעצמתית והכן משפיע עליו הדטאנט רק באופן דו־פי, אם בכלל.

ועם זאת, התמונה הכללית של מע־מדה של ישראל בין מעצמות־העל הצטיירה פחות קודרת מכפי שאפשר היה לחשוב.

הדגיש הסוביטולוג הפרופ' קנ־פינו כי הרוסים רואים בדטאנט שלב מעבר בתקופה בה יש שוויון בינם לבין האמריקאים במאזן הגרעיני — הדטאנט ייסלם ברגע שמוסקבה תח־שוב שידה על העליונה. בעצם לא חלק עליו גם ח"כ יצחק רבין, שהיה, בדרך כלל, סנגור־למחצה של הדטאנט והאיר את הגישה מהצד האמריקאי.

הדטאנט מהווה שינוי בכללי המש־חק של המאבק בין מעצמות העל, שינוי המיועד למנוע עימות גרעיני ביניהן. מבחינת ארה"ב — הבטחה נשארה בליבת המקבולת של־ברית המועצות; ניכסון וקיסינג'ר הבינו כי העם האמריקאי אינו מוכן עוד לעימות חזיתי בכל רחבי העולם כ־התנהל כאז דוקטרינת טרומאן, ו־לכן הם רוצים להשתמש בדטאנט כדי לגבור על פני התקופה הדרושה להתאוששות. העם האמריקאי בהלם הזעזועים הצבוקים שגרמה מלחמת וייטנאם. „אני מרגיש כי אמריקה לאט־לאט יוצאת מהטראומה ולזה יש משמעות לגבי הסדר הפרדת הכו־חות והצורך להרוויח זמן. ככל ש־יעבור יותר זמן תיווצר אפשרות ל־ממשל האמריקאי לנקוט עמדה מ־פוקחת יותר כלפי המזה"ת — אמר מר רבין.

פרופ' שאול פרידלנדר טען ש־מוסקבה הסכימה לדטאנט משלוש סיבות:

✱ חוסר בריחה הנובעת ממאזן האימה הגרעינית;

✱ הרצון לצמצם את מירוץ ה־חימוש ולהקדיש משאבים לפיתוח כלכלי לצימצום פיגורה הטכנולוגי של בריה"מ;

✱ הדאגה מפני סין הגורמת ל־רצון להקטין את הסכנות בחזית עם המערב.

בהעדר נושאות מטוסים

אם רוצים להבטיח לשייטת, הנמצאת הרחק מחופים ידידו־תיים, „ביניים", חייבים לצרף אליה לפחות שתי נושאות מ־טוסים, הסביר הד"ר ארנון סלע. מסיבות גיאוגראפיות, חייבת בריה"מ להחזיק ארבעה צים נפ־רדים — כלומר זקוקה לפחות ל־8 נושאות מטוסים. כיום יש לה רק אחת ואף היא תיכנס לשרות פעיל רק בעוד 3 שנים. שליטת בריה"מ בים היא, איפוא, עדיין רחוקה לבדי.

הדטאנט במזה"ת

רוב המרצים היו תמימי דעים ש־מלחמת אוקטובר הוכיחה עד כמה רואה מוסקבה את הדטאנט כדבר [illegible] — הפרה את רוחו ולסד־גו במשתדבותה לצד מצרים וסוריה. [illegible]

בסתירה שבין הרצון להימנע מעימות עם ארה"ב לבין אי־הרצון לסגת מ־עמדות אסטרטגיות במזה"ת — בהת־בצר מוסקבה בדרישה וביצוע מלא של החלטת מועצת הבטחון 242, טען הפרופ' פרידלנדר.

מר רבין סבור שהדטאנט ב־כל זאת פועל לטובת ישראל: הוא משאיר יותר חופש תימרון למדינות הקטנות, שכן הרצון להימנע מעימ־רבות יקירה מחייב את מעצמות־ה־על לבסס כל הסדר במזה"ת על הס־כמים המתקבלים על דעת הצדדים ה־מעורבים בסיכסוך.

אך פרופ' קנפינו, שהיה מהפסי־מיסטים בקרב המשתתפים, ציין ש־גם מוסקבה רואה את בעית המזה"ת כסבוכה, ולכן אין לה סדר עדיפו־יות. „בה יש גם סכנות וגם סיכויים לישראל. יש מרחב להכרעה; לא ה־כל במזה"ת תלוי ברוסים, אלא גם באמריקאים ובישראלים". פרופ' קנ־פינו ציין כי המשטר הסובייטי, ב־ניגוד לתקופת [illegible], כאז שנות הששים, תלוי מעט ב„הצלחות" ב־מדיניות חוץ ולכן הקרמלין צריך ל־[illegible].

היתה תמימות דעים גדולה בין ה־משתתפים שהסובייטים רואים את הגורם הפלסטינאי כקלף עיקרי [illegible].

היתה גם תמימות דעים כמעט כל־לית, שהסובייטים לא היו מוכנים להתערב במלחמת יום הכיפורים התערבות צבאית ממשית. לו רצתה בריה"מ, כשתהגבירה לה המפלה ה־צבאית המצרית בשבוע השלישי של המלחמה, להטיל למערכה את 8 ה־דיביזיות המוטסות שלה, היתה זקו־קה לכל צי התובלה האווירי שלה — וגם אז היתה העברתם נמשכת שבוע ימים — ולכן לא היו מגיעים בזמן כדי להיות גורם מכריע באותה מע־רכה, הסביר הד"ר ארנון סלע.

מצבי הרוח של הערבים

מה רוצים עתה הסובייטים במזרח התיכון?

בניגוד לדעות המקובלות שהרוסים מעוניינים לקיים את הסיכסוך במזה"ת „על אש קטנה" כדי להבטיח את תלות הערבים בהם — ולאינטרס זה נתוספת עתה, כפי שציין הד"ר גור עופר, בפעם הראשונה האפשרות להרוויח כספי־נפט עצומים ממכירת נשק לערבים — בניגוד לדעה זאת הושמעה תאוריה שלמוסקבה יש עתה עניין בנורמאליזציה כלשהי באזור. לדעתו של ד"ר עודד ערן, כה שהרוסים רוצים עתה להשיג זאת פורמאליזציה של מעמדם במזה"ת. לכן עידוד חוסר היציבות אינו עוד אינטרס חד־משמעי. בנוסף לתלות הערבים בנשק סובייטי, מחפשת עתה מוסקבה [illegible] ב„מצבי הרוח הערביים" אשר לפעמים משבשים את לוח הזמ־נים של האיסטרטגיה הגלובאלית של בריה"מ.

ועידת ג'נבה פותחת בפני הסו־בייטים תקוה לזכות במעמד שותף בינלאומי במזה"ת שלא בזכות ה־ערבים בלבד. לכן מוסקבה מקווה לצאת מג'נבה כשותף במעין קונ־דומיניום עם ארה"ב. לשם כך רצה גרומיקו בז'נבה ליצור תדמית יותר „מאוזנת" כלפי ישראל. יש בכך ס־כנה לישראל כל עוד „האיזון" פור־מאלי ולא אמיתי; אך שאיפה סו־בייטית זאת נותנת לנו עמדת מי־קוח קצת יותר משופרת כלפי ברית המועצות מאשר לפני ועידת ג'נבה.

איך חיים

הפרקליט והמלחמה

מאת יאיר קוטלר

לפרקליט־הדין מיקו מנחם נשבר בצבא. הוא לא יכול לראות את אשר ראו עיניו. [illegible] הטיפול בהלכות יום הכיפורים חטפה לפניו [illegible] ב־צה"ל. מיקו מנחם אינו [illegible] כפוי אכול שנאה [illegible]. הוא בא — כפי שאומרים אצלנו — ממשפחה טובה, ציונית בלי ברור־אה. אביו היא הגבר לילו מנחם, חבר מועצת עירית תל־אביב [illegible] (מפא"י), עסקן ותיק [illegible]. הוריו ידידי סלוניקי, עלו לארץ־ישראל מ־יוון ב־1933. שנה קודם לכן, ב־1934, ביקר בסלוניקי אבא חושי [illegible], והוא ביקש לגייס סבלים סלו־ניקאים לשבר העבודה העברית ב־נמל חיפה. ואבי לילו מנחם [illegible] בעת שהותו ב־סלוניקי, סייעה בידיו לגייס את כח האדם הדרוש.

מיקו נולד בתל־אביב ב־1937. סיים את לימודיו בתיכון חדש. בנוער הצופים, [illegible] הגמנסיה. [illegible] הוליכה אותו בדרך הטבעית אל הנח"ל. בשירותו הסדיר בצה"ל היה בנח"ל הים, באשדות־יעקב, [illegible] עבר [illegible] לסיירת הנח"ל כדי ל־אבטח את כביש [illegible] שהוליך לאילת [illegible].

הקיבוץ והמקברה

[illegible]

[illegible]

תופס פאטנטים

[illegible]

אווירת הפשרה שוררת בסוריה

מאת אריק רולו

Le Monde

מיוחד ל„הארץ"

דמשק

בסוריה שורר כעין אוויר של הפ־שרה. הפשרת השלגים מאפשרת את פתיחתם מחדש של הכבישים, את חידוש חילופי הסחורות עם הארצות השכנות, את התחדשותו של [illegible]. [illegible] הרחובות של דמשק קמים לתחייה תחת הקרניים [illegible] של שמש ביישנית. חיי־לים צעירים, שאינם מרגישים בנוח בבגדיהם הצרים, נעצרים לפני חלו־נות הראווה ומסתכלים בהערצה ב־חליפות [illegible]. [illegible], ב־בית קפה גדול כאולם של תחנת רכ־בת, משחקים אנשים בקלפים או ב־שש־בש, כשיחד עם זה הם מאזי־נים בחצי־אוזן להודעות.

„כוחותינו הגיבו בהצלחה על הארטילריה של האויב". קולו של ה־פרשן [illegible], אך הנימה שלווה [illegible]. דברים מופרזים [illegible] על־ידי המליציות הערבית — כפי שהם [illegible] בימי מלחמה — שוב אינם באופנה [illegible]. במקום לדבר על „[illegible] הציונית" מדובר על מדינת ישראל. שוב אין תובעים את „שחרור פלסטין" אלא רק את „החזרת השטחים הכבושים" (ב־1967). [illegible] „מאבק [illegible]" שמטרתו היא השלום.

„אינני אוהד [illegible] של מלחמה", אמר לי מיניסטר ההסברה ג'ורג' [illegible] (שהפירוש המילולי של שמו הוא „[illegible]"). במשך כ־20 שנה הוא שימש פרופסור לפילוסופיה, ו־עתה היא אחד המנהיגים העיקריים של מפלגת הבעת' השלטת. „אנו רו־צים בכנות בשלום, בשלום צודק [illegible] ואת הזכויות הלא־[illegible] של העם הפלסטינאי".

בדומה לכל שאר השליטים הסו־ריים [illegible], מצהיר גם [illegible] שאין הוא יודע דבר על [illegible] בין דמשק לירושלים [illegible] ד"ר קיסינג'ר. עם זאת, לפי ידיעות [illegible], הצליח מי־ניסטר־החוץ האמריקאי [illegible]. „לו היה הדבר תלוי רק בראש המדינה, כבר היתה סוריה נוכחת בוועידת השלום בג'נבה" — אומרים בכל מקום.

[illegible]

פתחי את התקופה האמריקאית במטבח

מקרר Westinghouse 17.2 קוב נטו

תוצרת ארה"ב

עתה גם בישראל!

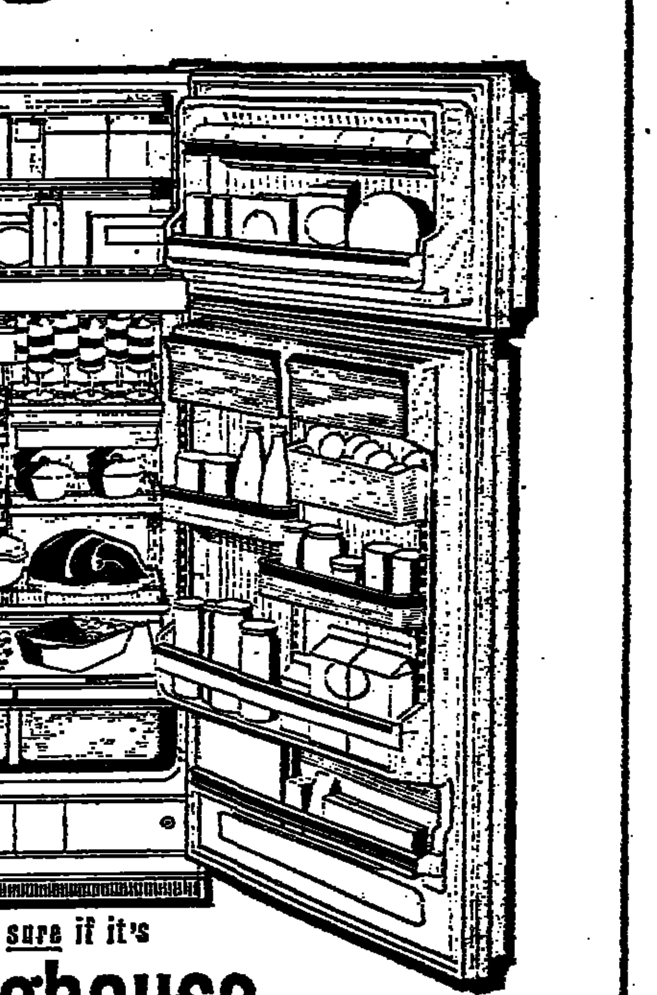

★ FROST FREE — המקרר חופשי מכפור

✱ תא הקפאה ענק

✱ עיצוב מרשים ומהודר

✱ 3 צבעים לבחירה — לבן, אבוקדו או זהוב

✱ להשיג בכל סניפי אלקטרה ובחנויות החשמל המובחרות

הספקה מיידית

You can be sure if it's

Westinghouse

Westinghouse

Westinghouse

Westinghouse

שרות נאמן אלקטרה שעמד במבחן

כלכלנים ואנשי עסקים מביעים דעתם על מצב המשק וסיכוייו בתקופה שלאחר המלחמה — במישאל מיוחד של „הארץ"

המשק אינו בסכנת התמוטטות — אך מחיר ביצורו יהיה כבד

אין לממן הוצאות הבטחון על חשבון היצוא וההשקעות

● הנטל הבטחוני על המשק הלאומי, במונחים של משאבים ממשיים ואנושיים, יגדל ב־1974/75 במידה מכרעת, גם אם נתחשב בסיוע־החוץ המוגדל ואם כנהוח שתתאפשר רמת כוננות שתהיה נמוכה מזו שנדרשה עד כה.

מכאן ההשלכות הצפויות בכך לגבי (1) התצרוכת, (2) היצוא, (3) ההשקעות, (4) הצריכה הפרטית, ומה צריכים לדעתך להיות כלי המדיניות הכלכלית בכל אחד מתחומים אלה.

דן פטינקין: הנטל הבטחוני על המשק הלאומי מתבטא בהאטה בקצב הגידול בתוצר של הסקטור הפרטי (שהוא, המיוצר על־ידי הסקטור הפרטי) ובהקצבת אותו חלק מהתוצר שמופנה לצרכים לא־בטחוניים. ההאטה בקצב הגידול בתוצר של הסקטור הפרטי היא תוצאה מהגיוס החיל של כח אדם וכלי התחבורה במידה כבדה. לשיא בהיקף הגיוס הגענו כמובן ברבעה האחרון של 1973, והוא הולך וקטן עתה. יש לקוות שתוך חדשים יסיים צה"ל את רכישת הרכב הנדרש ויוכל להחזיר את הרכב המגויס למשק הפרטי. באשר לכוח האדם ברור שגם לאחר שירד אחוז האדם המגויס — בעקבות הפסקת הכוננות — הוא ישאר באופן ניכר ברמה גבוהה מזו שהתרגלנו אליה בשנים קודמות, עם ההשלכות לכך לגבי כוח האדם האזרחי. כך ברור, שהתוצר של הסקטור הפרטי ב־1974 יהיה באופן ניכר נמוך מזה שהיה לולא המלחמה. הייתי מנחש (וכמובן זה רק ניחוש) שרמתו המוחלטת תהיה בערך שווה לזאת של 1973, שפירושה לאור הגידול הצפוי באוכלוסיה ירידה בתוצר הפרטי לנפש. עם זאת, בעקבות השחרור ההדרגתי של מגויסים הצפוי במשך 1974, יש לצפות לגידול בהדרגה של התוצר במשך השנה, כך שקצב הייצור הפרטי ברבעו האחרון של 1974, יהיה באופן ניכר יותר גבוה מהממוצע השנתי.

„דרך הקלה" — פסולה

מתוצר זה יילך אחוז הרבה יותר גדול, כמובן, לבטחון. גם לאחר ניקה בחשבון שחלק גדול מצרכי הבטחון יסופק מיבוא, השאר עליה ניכרת באחוז התוצר המקומי שמוקדש לבטחון. אי־לכך, יהיה צורך להביא לידי צמצום בשימושים האחרים של התוצר: צריכה פרטית, צריכה ציבורית (להוציא בטחון), השקעות ויצוא.

מבחינה פוליטית־פנימית, הדרך הקלה ביותר — כיוון שהיא אינה נוגעת את האוכלוסיה כיד — היא לצמצם את ההשקעה ואת היצוא. זו הסכנה הגדולה ביותר שאני רואה; שהרי צמצום בסעיפים אלו פירושו פגיעה בסכנה בתהליך הצמיחה והעצמאות הכלכלית של המשק בעתיד.

לכן יש צורך שנעמוד על צורכי הבטחון הכוללים שלנו על־ידי צמצום להוריד את רמת החיים — וזהו החלק המתבטא בצריכה פרטית, וגם אותו חלק המתבטא בצריכה ציבורית — ובזה אני רואה את המבחן הקריטי לנכונותה של הממשלה לנקוט במדיניות אחראית. המאבק למנוע השקעה. לא יתכן עוד שהירידה ברמת־החיים יפול על רכישת הרכב הפרטי: גם בתקציב הלא־בטחוני של הממשלה צריכה להיות ירידה בהוצאות לנפש.

„רזרבה" של רמת־חיים

ירידה ברמת־החיים הינה דבר כמעט ללא תקדים בהיסטוריה של המשק הישראלי, שמדי שנה בשנה עליה להעלות את רמת־החיים של תושביו בכ־5 אחוזים ויותר. לכן אי־אפשר להתייחס לצורך בהורדת רמת־החיים עכשיו כדבר קל ופשוט. אך מאידך, דווקא העליה המהירה של רמת־החיים בעבר (ובמיוחד מאז 1970) מספקת לנו כעין „רזרבה" המאפשרת לנו לספוג את הירידה הנחוצה ברמת־החיים עכשיו, מבלי להגיע למצב בסכנון שאין לשאתו. אדרבה, אם הירידה הנחוצה ברמת החיים במשך 1974 תהיה בסביבת 5 אחוז (וזה נראה לי כסביר), הרי שנחזור לרמה שהיתה נהוגה במשק ב־1972 — ואין צורך לומר שזה דבר שבהחלט נוכל לעמוד בו. ואפילו אם תהיה הירידה 10 אחוזים (ואינני מצפה לכך), פירוש הדבר חזרה לרמה של 1971. כמובן, שאומדנים אלה משקפים את העובדה שהמשק מקבל עזרה רבה מחו"ל בצורת מענקים מארצות־הברית ויהדות העולם.

כך שלהחששות שלפעמים שומעים על „התמוטטות המשק" (כביכול) בעקבות המאבק הבטחוני אין כל אחיזה במציאות. כל מי שמדבר במנגנה זה רק זורע בהלה בלתי־מוצדקת ומזיקה.

עם זאת ברצוני להדגיש שבתקופת ירידה ברמת־החיים, הרבה יותר מאשר בתקופת עלייתה — יש לדאוג לכך שיעשה הדבר בצורה שוה בין השכבות השונות של האוכלוסיה. תנאי הכרחי לכך שהחברה הישראלית תהיה מוכנה לשאת בירידה ברמת־החיים מבלי לגרום למשברים חברתיים — שיהיה ברור לכל אחד שנטל הירידה הזאת מחולק באופן שווה.

תנאי זה מקבל משנה־תוקף עכשיו לרגל צמצום הסובסידיות והעליה במחירים של „מוצרים בסיסיים" שבאה בעקבותיה. בעקרון צמצום צעד נכון — הן לאור העובדה שסובסידיות אלה נותנות עזרה למשפחות אמידות שאינן זקוקות לכך, הן מנקודת ראות של מניעת עיוותים חמורים בהקצאת מקורות בתוך המשק. עם זאת, ברצוני להדגיש שעל הממשלה מוטלת עכשיו אחריות כבדה לדאוג לכך שצמצום זה לא יפגע במשפחות מעוטי יכולת. יש איפוא לנקוט בפעולות כגון תשלום תוספת יוקר מידי — וכן העלאת התקרה של תוספת זאת, ופעולות פיצוי אחרות. כללית, יש להכנס על שיטות הרבה יותר יעילות משיטת הסובסידיה כדי להבטיח רמת חיים נאותה למשפחות מעוטות יכולת: כתנאי לשיטות כגון זו של מס־הכנסה שלילי המבטיח רמת הכנסה מינימלית לכל משפחה. שיטה זאת הינה ההבטחה של העיקרון הבודק, „תמיכה לנצרך, ולא לכבדיה".

מאזן התשלומים אינו בעיה ב־74

● הגרעון במאזן השוטף של ישראל הגיע אשתקד ליותר מ־2.5 מיליארד דולר, אך גם לפני המלחמה נצפה הגרעון השנתי הצפוי ב־1.6 מיליארד דולר — כחצי מיליארד יותר מאשר ב־1972. מהם האמצעים שהיית ממליץ לנקוט כדי למנוע החמרה — ולאפשר שיפור בתחום זה.

אהרן דוברת: הגרעון במאזן המסחרי הינו בעיה לטווח ארוך, אולם לטווח הקצר של 1974 אינו מהווה את הבעיה העיקרית של המשק. לאור הרזרבות במטבע חוץ, בלא הסכמנו ואשר מקורן בהעברות חד־צדדיות ובהלוואות לזמן ארוך, אין אינדיקציה לצימצום מאזן התשלומים הכולל של המשק. היקף היצוא לשנת 1974 אינו ניתן לשנוי משמעותי ואילו הקטנת הצריכה הפרטית החזויה ב־1974 תשתקף בוודאי בהיקף היבוא. השינויים שניתן להגיע אליהם על־ידי פעילות מכוונת בתקופה הקרובה אינם מהותיים. שינוי בשער החליפין של המטבע הישראלי חייב לבוא בתקופה כאשר אין לחצים אינפלציוניים חזקים במשק, והוא צעד שהמשק חייב להכין אותו בצורה יסודית. נראה שבתקופה הקרובה לא יהיה מנוס מהגדלה פרמיות היצוא, לאור התיקרויות שחלו בתשומות היצוא.

עדיפות ליצוא

דוד הורוביץ: במדיניות הכלכלית, הן בשטח הייצור, המימון, המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית, הן בשטח ההשקעות, יש לתת עדיפות מוחלטת לייצר הגדלת היצוא.

יש לצמצם את כח הקניה הכללי בארץ, על־ידי ביטול הסובסידיות על מצרכים, להבדיל מהסובסידיות סוציאליות לנצרכים, הטלת מס ערך מוסף, מדיניות מוניטרית מרסנת, מדיניות הכנסות מצמצמת ואיזון תקציב הממשלה.

לאחר התייצבות — סדרת התאמות בשער הלירה

יעקב לוינסון: הגרעון בחשבון דולר. בחדשים שלאחר המלחמה גדל היבוא בכ־25% ואילו היצוא ירד בכ־15%. המצב עשוי להשתפר בעתיד, כי חלק מהיבוא נאגר כמלאי. כוגדל והיצור ליצוא יעלה בודאי. בכל אופן יש לצפות לגידול בגרעון בחשבון השוטף אף מעבר ל־3 מיליארד דולר.

השפעת שינוי בשער החליפין היא מוגבלת. יש לזכור, כי חלקים שלמים של היבוא אינם רגישים כמעט במחיר, כמו יבוא בטחוני או חומרי גלם לתעשיית המזון הבסיסי. מאידך, גם חלק מהיצוא אינו יכול לגדול בזמן הקצר, למשל פרי־הדר. טיפול בנושא שער־החליפין יכול להיות קונקרטי רק לאחר שהמשק ההייצב יחסית מבחינת המחירים, התעסוקה והיצוא. כאשר יבשילו התנאים יהיה אולי מקום לבחון נקיטה במדיניות של סדרת התאמות שער תקופתיות בשיעור שיותאם מדי פעם לגורמים כמו שער האינפלציה בישראל ובארצות אחרות. שיטה כזו מומלצת על־ידי כלכלנים אחדים ונהוגה כבר בכמה ארצות.

ניוד המטבע הישראלי לא רצוי היות והדבר יגרום לתנודות תדירות בטווחי זמן קצרים בשערי החליפין, דבר שיקשה על ביצוע עסקות בין־לאומיות. ישראל, אגב, חשופה פחות לזעזועים הפוקדים את המערכת המוניטארית הבין־לאומית. במאזן התשלומים שלנו יש מרכיבים יציבים שאינם מושפעים אלא במידה מעטה משינויים בשערי החליפין, הכוונה לסעיפים השונים של העברות חד־צדדיות והלוואות לזמן ארוך. אלמנטים אלה גדלו בהתמדה, למרות שלא פעם התנבאו על צמצומם האפשרי. דבר זה מאפשר כיסוי הגרעון בחשבון השוטף.

ניודם של מטבעות אחרים יוצר אמנם קשיים לייצוא הישראלי, כמו היצוא לאירופה עם התאוששותו של הדולר ביחס למטבעות אירופאים. לדבר זה ניתן למצוא תרופה חלקית חבניה בשינויים תקופתיים של התעריפים.

תלות רבה מדי במנגנון

מרשל סרנת: בעיה מאזן התשלומים היתה עולה השנה על הפרק גם אילמלא המלחמה, למשל בגלל ייקור הנפט. המלחמה דירזה את הצורך למצוא פתרון לבעיית הגרעון ההולך וגדל. הייצוא, ובעיקר הייצוא התעשייתי, נפגע במלחמה, וללא שינוי דרסטי בתנאי הייצוא צפויה בו סטגנציה, או אפילו ירידה נוספת.

תחזית עגומה זאת משקפת את העובדה, כי קצב האינפלציה הישראלית עולה בהרבה על שעורי עליית מחירים ברוב חלקי העולם. כתוצאה מכך, מתיקר היצוא שלנו בשוקי חו"ל. תהליך זה קיבל תנופת־יתר לאחרונה עקב חיזוק מעמד הדולר. היות ושער הלירה צמוד לדולר של ארה"ב, גרם פיחות ערך המטבע במדינות רבות באירופה ואסיה, בהשוואה לדולר, לייסוף הלירה ביחס למטבעות אלה. תהליך זה שוב פועל לייקר את היצוא שלנו. לגבי היבוא, פועלים האינפלציה המקומית וייסוף הלירה להוזלת היבוא ביחס למחירי התוצרים המקומיים.

תמריצים ליצואנים יכולים לכבוש ייקור היצוא או אפילו להוזילו: בו בזמן שהמסים על היבוא יכולים לייקר את היבוא בהשוואה למצרים המקומיים. אבל פתרונות אלה תלויים במנגנון הממשלתי ובדרך כלל הם בלתי־גמישים. יתר על כן, אין הם עוזרים די הצורך לענף יצוא חשוב, ענף התיירות.

פיחות המטבע הוא הפיתרון הישיר והנכון ביותר לבעיית מאזן התשלומים. הוא משמש תמריץ אוטומטי לעידוד היצוא והתיירות ולצמצום היבוא. ברם, אצלנו נושא זה כרוך בהתרגשות ציבורית מעבר לכל פרופורציה. לחנך את הקהל, כי תיקון שער החליפין מדי פעם, במטרה לאזן את רמת־המחירים המקומיים עם זו בחו"ל, אינו מצביע על חולשה לאומית או כשלון בממשלה; הדינמיקה של התפתחות הכלכלה בארץ ובעולם בעשור הבא דורשת תהליך של התאמת שערי החליפין מדי פעם, כל עוד שעורי עליות המחירים שונים ממדינה למדינה.

בהתחשב בעליה המתמדת בערך הדולר יש לשקול את האפשרות של הצמדות למטבע אחר, או לסל של מטבעות המותאם יותר ליחסי מסחר חוץ של ישראל.

(סוף בעמוד 16 טור 1)

יש להוריד את הצריכה על־ידי צמצום כח הקנייה — באמצעות ביטול סובסידיות למוצרים, מיסוי ואיזון תקציבי (הורוביץ) ✶ העליה המואצת ברמת החיים בשנים האחרונות סיפקה „רזרבה" המאפשרת לספוג את הורדתה (פטינקין) ✶ יש לסגור „פער" חדש בישראל: בין מקורות לבין שימושים (סרנת) ✶ תגדל השפעת הממשלה על המשק ועליה להיות מעורבת יותר בהכוונת השקעות (לוינסון) ✶ על הממשלה לעסוק בפיתוח תשתית ולהמעיט את מעורבותה בענייני יום־יום של המשק (דוברת) ✶ לאור הביקוש הבטחוני והסיכוי למימון ממשלתי גרעוני — החשש אינו למיתון אלא ללחצים אינפלציוניים עזים ✶ יש לשאוף לחזור לקצב אינפלציה „נורמאלי" — 9% לשנה (פטינקין) ✶ חייבים להיווצר תנאים שיאפשרו לציבור לחיות עם האינפלציה (סרנת) ✶ פיחות אינו מצביע על חולשה לאומית או כשלון ממשלתי (סרנת) ✶ העליה בפיריון בתקופת המלחמה היא תוצאת מתח חיובי אשר אם יונחה כראוי — עשוי לסמן מגמה חיובית (לוינסון).

ללא דירבון תימעט השקעה

אהרן דוברת: כאשר בוחנים את הנטל הבטחוני על המשק יש לערוך את ההשוואה לא עם התוצר הלאומי הגולמי, אלא עם סך כל המקורות העומדים לרשות המשק. היבוא לצרכי מערכת הבטחון ממומן בעיקר על־ידי מענקים והלוואות לזמן ארוך, וזה חלק לא מבוטל בהתוספת שמערכת הבטחון זקוקה לה. המשמעות העיקרית של הנטל הבטחוני בשנת 1974 עשויה להתבטא בהמשך ריתוק כח אדם רב על־ידי צה"ל. גיוס נרחב במשך התקופה הממושכת בשנת 1974 עלול לפגוע בהגדלת התפוקה הלאומית של המשק; לגיוס כזה השפעה רבה יותר מאשר להגדלת תקציב הבטחון.

התוספת לתקציב הבטחון בלירות ישראליות התבטאה בביקוש נוסף בעיקר בענפי מתכת ואלקטרוניקה, בסכום של כ־2.5 מיליארד לירות. ביקוש כזה עלול לגרום לצוואר בקבוק ועליות מחירים בענפים אלה, כאשר לטווח ארוך יותר ניתן להניח, כי היקף ההשקעות בהם יגדל. הרחבת הביקוש של מערכת הבטחון בשוק המקומי תצמצם במידה ניכרת את היצוא של ענפי המתכת והאלקטרוניקה, אשר מרב תפוקתם הופנה למערכת הבטחון.

לגבי המשק בכללותו ניתן לצפות, כי לא יחול גידול משמעותי בתוצר הלאומי הגולמי, בעיקר עקב המשך הגיוס. הקטנת ההכנסה הפנויה של הציבור, הנובעת מהעלאות במסים, קיצוץ סובסידיות ועליית מחירים ניכרת תתבטא בהקטנת הצריכה לנפש. ניתן להניח, כי ללא דירבון יצטמצם היקף ההשקעות במשק הישראלי ומספר הבניות הסקה הידהינה לטווח ארוך יותר. אשר לייצוא, אין להניח, כי צמצום הביקוש החוזר במספר ענפים בשוק המקומי יהודגם ביד בתוספת יצוא. במסגרת הבעיות שהייצוא הישראלי יתקל בהן בשנת 1974, יש לזכור את האטת הפעילות הכלכלית הצפויה בשנה זו במספר שווקים הקולטים חלק נכבד מהייצוא הישראלי.

הגדלת תקציב הבטחון, אשר תתבטא כאמור בלחץ על מספר ענפים, ובהחלשת הפעילות בסקטורים אחרים, עשויים ליצור לחצים מנוגדים; מצד אחד כיסי אבטלה, מאידך ביקוש שהתעשיה לא תוכל לספקו.

המדיניות הכלכלית שהממשלה צריכה לנקוט בה חייבת להתרכז בהכשרת התשתית הכלכלית. בנוסף לאזון את האבטלה לעומת תעסוקת יתר במספר ענפים בלת עבודה, חייבת הממשלה לעודד ניידות כח אדם. כיום, העתקת מקום מגוריו של עובד מעיר אחת לשניה היא משימה קשה, עקב בעיות הדיור, העלויות הגבוהות וכו' ולכן חייבת הממשלה להתערב.

מאידך, חייבת הממשלה להקטין את התערבותה בענפי המשק השונים. זה הזמן למכירת חברות ממשלתיות, כמו מפעלי ים־המלח, מפעלי תובלה, שרותים צבוריים וכו'. מקור הכנסה נוסף של הממשלה הוא מכירת קרקעות המרוכזות בידי מינהל מקרקעי ישראל. כך תקטן אולי תלותה בגיוס אמצעים על־ידי הנפקת אג"ח צמודות.

לחזור לאינפלציה „נורמאלית"

● כלכלנים אופטימיים סברו (לפני העלאת מחירי הדלק וקיצוץ הסובסידיות) שעליית המחירים ב־1974 תתבטא ב־15%. מהי הערכתך בנדון; האם לדעתך יש אפשרות לבלום את ההתייקרות על־ידי מדיניות כלכלית — ואם כן, באילו אמצעים היית ממליץ להשתמש; איזה מקום צריכה לדעתך המלחמה בהתייקרות להתפס בסדר העדיפויות של המדיניות הכלכלית.

דן פטינקין: לאחר ההעלאות במחירים שחלו עכשיו, ברור שקצב העליה של המחירים במשך 1974 יהיה באופן ניכר יותר מ־15 אחוז. אדרבה, הייתי מצפה שהוא יתקרב לאותו קצב עליה — 25 אחוז — שהתרחש במשך 1973.

כדאי להדגיש שהגורם העיקרי לעליית המחירים במשך 1973 לא היו ההעלאות במחירים בין־לאומיים שנכפו על המשק (כפי שטוענים לא־פעם גורמים ממשלתיים), כי אם הביקוש הגואה בתוך המשק מטעם הממשלה (שמימנה את הוצאותיה בחלקו ע"י תקציב גרעוני) והן מטעם הסקטור הפרטי (בביחוד בענף הבנייה). ביקוש גואה זה גם היה קשור עם צבירת יתרות במטבע־חוץ בהיקף ניכר. כמו כן היה קשור בהתרחבות המוניטרית העצומה, שהתבטאה בעליה באמצעי התשלום בכ־20 אחוז מהתחלת שנת 1973 ועד פרוץ מלחמת יום הכפורים — ובעקבות המלחמה זו התוספת עוד 8% עד סוף השנה! בקיצור, שנת 1973, כמו שנת 1972, היתה בעיקר שנה של אינפלציה של ביקוש, (לא אינפלציה של הוצאה). ההרחבה המוניטרית שהתרחשה במשך 1973 עוד נותנת — ותיתן — את אותותיה בעליית מחירים במשך 1974.

כללית, סבורני שיש משמעות חשובה — לגבי יציבותו של המשק — להבדיל בין קצב אינפלציה של 25־30 אחוז לשנה, המאפיינת את המשק בזמן האחרון, לבין אותו קצב של 7־9 אחוזים, שאפיין את המשק הישראלי לפני 1972. לכן רצוי לנקוט באמצעים כדי להאט את קצב ההרחבה המוניטרית, ועל־ידי כך את קצב העליה במחירים הבאה בעקבותיה. מגמתנו צריכה להיות לחזור לקצב אינפלציה שהוא יותר „נורמאלי" בשבילנו.

מזה גם ברור שאינני סבור שהסכנה העומדת בפני המשק בשנת 1974 הינה חוסר ביקוש המביא למיתון — כי אם ההיפך. אני ער לכך שבגלל אי־הודאות שנוצרה על־ידי המלחמה נפגעו ענפים מסויימים של התצרוכת (ובמיוחד, מוצרים בני־קיימא והביקוש לדירות) — והדבר זה פוגע ברצון להשקיע. אך לאור הביקוש הנובע מתקציב הבטחון העצום — ולאור העובדה שהממשלה כנראה מתכוונת לממן חלק ניכר מתקציבה על־ידי גרעון שיצור הרחבה מוניטארית ניכרת — הרי שהסכנה העיקרית שקיימת לפי דעתי היא זו של לחצים אינפלציוניים חזקים.

סיכוי לריסון — במחצית 1974

יעקב לוינסון: מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 1973 ב־26.4%. כמחצית העליה התרחשה ברבע האחרון של השנה. שנת 1974 נפתחה בייקור הדלק החשמל ובסול חלקי של הסובסידיות על מצרכי יסוד. לאור זאת ולאור העובדה שאנו נמצאים במשק שעבר מלחמה חריפה שלא הגיעה עדיין לסיומה קשה להצטרף לאופטימיות של אותם כלכלנים הסבורים כי המשק צועד לקראת יציבות. עליה של 15% עלולה להתרחש תוך מחצית הראשונה של 1974.

יתכן כי קצב עליית המחירים יואט במחצית השניה של השנה, הדבר תלוי במידה רבה מאד במחירי חמרי הגלם בחו"ל ובעיקר במחירי הדלק. כמו כן יש לצפות ולראות מה יקרה לביקוש באשר למוצרים ושרותים. ירידה מתונה בהכנסה הריאלית כפי שהיא צפויה, לא תוכל לבלום תהליך האינפלציה הנדחפת על־ידי הוצאות עולות. בסכומו של דבר לא אופתע אם נצא ב־1974 במציאות של עלית מחירים, אשר תרוסן במחצית השניה של השנה.

ריסון מחירים — אחרי ריסון פיסקאלי ומוניטארי ומדיניות של תקציב מאוזן

דוד הורוביץ: נדמה לי כי ההתייקרות בשנת 1974 עלולה לחרוג ממסגרת של 15%. האמצעים הדרושים לקדם ביותר לריסון עליית המחירים, כרוכים במדיניות מוניטרית, כלומר, צמצום האשראי והעלאת שיעורי הריבית באשראי המכוון; במדיניות פיסקאלית, כלומר תקציב מאוזן; ובמדיניות ההכנסות, כלומר, ריסון עליותן. איני מאמין בפיקוחים פיסיים ואדמיניסטרטיביים. אין לריסון המחירים קדימות גבוהה, כל עוד לא רוסנו בראש וראשונה ההתרחבות המוניטרית, המימון הגרעוני ועליית ההכנסות האישיות.

יציבות מחירים אינה מטרה לעצמה

מרשל סרנת: עליית מחירים בשיעור 15% לשנה מהווה לפי שעה תחזית אופטימית ביותר לחצי הראשון של 1974, ולא לשנה כולה!

לא רצוי שתהיה עלית מחירים בממדים של אשתקד, אבל יש להדגיש, כי יציבות המחירים אינה מטרה בפני עצמה. בראש ובראשונה עלינו לדאוג ליעדי המשק בתפוקה, ייצוא, תעסוקה, וכו', ולשם כך יהיה צורך לשמור על מידה גדולה של גמישות במדיניות הפיסקלית והמוניטרית. בהתחשב עם עליות המחירים הצפויות בחו"ל, והתמורות במשק אצלנו, קשה להאמין כי עלית המחירים השנה לא תדביק את קצב העליה של אשתקד לפחות.

כמובן הייתי מעדיף יציבות מחירים כדי למנוע עיוותים בחסכון ובחלוקה של ההכנסות במשק. אבל מחיר היציבות יקר מדי אצלנו. אין זאת אומרת שיש לעודד את האינפלציה. אדרבא, על הממשלה לפעול נמרצות כדי למתן את ממדי עליית המחירים, וגם לאפשר לציבור „לחיות עם האינפלציה".

את המטרה הראשונה, דהיינו בלימת הגיעת־אינפלציה להרהר, אפשר לקדם באמצעים הבאים:

✶ הקטנת הצריכה הפרטית, ע"י הגדלת החסכון מרצון ולא מרצון.

✶ הטלת מסים על רווחי מלחמה.

✶ צמצום מרחיק לכת בהוצאות הממשלה.

✶ צמצום ביקוש־יותר להשקעות על־ידי יותר סלקטיביות, תוך התחשבות ביעדי המשק.

חשוב לאפשר לצבור לחיות עם האינפלציה, בייחוד במשק כמו ישראל, בו עליה המחירים בעצייה בקצב של עשרות אחוזים לשנה, ובו חלק של הצבור חשוף במיוחד בגלל הכנסתו הנמוכה יחסית. המכשיר היעיל להשגת מטרה זו היא להמשיך בשיטות ההצמדה לגבי אג"ח, פנסיות ותכניות חסכון למיניהן, הן לגבי תוספת היוקר. ללא הגנה על החוסכים והשכירים יפול חלק עוד יותר גדול מנטל הבטחון על אותו חלק של הצבור, שיכולתו הכלכלית נמוכה ביותר.

עדיפות ב' למלחמה ביוקר

אהרן דוברת: לאור ביטול הסובסידיות, עלית מחירי הדלק וההתייקרויות בעולם, סביר להניח שעליית המחירים ב־1974 תהיה גבוהה יותר מאשר 15 אחוז. תהיה זו טעות חמורה אם הממשלה תנסה לרסן עליית מחירים באמצעים מלאכותיים על ידי פיקוח וועדת מחירים למיניהן. ריסון מחירים על־ידי צווים, אם קיים ביקוש־עודף במשק, יתבטא בלחץ מוגבר על מחירים בסקטורים שאינם ניתנים לפיקוח. אם עליית המחירים תהיה מלווה במדיניות מוניטרית נאותה, הרי תנאי השוק הם שיכתיבו את רמת המחירים הנכונה באותו ענף, ולא צווים אדמיניסטרטיביים. המלחמה בהתייקרות אינה צריכה לתפוס אלא מקום שני בלבד, בסדר הקדימות של המדיניות הכלכלית.

„הממשלה תצטרך להיות מעורבת יותר במשק"

יעקב לוינסון: מידת הנטל הבטחוני בשנה הקרובה תלויה, כמובן, במציאות הבטחונית שתיווצר. אין ספק, כי גם אם יתגשמו הציפיות להרגעה בחזיתות יהיה הנטל כבד. כתוצאה מגיוס מילואים מוגבר בהשוואה לשנים קודמות, יצומצם כח העבודה שיעמוד לרשות המשק. מאידך יגדלו מאד הזמנות מערכת הבטחון מתוך המקורות המקומיים. לפיכך אין לצפות שהמשק יעבור בעיות של אבטלה דפלציונית הנובעת מירידה בביקוש למוצרים. אולם רמת הגיוס המוגברת והשינוי בהרכב הביקושים יצרו בודאי הפרעות בייצור התקין. יש אפשרות לאבטלה מבנית שמקורה בשינויים במבנה הענפי ואבטלה חיכוכית שתלווה לתהליך של גיוס ושחרור מילואים.

במציאות כזו יש חשיבות ניכרת לזהירות רבה יותר באספקת אמצעי תשלום למשק. זאת על מנת שיוכל להתקיים תהליך אופטימלי של הקצאת גורמי הייצור, ללא הפרעות שמקורן בצד המערכת הפיננסית הנובעות מספיגת יתר או מהגדלה קיצונית והידרדרות בכמות הכסף במשק.

✶ התוצר של הסקטור הלא־ממשלתי עשוי להישאר ברמה אליה הגיע לפני המלחמה; פירוש הדבר הוא, כי הגידול בפריון ובכח־האדם עשויים לפצות על האובדן בתוצר הנובע מהיקף גיוס המילואים.

יעדי המדיניות הכלכלית צריכים להיות הגדלת התוצר הלאומי גם בתנאי חרום וזאת על ידי הקצאת מאמצים בתחומים של ייעול, פתיחת צווארי בקבוק במשק והכנת תכניות פעולה חליפיות למצבים שונים.

✶ הייצוא עלול לקפוץ, ירידה מודגשת כבר קיימת במספר תחומים בהם תיירות, ייצוא בטחוני ולוקים. כמו כן עלולה להיגרם ירידה בייצוא אותם ענפים בהם גדלו לאחרונה ההזמנות הבטחוניות כמו ענף המתכת והאלקטרוניקה. כיעד אפשר לראות בשמירה על רמת הייצוא שלפני המלחמה בהיקף של כ־2.5 מיליארד דולר, או בשיעור דומה. מטרה זו עשויה להיות מושגת, רק אם תגדל ההפקה בענפי יצוא אחרים במידה ניכרת, למשל בטכסטיל. היקף היצוא החקלאי איננו גמיש בטווח של שנה. יעד עדיף הוא להגיע ליצוא ברמה שהיתה מתוכננת ל־1974, דהיינו כ־2.75 מיליארד דולר. זה במחירי 1973.

✶ ההשקעות עלולות להצטמצם. עליה הבסחרות בכל העולם במחירי חומרי הגלם, הרעת המצב הכלכלי בארצות שאיתן אנו מסחרים ואי־הודאות לגבי המצב בעתיד בישראל ובעולם — עלולים לגרום להיסוסים בצד יזמים פרטיים לקחת על עצמם סיכונים הכרוכים בהקמת מפעלים חדשים. ההשקעה הגולמית, למעט אוניות ומטוסים, שהיתה ב־1972 קצת יותר מ־9 מיליארד ובשנת 1973 היתה עשויה להגיע לכ־11 מיליארד, עלולה לרדת בכ־15־20% ולהגיע שוב לרמה של 1972. (במחירי 1972).

בתחום ההשקעות אפשר להציב יעד של בחירה קפדנית לכל האפשר של השקעות ביחידות ייצור עתירות הון, או עתירות־ידע, בנוסף לישומם של קריטריונים כלכליים מקובלים. שאלת כח־האדם הינה שאלה בעלת חשיבות פוליטית וכלכלית מיוחדת במדינת ישראל, גם ללא קשר למצב החרום הנוכחי, וחריפותה לא תיעדר גם כשיחלוף. הממשלה תצטרך להיות מעורבת במדה רבה בהכוונת השקעות, בין במישרין באמצעות תקציב הפתוח, ובין בעקיפין באמצעות עידוד השקעות פרטיות.

במצב זה יהיה צורך בקיום תמריצי השקעות לפחות ברמה הקיימת ותוך יצירת הקלות מכסיות ואחרות.

✶ הצריכה הפרטית לנפש תרד כנראה מתחת לרמה שלפני המלחמה והיא עלולה להגיע עד כדי הרמה שהיתה בשנת 1972. הסיבה העיקרית לכך נעוצה בירידה בהכנסה הריאלית עקב העליות במחירים, מיסוי העקיפין, וביטול חלק מהסובסידיות.

הירידה ברמת התצרוכת תצטרך להיספג על־ידי שכבות רחבות של האוכלוסיה. היעד בתחום זה צריך להתבטא בשמירה על רמת תצרוכת ריאלית מוגנת עבור השכבות מעוטות־ההכנסה ומרובות־הילדים. על רקע זה יש לנהוג בזהירות ובשיקול בתנאי ההסכם התלתני. יש להמנע מיצירת זעזועים בתחומי החסכון לזמן בינוני וארוך על־מנת שהיקפו הריאלי לא יקטן. יש לנקוט בצעדים להעברת חסכון לטווח קצר לחסכון לטווחים ארוכים יותר.

להיזהר מהשקעות־יתר בייצור בטחוני

מרשל סרנת: הנני סבור, כי משק הארץ לא יתמוטט תחת הנטל הבטחוני. קיימת נטייה ברורה לפיחות הפעילות הכלכלית בעולם ונראה כי תהיה „נסיגה" (אני מקווה זמנית) גם בצמיחת משק הארץ. ברם אין כל הכרח, כי יווצרו בארץ מיתון ואבטלה בממדים של לפני מלחמת ששת הימים.

המקורות העומדים לרשות המשק (התוצר הלאומי ועודף היבוא) אינם מספיקים לאפשר לנו להשיג את כל שאיפותינו הכלכליות ולעמוד בדרישות הבטחוניות המוגדלות גם יחד. יש לצפות השנה לירידה בשעור הגידול של התוצר הלאומי, ואין להעלות על הדעת, כי הסיוע מבחוץ יגדל עד כדי כך שהוא יכסה גם את הוצאות הבטחון המוגדלות, וגם יאפשר לנו להעלות את רמת החיים בקצב שהתרגלנו אליו עד כה: יש להתרגל ל„פער" חדש בישראל: בין סך המקורות העומדים לרשות המשק (סך המוצרים והשירותים הקיימים והמיובאים) לבין הביקוש למקורות אלה מהצבור ומהממשלה, כולל הביקוש של מערכת הבטחון. היות ואין מעלה על הדעת, כי נרצה לפגוע בכושרנו הבטחוני, יש לדאוג לסגירת הפער, על־ידי צמצום הצריכה הפרטית והצריכה הממשלתית הלא־בטחונית או על־ידי צמצום ההשקעה.

צמצום רמת החיים

חיזוק בטחוננו הנוכחי על חשבון ההשקעה במשק יהווה פגיעה רצינית בעתידנו הכלכלי, ובבחינות רבות פגיעה גם בבטחוננו לטווח ארוך. אדרבא, יש לעודד את ההשקעה, המובטחת בה את עליית הייצור והרווחה הכלכלית לעתיד.

על אף האמור לעיל יש לגשת לנושא עידוד ההשקעה בזהירות יתר. חלים שינויים בהרכב הביקוש בענפים השונים. בעקבות הדרישות של מערכת הבטחון יש ביקוש ער לענפי המתכת והאלקטרוניקה העוסקים בייצור בטחוני. מאידך ירד הביקוש למוצרים אחרים, כגון נכסי תצרוכת בני־קיימא. לא כל השינויים הנ"ל הם לטווח הארוך, ויש להיזהר מהשקעת־יתר בייצור הבטחוני. כבר היום יש לדאוג להכנת המעבר העתיד לבוא לייצור של מוצרים לא בטחוניים בזמן שלום. יש להתנות עידוד הרחבת הייצור הבטחוני בהכנה מראש של תכניות לייצוא או ייצור של מוצרים שהמשק יוכל לקלוט אותם גם בתנאי שלום.

נוסף על כך יש לשנות את מערכת החוקים לעידוד השקעות הון. זה שנים שהכלכלנים מתלוננים על שיטת העידוד. עמיתי בבית־ספר למינהל עסקים של האוניברסיטה העברית מסיימים בימים אלה בדיקה של החוק לעידוד השקעות הון. אחת ממסקנותיו של המחקר היא שהחוק הנוכחי אינו מהווה תמריץ יעיל לעידוד ההשקעה. מאידך הוא מהווה כיום אחד הגורמים העיקריים לגידול (לא רצוי) של אי־השוויון בחלוקת ההכנסה הלאומית.

היות ולא רצוי לפגוע ברמת ההשקעה, מתבקשת המסקנה, כי יש לאזן את המשק בעיקר על־ידי צמצום הצריכה הפרטית והציבורית. במילים אחרות, על הציבור והממשלה להוריד את רמת החיים. אני מדגיש את הקטנת הצריכה הציבורית והפרטית גם יחד. אין להטיל את כל הנטל על הציבור. על הממשלה לשמש דוגמא ולדאוג גם היא לצמצום הוצאותיה. לכולנו, לדוגמה לפי האומדנים, רק נסיגה קטנה יחסית ברמת החיים: מדובר על החזרת השעון לתחילת 1973 או סוף 1972.

מידת הצמצום הדרושה ברמת־החיים מהווה בעיה רצינית ביותר עבור אותו חלק מהציבור המוגדר כמעוטי היכולת. על הממשלה האחריות להבטיח רמת החיים המינימלית של משפחות החשופות מבחינה כלכלית, התורמות את חלקן (ואפילו מעבר לחלקן) למאמץ הבטחוני השיר. הבעייה העומדת לפנינו היא בעיה כלכלית־חברתית, ואין להתעלם מהאספקט החברתי. נועדו כאן תפקיד נכבד ותעסוקה מוגברת גם לסוציולוגים.

עדיפות לשיפור מאזן התשלומים

דוד הורוביץ: בהוצאה כוללת של המדינה יש שלושה מרכיבים עיקריים: פיתוח, שהוא תנאי הכרחי לקליטת העליה, הוצאות ביטחון, שהם החלק העיקרי בצריכה ציבורית והצריכה הפרטית. גמישותם של שני הסעיפים הראשונים קטנה מאוד, כי כמובן שקיום קודם לרווחה. העליה מהווה גם יעד מרכזי וגם מנוף כלכלי, מדיני ובטחוני למדינה. לכן ההשלכה ההכרחית של הוצאות ביטחון בממדים הנתונים, היא צמצום הצריכה הפרטית, שהיא הסעיף היחיד הגמיש, ביחוד בהתחשב עם עליה ניכרת מאד של רמת החיים בשנים האחרונות, שאינה נופלת כמו בארצות מפותחות של אירופה המערבית.

כמובן, שצמצום צריכה מוכרח להיות סלקטיבי מבחינה סוציאלית, כלומר, אסור שיגע בשכבות מעוטות היכולת ובעלות רמת־חיים נמוכה בארץ־הכי.

גידול התוצר, הכולל את התעשיה הבטחונית, אינו צריך לרדת במידה ניכרת מרמתו בשנים האחרונות, כלומר ל־9 אחוזים במונחים ריאלים. ההשקעות עלולות להצטמצם במידת־מה, ועובדה זו מחייבת סלקטיביות חמורה בהשקעות. זכות הבכורה להרחבת הייצור שיש לו השפעה על מאזן התשלומים.

מי מפחד מהמכונית האמריקנית

מאת: עודד צידון

כתבה ראשונה בסדרה

שתי ההתייקרויות שחלו בשבועות האחרונים בתעריפי הדלק במדינה — בשיעור כולל של 115 אחוזים — היו תולדה של המשבר העולמי בדלק, אשר לא פסח מסיבות מובנות על המזרח התיכון.

אין ספק שהמחיר הנוכחי של הבנזין מייקר את אחזקתה של המכונית הפרטית וגורם לעומס כספי בלתי מבוטל בעיקר על בעלי רכב שאינם נהנים מכיסוי מלא או השתתפות חלקית בהוצאות האחזקה.

באופן טבעי נוצרה רתיעה כלשהי מרכישת מכוניות אמריקניות הנחשבות כ„זוללות בנזין" לא רק בישראל אלא אף בארצות רבות אחרות, לרבות ארצות־הברית עצמה.

אלא שיצרני הרכב האמריקני, הסובלים כיום מירידה מסויימת בהיקף המכירות, אינם מודאגים לטווח ארוך. בראיון עם מר אדוארד קול, נשיא חברת הענק „ג'נרל מוטורס" אשר פורסם בימים אלה — בשבועון רב התפוצה „יו.אס. ניוז אנד וורלד רפורט" נשאל קול בין השאר: „האם בא קיצה של המכונית האמריקנית"? הרי תשובתו: „אינני סבורים כך. יתכן שלפרק זמן קצר ימכיתו המכוניות הבינוניות והקטנות לכבוש נתח גדול יותר של השוק, כל עוד יעמוד בעינו המחסור בדלק. אינני מאמין כי לטווח ארוך יהיו מוכנים בעלי רכב לוותר על בטיחות כיר־בית, על נוחות כל היתרונות האחרים הקשורים במכונית האמריקנית".

בתשובה לשאלה אחרת גילה נשיא חברת „ג'נרל מוטורס" כי התחזית המכירות של החברה לשנה הנוכחית חוזה ירידה בשיעור של 6 אחוז בהשוואה למכירות של שנת 1973 (11.8 מיליון מכוניות) מכל הסוגים. מתברר שלמרות משבר הדלק, התחזית: מכירת למעלה מ־10 מיליון מכוניות לסוגיהן בשנת 1974 — כמות הראויה להתכבד לכל הדעות.

ה„אור האדום" שנדלק בסוכנויות השיווק של המכוניות האמריקניות ברחבי תבל גרם, אמנם, הודלה לדאגה מסויימת — ולחשש שיווצר מלאי גדול של מכוניות לא מכורות אך עד מהרה התברר כי זהו חשש שוא.

דיווחים ראשונים אשר הגיעו להנהלת החברות האמריקניות הגדולות היו אופטימיים למדי. רמזו על כך שהירידה בהיקף המכירות איננה משמעותית ואינה יכולה להעיד בשום פנים ואופן על כי המכונית האמריקנית הגיעה ל„סוף המירוץ" שלה. נהפוך הוא: התברר כי הלקוחות הפוטנציאליים של המכוניות הקומפקטיות הללו מבקשים להפרד מהן. הסביר בהקשר לכך סוכן מכירות של חברה אמריקנית באיטליה, המצטיינת בייצור מכוניות קטנות וחסכוניות: „הדרישה למכוניות קטנות מצידם של לקוחות היודעים להעריך את מעלותיה של המכונית הגדולה היא „אופנה חולפת".

גם בשנות החמישים האחרונות היתה ירידה זמנית במכירת מכוניות אמריקניות והיא פסקה עוד לפני שהתחילו להעריך מחדש לקראת אפשרות של משבר ממושך".

מדוע מעדיפים בעלי מכוניות אמריקניות ברחבי תבל להמשיך ולגלות להן נאמנות גם בתקופה זו?

יש לכך שורה של סיבות בעלות משקל מגלי מבהירות זאת היטב. הבה ונסקור כמה מהן:

✶ בטיחות — המכוניות האמריקניות מצטיינות ברמת בטיחות גבוהה ביותר הנובעת מתוקף של גוף המכונית, כמדית הסידורים הפנימיים, לרבות הגה מתקפל, אמצעי הבלימה של המכונית במקרה של תאונה קטלנית מתחילים בפגוש החזק וכוללים גם את דפנות המשמשים כ„קיר מגן". עד כמה שוקדים יצרני המכוניות האמריקנים על הבטיחות, אפשר ללמוד מכך שכיום אינך יכול להתחיל לנהוג במכונית אמריקנית אם אינך חוגר ראשית דבר חגורת בטיחות.

לוח המכוניות כולל כמה אורות המאותתים לו בכל מקרה שהמכונית אינה כשירה לנסיעה מבחינה בטיחותית. מיותר להדגיש כי קיימת מערכת בלמים כפולה וקפיצים סופגי זעזועים.

✶ כדאיות כלכלית: מחירה של המכונית האמריקנית הממוצעת אינו עולה בהרבה על מחירה של מכונית אירופית ממוצעת אף המכונית האמריקנית היא בעלת אורך־חיים העולה בהרבה על זו של כל מכונית אירופאית.

לא צריך לטרוח הרבה כדי להסיק מסקנה זו:

בדוק כיצד נראית וכיצד מתנהגת את בעליה מכונית אמריקנית בת 10—15 שנים בהשוואה לכל מכונית אירופאית בת 5 שנים ותסיק את המסקנות בעצמך.

הדבר משתקף בשמירה על מחירה בשוק המכוניות המשומשות.

✶ נוחות מכסימאלית: המכונית האמריקנית מצטיינת לא רק ברווחה פנימית מופתית ובשידורי נוחות המעניקים מימד לנסיעה בכל מושב שאתה יושב עליו אלא גם בנהיגה אידיאלית וקלה בנסיעות ארוכות. נהגה של מכונית זו אינו צריך להתאמץ כלל — הכל פועל בצורה מושלמת והוא חש עצמו כמלך על הכביש. שדה הראיה הרחב מאפשר לו פיקוח מירבי על כל המתרחש סביבו וההילוכים האוטומטיים מונעים ממנו מראש את הסיום בעת נהיגה עירונית צפופה.

✶ אביזרים משוכללים: מרבית המכוניות האמריקניות מצויידות במיזוג אויר מקורי המנעים את הנהיגה בימות קיץ הלוהטים ובמערכת חימום יעילה לימי החורף.

האביזרים הסטאנדרטיים במכוניות אלה הם רבים ומגוונים:

מערכת הצתה אלקטרונית, קפיצים וסופגי זעזועים מחוזקים, משקעת אש, בולמי זעזועים הידראוליים לפגושים, שמשה קדמית צבעונית, ראי חיצון הניתן להכוונה מפנים, פרוזקטור, מנעול הגה מעולה, אורות מהבהבים לשעת סכנה, אורות לנסיעה אחורית ועוד.

✶ חלפים זולים יחסית: ככל שגדולה סידרת הייצור של חלקי וחלפי המכונית מחירם הוא סביר. לא יפלא איפוא, שחלפים של מכוניות אמריקניות נמכרים במחירים זולים בהשוואה לחלפים של מכוניות מתחרות אירופאיות. לגבי הלקוח הישראלי יש משמעות מיוחדת לרכישת מכונית אמריקנית.

קודם כל מבחינת המחיר

היו זמנים שבהם היה הפרש ניכר במחיריהן של המכוניות האמריקניות והאירופאיות, הסיבה לכך היתה קשורה בשיטת חישוב המיסוי על מחירה של המכונית, אשר היתה מבוססת בראש וראשונה על משקלה.

ולמכוניות האמריקניות יש, כידוע, משקל הנובע מהחומרים שבהם הן בנויות ומהחלקים השונים המרכיבים אותן. לא בכדי נחשבו המכוניות הקומפקטיות לבעלות משקל תרתי משמע.

מאז חלו שינויים בשיטת החישוב הזו והצטמצם הפרש המחירים במידה ניכרת וכיום ניתן לרכוש דגמים מסויימים של מכוניות אמריקניות תמורת 70—60 אלף ל"י לעומת דגמים של מכוניות אירופאיות מסויימות הנמכרים תמורת 65—55 אלף ל"י.

מעניין לציין כי מכונית קומפקטית ממוצעת העולה בארה"ב 4,000־3,500 דולר נמכרת בארץ במחיר של כ־61 אלף ל"י ללא מזגן ו־64,500 ל"י עם מזגן.

מכונית זו נמכרה ללא מיסים תמורת 21,200 ל"י והמכונית השניה תמורת 22,900 ל"י. מתברר איפוא, שהפרש המחירים בין מכונית אמריקנית ממוצעת למכונית אירופאית בגודל בינוני הוא קטן ביותר.

התמורה שמקבל רוכש המכונית האמריקנית הקומפקטית עבור כספו עולה כמובן לאין ערוך על זו שמקבל רוכש מכונית אחרת. תמורה זו גורמת לו הנאה ונחת יום יום, שנה שנה.

השאלה הגדולה היא, אפוא, אם התיקרות מחיר הדלק מצדיקה ויתור על מכונית זו?

מבחינה אריטמתית פשוטה אפשר לומר כי מכונית הצורכת 6 או 7 ק"מ לליטר יקרה באחזקה ממכונית הצורכת 9 או 10 ק"מ לליטר בעיקר כאשר מדובר הוא בבעלי מכוניות הנוסעות למעלה מ־300 ק"מ לחודש.

אבל זהו חשבון כוזב.

החישוב אחזקה השוטפת של המכונית אינו נמדד רק לפי כמות הדלק שהיא „לוגמת" אלא גם — ואולי בעיקר עפ"י ההוצאות הכרוכות בתיקונים שהינם יקרים למדי במציאות הישראלית. בעל רכב אירופאי יכול לחסוך, אמנם, כמה מאות לירות לשנה בסעיף הדלק של ההוצאות, אך הרווח יוצא במקרים רבים הפסד שכן עליו להשקיע סכומי כסף בלתי מבוטלים בסעיף התיקונים, שלא לדבר על ההפסדים הנגרמים לו כתוצאה מהשבתת המכונית בימים שבהם היא מושבתת במוסך.

סוד גלוי הוא שהמכונית האמריקנית אינה אוהבת מוסכים, בדרך כלל מראה המציאות כי ניתן לנסוע במכונית אמריקנית שנתיים־שלוש מבלי לבקר כלל במוסך פרט לשירותים הרגילים. גם במקרה של תיקון המדובר הוא ב„מחלה קלה" ברוב המקרים ולאחר מכן מחלימה המכונית וחוזרת לתיקנה למשך זמן ממושך.

בעליה של מכונית אמריקנית משלם, אולי יותר עבור דלק, אך חוסך כאמור בסעיף „בבדי" הרבה יותר. הוא אינו צריך גם לחשוב על החלפת מכונית כעבור 50 אלף ק"מ. המכונית האמריקנית חשה עצמה בטוב ואינה מגלה כלל סימני עייפות גם כאשר עשתה רבע מיליון ק"מ.

(מודעה)

המאמר הבא: כיצד להתגבר על מחסום הפחד

שחמט

מאת משה צ'רניאק

הרוסים מנצחים

כבאסקי וקרפוב ניצחו ללא הפסד. קורצ'נוי ופטרוסיאן — קרובים לניצחון. ה„לבניים" מתפיפים לנצח: 1:9. 22 היקו כנגד 32 משחקים. אנאטולי קרפוב, בן 22, עלה לסיבוב הבא בעקבות נצחונו המוחץ על לב פולוגייבסקי בתוצאה 0:3 ר' חמישה משחקי תיקו. מעניין, כי כל שלושת נצחונותיו הושגו בכלים הלבנים (ראה אחד מהם במדור).

ויקטור קורצ'נוי מוביל מזה שבוע ימים 0:3 בדו־קרב עם אנריקה מקינג (צעיר ה„מועמדים", בן 21). זה כבר התמודדו ב־9 משחקים (7 תיקו). קורצ'נוי זקוק לנצחון נוסף, שלישי, כדי לסיים את הדו־קרב, אך מקינג כמתגון בעקשנות. במשחק התשיעי נעשו 100 מהלכים מבלי שהרוסי יצליח לממש את הרגלי העודף שלו.

פטרוסיאן — פורטיש 0:2 (7 תיקו). סיגרן פטרוסיאן זקוק אף הוא לנצחון נוסף (שלישי) לאחר שגבר על פורטיש במשחק התשיעי. פטרוסיאן שיחק בלבן; פורטיש ניסה לתקוף אך הפסיד במסע ה־27.

הרץ קם לתחייה

המשבר שפקד את פולוגייבסקי בדו־קרב עם קרפוב בא בעקבות ה־תבוסה שקרתה במשחק הרביעי. זאת, לאחר ששלושת המשחקים הראשונים נסתיימו בתיקו.

סיום משחק מס' 827

דו־קרב ה„מועמדים", מוסקוה 1974
פולוגייבסקי

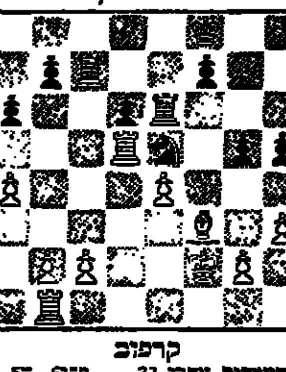

קרפוב

העמדה אחרי 33... פ־ג6—ה5

כאשר נוצרה עמדה זו הביעו רוב המומחים את דעתם כי השחור יפצח. ההרשמה זו נובעה בעיקרה, משלי־

הנו של הפרש השחור בעמדות ה־מרכז בעוד שהרץ הלבן חסר מרחב פעולה.

34. גג, חא; 35. צ־פ — ד1, מ — חב; 36. צ־1 — ד4, ו6?!

משגה פוזיציוני חמור. בדוחק הזמן, מבקש השחור להגן על הרגלי 5ז כדי להחזיר לפרש חופש תנועה. אולם, בכך הוא מבטל את קלפו החזק: אפשרות להציב את צריחו ב־ו6.

37. א5, צ — ג6; 38. ר — ה2, מ — ד8; 39. ג4, מ — ג7; 40. א5

כתוצאה ממשגהו הקודם איבד השחור את עדיפותו באגף המלך ר' אפשר לירבו יוזמה מסוכנת באגף האחר. עתה מן ההכרח להמשיך 40 .... מ־ד7 להבטחת נסיגתו של ה־צריח 6ג. אולם, בחוסר זמן להיחשוב, אין השחור מבחין בסכנה האורבת לו.

40. .. פ — ו6? 41. בא.

כאן הופסק המשחק. חמשת המסעים האחרונים הפכו את הקערה על פיה. עתה ידו של הלבן על העליונה.

41. .. א: בא:

המסע 41.. צ — ג5; מפסיד מיד כי אז 42. ב6+, מ — ג6; 43. ר — א1!

42. ג: ב5, צ — ג5; 43. א6+, מ — ד7;

שוב אסור 43.. מ — ג6; בשל 44. מ — ה3 ומאיים ר — ב5X או ר — א1.

44. צ — ו2! צ: ד2; 45. צ: ד2,

לא 45... צ: ה4; 46. ר — ב5+, מ — ה7; (46... מ — ב8; 47. צ:ד7!) 47. א6, ב:א6; 48. בדוחכה.

46. א8, מ—ג6;

אז 46... ב: א6; 47. צ — ב2.

47. צ — ב2, פ — ד4; 48. א7, צ — א6; 49. ר — ג4! השחור נכנע.

אין מנוס מ־צ — א2. הרץ המשוחק קם לתחייה והבטיח את המכה המכרעת. קרפוב הוכיח פעם נוספת „עצבי ברזל" במצב קריטי של הקרב.

גם השחור יכול לנצח

ארבעת הדו־קרבות בין המועמדים לתואר אליפות העולם הוכיחו כי ב־צמרת השחמט העולמי כיום יש אמנם למשחק בלבנים עדיפות שאינה מבוטלת בלבד. עד כה נערכו 32 קרבות וכתוכם ניצחו הלבנים 9 והשחורים — פעם אחת בלבד.

אך כאשר אחד המתחרים שואף קרבה כספאסקי ואינו חושש מפני הסיכון הכרוך בכך, אז, כמובן, יכול לנצח גם השחור.

סיום משחק מס' 828

דו־קרב ה„מועמדים", 1974
ספאסקי

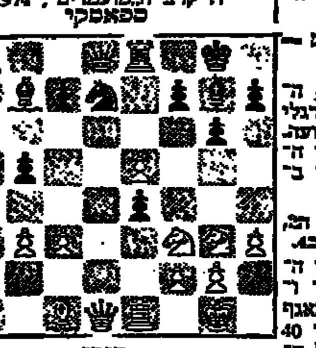

בירן

19. ר — ז5?!

מסע בינים בלתי מוצלח שנתקל בתשובה מוחצת. אמנם מצבו של ה־לבן כבר אינו משביע רצון אך מכל מקום היה צריך 19. פ: ה4.

19. ... ה: ז5!;

הקרבת מלכה מתבקשת, אם כי ה־שחור מקבל בעדה לפי שעה, שני כלים בלבד. אך לחצו הגובר והאיומי מצטברים סביב המלך הלבן ומלכתו אם בירן קיווה שספאסקי לא ירצה להסתבך בפעולה כה נועזת, הרי ש־אין הוא מכירו די הצורך.

20. ר: ד8, צ־א: ד8; 21. א: ב5.

כנגד 21. מה — ג2 אפשרי המה־שך: 21... פ: ה5; 22. צ: ה5, ר: ה5; 23. ז: ה3, ר: ה3; 24. ה: ה3, ר־ז:ג3 ומאיים 25 .. צ — ג1.

21 ... פ: ה5; 22. ב:ג6א.

התזרת המלכה כפייה למעשה כי ההמשך 22. מה — ג2, ה ג2; 23. ג2, ר:ה5; 24. ב:ג6, ר—ה3;מבד־שר נצחון השחור.

22... צ: ד2; 23. צ־ה: ד1, ר — א8; 24. ז:ה3, פ:ה3+. 25. מ—ה1, ר:ג3; 26. צ־א8—ג1, פ—ז2+; 27. מ—ג1, ר—ג5; 28. ג6, פ—ה3+; 29. מ—ה1. השחור מימש את יתרונו וניצח ב־מסע ה־56.

משחקים קצרים

החידוש שהצליח

לבן: ליבוביביץ
שחור: קלוד
תחרות בלגנרוס, ספרד 1973

1. ה4, ה5; 2. פ — ו3, פ — ג6; 3. ר — ב5, פ — ו6;

ה„גנסה הברלינאית" העתיקה.

4. 0 — 0, פ: ה4; 5. צ — ה1.

התיאוריה ממליצה על 5. ד4. אך ליבוביביץ רוצה לנסות מסע חדש.

5... פ — ד6; 6. פ: ה5, ר — ה7;

אפשרי גם 6 ... פ: ה5.

7. מה — ה2

זהו המסע החדש. עד כה התלבטו מומחי תיאוריה מה עדיף: 7. ר — ד3 או 7. ר — ו1.

7 ... פ: ה5;

כמובן, ההמשך 7 ... 6ו; 8. מה — ה5, פ: ב5; מה — ה7, צ — ה8; 10. פ — ו4, ו5; 11. פ — ו6+ אינו מוצא חן בעיני השחור והוא מנסה לפשט את העמדה.

8. מה: ה5, פ:ב5?

השחור אינו מבחין בסכנה. היה חייב, כמובן, להצריח.

9. מה: ז7!

הקרבה נבונה. המלך השחור נשאר תקוע במרכז מול איומים גוברים ר' הולכים.

9 ... צ — ו8; 10. ו4א

מחזיר את הפרש למקום, בו הוא משבש את פיתוח חבריו.

10... פ—ד6; 11. פ—ג3, פ — ה6;

אז 11 ... 6ו; 12. ג3 ומאיים ר ־6א או ר—5ו. טוב גם 12. מה—6ו.

12. פ — ד5! 13. מה: ו7, ד6;

14. מה — ו6+, השחור נכנע.

אם 14 .. צ — ו7; אז 15. פ: ו6+, מ — ו8; 16. מה — ו7X.

התקפה בסגנון קלאסי

לבן: אריבו
שחור: שפילקה
נערך בשוודיה, 1973

1. ה4, פ — ו6; 2. ה5, פ — ד5; 3. ד4, ד6; 4. פ — ו3, ר — ז4; 5. ר — ה2, ה6; 6. 0 — 0, ר — ה7; 7. ג4, פ — ב6; 8. פ — ג3, 0 — 0; 9. ר — ה3, ד5;

נוסח טרטקובר. כלים נהגים ל־שחק 5 ... ח6; 6. ר — ה4 ורק אז 6 ... ג5.

6. פ — ו3, ר — ג2; 7. ר: ה6 בהחלפה זו משתמשים בין השאר קורצ'נוי ופטרוסיאן. הלבן מוותר על זוג רצים כדי להחליש את הלוח הנקודה ה4.

7 ... ר:ה6; 8. ג:ה5, ה:ד5; 9. ד4, 0—0; 10. ה4.

תחילת ההתערבות על עמדות ה־ירי.

10 ... ג5; 11. מה—ה2.

טרם הגיע הזמן להקרבות. למשל: 11. ר:ז7+!? מ:ז7; 12. פ—ה5+, מ — ז8; 13. מה — ג2, ו6; 14. ה5, פ:ה5; 15. ה4+, מ—ח6; 16. ה: ה6+, מ — ז7; 17. צ — ה7+, מ — ו8; 18. 0—0—0, ר — ז7!! 19. צ־ד — ה1, מה — ו6; עם בלימת ההת־קפה (סטנר — סמאוסקי, ריגה 1959).

11 ... ג: ד4?;

במקום זה הוא צריך להמשיך 11 ... 6ו (לא 11 ... ח6 כי אז 12. ר: ח6! ובעקבותיה 13. א4).

12. ר: ח7+, מ — ח8; 13. פ — ז5, מה — ה5;

13. ... ד: ג3; בשל 14. ר — ו5+, מ — ז8; 15. ר: ח7, ג: ב2; 16. צ — ד1 עם התקפה חזקה מאד.

14. ר—ו5!, ר:ו5;

השחור אבוד גם אחרי 14 ... ר — א6; 15. ר: ח7, ד:ג3; 16. מה — ד1, ו6; 17. ח5, ר:ו5; 18. ח:ו6+, מ — ז7; 19. צ — ח7+, מ — ו6; 20. מה — ו3+ ומט תוך מספר מסעים.

15. מה: ו6, ר: ו5; 16. ח: ו5+, מ — ז8;

בתקוה להימלט מאיומי־מט.

17. צ — ח8+!, מ: ח8; 18. מה — ח5+, מ — ז8; 19. ו6, השחור נכנע.

פתרון הבעיות

מס' 745 (קסמאריאן): 1. מה—א6, איום מה+; 2. מה:א1, ר—ז5; 3. מה — א5, ר — ג5!; 4. מה — ד8 (לא 4. מה: ג5, מ — ה4+; 5. מה: ד5, וה־מה+ תסט); 4... ר—ז6!; 5. מה—ז5!, ר—ה5!; 6. ר—ז1 (השחור איים 6... וה־מה+) 6... מ — ה4!; 7. מה — ז8, ר — ד6!; 8. מה — א1! (שוב אסור מה: ד6, מ — ה3!); ופט. המלכה הולה את סיבובה השני, אך עתה אין לשחור הגנה ב־דרך 8... ר — ג5 (8... ר — ד8; 9. ר—ג3, מ—ד3; 10. מה—ב3+ חוזכה.

מס' 746 (רומולימי): 1. צ — ז8+!, מ — ב7; 2. פ — ג5+, מ — ב6; (2... מ — ג6; 3. צ — ג8+) 3. פ — א4+, מ — ב5; 4. פ — ג3+, מ — ג4; 5. פ — ב2+, מ — ג3; 6. פ — ג1+, מ — ג2; 7. מ: ה2, מ: ג1; 8. צ — ג1 וזוכה.

מס' 747 (מחברים אינדוזנייב): 1. מה — ח1, צ: ג3; 2. צ — ג4+, ה: ג4; 3. צ... 1 — צ — ז7; 2. ה: ג3; 3. פ — ג4X. 1... ג: ה3; 2. פ — ז4+, ה: ג4; 3. מה: ג3X. 1... פ — ג4; 2. מה: ג4, ר: ג3; 3. צ — ג4X.

דקירות בסיום משחק

על אף עדיפותו החומרית של ה־שחור, קשה למצוא עבורו הצלה בצורה ברורה. אחת מן התכניות גררסת, כפעולת הכנה, החלשת עמדתם של הרגלים הלבנים. פירוש הדבר: לכבוש על הלבן שיתקדם 5ה תבנך תאפשר חדירת המלך השחור ל־ז5. וברגע המתאים לכך — לפרוץ את העמדות ע"י ו5.

סיום משחק מס' 829

ג גמר „מרכז", ת"א 1974
סמסק

לימור

42. מ — ח3, צ — ז8; 43. ר — ה5, צ — ח8;

תכנית נבונה בביצוע מוטעה. נחוץ עד לעמדה זו כדי להוכיח ש־את הרגלי יש לתקוף מאחור, באמצעות התמרון צ — ד1 — ח1! אחרי המסע במקסם הלבן כושה תיקו ב־דרך פשוטה ומשכנעת.

44. מ— ז3! צ: ח4; 45. מ — 43 והמשחק נסתיים בתיקו.

כיצד אפשר היה לנצח? 43 ... צ—ד1; 44. מ—ה2, צ—ח1; 45. מ—ד3; צ—ב1!; זכיה בכבש כמעט כמו ב־אטיות. 46. מ—ב2, צ—ו1; השחור זוכה בשל איום 5ו תמרון הנריה: 47 — ד8 — ד1 — בו גו עושה רושם רב (ניתוחו של ש. פרידמן).

בעיה מס' 748

ק. סלב, 1951
פרס ראשון

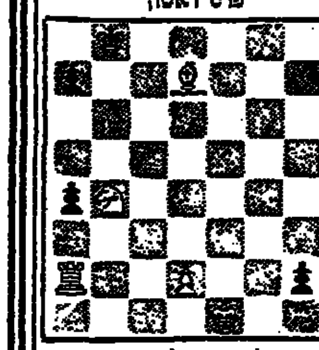

הלבן מתחיל וזוכה

שחמט בישראל

ידיעות בקצרה ונוות קלה בלבד הלה בתחרויות הצל הגבור ה־נערכות בחופה וברמת־גן וכבר ברור שהן לא תסתיימנה עד 10 בפברואר, שנקבע כתאריך סיומן. תהיה זו בעייה קשה למצוא פתרון צודק לגבי המשחקים שלא הושלמו ● גם בהול הליגה על 121 קבוצותיה מהווה כאב ראש לא מועט. בינתיים החלט כי המפגשים הדחויים מן הסיבוב הרא־שון יתקיימו ב־23 בפברואר. כן אושר צירופם של שחמטאים נוס־פים לרשימות הקבוצות (עד 2 ב־פרס) אולם רק לגבי דרגות נמוכות (עד מועמד לאמן) ורק במקומות הפנויים בסוף הרשימה. קימות האפ־שרות לקבוצת טכניון בי מליגה הלאומית תפרוש כמשחקי הליגה ● הפסטיבל השנתי בנתניה (שחקים) יוקדם השנה וייפתח כנראה ב־9 במאי. יתכן כי לתחרות הפגל ה־אולימפי, שתהיה כנראה למאורע המרכזי של הכנס, יצטרפו כמה שח־מטאים מחו"ל.

מציאות אכזרית

יב' משבץ: בהלק דרום. הכל פגיעים.

צפון
♠ A K Q 10
♡ 6 4 3
♢ 8 5 2
♣ A 9 4

מערב
♠ 7 6 3 2
♡ 10
♢ A 10 6
♣ Q J 10 7 5

מזרח
♠ 9 5
♡ Q J 8
♢ Q J 7
♣ K 8 6 5 2

דרום
♠ J 8 4
♡ A K 9 7 5 2
♢ K 9 4 3
♣ —

ברידג'

מאת ג. בשרי

בהרות קבוצות הגיעו הזוגות בקו דרום־צפון לחוזה כופי של „4 ה־ארט" בשני השולחנות, לאחר מהלך הכרזה שיגרתי.

מערב הוביל את ההגנה עם ה־Q קלאב, הכרוז (דרום) בשולחן הרא־שון חשב, כי יגבה אולי אפשרות להשיג 12 לקיחות. הוא חישב, כי אם קלפי ההארט של המגינים כהר־לקים 2:2 אצל המגינים, ואם ה־A דיאמונד מוחזק ביד מזרח, מפסיד הכרוז רק לקיחה אחת בדיאמונד, כאשר הוא יכול להוליך כני קלפי דיאמונד מידו של ה־A קלאב ועל המפסיד הרביעי הגבה בדומם. „ה־הלוסי" להשיג 12 לקיחות התנפץ על דעגת המציאות האכזרית. הכרוז זכה בלקיחה הראשונה עם ה־A קלאב בדומם והוליך דיאמונד מידו. הוא משך שתי לקיחות גבוהות עם ה־A, K הארט בלי, אך כמערב השליך קלאב על ההארט השני. ה־כרוז החליט לבנות להיפטר כדיא־מונד שני מידו על המפסיד הגבוה בדומם. הוא שיחק ספייד ומשך שתי לקיחות ספייד גבוהות בדומם. כאשר שיחק הכרוז ספייד שלישי כהדומם, זוכה כוזרח עם ה־Q הארט, בעוד הכרוז מכרה להוליך כפייד ביזה. מזרח חזר עם ה־Q דיאמונד. הכרוז זכה עם ה־K דיאמונד שנלקח על־ידי ה־A דיאמונד ביד מערב. ה־הגנה זכתה בשתי לקיחות נוספות עם ה־10 דיאמונד של מערב ועם

ה־J דיאמונד של מזרח הכרוז נאלץ להסתפק בהכנע לקיחות בלבד ולהר־זות בהיגלון הרוך לקשה והזקות תורוחות כתוך לו בסלב של הלקי־חה הראשונה.

גם בשולחן השני הוביל מערב את ההגנה עם ה־Q קלאב, אולם כאן היה הכרוז הרבה יותר פסימי. הוא רצה להבטיח ביצוע של החוזה, והיה מוכן להסתפק בהכנה עשר לקיחות, בהבאו כתוצאה בבהזה, לעיקר הלב הכרוז שיש לו רק סכי נה אחת שקנה לאפשרות להפסיד שלוש לקיחות בדיאמונד, באם ה־A דיאמונד מוחזק ביד כערב, בנוסף להפסד אפשרי כל לקיחה בהארט, בבחיה שקלפי ההארט כהולקים 3:1 הכרוז הוכב כי אפשר לבטל את הסכנה הזאת, בתנאי שהוא לא יאפ־קד לבחוז להיכנס ליד ולהוביל דיאמונד כבבו. לאחר „להוחי רציני של המצב, זכה הכרוז בלקיחה ה־ראשונה עם ה־A קלאב בדומם ו־הוליך דיאמונד בידו. הוא שיחק הארט כהדומם, כהרת עם את ה־8 הארט, הכרוז עקף עם ה־9 הארט. מערב הכהנתב זכה בלקיחה עם ה־10 הארט הבודד שבידו, וחזר בקלאב. הכרוז זוכך את הלקיחה עם הארט גבוה, ועבה בכך שתי לקיחות גבו־הות עם ה־A, K הארט בידו, שלכ־דו את ה־J, Q הארט ביד מזרח. עתה יכול היה הכרוז „לטפל" ב־סידוק הספיה. הוא בכך ארבע לקי־חות ספייד בדומם, והוליך דיאמונד שני בלגו על הספייד הרביעי בדו־כם. הבוכל בדיאמונד הביא להפסד של כתי לקיחות דיאמונד, אך ביצוע החוזה הושלם בהצלחה.

אוניברסיטה בר-אילן

ב"ה, ט"ו בשבט תשל"ד
7.2.74

גילוי דעת

בישיבתו ביום י"ג בשבט תשל"ד (5.2.1974) החליט הסינאט של אוני־ברסיטת בר-אילן לפרסם גילוי הדעת הבא:

עברו ארבעה חודשים מזמן שחיילים מלוחמי ישראל נפלו בשבי הסורי. ממשלת סוריה רומסת ברגל גאווה את כללי ההתנהגות המקובלים בין כל העמים, ואין מונע. אף ארגון הצלב האדום עמה מנגד ואינו מונע פגיעה בחיי אדם.

הנסיון המר שהיה לנו עם שבויים ישראליים שחזרו משביים בסוריה כשברי בני אדם מביא כל אזרח בישראל לידי דאגה חמורה לגורלם של שבויינו. כל יום נוסף גורם לסיכון חייהם, לסבל ולייסורים למש־פחותיהם.

מצוות פדיון שבויים מצווה רבה היא, ועל ממשלת ישראל לעמוד על הדרישה התקיפה לשחרור מידי של כל השבויים בסוריה.

סינאט אוניברסיטת בר אילן רואה חובה לעצמו להזעיק במקרה זה של פיקוח נפש את דעת הקהל בארץ ובעולם למען ישוחררו השבויים מיד. מפורש בתורה — „לא תעמוד על דם רעך".

מתוך ההכרה של גודל מצוות פדיון שבויים אנו דורשים מממשלת ישראל לדאוג **להחזרת כל השבויים לחיק משפחותיהם לפני משא ומתן**, במישרין או בעקיפין, עם ממשלת סוריה. ממשלת ישראל אחראית להחזרתם המיידית של השבויים, ואין היא יכולה להימנע מלהעמיד בעיה אנושית זו בראש דאגותיה.

הסינאט

משרד העבודה | משרד החינוך והתרבות

המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

המשרד הראשי: תל אביב, הקריה רח"ד' מס' 19. ת.ד. 20122 טל. 256421

במסגרת יריד „טכנולוגיה" יתקיים יום עיון בנושא

מידע בטכנולוגית המתכת

בגני התערוכה תל-אביב יום א' 10 בפברואר 1974.

בתוכנית:
פיתוח תהליכים מטלורגיים ביציקה וריתוך, פרופ' י. מינקוף — מכון המתכות.
יציקות דיוק, מהנדס מ. בלום — מפעלי כבירן.
מדידה מטרולוגית, מר י. יניב — חב' „גורמן".
מתקני הרמה להובלה פנימית, מהנדס ר. טלמור — חב' „הורטל".
ארוחת צהרים וסיור ביריד.

פרטים במכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית טלפונים: 259133 256421.

הטכניון

מכון טכנולוגי לישראל
מזכירות למודי הסמכה

הודעה על
המשך ההרשמה לסמסטר האביב תשל"ד
ופתיחת ההרשמה לסמסטר החורף תשל"ה

ההרשמה לסמסטר האביב תשל"ד נמשכת ותסתיים ביום 3.4.74 ההרשמה לסמסטר זה היא לכל היחידות פרט לרפואה וארכיטקטורה. מועמדים אשר כבר נרשמו לסמסטר האביב שהיה אמור להתחיל ב־3.3.74 רואים אותם כאילו נרשמו לסמסטר האביב.

בחינות המיון לסמסטר האביב תתקיימנה בתאריכים הבאים:

מתמטיקה ביום ד' 10.4.74 ג' דחוה"מ פסח בשעה 10.00 לפנה"צ
פיסיקה ביום ה' 11.4.74 ד' דחוה"מ פסח בשעה 10.00 לפנה"צ

ההרשמה לסמסטר החורף תשל"ה תפתח ביום א' כ"ה בשבט תשל"ד (17.2.74) ותסתיים ביום ו' כ"ט בתמוז תשל"ד (19.7.74).

הרשמת מועמדים היא ליחידות האקדמיות הבאות:

הנדסה אזרחית	מתמטיקה
הנדסה גיאודטית	מתמטיקה שמושית
הנדסת מחצבים	מדעי המחשב
הנדסת מכונות	פיסיקה
הנדסת חשמל	כימיה
הנדסה כימית	ביולוגיה
הנדסת מזון וביוטכנולוגיה	הכשרת מורים למדעים מדוייקים (מתמטיקה־פיסיקה, כימיה־ביולוגיה)
הנדסה חקלאית	הכשרת מורים טכנולוגיים במגמת חשמל
הנדסה אווירונוטית	הכשרת מורים טכנולוגיים במגמת מכונות
הנדסת תעשיה וניהול	ארכיטקטורה ובינוי ערים
כלכלה	רפואה

בחינות המיון תתקיימנה בקרית־הטכניון בתאריכים הבאים:

ציור	יום א'	18.8.74	בשעה	15.00
מתמטיקה	יום ב'	19.8.74	בשעה	15.00
פיסיקה	יום ג'	20.8.74	בשעה	15.00
ביולוגיה	יום ד'	21.8.74	בשעה	15.00
פסיכומטריה	יום ה'	22.8.74	בשעה	15.00

מועמדים מגוייסים המבקשים להתקבל לכל אחת מהיחידות הנ"ל, ואשר ציון ממוצע תעודות הבגרות שלהם הוא 7 ומעלה בתעודת בגרות במגמות: מתמטית־פיסיקלית, ביולוגית, וטכנולוגית, יכולים לבקש להשתחרר מבחינות המיון. קבלתם תידון על סמך הציונים בתעודת הבגרות בלבד.

אין פטור מבחינות המיון מטעם הסמכה לימודי בגרות לצעד הקבלה. הדבר תלוי במספר המקומות ביחידות השונות ובתוצאות הבחירה בין המועמדים.

מועמדים מגוייסים יקבלו עדיפות בשקולי הקבלה על ידי הוספת 5 נקודות לחישוב נקודות הזכות (סכם) שלהם. על הסטודנטים המגוייסים הזוכים להקלה הנ"ל, להמציא אישור מצה"ל על משך שרותם.

לבירור פרטים נוספים אפשר לפנות למזכירות למודי הסמכה, מדור רישום וקבלת מועמדים, בבנין אולמן, בימים א—ה בשבוע בשעות 10.00—13.00.

כפסי רישום וכן „ידיעון למועמד" אפשר לרכוש תמורת 3 ל"י בכתובות הבאות: „מכלול" בע"מ, בית־הסטודנט, קרית־הטכניון, חיפה, בצרוף להמחאה דואר או שובר תשלום לזכות הטכניון מס' חשבון 5302041 (טלפון 223854).

המדור ללמודי חוץ, רח' ליסין 14, תל-אביב, בימים א—ה בשעות 8.00—13.00 ו־16.00—19.00. יום ו' בשעות 08.00—12.30 (יום ד' אחה"צ — סגור). (טלפון 268126).

משרד העבודה — משרד החנוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית
אוניברסיטת הנגב

המכללה הטכנולוגית באר־שבע

מודיעה על

הרשמה לקורס הסבה מזורז להנדסאים

במגמות:

אלקטרוניקה — חשמל
כימיה
מכונות — חומרים

הקורסים מיועדים לאקדמאים ישראליים ואקדמאים עולים חדשים במדעי הרוח והחברה ובמקצועות כלליים.

פרטים והרשמה: במשרד המכללה, רח' בזל 71 בארשבע, ת. ד. 45, טלפון — 057—3290.

בית הספר הריאלי העברי בחיפה

הרשמת תלמידים חדשים לשנת־הלימודים תשל"ה לכתה א'־יסודית (גיל 6)

בהדר־הכרמל, במרכז־הכרמל ובאחוזה
תתחיל ביום חמישי, כ"ט בשבט תשל"ד 21.2.74

פרטים והרשמה לכתה א' — יסודית במשרד המזכירות בבנין הראשי של ביה"ס בהדר־הכרמל, ביום הראשון של ההרשמה בשעות 08.30—13.00, ובכל יום בשעה 12.00—13.00; ובימים שני וחמישי גם בשעות 16.00—17.00; וכן במזכירות כתות היסוד בחטיבת הדר־הכרמל, רח' קבל פינת שפרינצק, בחטיבת מרכז־הכרמל, דרך הים 10 ובחטיבת אחוזה, רח' קרית־ספר — בכל יום בשעות 10.30—11.30.

שכר לימוד מדורג: כתות היסוד של ביה"ס בצפת כמצב של כתות מוכרות על־ידי משרד החינוך והתרבות ומהגבל בהן שכר לימוד מדורג לפי המפתח שנקבע על־ידי משרד החינוך. על־ידי כך ניתנה האפשרות ללמד בכתות אלו גם לתלמידים מוכשרים, שהוריהם בעלי אמצעים מוגבלים.

ההרשמה לכתות־היסוד מ"ד תתחיל ביום הביכי כ' באדר תשל"ד, 14 במרץ 1974. פרטים נוספים יפורסמו בעתונים בבוא הזמן.

למכירה
דוד קיטור

תוצרת המלחים, כולל כל ציוד ההפעלה (מערכת חשמל, חימום, דלק, ארובה וכו') במצב עבודה, שטח הסקה 90 מ"ר, לחץ עבודה 8 אטמוספירות

לפנות יגאל, יפאורה בע"מ, רחובות
טלפון 957151

מכרז

קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים
אגודה שתופית בע"מ
שדרות שאול המלך 8 תל־אביב, ת. ד. 4004

מציעה למכירה

מכונית טריומף 1963 מס' 858—252

את המכונית ניתן לראות בחניון בית המרכז החקלאי, שדרות שאול המלך 8 תל־אביב, בין השעות 8.00—15.00.

הצעות יש לשלוח במעטפה סגורה לפי הכתובת הנ"ל עד לתאריך 20.2.1974 ולציין על גבי המעטפה „עבור מכרז".

המוסד אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

חידה ללא פתרונות

ספר חדש

מאת הדה בושס

תמונה קבוצתית עם גברת, מאת היינריך בל; מגרמנית: היים איזק; זמורה, ביתן, מודן — הוצאה לאור; 322 עמ', המחיר 22 ל"י.

היינריך בל, חתן פרס נובל לספ־ (בל), המשתייך ל„קבוצה 47" ...ים סופרים גרמנים בעלי מצפון ...כד ביטוי בגינטאר גראס, הדוף ...ס־אנצ. היינריך בל הוא גם ...רלי, אם כי אנטי־קלריקאלי ו־ ...זות האדם האישיים־קיבוציים, ...עם רגשות האדם שהם חלק ...והו והשקפת־עולמו של סופר ...ועלי יוצרים אצלו קומבינציה ...ת מורכבת ומענינת של רגשות, ...הו ועמדה לגבי נראות.

...ושא העלילה בספרו החדש הוא ...ט־גיבורה ביפוגיה לסופר מודרני ...ונו. לני פפייפר היא אשה גרמניה ...ארבעים ושמונה, אלמנת מלחמה, ...ין נאה, ברוכה חושנית, הצר ...ת להיות מגורשת מדירתה, בבית ...יה שייך פעם לאביה בעיר קלן. ...ידי בעל הבית, ידיד משפחה ...יק פעם את הונו במלחמה. בל ...ו נותן לנו לפרוק היכרות יסודית ...לני. סיפורה מוצג לנו לפרטי־ ...יו מפי עשרות נשים וגברים ...שמשים כעדים לכל דבר (מי שי־ ...י אותם בוהה ששים במספר) שי־ ...בחבר׳ פוגש במהלך הקירותיו ...רופה המדוקדקת. „המחבר הוא ...ר אנונימי ואלמוני, פראנצי ו־ ...צמם, הסר חוש הומור, קפדן, ...בי ובמידבע; כעין בלש־חוקר ...והל עליו לבנות ולשחזר את סי־ ...חייה של לני בקטעים והלקי־ ...צורים, ההתרשמויות אישיות שי־ ...א שומע כפי כל האנשים שהכירו ...נה או פגשו בה כאן ימי ילדותה ...היום. אין הוא מחמיץ פרט או ...ההה, ועובדות השובות ושוליות ...אורה זוכות כמש לאותו דיווח ...ורט וקפדני. אין בל מוותר לא ...הג והא על רכו ובריחם לכל ...זה השיבות מירבית: „המחבר א־ ...מתימר בשום פנים להגיע עד ...ר בל חיי הגוף, הנפש והאהבה ...לני. אך בעשה הכל, כמעט הכל, ...להשיג אודות לני מה שקוראים ...דע ענייני... ובזה שנסבר כאן, אפ־ ...ההגדירו כמכוון לאמת במידה ...ל ההתברית הגובלת בוודאות".

לפתיע בהרהורים גם על המחבר ...כי פורטגויות אישיות. בהן בא ...די ביטוי יחסי של בל. אולם הוא ...שיך לנבור באגבות ולילאליאות ...חי האשפה האנגרים ולהפש אחר ...מצאים כדי להשלים את החסר ב־ ...ונה.

...בה בעצם כונה „המחבר" לגלות ...מצא; לשם כה דרוש לבל אוסף ...מפורט של צרויות היהודים, ו־ ...היא ההודה אותה הוא מנסה ...פנה? נראה שבל מנסה באמצעות ...רה של אשה אחת, כשהוא מישנה ...מיקומה בתמונה הקבוצתית ה־ ...וזה נשים וגברים הקשורים בה. ...ספר על חייה של גרמניה כאו־ ...ות ה־30 הנחדשות לשיבצה ועד ...זה. הוא מבייר דיוקן של חברה ...קרה בה משהו איום ונורא כלל.

...שלא כמו אנטי־גיבורים אחרים ...מוכרים לנו מן הספרות המודרניה ...יר לני הנאה, החביבה והאנושית ...מוגרה בתוך עצמה, שהרגבה ב־ ...מ בודגני בעל מכוות הוה־ ...עיסוקיה בכובדות, חסרה את גיצני ...רד. הכיר שלה כבוי אולי בפא־ ...יות הכוסאלית שלה. אין היא ...ינה בה התרחש אז ואין היא מו־ ...ת לכה שקורה היום: — „לני ...כ אינה מבינה את העולם, ספק ...בה אם הבינה איתו אי־פעם. ...היא תופסת את איבה הסביבה, ...ה הופכה מדוע שרויים בני אדם ...וגם עליה יפכה; הכל כאילו בא ...כהפתעה. בימי המלחמה לא הבי־ ...נה בעולם בין היהודים ללא־יהודים ...ודאי הופתעה לגלות שהזור ...אינם אורחים רצויים, אם בש־ ...לשון הכיבוש. באמצע הבלי־ ...ההפצצות הנוראות על קלן ...בוהלה פרשת אהבים סוערה ...בוריס, שבוי מלחמה רוסי ואיכ־

בלקסואל ויולדת לו בן כשהיא אדי־שה לסביבה. כאן חורג בל מן הגי־בה הביקורתית שלו ועושה אידיא־ליזציה, אולי מיותרת, הן של בוריס והן של פרשת האהבה בין השניים: „לני שרה את שירי טראקל המאול־הרים שלה ואת ברכס „הבה נלך למהגוני, האוויר קריר ורענן, שם יש בשר־טוס וכסים, ויסקי ופוקר שאנן" והיה זה דואס אהבה בינו (בין בוריס) לבין לני! דואס מכיס ו־ אבל מלבד בפרשה זו עקבי בל בגישתו המגובשת והאירונית. הגי־בורי־גיבורים שלו הם נשים וגברים שמעשיהם הטובים והרעים כאחד, מעשים של יום־יום חסרי חשיבות לכאורה, כעשים שהם תוצאה של אירועים מאוד לא־דראמטיים ושל החלטות לא מחושבות ולא מכוונות, גרמו לכך שמשהו איום ונורא קרה לצדק בחברה בה חיו. בל ההומא־ניסט המושבע אינו מסוגל להשלים עם מה שקרה הן לאנשים והן ל־צדק; הוא מנסה לעמוד על כשי־כעותו ומהותו של עולם בלתי־מובן אבל גם מודה באמצעות „המחבר" ששאלות רבות נשארות ללא כעבה ותסל האשמה הכבד מוטל בעצם על כולם אולי מבלי שיבינו גם למה. סגנונו של בל הוא סאטירי עדיין, ובולטת בו נימה של אירוניה דקה. אבל למרות ההמנה שכל פרט ופרט בה שובץ במקומו הנכון על־ידי ה־מחבר־הבלש־החוקר מתוסף גם אינ־טרפרטציה פסיכולוגית והיצילור גיות משלו, הקוראים כמעט כמו בל, עדיין מחפשים תשובות לשאלות רבות.

השאלה הקשה ביותר היא מדוע בחר בל דווקא בלני הסרת הנהונים הנכונים לעמוד במרכז התמונה ה־קבוצתית שלו. לני היא דמות פש־טנית ופסוכה מאוד, והאישיות לא מעבירה שקשה להתייחס אליה. ל־פרקים דומה שבל כופה עליה את כל מה שהוא מחפש, מבקש ורוצה לומר, והיא איננה עומדת במעמסה הסכלית הגבוהה אלא חומקת אל יר־כתי הגבהה ונעלמת בצל.

עלי להודות גם שלרגעים חשתי רגשות אירוניים כשקראתי בספר. הפאסיביות של לני ושל מרבית ה־עדים האחרים משווה להן דמות פא־הסית „של יצורי־אנוש לכל דבר (ואכן כאלה הם). אנשים העומדים בסבל וביסורים נוראים ואימי מלחמה איומה ואנו חשים רגשות רחמים ו־אהדה כלפיהם. אבל בד־בבד אלה הם גורמים בימי כלהמת העולם השניה הם הפאסיביות אין בה כדי לנקות אותם מן החטא. בל שמכתי־בתו יש, כאמור, משמעיו של ניכור וודאי שלא נתכוון לעורר רגשות אלה האחרים, אבל גם גישתו היא אמביוואלנטית ואין ספק שגם הוא אינו יודע את התשובה; ואפילו ה־המונה הקבוצתית עם גברת הלכה לפרטיה, עדיין אין בה מענה ותשר בה ובל יכשיך לנסות להבין כיצד ואיך קרה מה שקרה.

לצערי איני יודעת גרמנית ואין לי אפשרות של השוואת טכסטים. אבל העברית של *ה. איזק צקיה, מלוטשת* יהוטה להפליא ומבש תענוג לקרוא אותה. כאן תרגום שאפשר להבחין בו באינטליגנציה של המתרגם; חכר־גה נדירה הראויה לשבח בין מתר־גמים לעברית.

היינריך בל

מיסיונרים יהודים

מאת רוברט ואלטש

להתזין

אחת התופעות המוזרות בתולדות היהודים באירופה במאה הי"ט, ב־עידן המגע ההדוק עם סביבה נוצ־רית בפרוס האמאנציפאציה, היא ההתנצרות של יהודים אדוקים דור ...הא. לעת"ב קרובות ממשפחות רבנים או הכיהדי־*חכמים*, שכנראה באו אל הנצרות כתוך זיקה להיות שלא בצאה סיפוק נפשי ביהדות האכפי־רית. יתר־על־כן, כשומדים אלה הפ־כו להועמלני הנצרות או למיסיונ־רים, אולם הסביבה המשיכה לראות אותם ואת צאצאיהם כיהודים, למ־רות כאמצם להסתיר את מוצאם. אף אחרי שהתרחקו לגמרי מן ה־עולם היהודי מגלים שכנים אצל הנכדים „קלסתר מזרחי" ונטיות „אוריאנטאליות" אשר לפי דעה פו־פולארית כאפיינות בני־אדם שבתת־הכרה נשארו יהודים. דעה זו היא בעניגנה משום שהיא עומדת בסתי־רה לסענה הנשמעת לעתים, שי־היהודים הם גורם זר במזרח התיכון. אחד בין הסופרים שהושפעו מה־רומאנטיקה האוריאנטאלית היה בי־ניאמין ד׳יזראלי, ראש ממשלת ברי־טניה בעידן הוויקטוריאני.

מקרה פחות ידוע כזה נחשף ב־ביוגראפיה של המשורר האנגלי ג׳יי־מס אלרוי פלאקר[1] שהופיעה עתה בלונדון. פלאקר (1884—1914) היה בהתחלת המאה סטודנט בקיימבריג׳ חבר שולי בחוג המפורסם של אנשי רוח המכונה „בלומסבארי", איתו נמנו סטרייצ׳י, קיינס, ליאונארד וולף (ואשתו וירג׳יניה), ואחרים. לא היתה לו הצלחה ניכרת, הוא סבל מחוסר אמצעים בנסיעותיו ל־ כורת. הוא היה חולה, וכת בגיל 30 בחפתה. קובץ השירים שלו „דרך־הזהב לסאמארקאנד" (עליה לרגל למקום קדוש אגדתי במרכז אסיה) נעשה מפורסם, ביחוד אחרי מותו. במחזהו „האסאן" עליו הוא עבד שנים רבות, זכה להצגה בלונדון והיה סנסאציה הפונה ב־1923.

היתה זו עלילה לפי הסיגנון של „אלף־לילה ולילה", כלאה הרפתק־אות, קנוניות, רומאנטיקה, אכזריות, אהבה וכו׳, המסתיימת בעליה־לרגל של בעלי תשובה, השרים במצעד „אנו פונים לדרך־הזהב לסאמאר־קאנד". אני בעצמי זוכר כשבאתי ללונדון *בחורף 1923, שחבו אותי*

גיוטם אלרוי פלאקר

ידידי המשורר הציוני למחזה זה, הדבר החשוב ביותר שאפשר היה לראות בלונדון בזמן ההוא; מפס נשאר בזכרוני מן המחזה, הרק מן הביצוי המפואר הלחן המלאנכולי־של השיר הסופי.

רק עתה, הודות לביוגראפיה ה־נ"ל, למדתי שיש לעניין זה צד יהודי. הרי סבו של המשורר פלאקר היה אחד יששכר פלאקר, יהודי מלאמברג (לבוב), שעקר לקושטא והיה שם מורה, יחד עם ידידו ה־ארמאן ליבשטיין, ומשם עברו שני־הם ללונדון באמצע המאה הי"ט שניהם היו מלומדים יהודים, אך התנצרו. יששכר נהפך לכומר באפ־יסקופי וכיהן באנגליה עד 1885.

הוא נשא אשה הוגאנוטית ולזוג היו 5 ילדים. לאחד מהם, ווליאב הארמאן פלאקר, איש מוכשר ועכי־רדע, היה יצר קנאי להפיץ את „האמת הנוצרית": הוא קיבל משׂ־רה כ־נהל בית־ספר נוצרי, ונשא אשה בשם סרה דוקאס. גם הוריה של אשה זו היו יהודים פולנים, אומר הביוגראף. מר דוקאס היה תלמיד־חכם יהודי לפני התנצרותו. בשביל שתי המשפחות, פלאקר והד־קאס, היתה הנצרות שהם היו מסו־רים לה באופן נאמן, השובה „בתוך ציבור מגן נגד אנטישמיות", מס־ביר המחבר.

ד"ר פלאקר ואשתו העדיפו להס־תיר את המוצא היהודי המרכז־אירופי שלהם. באשר רשימת תול־דות המשפחה נהגה הגברת פלאקר (בבית דוקאס) פקודה להסכים את כל שמות האבות. היא ציוותה להד־ביר רק את מוצא ההוגאנוטי מצעם הסבתא האחת. למעשה היו למשורר ג׳יימס אלרוי פלאקר בין 4 אבות־ההורים 3 יהודים, והיה קשה להצ־ליח עובדה זו.

רוב האנשים המספרים על פלאקר מתארים את דמותו כ„זרה־לכתבה", כך למשל מאינארד קיינס, או ה. א. לאוראנס (המיזרחן מהבר „שבעה עמודי החכמה"), המעיר על שני הצדדים הבולטים בהתנהגות פלאָ־קר, האנגלי והיהודי. את הצד ה־יהודי רואה לאוראנס בהלך־רוחו, בהגזמותיו, בדיבת לשנות, באהבה צבע וריח וכו׳. לפלאקר היתה מש־

רה קסנה בשירות הדיפלומאטי ב־לבנון, אך הוא התאכזב מן האו־ריאנט והדמיונו האבסטראקטית, ש־משכה אותו כל כך. בסוף אבדה לו גם אמונתו הנוצרית, סיפור חייו הוא עצוב וראוי לתשומת־לב, מהצד האישי והספרותי גם יחד, אולם כאן אי־אפשר לתת פרטים.

לאוריאנט היה קסם וכוח משיכה עצום במאה הי"ט, ורגש זה מתואר בספר המצויר בצורה נהדרה בו אסף ווילפריד בלאנט סיפורי הרפתקאות על אישים שחיפשו את „דרך־הזהב לסאמארקאנד"[2]. זהו קובץ מלא פלאים מוזרים, וביניהם אנו מוצאים אחד יוסף וולף, שנולד ב־1795, קרוב לעיר באמברג בבאווריה, בנו של רב, שניתן לו חינוך יהודי אדוק, אולם התאהב בתאולוגיה נוצרית — והתנצר ב־1812.

הוא ידע עברית, לאטינית ויוונית, ולמד גם ערבית ופרסית, ויצא לנ־דודים כדי להפיץ נצרות. ב־1821 הוא עשה את נסיעתו המיסיונרית הראשונה למזרח. „התהלתי את עבו־דתי (המיסיונרית) בין תפוצות עמי, בארץ־ישראל, מצרים, ארם־נהרים, פרס, קרים־אה, גיאורגיה ובכלל ב־קיסרות העותומאנית, אחר־כך ב־ארצות אירופה, באיזור הים ההי־כון, בטהרקאסאן, בוכארה, אפגא־ניסטאן, קאשמיר" וכו׳.

ביחוד משכה אותו בוכארה, שם אבר למצוא את עשרת השבטים. אולם בארץ זו חיכו לו הפתעות בלתי־נעימות, הוא נרדף, נאסר, הו־כה, הופשט תכלית ערום לנדודיו בהרי אסיה, מכיום שסירב להת־אסלם. בסוף הוא תמיד נחלץ, ביחוד ע"י נציגים אנגליים. היהודים בבו־כארה (כ־15,000) קיבלו אותו ב־התלהבות, אולם רק 20 מהם הסכימו להתנצר. אחרי כל ההרפתקאות מה הלך באנגליה ב־1862, בתור כומר כפרי אכסצנסרי. לא ברור אם הוא היה מאמין נאמן. על־כל־פנים סבל הרבה, אם להאמין לסיפור.

בשביל תייר „נורמאלי" היו בו־כארה וסאמארקנד, למעשה איזור סגור במאה הי"ט. היה קשה מאד להגיע שמה. יהודי בוכארה סיפחו מסחר עם רוסיה. ב־1868 נכבשה סאמארקאנד על־ידי רוסיה הצארית. עתה בנו הסובייטים שם עיר מר־דרנית ואפשר להגיע אליה במטוס. אולם אין זו שוב „דרך־הזהב". סא־מארקאנד ובוכארה *הם חלק מהרפו־בליקה הסובייטית המרכז־אסיאטית* אוזבקיסטאן, ומר בלאנט, שביקר שם ב־1970, מתאונן שאין אפשרות להתעמק באוצרות האמנות והעתי־קות, משום שהמוסדות הנוכחיים מע־דיפים להתגאות בהישגיהם הסוציא־ליסטיים המודרניים כביכול.

אולי יש בין עולי בוכארה בירו־שלים עוד כאלה היודעים יותר על העבר הכללי והיהודי בארץ מוצאם, ויתכן שנשמר שם אף השם של ה־מיסיונר וולף.

1) John Sherwood: No Golden Journey. A Biography of James Elroy Flecker. Heinemann. London 1973. 237 pp. £ 3,75.

2) Wilfrid Blunt: The Golden Road to Samarkand. Hamish Hamilton London 1973. 280 pp. 32 Colour Plates. £ 5.—

חברת LINDE

מבין היצרנים הגדולים ביותר באירופה של

מכונות הידראוליות בלחץ גבוה

כגון משאבות בוכנה אקסיאלית, מנועים, ממסרות, בקרות, שסתומי מונובלוק, מערכות, וכו׳

מתכננת למנות.

מפיץ בלעדי בישראל

המעונינים מתבקשים לפנות ל־

LINDE c/o (Equipment Ltd.)

באולם התצוגה הגרמני מס׳ 29 ביריד המסחר הבינלאומי, תל־אביב, בין ה־5 בפברואר ש.ז. וה־13 בו.

או לכתוב ישירות לפי:

LINDE AKTIENGESELLSCHAFT
Werksgruppe Gueldner
8750 Aschaffenburg
P.O.Box 62
Federal Republic of Germany

בלה חופשתך במלון „שורש"

גוף מקסים — אוירה ביתית.

המסעדה פתוחה

מחירים מוזלים ביותר

הזמנות בטלפון 02—528030, 02—533479

ד. נ. הרי יהודה.

חידון סמליק

בכל יום ששי

במוסף השבועי של הארץ

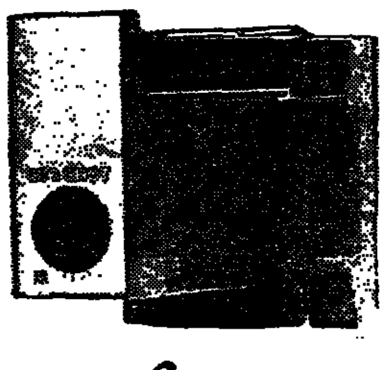

2 מצלמות

פולארויד פורטרט מדגם ביג שוט — המצלמה המפתחת את תמונותיה בעצמה.

מתנת

ליאון דגון
צרכי צילום בע"מ רחוב הס 20 ת"א, טלפון 51458-9.

וכן שפע פרסים יקרי־ערך
ברבבות ל"י!

חברת הלבשה גדולה

מעוניינת

לשכור בבאר־שבע

חנות גדולה (150—100 מ׳)

במקום מרכזי

בהצעות נא לפנות בכתב, תל־אביב, ת.ד. 2147

ההשכרה בדמי־מפתח
דירה בת 2½ חדרים עם הסקה מרכזית בבית מפואר, קומה ב׳.
ההשכרה בשכר־חודשי
בצפון תל־אביב דירות בנות 2—4 חדרים עם טלפון, מתאי־מות למשרד וגם למגורים.
לפנות:
ה. ברגר בע"מ
רח׳ זמנהוף 9, ת"א
טלפון 223224/5
4.30—6.00, 8.30—12.30

חברה גדולה
מבקשת לקנות
25 דונם להקמת מפעל

השטח חייב להיות:

- מיועד לתעשיה כחוק.
- במרחק שלא יעלה על 25 ק"מ מתל־אביב.
- סמוך לפני דרכה להתקנה שלמה.

בהצעות נא לפנות טל. 03—282171/2 בין השעות 7.30—18.00.
הצעות בכתב נא להפנות לת. ד. 1514 תל־אביב, עבור „מגרש".

דרוש מגרש

בגודל 5 עד 8 דונם
לבנית מחסן באזור קרית־אריה או הסביבה
שהמן קיים באזור יעדי

בדבר הצעות נא לפנות לטלפון (פרטי) 03—784131
לבקש את לאה

מכון בן־צבי

של יד בן־צבי
והאוניברסיטה העברית

מכון בן־צבי מכריז בזה על מספר מלגות:

א. מלגות לעבודות מחקר בתחום חקר קהילות ישראל במזרח.
מלגות אלה מיועדות בעיקר לחוקרים צעירים.

ב. מלגות להשתלמות בהיסטוריה, בלשונות ובתרבות של קהילות ישראל במזרח.
על המועמד להיות לפחות בעל תואר ב.א.

מועמדים יפנו בכתב למכון בן־צבי, ת. ד. 7504, ירושלים

למכירה
דודג׳ דיזל דגם 700 K

שנת יצור 1970

100.000 ק"מ

ארגז 5.60 מ׳, במצב מצוין

לפנות: כפר רופין, דאר נע עמק בית שאן
טל: 065—88355, 065—88357

בירושלים

אם הנך מתכונן להחליף דירה

מכור לנו דירתך הישנה
והמשך להתגורר בה

פרטים:

קרתא

חב׳ לפתוח מרכז ירושלים (עבור „דירות עממי"...)
רחוב מסילא 6, ירושלים, טלפון 234346

למכירה
מכונה
לדחיצת מכוניות
.04-523920

דוקדט - ביח"ר לסריגים

חיסול עודפי ייצוא מאיכות מעולה

ז׳קטים לגברים • חליפות לגברות
מצמר שלוב עור (זמש)
סוודרים — פולוברים — כותנות — חולצות
הזדמנות מיוחדת — שמלות צמר
35 ל"י

ת"א: שד׳ רוטשילד 75 (פ׳ מזא"ה) שעות 8.00—16.30
לוד: אזור התעשיה (ע"י טלרד) שעות 8.00-16.00 פרט ליום ששי

משרד התחבורה
מינהלת נמל תעופה בן־גוריון
מיכרז מס׳ נ.ב.ת. 3/73

להפעלת שרותי פרסומת
בנמל תעופה בן־גוריון

א. מינהלת נמל תעופה בן־גוריון מזמינה בזה הצעות להפעלת שרותי פרסומת בנמל התעופה בן־גוריון.
ב. ההתתפות במיכרז פתוחה אך ורק למציעים שהינם תאגידים רשומים ואשר עיסוקם העיקרי בשרותי פרסומת ורצונים להנאי המיכרז.
ג. הצעות שלא תוגשנה לפי תנאי המיכרז — לא תתקבלנה לדיון.
ד. המעוניינים יכולים לקבל את תנאי המיכרז ותנאי החוזה שעל הזוכה במיכרז יהיה לחתום עליו אצל — ש. בן־דוד במינהלת נמל תעופה בן־גוריון (בבנין בית הנהיבות, קומה ב׳, חדר מס. 319) נמל התעופה בן־גוריון בימים ב׳, ד׳, ו׳, בשעות 0900 עד 1200, עד ליום 20.2.74.
ה. התנאים הנ"ל לא יימסרו בדואר או בטלפון.
ו. ההצעות בהתאם לנקוב בתנאי המיכרז חייבות להיות בתיבת המיכרזים של מינהלת נמל תעופה בן־גוריון בבנין בית הנתיבות (חדר 319) נמל התעופה בן גוריון עד ליום 28.2.74 שעה 0900.
ז. אין מינהלת נמל תעופה בן־גוריון מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה אחרת, — מההצעות שיוגשו.

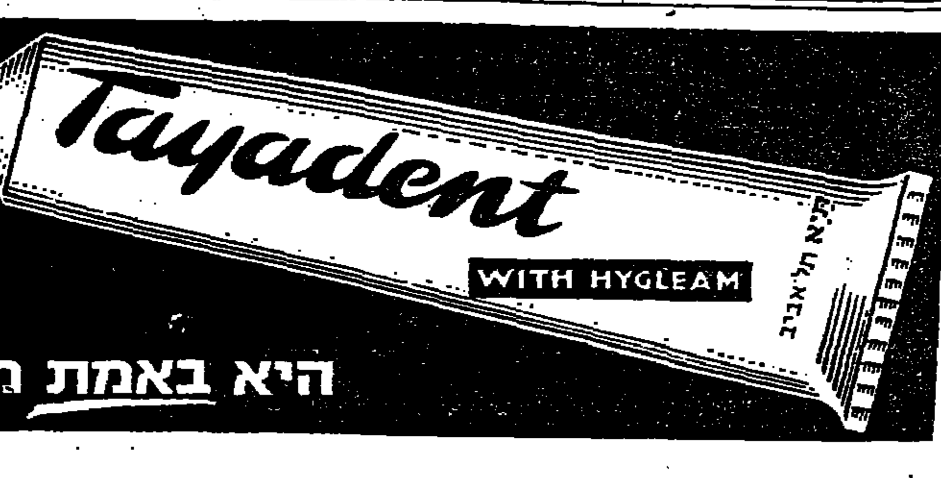

תיאדנט
משחת שניים מצוינת
(בלי חכמות...)

היא באמת מלבינה את השניים ומרעננת את הנשימה

התפתחויות „שליליות מאד" במאזן התשלומים

(בישאל כלכלנים — המשך מעמוד 13)

דן פטינקין: בשים לב לרזרבות מטבע חוץ הגדולות שעמדו לרשות המשק ערב פרוץ מלחמת יום הכיפורים — והמענקים והתרומות הניכרים שקבלנו מאז — אינני חושב שתיווצר בעיה מידית (ז״א, במשך 1974) במאזן התשלומים. עם זאת עלינו להתחיל לדאוג כבר עכשיו להתפתחויות השליליות במאזן התשלומים (והן שליליות מאד!) שנוצרו בעקבות כל מה שהתרחש אצלנו ובעולם כולו מאז המלחמה.

בכך לטפל בבעיות אלה, יש צורך להגדיל את רווחיותו של היצוא, ולמנוע יבוא־יתר של מצרכי יבוא על־ידי העלאת מחיריהם. בעבר טיפלנו בבעיות אלו על־ידי מתן סובסידיות ליצוא והטלת מסים מיוחדים על יבוא — שלאחר תקופה מסויימת הוחלפו על־ידי פיחות פורמלי. יש להמשיך בשיטות אלו עכשיו.

בהקשר זה ברצוני להדגיש שאני רואה הרבה פחות חשיבות עכשיו בשאלה כן־פיחות לא־פיחות (או ליתר דיוק, מתי יהיה הפיחות הפורמאלי הבא — שהרי פיחותים במשק שלנו כמו בכל משק אינפלציוני — הם חלק אינטגרלי של תהליך האינפלציה הנמשך). מ־אד־ לעצם הצורך בהעלאת השער האפקטיבי של היצוא והיבוא, כדי לעודד את הראשון, ולצמצם את השני.

עם זאת, כדאי לציין, שלאחר שהשערים האפקטיביים מגיעים למה מסויימת ביחס לשער הפורמלי, נוצרים במשק עיוותים (במיוחד ביחס לתנועות הון) המביאים בסופו של דבר לפיחות פורמלי.

„אין מקום לפרט עתה דרכים לעידוד יצוא"

דוד הורוביץ: היצוא הישראלי יושפע מטבע הדברים ממעמד הלירה הישראלית כלפי מטבעות אחרים. בשנת 1974 יהיו רוב הפעולות המוניטריות הבין־לאומיות מושתתות על שיטת הניוד, ו־לכן תידחה לעת עתה רפורמה מוניטרית, כי הניוד עצמו ממתן את תנודות שערי המטבע.

אשר למדיניות בישראל, כל שיטה צריכה להיות מיועדת בראש וראשונה לקידום היצוא. אינני סבור שיש עתה תועלת בפירוט הדרכים הספציפיות ליישום מדיניות זו.

לשקול ניוד

אהרון דובנר: אחת המטרות של המשק הישראלי צריך להתחר אליה היא השתלבות יתר במשק העולמי. כדאי לשקול את האפשרות של ניוד הלירה הישראלית בהשוואה למטבעות אחרים, תוך ביטול הפיקוח על מטבע חוץ. החשש מפני בריחת הון גדולה היה נכון לפני 15 או 20 שנה ואינו תופס היום. ניוד הלירה הישראלית יכול להיות צעד ביניים עד לקביעה שער חליפין מוגדר וסופי של הלירה הישראלית, לאחר תהליך ארוך ואף כואב של הסתגלות טבעית למשק העולמי, ללא „פציעות חדות".

מערכת שתאפשר תגובה מהירה לשינויים

● להבדיל מהשפעות קצרות טווח (למשל — לשנה), האם אתה סבור שמלחמת אוקטובר תגרום לתמורות יסודיות במשק הישראלי (לדוגמא: במבנה הענפי; הרכב הביקוש; משקל הממשלה במשק; יחסי עבודה; רמת החיים; מידת ההתקרבות לעצמאות כלכלית).

מרשל סרנת: מבחינה כלכלית גרידא מהווה המלחמה מאורע בעל חשיבות יתירה לשנה או שנתיים. לגבי הטווח הארוך תלויה השפעתה של המלחמה בראש ובראשונה ביחסים המדיניים שיתפתחו בעקבות המלחמה. אינני שש לנבא מאורעות כלכליים אפילו לשנה, על אחת כמה וכמה אינני רוצה (ואינני יכול) לנבא אף את הכיוון בהתפתחות יחסינו המדיניים. תשובתי לשאלה זאת חייבת להיות מסויגת ו־חלקית.

כתוצאה מהמלחמה ומשינוי מערכת המחירים היחסיים בחו"ל יחולו שינויים מרחיקי־לכת במבנה הענפי ובהרכב הביקוש גם לטווח ארוך יותר. המשק יצטרך להתאים את עצמו למבנה הוצאות ייצור שונה, דבר שיפגע באופן דיפרנציאלי בכדאיות הייצור בענפים שונים. יחד עם זאת, יחולו שינויים בביקוש בארץ ובחו"ל. לדוגמא, במערכת מחירים החדשה גדל הביקוש לכלי־רכב הצורכים פחות בנזין. השנים הבאות תחייבנה איפוא בדיקה מחדש של כדאיות פיתוחם של הענפים הכלכליים השונים בארץ.

הצורך להתאים את מבנה המשק לתמורות החלות בארץ ובעולם, ידרוש מידה רבה יותר של ניידות בגורמי ייצור. צפוי למשל שינוי בשיטת הפנסיה על מנת להבטיח העברת זכויות העובד כאשר הוא עובר מענף לענף או ממפעל למפעל. כמו כן, יגדל משקלה של הבנייה להשכרה, דבר שגם הוא מקל על ניידות עובדים.

כתוצאה ישירה מהמלחמה, תגבר הנטיה להבטיח את בטחון המדינה בדרגת הסתברות גבוהה יותר מאשר באוקטובר 1973. הוצאות הבטחון יספגו איפוא חלק גדול יותר מסך המקורות במשק וכתוצאה לא יפחת משקלה של הממשלה במשק.

הנני צופה הרעה ביחסים בין מעבידים ועובדים. הצורך להפנות אחוז גדול יותר של מקורות לצרכי בטחון, עשוי לעורר מתחים סביב חלוקה של ההכנסה הלאומית.

ובסוף אני סבור, כי יחול גם שינוי בגישתנו לניהול המשק. אנו חייבים לפתח מדיניות גמישה יותר כדי לאפשר תגובה מהירה ויעילה יותר לתמורות הכלכליות. הטעם האישי שלי מחייב את הגברת השמוש במערכת השוק להקצאת המקורות בארץ, אבל זו תקווה, ולאו דווקא חיזוי העתיד.

דבר לא יישתנה — אם לא יינקטו האמצעים המתאימים

אהרון דובנר: מלחמת יום הכיפורים לא תגרום לתמורות יסודיות לטווח ארוך במשק הישראלי, אם לא יינקטו צעדים מתאימים. המלחמה גרמה לזעזוע אשר היה קצר. אם, למשל, התברר שהתפוקה למועסק גדולה באחוזים ניכרים במספר ענפי תעשיה במשך המלחמה, הרי במהירות חוזרים המפעלים למתכונתם הקודמת. מתברר שקיימת אבטלה סמויה לא רק בענפי השרותים, אלא גם בכוח היצרני. אם יינקטו צעדים להגברת פריון לניידות גדולה יותר של כוח אדם ולהקטנת האבטלה הסמויה, הרי יכול המשק, עם אמצעי הייצור העומדים לרשותו, להגיע לתפוקה גדולה יותר מאשר בעבר. הקטנת התערבות הממשלה במשק הישראלי, מכירת השקעות ממשלתיות ושימת דגש על יצירת תשתית כלכלית — הם מהתנאים ההכרחיים לקידום המשק הישראלי.

עלינו לשים לב יותר לגורמים הריאליים — הגדלת פריון העבודה, ביטול האבטלה הסמויה, העברת היעילות בסקטור הציבורי (לרבות במשרדי הממשלה). לגורמים אלה יש השלכה גדולה הרבה יותר על ההתקרבות לעצמאות כלכלית, כאשר שינויים ספורדיים בשער החליפין של המטבע או במערכת המיסים.

נסיגה בהתקדמות לעצמאות כלכלית

דן פטינקין: אני מניח שכתוצאה ממלחמת יום הכיפורים נהיה במשך השנים הקרובות עם תקציב בטחון הרבה יותר גבוה מאשר בשנתיים האחרונות — וכן עם רמת גיוס מילואים יותר גבוהה. לדברים אלו ישנן ההשלכות שתארתי, בתשובה קודמת, על סה"כ התוצר ועל הרכבו. כך ברור שיהיה גידול יותר מורה בתעשיה הצבאית, ובאחוז התוצר המוקדש לבטחון. בהתאם לכך, גם ברור שבעקבות מלחמת יום הכיפורים חלה נסיגה ניכרת בקצב ההתקדמות שלנו לקראת עצמאות כלכלית — אך מזה אין מנוס.

חוץ משינויים אלה — והם בעלי משמעות גדולה — אינני מצפה לשינויים יסודיים אחרים.

מוקדם להתנבא

דוד הורוביץ: מוקדם להתנבא על התמורות הסטרוקטוראליות לטווח ארוך, כתוצאה ממלחמת אוקטובר 1973. הרבה תלוי בהתפתחויות המדיניות והצבאיות. אין די נתונים לתחזית מעין זו.

השפעות קלות משמקובל לחשוב

יעקב לויתן: מימון הוצאות המלחמה ושמירה על רמה גבוהה של בטחון לאחריה מחייבים ריסון רמת־החיים לתקופה מסוימת והאטה בשעורי גדול התצרוכת הפרטית לנפש לאחר מכן. הרכב התצרוכת הפרטית ישתנה, בהשוואה למציאות שהיתה נוצרת ללא המלחמה, יגדל משקלם היחסי של מוצרים בעלי גמישות מחירים והכנסה נמוכים, כמו מזון ולבוש ויקטן משקלם של המוצרים בני־קיימא ושל השרותים.

כמו כן יש לצפות כי תגדל השפעת הממשלה על הכלכלה הלאומית אם בדרך של הגדלת חלקה בתוצר הלאומי ואם בדרך של הכוונת הסקטור הלא־ממשלתי.

על המיבנה הענפי יעברו תמורות זמניות לפחות. יגדל חלקם של ענפים המייצרים למערכת הבטחון: מתכת, חשמל ואלקטרוניקה ויירד חלקם של ענפי שרות מסויימים כמו שרותים אישיים. ענף התיירות על מרכיביו השונים עשוי לרדת במשקלו אם יימשך המצב הנוכחי בארצות מערב אירופה ועם יקור התעופה.

בתקופת המלחמה בולטו לא מעט דוגמאות של ייעול והגברת הפריון. יש הרואים בהישגים אלה הוכחה לליקויים שהיו קיימים לפני המלחמה: כאשר הפריון והיעילות נמוכים, ניתן להגיע להישגים נאים בקלות יחסית. אך אפשר לראות בזאת גם תוצאה של עלייה חיובית במתח החברתי, אשר אם יונזה כראוי, הוא עשוי לסמן מגמה רצויה.

אולם נראה כי ההשפעות של המלחמה על המשק ב־... יותר תהיינה מתונות יותר מכפי שנוטים לראותן היום.

בול הארי טרומן — היקר בבולי ישראל

בולים
מאת: שמואל שליט

בסוף שנה זו, או בתחילת שנת 1975, ינפיק דואר ישראל בול־זיכרון, לציון יום פטירתו של הארי טרומן — נשיא ארצות־הברית, מידידיה הגדולים של ישראל.

מחוגי השירות הבולאי נודע לנו, כי ניתן לצפות גם להופעת בול־זכרון לנשיא לינדון ג'ונסון, אך לא אושר לנו שיופיע גם בול לכבוד הנשיא אייזנהאור. כזכור הנפיק דואר ישראל בזמנו גם בול לזכרה של אלינור רוזוולט, שנחשבת לידידת ישראל, אולם בחוגי יודעי דבר נרמז לנו, כי אין לצפות שכל נשיאי ארה"ב יונצחו בבולי דואר ישראליים.

בול הארי טרומן יונפק בערך נקוב —.5 ל"י, שהוא הערך הגבוה ביותר בבולי ישראל, שהונפקו עד היום. בד בבד עם בול הנשיא הארי טרומן ינפיק השרות הבולאי בול־זכרון לציון יובל (50 שנה) לייסוד האוניברסיטה העברית בירושלים — בערך נקוב 1.10 ל"י.

כן יונפק באותה עת (הבולים האחרונים לשנת הכספים הבאה) המשך לסדרת חגי ישראל הפעם סדרה בת שלושה בולים בערכים 0.01, 0.02 ו־0.80 ל"י, שיוקדשו לט"ו בשבט.

בולים חדשים בהולנד

בסוף שנת 1973 הנפיק הדואר ההולנדי סידרה בת ארבעה בולים עם ערך מוסף לטובת מוסדות סעד הפעילים בקרב הנוער. הבולים שערכם 25+15, 30+10, 40+20, 50+20 סנט הונפקו במסגרת „שבוע הילד" ההולנדי וציוריהם מתארים ארבעה משחקים פופולריים בקרב הנוער: שח, „תיסבוכת", דומינו ו„איקס מיקס".

ארבעת הבולים צוירו בידי פ. האולבק מרוטרדם, בתבנית מלבנית־אנכית והודפסו בצבעים נאים באנסחדה שבהרלם, על נייר לבן ללא סימני מים. הבולים הוכנסו למחזור במוצאית דצמבר 1973.

כן הנפיק הדואר ההולנדי בול־זיכרון בודד, בערך נקוב 40 סנט, שהוקדש לשיתוף פעולה עם ארצות מתפתחות. הבול בתבנית מלבנית־אנכית, מעשה ידי האמן ג. הורנס מאמסטרדם, מצטיין בביצוע הגראפי מתאר חוליה פתוחה קמעה המאחדת שני קצות שרשרת.

בולים חדשים באינדונזיה

הדואר באינדונזיה הנפיק לא־מכבר סדרת בולים לכבוד תכנון המשפחה (בולים דומים הונפקו גם באנטילים) וכן בולים לציון העשור הראשון לתוכנית המזון העולמית.

הבולים באינדונזיה אינם מצטיינים בהדפסתם או בביצועם הגראפי ואף־על־פי־כן הנפיק הדואר במדינה זו סדרת בולים עם המוטיבים של „באטיק".

בולים חדשים ביוון

הדואר היווני הנפיק בסוף שנת 1973 בול־זכרון בודד בערך נקוב 2.50 דרכמות לכבוד „יום הבול" שנחוג במדינה זו. כן מודיע הדואר היווני, כי התכנית להנפקת בולים חדשים לשנת 1974 כוללת בול לציון מלאת 150 שנה למותו של הלורד ביירון, בולי אירופה, בולי 100 שנה יו. פי.יו. (איגוד הדואר העולמי), בולים הקשורים במיתולוגיה היוונית ובולים עם ציורי תלבושות לאומיות יווניות.

דרוש
מקום לתעשיה
150—200 מ"ר
לקניה או להשכרה
בתל־אביב או סביבתה
ת. ד. 4100 תל־אביב מס' 2170

משרד העבודה — משרד החנוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית
אוניברסיטת הנגב

המכללה הטכנולוגית באר־שבע

מודיעה על

1. פתיחת שנהל השליש לכל קורסי הערב ביום א' 3.3.74. על כל התלמידים להופיע ביום א' 3.3.74 בשעה 18.00 במכללה הטכנולוגית.
2. פתיחת מחזור שני לקורסי יום במגמות אלקטרוניקה, בנין ומכונות לתלמידים מבוגרים ביום א' 3.3.74. לאור המצב יוכלו תלמידים המעוניינים ללמוד ולהרשם למחזור נוסף להרשם במזכירות המכללה עד ה־28.2.74.

על כל התלמידים בלימודי יום במחזור שני להתייצב ביום א' ה־3.3.74 בשעה 10,00 במכללה הטכנולוגית.

בפרטים נא לפנות למזכירות המכללה, באר־שבע רח' בזל 71, טלפון: 3290.

בכל יום ששי
חידון סמליק*
במוסף השבועי של הארץ

פרס ראשון:
המכונית החדישה פיג'ו 304 דגם 1974 כולל מסים

פיג'ו הארי שבחבורה

פרס שני
שטיח dura - השטיח הנמכר ביותר באירופה
בגודל 15 מ"ר
לפי בחירת הזוכה מהמלאי הקיים ✱ בהתאם לדרישות הזוכה: מקיר לקיר או במידות רגילות
מתנת דורא שיווק שטיחים בע"מ, רחוב בן־יהודה 192 תל־אביב, טל' 229452

מזגן אויר אלקטרה
דגם MEP—100

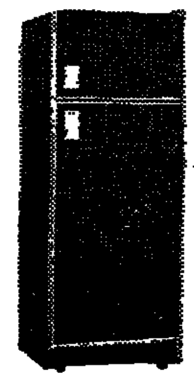
מקרר־ענק תדיראן
בעל מנגנון להפשרה אוטומטית־תקופתית
מיוצר מחומרי אל־חלד ומוגן מפני חלודה,
יוצר קור לח לשמירה על טריות המזון

מקלט טלויזיה תדיראן
דגם T 248

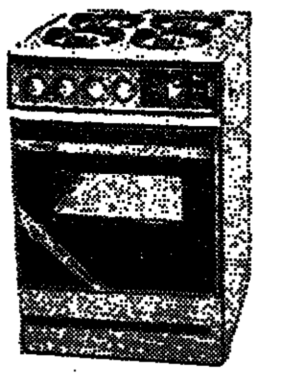
תנור אפיה ובישול
חשמל + גז
(דגם 41)
התנור המתנקה בעצמו
מתנת תנורי שביט

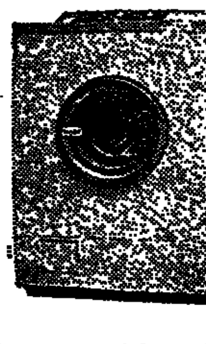
מכונת־כביסה סינגר

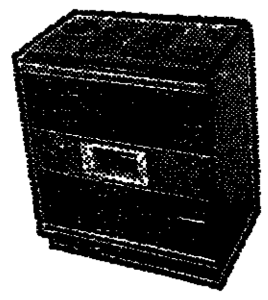
תנור חימום - קמין אטמור

קולט־אדים
ZOPPAZ / אל־בן
מפלדת אל־חלד, בלי ארובה מצויד בפילטר סופג שומן הניתן לרחיצה ובפילטר פחם הפועל ע"י תנופת אויר חזיתית וסיבובית

מכונת־תפירה ברדר

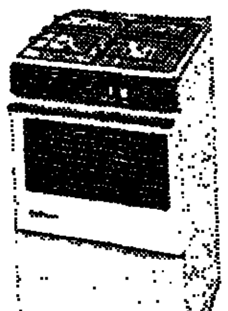
תנור אפיה ובישול
חשמל + גז
דגם
אפולו
מתנת
סופרגז

10 חולצות ניבה בעיצוב גדעון אוברזון | 10 בגדי־ים תוצרת דיוה

2 קונבקטורים (סוליחום)
תוצרת דימפלקס אנגליה
עם הטרמוסטט האלקטרוני הבלעדי
מתנת מ.ט. קולטון בע"מ

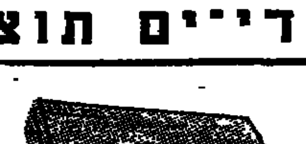
עוגב
EKO ELECTRONIC ORGAN
מתנת המזרח הרחוק (פסנתרים) בע"מ
ת.ד. 1582 חיפה

6 עוגבים קטנים
MINI ELECTRONIC ORGANS
מתנת יבואני
הפסנתר היפני המעולה
ת.ד. 1582 חיפה

20 חבילות־שי
ממבחר
תכשירי־הקסם
Natural Wonder
לטיפול ואיפור
אופנתי

3 טבעות עתיקות עם יהלומים מתנת קאשי ✱ מיטה זוגית מעץ אורן תוצרת בלום (עם מזרונים) מתנת בימ"ס גאנז ירושלים ✱ שולחן ו־4 כסאות מאלומיניום מתנת פרימה ✱ 5 זוגות נעלי גברות מתנת נעלי רוזי ✱ גיטרה „ריקרדו" מתנת חלילית ✱ 2 מצלמות „ביג־שוט" תוצרת פולארויד, מתנת ליאון דגון ✱ 25 חבילות־שי של כרמל מזרחי ✱ 20 חבילות־שי (10 לאשה ו־10 לגבר) מתנת הלנה רובינשטיין ✱ מבחר מוצרי בלו־בנד תלמה: 15 חבילות־שי

ראם, מועצה מקומית מגידו
טלפון ב־993181—04 993303—04

דרוש

מנהל חשבונות עצמאי

למשרה מלאה
רצוי עם נסיון בהנהלת חשבונות ברשות מקומית
נא לפנות טלפונית

דרוש

טכנאי או הנדסאי מכונות

עם נסיון מעשי בעבודות הקמה
לצורך ניהול הקמה של מתקן חדש

לפנות למח' כח אדם ת.ד. 420
בארשבע, או טלפונים למס'
91264—91263—057

חברת פוספטים בנגב בע"מ

דרוש מנהל חשבונות

בעל ידע ונסיון בנושאי שכר

מקום העבודה: אזור חיפה.

תנאי העסקה: השכר — בהתאם לכישורים; תנאים טובים למועמד המתאים.

המעוניינים יפנו לת.ד. 9757, חיפה 31096 (עבור מס' 12). נא לציין קורות חיים, השכלה ונסיון במקצועי קודם.

לבית מסחר גדול בתל-אביב

דרושים

* **מנהל חשבונות ראשי**
בעל נסיון של 8 שנים לפחות.

* **סטטיסטיקאי**
בעל ידיעות בהנהלת חשבונות, לרישום המלאי ומעקב אחר קניות ומכירות, לעיבוד וריכוז נתונים והגשת דו"חות.

* **פקידה**
לעבודות משרד כלליות
(5 שעות עבודה ליום).

תנאים טובים למועמדים המתאימים.

הצעות בצירוף קורות חיים ופרטים על נסיון קודם נא להפנות לת. ד. 1736, תל-אביב 61000, עבור מס' 132.

למוסד ציבורי
העוסק בחינוך יהודי וציוני בתפוצות

דרוש

שליח לצרפת

* דובר צרפתית
* בעל רקע בעבודת נוער ובעבודה ציבורית

*

לפנות ת.ד. 919 ר"ג עבור: "שליחות"

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה

דרושים

* **מהנדס מכונות בכיר**
נסיון של 10 שנים לפחות בתכנון בתעשיה הכימית או הפטרוכימית, תכנון צנרת וציוד וידע בבעיות כח וחום.
העבודה דורשת תאום עם מתכנני הנדסה אזרחית, מכשור ובקרה וחשמל.
ידיעה טובה של השפה האנגלית — הכרחית.

* **שני מהנדסי מכונות**
נסיון של 5 שנים לפחות (רצוי בתעשייה הפטרוכימית), נסיון בתכנון צנרת, בציוד ובבעיות כח וחום.
העבודה דורשת תאום עם מתכנני הנדסה אזרחית, מכשור וחשמל.
ידיעה טובה של השפה האנגלית — הכרחית.

* **הנדסאי אזרחי**
בעל נסיון של 5 שנים בתכנון הנדסה אזרחית בתעשיה הכימית.

* **מהנדס מכשור ובקרה**
בעל נסיון של לפחות 5 שנים בתעשייה הכימית, נסיון בעבודת תאום עם מתכנני הנדסת תהליך, הנדסת מכונות וחשמל.
דרושה ידיעה טובה של השפה האנגלית.
בדבר פרטים נא לפנות במכתב ובצירוף קורות חיים ונסיון קודם לת. ד. 99 חיפה מיקוד 31000.

למפעל תעשייתי
באזור פ"ת
דרושה

לבורנטית

נא לפנות בשעות:
13.00—9.00, טל. 919103

למפעל בטחוני בת"א

דרוש

מנהל מחסן טכני

כאחראי למחסן אלקטרוניקה

המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 33411 תל-אביב עבור 61330 / עבור מ. ולצרף תולדות חיים בכתב יד, כתובת ומס' טלפון

סודיות מובטחת

"הסנה" - אגף ביטוח חיים

אנחנו מחפשים

* בוגרי תיכון
* גילים 38 — 25
* בעלי אישיות; יוזמה, שאיפה לעצמאות כלכלית, עבודה מענינת וקשה ורווחיות גבוהה.

* קורס ביטוח חיים המעניק תואר סוכן מורשה (Life Underwriter) בביטוח חיים.

להם אנו מציעים:

* לימוד ע"י צוות מדריכים מוסמכים בעלי נסיון רב בשטח המכירה והחיתום.
* קריירה רצינית
* ידע והסמכה.

המעוניינים יפנו בטלפון לחברת אורגה 50201—03 בימים א' ג' ה' בשעות 09.00 — 13.00.

בימים ב' וד' בשעות 14.00 — 17.00 טלפון 50207.

מהנדס אלקטרוניקה

מוצעת לך עבודה בפיתוח מחשבים ספרתיים ומערכות ספרתיות אחרות.
● הכשורים הדרושים: נסיון של שנתיים לפחות בעבודות פיתוח (רצוי במחשבים).

מהנדס מכונות

מוצעת לך עבודת פיתוח בזיווד מערכות אלקטרוניות.
● הכשורים הדרושים: נסיון של שנה לפחות בהנדסת מכונות (רצוי בזיווד).

הנדסאי אלקטרוניקה
טכנאי אלקטרוניקה
אלקטרונאי

מוצעת לך עבודה מעניינת בנושאי מחשבים ספרתיים ומערכות ספרתיות אחרות.
● הכשורים הדרושים: בוגר בי"ס להנדסאים, או בוגר בי"ס מקצועי 4-שנתי, או בוגר ביה"ס הטכני של חי"א.
הכרחי נסיון קודם של שלוש שנים לפחות. רצוי בעבודה דומה.
מקום העבודה באיזור חיפה.

גם אם אתה משרת בשרות סדיר/קבע ועומד לפני שחרורך. או שהנך משרת במילואים:

פנה מיד לת. ד. 9757, חיפה 31096 (עבור 36) בצרוף תולדות חיים, השכלה ונסיון מקצועי קודם. ציין מס' טלפון להתקשרות

למשרד רואי חשבון

דרוש

מנהל חשבונות צעיר

בעל נסיון

נא לפנות לטלפון 821936

תדיראן

דרושים

1. **מנהל מחלקת שיווק**
אקדמאי בעל תואר שני במנהל עסקים, או כלכלן עם נסיון רב בתחום.

2. **מנהל מחלקת תקציב ותמחיר**
אקדמאי בעל תואר במינהל עסקים או ראיית חשבון. נסיון קודם הכרחי.

3. **איש אחזקה**
למכונות ליציקה לחץ ותנורים להתכת אלומיניום.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד לת.ד. 648 תל-אביב בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי.

סודיות מובטחת

ארקיע
קווי תעופה בישראל בע"מ

דרוש

מחסנאי טכני

רצוי השכלה, יוצא חיל אויר

לפנות לת. ד. 834 ת"א 61,000

למשרד התיירות דרושות

מזכירות-כתבניות
בשפות עברית-אנגלית

● בדבר פרטים נא לפנות לאמרכלות מטה התיירות, רח' המלך ג'ורג' 24, ירושלים, טל. 223361/220.

משרד התקשורת

דרוש בחיפה
בעל חנות

עם דיור מתאים לפתיחה סוכנות דואר ברח' הגיוה 40 או בסביבה הקרובה בחיפה.

בדבר פרטים יש לפנות למנהל דואר חיפה, בנין הדואר רח' נתנזון, טל. 04/640891 בשעות העבודה.

לחברת ג'נרל אלקטריק
דרושה
עבור מחלקת השירות בהרצליה

פקידה מתחילה

אחרי שירות צבאי
לעבודות משרדיות ומרכזיות טלפון
* ידיעה הדפסה בשפה העברית
* ידיעה חלקית בשפות אנגלית ואידיש הכרחית

*

לפנות בטלפונים: 930023, 938574

דרושים

חרט מעולה
מסגר מכני מעולה

באם הנך רוצה להיות אחראי על המחלקה — פנה אלינו חיפה, ת.ד. 10111

תנאים מצוינים לאדם המתאים

לחברה קבלנית לבנין

דרושים

1. **מנהלי עבודה**
הכישורים הנדרשים:
בעלי רמה מקצועית גבוהה ונסיון רב מאד בבניה.

2. **מרכיבי נגרות**
מקומות העבודה במרכז הארץ.

המעוניינים מוזמנים לפנות ל:

צוות ר.י.ל. לבניה והשקעות בע"מ, רח' מונטיפיורי 32 ת"א, טלפון 615316. בימים: א, ב, ד, ה, בין השעות 17.00 — 19.00 בלבד.

מרכיבי נגרות יכולים להתקשר גם בערב למר. יצחק סגולי טלפון 734265.

פריקלאס ים המלח בע"מ

דרושים

* **מהנדס כימאי**
נסיון של 3—2 שנים בעבודה בתעשיה — יתרון.

* **מהנדס מכונות**
נסיון של 3—2 שנים בעבודה בתעשיה — יתרון.

* שכר יקבע בהתאם לנתונים אישיים.
* למועמדים מחוץ לאזור תנתן עזרה במציאת פתרון דיור.

כתובת לפניות: פריקלאס ים המלח בע"מ, מישור רותם, ד.נ. ערבה מחלקה כח־אדם, טלפון: 91951—057.

החברה הישראלית לאוטומובילים בע"מ
Ford
מפיצי בישראל

לסניפנו בירושלים דרושים:

* **פקיד למדור מכירות**
השכלה תיכונית, שפות עברית ואנגלית, רצוי נסיון במכירות לאחר שרות צבאי

* **מחסנאי חלקי חלוף לרכב**
בעל נסיון שנה לפחות במקצוע זה. לאחר שרות צבאי

המעונינים מתבקשים לפנות אישית לסניפנו בירושלים רח' המלך דוד 14, בשעות העבודה

למפעל בטחוני בת"א

דרושים

עורך מעגלים מודפסים
טכנאי ציפויים
עוזרות טכנאים לבדיקת רכיבים אלקטרונים ועבודות חיוט והלחמה

● המעונינים מתבקשים לפנות לת.ד. 3341 ת"א עבור מ/61330 ולצרף תולדות חיים בכתב יד, כתובת ומס' טלפון.

סודיות מובטחת

אלסינט בע"מ
מכשור מדעי

דרושים

מנהל מדור השכר

לניהול עצמאי של מערכת הכנת השכר במחשב במפעל המעסיק כ־700 עובדים. נדרש ידע ונסיון של מספר שנים בתחום עבודה זומה.

מנהל מחסן בכיר

לניהול מחסן מוצרים גמורים ואחריות על ביצוע משלוחים.

הכישורים: בוגר קורס מחסנאות, נסיון בניהול מחסן וריכוזים, יכולת לנהל צוות ולנהל משא ומתן בהצלחה אריזות.

נא לפנות למחלקה כח אדם, טלפון 536182—04.

ת.ד. 5258, חיפה, טל. 522872

דרושים מועמדים לעבודה קבועה

באם מעונין אתה בעבודה שתעניק לך משכורת טובה ותנאים סוציאליים משופרים וכן עתיד בטוח – פנה אלינו:

* מלבד זה, יזכה העובד להטבות רבות ולהנחות ניכרות, עליהן יוודע בפנותו אלינו.
* פנה לעבודה בשרות בתי הסוהר אם:
גילך אינו עולה על 39; בריאותך תקינה; השכלתך יסודית לפחות; סיימת שרות סדיר בצה"ל; עברך ללא דופי.
* המעונינים יפנו (עם תעודת זהות ופנקס מלואים) לשרות בתי הסוהר, לשכת הגיוס, רח' ח' מס' 8, הקריה, תל-אביב.

התעשיה האוירית לישראל בע"מ

דרושים:

* טכנאי אלקטרוניקה
* מכשירנים
* מכונאי מטוסים
* חשמלאי מערכות מטוסים
* חרטים
* פחחים
* מסגרים
* כרסמים

למועמדים המתאימים מובטח:
עבודה מקצועית מענינת
תנאי שכר טובים
אפשרויות קידום

המעונינים מתבקשים לפנות בכתב או אישית אל: יחידת התעסוקה,
התעשיה האוירית לישראל בע"מ,
נמל-תעופה ע"ש בן-גוריון.

הפונים בכתב, מתבקשים לכתוב את הימים והשעות הנוחים להם לראיון.

יואב גרפיקה

להברה מסחרית בחיפה

דרוש
מהנדס מכירות
או
סוכן מכירות מנוסה בכימיקלים

נא לפנות לת.ד. 664 חיפה.

המכללה הטכנולוגית בבאר־שבע

דרושים
פיסיקאים להוראה

— במשרה מלאה —

תנאים טובים למועמד המתאים

העתקת מקום מגורים לבאר־שבע הכרחית

בפרטים בצרוף קורות חיים יש לפנות למנהל המכללה הטכנולוגית בבאר־שבע רח' בזל 71, ת. ד. 45, טל. 057—3290

ארתאן

מפעלים לצביעת טקסטיל בע"מ

אזור התעשיה, יבנה

מהנדס שווק
לעבודה בארץ ובחו"ל

דרוש מהנדס שווק למכירת מכונות לצביעת טקסטיל ומערכות בקרה אלקטרוניות עבורן.

הכשורים הדרושים:
1. נסיון בשוק מכונות.
2. ידיעת השפות אנגלית וגרמנית.
3. רצוי 5 שנים נסיון בעיבוד טקסטיל — במיוחד צביעת טקסטיל.

המעונינים מתבקשים לפנות בכתב למנהל כח אדם לפי הכתבת הנ"ל.

בנק אגוד לישראל בע"מ

מחפש
מנהל
לסניף שעומד להפתח ב־
אשדוד

מועמדים בעלי נסיון וכישורים מתאימים מתבקשים להתקשר עם מחלקת המנגנון, תל־אביב, רח' אחוזת בית 6, טל': 51011.

קולסו בע"מ

A SUBSIDIARY OF KULICKE AND SOFFA.USA

ייצור מכשירים אולטרה מדוייקים

חיפה, קרית המדע, ת.ד 7206, טל.520071

דרושים

מהנדס אלקטרוניקה

לעבודות תכנון ופתוח של מערכות אלקטרו־מכניות.
ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
נסיון בשטח זהה או דומה של שנתיים לפחות.
עדיפות לבוגר בי"ס מקצועי.
המועמד המתאים ישלח לתקופת השתלמות בארה"ב.

טכנאי אלקטרוניקה

לעבודות פתוח וכצוע של מערכות אלקטרו־מכניות.
ידיעת אנגלית יתרון. עדיפות לבוגרי בי"ס מקצועי.

קדום מקצועי · קדום כלכלי · עתיד בטוח

ביה"ס להנדסאים

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל · משרד העבודה · משרד החינוך והתרבות · המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

דרושים

1) **פקידה במזכירות למודי יום —**
בוגרת תיכון לאחר שרות צבאי. ידיעה טובה ונסיון בעבודות משרד לפחות שלוש שנים. מגע עם קהל. ידיעה טובה בכתבנות עברית.

2) **פקידה במזכירות למודי ערב —**
בוגרת תיכון לאחר שרות צבאי. ידיעה טובה ונסיון בעבודות משרד לפחות שלוש שנים. מגע עם קהל. ידיעה טובה בכתבנות עברית.

3) **פקידה במזכירות הכללית —**
בוגרת תיכון לאחר שרות צבאי. שליטה בעברית וידיעה טובה ונסיון בכתבנות עברית. ידיעת אנגלית ורצויה גם הדפסה באנג־לית. נסיון קודם בעבודות כלליות של משרד במשך 3 שנים לפחות.

4) **הנדסאי מכונות —**
משוחרר צה"ל. בוגר ביה"ס להנדסאים במגמה למכונות, לעבודות הדרכה ותכנה.

5) **עובד טכני —**
משוחרר צה"ל. בוגר ביה"ס מקצועי, רצוי במגמות מסגרות מכנית או חרושת כלים, או מכשירנות.

6) **שרת ומשכפל —**
לעבודות שרות ושכפול.
מקום העבודה: קרית הטכניון.

7) **מרכזנית —**
בוגרת תיכון לאחר שרות צבאי. כושר למגע עם קהל, ידיעת עברית על בוריה, ידיעה טובה באנגלית, רצויה ידיעת שפות זרות נוספות. נסיון של שנתיים כמרכזנית.
מקום העבודה: קרית הטכניון.

מועמדים העונים לדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב בלבד ולצרף קורות חיים. ביה"ס ת. ד. 4459 חיפה, מיקוד 31040.

למפעל לייצור חלקי חילוף למערכת הבטחונית בהרצליה

דרושים

חרט מעולה
לתפקיד אחראי

מסגר רתך
עם נסיון בעבודה

לפנות טלפון 981387 ובערב 983409.

לחברת תאום ופיקוח דרושים:

1. **מהנדס מערכות בביר**
(חשמל, צנרת, מיזוג אויר ומעליות).

2. **הנדסאי / טכנאי**
לפיקוח על מערכות אלקטרומכניות.

לפנות בכתב עם ציון הנסיון לגבי פרידמן, חברת "אשרת", רח' הרצל 97, באר־שבע.

לחות "הורע" יבור

דרוש
רכז חקלאי

עם נסיון מתאים בגידולי שלחין ו/או ירקות לתפקיד בכיר

לפנות לפי הכתובת: חות יבור ד.נ. אשרה, טלפון 04—910152 (עד שעה 15.30).

משרד הבריאות

דרושה מדריכה
לביה"ס לאחיות ברמב"ם חיפה

אחיות מוסמכות המעונינות במשרה זו, מתבקשות לפנות למנהלת ביה"ס לאחיות בביה"ח הממשלתי רמב"ם חיפה, או לטלפון 04—528271.

לתרכובות ברום בע"מ באר־שבע

דרושים

מהנדסים כימאים צעירים
לעבודה בעלת אתגרים במתקנים רב־תכליתיים. העבודה במשמרות.

מחסנאי ראשי
12 שנות לימוד, נסיון של 5 שנים בניהול מחסן. בעל כושר ניהול צוות עובדים. בעל רשיון נהיגה. ידיעת עברית ואנגלית הכרחית.

פקיד למחסן טכני
10 שנות לימוד לפחות, רצוי בעל נסיון באפסנאות ובעל רשיון נהיגה.
ידיעת עברית ואנגלית הכרחית.
תינתן עזרה בדיור למועמדים המתגוררים מחוץ לבאר־שבע.

סודיות מובטחת

לפנות אל מחי כח אדם, ת.ד. 180 באר־שבע, טלפון מס. 057—71211־4 בשעות העבודה.

תדיראן

לאגף התקשורת בפתח־תקוה

דרושים

1. **מהנדס אלקטרוניקה לצוות פתוח P.C.M.**
לפתוח מערכות לציוד נשא.
נסיון של שנתיים בפתוח מעגלים ספרתיים ואנלוגיים.

2. **קנין אלקטרוניקה/חשמל**
עם נסיון רב בתחום הנ"ל.
רצוי שליטה בשפות צרפתית, גרמנית, אנגלית.
בעל רכב.

3. **טכנאי הנדסאי אלקטרוניקה**
בנית התקנים בהתאם להנחיות ושרטוטים.
אפשרי גם בוגר קורס לאלקטרוניקה.

4. **טכנאי יצור.**
תכנון מתקני עזר לייצור, שיפור שיטות, הכנת פרוייק־טים לקו הייצור.

5. **מחסנאי**
ניהול מחסן מוצרים גמורים.
ניהול כרטיסי מלאי.
ידיעת השפות עברית ואנגלית.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב לת .ד. 648 תל־אביב, בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי או טלפונית 918585.

סודיות מובטחת

משרד התקשורת

דרושים בירושלים סוכני דואר

בנוה יעקב, גילה, ומזרח תלפיות (בבנינים השייכים למשרד).
העבודה היא לפי חוזה מיוחד.

פרטים ניתן לקבל בלשכת מנהל דואר ירושלים, גבעת שאול ב', מרכז שטנר, טל. 02—522133, אצל מר יהודה בכר.

קולסו בע"מ

A SUBSIDIARY OF KULICKE AND SOFFA.USA

ייצור מכשירים אולטרה מדוייקים

חיפה, קרית המדע, ת.ד 7206, טל.520071

דרושים

חרטים • כרסמים • משחיזנים מעולים

מכשירנים
בוגרי בי"ס מקצועי ו/או יוצאי חיל אויר ו/או חיל חימוש לעבודה מעניינת.

מפעילת טלקס באנגלית למשרה מלאה

כתבנית אנגלית למשרה מלאה

קדום מקצועי · קדום כלכלי · עתיד בטוח

למכון למחקרי נפט וגיאופיסיקה

דרושים

- **אלקטרונאי** - עם נסיון של שנתיים לפחות במע־גלים לוגיים וסיפרתיים.
- **מכונאי** - מכונאי רכב עם ידע במערכות הידראוליות.
- **מחסנאי** - מחסנאי עצמאי למחסן טכני. דרושה ידיעה בסיסית בשפה האנגלית.
- **מכשירן** - בוגר בי"ס מקצועי, לעבודה מעניינת בשדה.

נא לפנות בכתב אל:

המכון למחקרי נפט וגיאופיסיקה

ת. ד. 1717, חולון, רח' המשביר, אזור התעשיה

דרוש מורה לתנ"ך
בחצי משרה

לבית הספר ההתישבותי האזורי המקיף "אשל הנשיא" ליד באר־שבע

מועמדים מתאימים יפנו בכתב או בע"פ להנהלת ביה"ס טל. 057—3355

דרוש/ה
מנהל/ת
למחלקת ההזמנות

בעל/ת נסיון של מספר שנים בנושאי יבוא/יצוא
רצוי בענף האלקטרוניקה או ענף מקצועי אחר

בא לפנות עם פרוט קורות חיים ל:

איסטרוניקס בע"מ

ת.ד. 39300 תל־אביב־61390

סודיות מובטחת

לחברה טכנולוגית מבוססת

דרוש
מהנדס אוירונאוטי
בוגר הטכניון

לעבודה בעיבוד נתונים ואנליזת תוצאות ניסויי טיסה

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות־חיים אל: ת.ד. 19098 תל־אביב.

מדינת ישראל

שירות התעסוקה

דרושים מתנדבים לעבודה בשכר

המקצוע	האזור
● מכונאי כבדים; מכונאי אלקטרוניקה	— תל־אביב
● רתכים	— תל־אביב, ירושלים, פתח־תקוה, באר־שבע
● חרטים; מסגרים	— תל־אביב, ירושלים, פתח־תקוה, חיפה
● פחחים	— תל־אביב, פתח־תקוה
● מכונאים	— תל־אביב, חיפה
● מכונאי תעשיה ורכב	— פתח־תקוה
● מכונאי קמור או דיזל	— חיפה
● מפעילי דודי קיטור; צבעי רכב	— פתח־תקוה
● מפעילי תעשיה	— באר־שבע
● חשמלאי בנין; להנות בקרים; רכב; רשיון לחשמל	— תל־אביב
● חשמלאי תעשיה; רכב	— פתח־תקוה
● חשמלאים; מכשירנים	— חיפה
● כרסמים	— תל־אביב, חיפה, פתח־תקוה
● אלקטרונאים	— תל־אביב
● עובדות אלקטרוניקה (הדרכה בעבודה)	— חיפה
● נגרי בנין ורהיטים	— תל־אביב
● ברזלנים	— ירושלים
● פועלי בנין מקצועיים ובלתי מקצועיים	— תל־אביב, ירושלים, פתח־תקוה
● מנהלי חשבונות (סוגים גבוהים); כתבניות 2 שפות	— חיפה
● כתבניות עברית	— תל־אביב
● נשים לאיסוף נתונים סטטיסטיים (עבודה חלקית)	— תל־אביב
● מטפלות (עבודה חלקית)	— פתח־תקוה
● עובדי הברזאה	— רמת־גן
● תופרות	— ירושלים, תל־אביב, חיפה
● חייטים; תפרים; מגהצים	— חיפה
● מוכרים	— תל־אביב, רמת־גן
● מוכרים לפרטים ולמסעדות עגולה	— תל־אביב
● נשים לעבודה במפעלי אריזה ומזון (עבודה חלקית, גם בערב)	— רמת־גן
● מלצרים; תורניות; מבשלות בב; קפטריה	— תל־אביב
● עוזרי מטבח; עובדי מטבח	— תל־אביב
● מטפלות לבתי אבות	— רחובות
● עובדים ועובדות בלתי מקצועיים לתעשיה	— תל־אביב, רחובות, פתח־תקוה, רמת־גן, חיפה
● פועלים בלתי מקצועיים לתעשית מתכת	— תל־אביב, חיפה, ירושלים, פתח־תקוה, רמת־גן
● עובדי שירותים במוסדות	— פתח־תקוה, רמת־גן
● מנופאים; מלצרים; טבחים	— חיפה
● טבחים; מלצרים; סבלים	— אילת (לפנות ללשכת עבודה אילת)

*) לפנות ללשכות עבודה: תל־אביב, בת־ים, חולון, ראשל"צ ונס־ציונה

ברשות מדורי המתנדבים לעבודה בשכר בלשכות העבודה הזמנות רבות נוספות לעבודות שונות.

מתנדבים מעונינים מתבקשים לפנות לסניף הקרוב למקום מגוריהם כמפורט להלן.

העבודה היא בשכר בהתאם לתעריפים המקובלים בהסכמי עבודה.

כתובות מדורי ההתנדבות לעבודה בשכר

- ירושלים, רח' מסילת ישרים 16 — טל. 02—231181
- תל־אביב, רח' יבנה 12 — טל. 03—625281
- חיפה, רח' דבורה 2 — טל. 04—666101
- רמת־גן, רח' ארלוזורוב 14 — טל. 03—720111
- פתח־תקוה, רח' אוסישקין 16 — טל. 03—914835
- רחובות, רח' יעבץ 9 — טל. 03—950462
- באר־שבע, רח' העצמאות 53 — טל. 057—4386

שעות קבלת קהל: בימים א'—ה' מ־8.00—15.00; ביום ו' עד 12.00

תן ידך למאמץ המשקי
התנדב לעבודה בשכר!

למוסד ממלכתי

דרושים
צעירים

- ★ יוצאי יחידות קרביות בתפקידי פיקוד
- ★ בעלי כושר גופני מעולה
- ★ השכלה של 11 שנות לימוד לפחות

לעבודות קבועות או זמניות בארץ ו/או בחו"ל

המעונינים מתבקשים לפנות בצרוף פרטים אישיים מלאים וקורות חיים לת. ד. 17224 ת"א מיקוד 61170.

— סודיות מובטחת —

למוסד העוסק במחקר ופיתוח

דרוש
מהנדס
אלקטרוניקה/פיזיקאי

בעל נסיון של שנתיים־שלש, לעבודה מענינת בקומוניקציה והתפשטות גלים

קיימת אפשרות להשתלמות לתואר שני תוך כדי העבודה

בא לפנות לת. ד. 9757 חיפה 31096 (עבור "א"). בציון קורות חיים, השכלה ונסיון מקצועי קודם. רצוי לציין מספר טלפון להתקשרות

— סודיות מובטחת —

חייל סדיר/ איש קבע / מילואימניק — גם אליך מיועדת מודעה זו!

באזור התעשיה בהרצליה

דרושים

1: **מנהל חשבונות**
בעל נסיון של שנתיים לפחות.

2: **פקידה**
ידיעת השפה העברית על בוריה כולל הדפסה, רצוי נסיון קודם.

3: **עובדת נשיונל**
למכונות נשיונל 32/33.

4: **חשמלאי**
לעבודות תיקונים ואחזקת מכונות.

5: **עובד אחראי**
למכונות "קרדות" (טקסטיל) בעל נסיון קודם (לעבודה במשמרות).

כל העבודות הן למשרה מלאה 08.00—16.00

המעונינים/ות יפנו בכתב למנהל כח־אדם ת. ד. 301 הרצליה או טלפונית 938631.

דרושים
עובדים סוציאליים

לעבודה קשה, מעניינת ובעלה אתגר, בלווי הדרכה מקצועית בשטח טיפול בנערה בקהילה.

העבודה באזור הדרום

בפרטים נא לפנות בכתב ל: שרות לטיפול בנערה במצוקה משרד הסעד המחוזי רח' הלל 27 ירושלים.

למעבדה מכנית העוסקת בנושאים בטחוניים

דרוש
מהנדס מכונות

לעבודה בפיתוח נושאים לא שיגרתיים המקיפים תחום פעילות נרחב.

מקום העבודה: תל־אביב

דרישות: כושר ניהול עצמאי של פרויקטים החל בתכנון וכלה בייצור וניסוי. ולפחות שנתיים נסיון בעבודה.

בפרטים נא לפנות בכתב לת.ד. 17021 ת"א מיקוד 61170 (עבור ב.א.) בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועי.

— סודיות מובטחת —

למרכז חישוב גדול באיזור חיפה

דרושים
בוגרי תיכון לאחר שירות בצה"ל

לתפקיד "מפעילי מחשב"

מועמדים מתאימים יקבלו הכשרה במחשב מהגדולים בארץ. העבודה הינה במשמרות.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב בלווית תאור קורות חיים ופירוט ציוני תעודת הבגרות לת.ד. 9757 חיפה 31096 עבור "מפעילי מחשב".

כרמתכת בנים

למפעלי הנדסה בחולון
דרושים פועלים
לקורס מסגרות־מבנים

בתקופת ההכשרה יקבלו המשתתפים שכר הולם ומובטחים תנאי קידום וקביעות לאחר גמר הקורס.

נא לפנות למר כח־אדם ב„המת", רח' האומן 1 איזור התעשיה חולון. (טל. 03—849111).

לחברה קבלנית
דרושה מזכירה
(בעל לגיל 30)
בעלת נסיון בניהול משרד בעניני עובדים
טלפון 615545

לחברה גדולה דרוש/ה
...יך/ה למחלקת חשבונות
גיל 16—17

המעונינים יפנו בכתב יד, לת. ד. 33023 תל־אביב, למחלקת כח אדם

ללבידי אשקלון בע"מ
דרושה
מזכירת הנהלה
הכישורים: ידיעת השפות עברית ואנגלית (רצוי גרמנית) כולל הדפסת
מגורים באזור אשקלון
...ביעת ראיון נא להתקשר: 051—5915

מהנדס בנין
הנדסאי בנין-
מעולה

...: הנך בעל נסיון של חמש שנים ...נות בבנוע

...מבטחים לך תנאים מצויינים ...עבודה מעניינת באזור חיפה

...תקשר לטלפון 03—414277/8 ...שעות העבודה

דרוש באופן דחוף
מחסנאי
עם נסיון
תשלום בגדול ברפסת מלאי
הנאים מובים
● לטלפון 916981—910450

...בנו־רם, חברה בהקמה
...ות לתעשיות תעופתיות
...רושים:
מנהל עבודה
לעבוד שבבי
חרטים
כרסמים
למועמדים הראשונים תנאים מיוחדים
להתקשר אישית לטל. 863656 בשעות ...

משרד התקשורת
שירות תעסוקה תל־אביב

...מרכזת השרותים מודיעה „14" ת"א
דרושים
עובדים/ות למשרות שלמות
(המשרה היא בת 7 שעות כולל 2 הפסקות של ½ שעה כ.א.)
העבודה היא במשמרות כולל שבתות וחגים
...שורים הדרושים — ידיעת השפה העברית.
השכר:
שכר יומי של 26.06 ברוטו.
...בד שיודע בנוסף לעברית שפה זרה (כגון ...גלית, צרפתית רוסית וכו') יקבל שכר 27.86 ...' ליום.
...בור משמרת אחרי הצהרים תשולם תוספת 30%, משמרת לילה תוספת של 50% משמרת ...ג ושבת — 75%.
המשכורת תשולם כבר בתקופת ההדרכה.
המעוניינים לפנות לשרות התעסוקה בת"א רח' ... 12 חדר 21 — לגבי ליגדה בימים — א', ג', ... 08.00 עד 09.00 בבוקר ולהצטייד בתעודת זיהוי ובפנקס יוצא צבא.

נציבות שירות המדינה

מודיעה בזה כי למשרד החוץ
דרושים
...זכירות־כתבניות
...ובדי/ות ארכיב

...ת בחשבון גם מועמדויות (לאחר שירות בצה"ל) היכולות ...בוד 6 שעות ביום ברציפות, בין השעות 08.00 — 18.00.

...שות בצירוף פרטים אישיים מלאים יש להפנות למשרד החוץ, מחלקת כח אדם, ירושלים ולציין עבור „א".

תדיראן

למפעל האלקטרוניקה באזור
דרושים/ות
אלקטרונאים/ות
לעבודה במשמרות־שניה 22.00 — 17.00
שבוע עבודה של 5 ימים.
תנאי עבודה טובים.

מועמדים מתאימים יפנו ישירות למפעל
רחוב השופטים 26, אזור חולון.

תדיראן תדיראן

למשרדנו הראשי בחיפה
דרושה פקידה
בעלת נסיון למשרה מלאה
השולטת בשפות עברית ואנגלית על בוריין
רצוי שפות נוספות.
נא לפנות לת.ד. 1531 חיפה.

למסעדה החומה בירושלים
דרוש/ה
טבח/ית
לטלפן ביום 02—612—55
בערב 02—658—10
ירושלים

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על המשרה הבאה הפנויה
במזכירות למודי המסכה
מזכירה

הכשירויות הדרושות
השכלה תיכונית;
ידיעת השפה העברית על בוריה כולל הדפסה;
ידיעה טובה באנגלית כולל הדפסה;
כושר מגע עם קהל;
מס' המשרה: לת. ד/47

מועמדים מתאימים העונים לדרישות יפנו בכתב בציון מס' המשרה עד יום 23.2.74, אל אגף כח־אדם, הטכניון, קרית הטכניון, חיפה, מיקוד 32,000.

למשרד גדול בירושלים
דרושה
פקידה מתחילה

השולטת היטב בעברית ובעלת השכלה של 10 שנות לימוד לפחות
רצוי נסיון קודם בעבודה משרדית

על המעוניינות לפנות בצרוף קורות חיים לת. ד. 2045 ירושלים, למספר 950

מיקרואלקטרוניקס בע"מ
מפעל לרכיבים אלקטרוניים

MICROELECTRONICS LTD.

למחלקת אוטומטים
דרושים
מפעילים עם נסיון
רצוי במכונות INDEX ו־ TORNOS
תנאים טובים מובטחים
למועמדים המתאימים
נא לפנות למחלקת כח־אדם טל' 851186/7
או לרחוב הפטיש 4 אזור התעשיה חולון
(ע"י סמפו).

דרוש
דפס אופסט מעולה
תנאים טובים
דפוס א. ירום בע"מ
דרך פתח־תקוה 128,
תל־אביב טל. 268840,
252590.

לאגודה חקלאית
שמשרדה בת"א
דרושה
כתבנית
פקידה
נא לפנות לת.ד. 461
תל־אביב.

תדיראן

דרושים

1. **מהנדס אמינות ואיכות**
התוויית דרכי פעולה לשיפור האיכות והאמינות של המוצרים. רצוי עם נסיון של 2—3 שנים בציוד קשר. ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית. כושר אירגון, כושר הבעה בכתב.

2. **הנדסאים/טכנאים**
א. לתכנון הנדסה של מכשירי קשר צבאיים בתחום ה־V.H.F.
ב. לבדיקת מודולים ולבדיקות סופיות.

3. **הנדסאי/טכנאי יצור**
עריכת חקרי זמן וקביעת מדדי יעילות, הפעלת טכניקות לשיפור שיטות ייצור. ריכוז מקצועי של הנדסת ייצור.

4. **ראשי צוותים**
ניהול צוותי עובדים/ות בהרכבה אלקטרונית.
בוגרי ב"ס מקצועי לאלקטרוניקה.

5. **מסגרים**
עבודות מסגרות דגמים וכרסומת.
בוגרי בתי ספר מקצועיים אחרי שרות צבאי.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב לת. ד. 648 תל־אביב למחלקת כח־אדם בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי.
סודיות מובטחת

תדיראן תדיראן

למפעל מזון
בסביבות תל־אביב
דרוש
טכנולוג מזון
או
מהנדס כימאי
בעל נסיון של 3 שנים לפחות
נא לפנות בכתב לת. ד. 33157 תל־אביב
עבור מס' 794

לקונפקציית נשים
דרושות
תופרות
בתנאים טובים
טלפון 825135, תל־אביב

דרושים/ות
מוכרים/ות
לחנות לתיירים
בנמל התעופה בן־גוריון

ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית

לפנות לת. ד. 262 תל־אביב

לחברה אמריקאית
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות

בעלת נסיון של 3 שנים
ידיעת השפה העברית הכרחית
אנגלית רצויה

5 ימי עבודה בשבוע

נא לפנות בכתב לת. ד. 33023 ת"א
עבור מנהל/ת חשבונות

מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ

מודיע על המשרה הפנויה הבאה:
בפקודמה להדברת מבנות
מהנדס
לפרויקט מחקר בניצול אנרגית השמש.
הכשירויות הדרושות:
נסיון של שנתיים לפחות בעבודות תכנון וביצוע עצמאיות של מערכות מכניות.
נסיון בביצוע מדידות. קיימת אפשרות השתלמות לתאר גבוה.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים, פירוט ההשכלה והנסיון המעשי ליחידה המנגנון, מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ, בית הסנט, קרית הטכניון חיפה — 32000 — עד יום ד' 22 בפברואר 1974 בציון מספר המכרז 19/74.

לשכת הספנות הישראלית
חיפה

מבקשת מועמדים למשרה של
מזכיר הלשכה

על המועמדים להיות בגיל 40—30 שנה, עדיף עם רקע אקדמאי (משפטים ו/או כלכלה) ובעלי ידיעה כלשהיא בספנות.
דרושה ידיעה שוטפת של השפות עברית ואנגלית.
המועמד יודרך ע"י המזכיר היוצא, ובמשך תקופה זו עליו להשתלב בעבודת הלשכה.
על המועמד המתאים לעבוד באופן עצמאי, בייצוג את הלשכה בניהול משא ומתן עם שלטונות, קבלנים וגורמי ספנות אחרים.
תנאי עבודתו ייקבעו בהתאם לכישוריו ובכפוף למשא ומתן.

על המעוניינים לשלוח את פניותיהם כתובות בשפה האנגלית בכתב יד, עם ציון תולדות חייהם לנשיא לשכת הספנות הישראלית:

ת.ד. 34,
חיפה 31000.

למפעל ללימוש אבני חן בר"ג
דרושה פקידה
השולטת בעברית, אנגלית
+ הדפסה
רצויה ידיעה בגרמנית
שעות עבודה: מ־8.00—16.30
טלפון 720825

דרושים
חשמלאים
דרושים דחוף חשמלאים
מקצועיים לעבודות חשמל
בכל חלקי הארץ
תנאים טובים למתאימים
לפנות טלפונית 950523 בין 8.00—14.00

מפעל מתכת בבעלות פרטית
בקרבת עכו
מחפש
בעלי מקצוע מעולים
בנושא קונסטרוקציות
פלדה ומיכלים

לתפקידים הבאים:
א. מנהל משרד טכני — מהנדס מכונות
ב. מבקר איכות
ג. מנהל תפ"י
ד. אחראי לאחזקה מכנית
ה. עובדי משרד טכני
ו. מנהלי עבודה
ז. מסגרים ומפעילי מכונות — היתוך כיפוף וציגול
ח. פקידה — עם ידיעה בהדפסה.

למועמדים המתאימים מובטחים תנאים טובים. מועמדים לתפקידים שצויינו לעיל מתבקשים לפנות לת.ד. 258 עכו, בציון פרטי הכשרתם המקצועית, נסיון בעבודה והמלצות.

החברה למרכזי תרבות וספורט
(לנוער ולמבוגרים) בע"מ
שדרות הרצל 82 — ירושלים
טל. 525948, 534272

דרוש
מנהל מרכז
קהילתי
באור יהודה

דרישות התפקיד — השכלה רחבה (לפחות ב.א.) במדעי החברה/הרוח, נסיון רב בניהול ויזמה מוסדות לחינוך בלתי פורמלי / בתי־נוער / מרכז ספורט כושר וניסיון בגמל ובארגון, בעיקות תקציבי ובהדרכת צוות עובדים, כושר לקיים מגע עם גורמי חוץ ופנים.

תנאי העסקה — חוזה מיוחד. שכר 25,000 — 21,000 ל"י לשנה, פקידות נדרשת והטבות אחרות.

המעונינים יפנו בכתב עד ליום 30.2.74 אל החברה למרכזי תרבות וספורט, שד' הרצל 82, בית הכרם ירושלים, ויוזמנו לבבדק ולראיון.

נגרים
לנגריה מכנית מסודרת
דרושים
נגרים מעולים
לעבודה קבועה
בתנאים מצוינים
טל. 777948 בערב

דרוש רפד
סוג א'
אפשרי פנסיונר
לפנות:
לנגריה אברהם אבי שינקין 8 גבעתיים

למפעל מתכת
בתל-אביב
דרושים
מסגר מכני
להחזקה
חרטים א"א
לטש צנטרלס
חרט לעבודות
סטנדרטיות
פועל נקיון
פינוס בע"מ
דרך השלום 8 ת"א
טלפון 32964
בשעות העבודה

דרושה מוכרת
ל„ריהוט הסקנדינבי"
בחיפה

אנו מציעים משרה מעניינת ובעלת אתגר למכירת רהיטי יבוא אקסקלוסיביים.

בא לטלפן: 645707, חיפה
לקביעת מועד לשיחה.

עירית הרצליה

דרוש/ה מדריך/ה
למפעל עבודה מוגן ל„מפגרים"

לפנות למחלקה לעבודה סוציאלית הרצליה
טל': 841־981 789־983

מודעה זו מיועדת אליך

- עובד מקצועי — המעוניין להמשיך עבודתו בתחומי התמחותו.
- עובד מקצועי מבוגר — המחפש מקום עבודה יציב ומבוסס.
- בוגרת ביה"ס מקצועי — השואפת לעבוד במכניקה עדינה או בבקורת איכות.
- עובד טכני — המעוניין להסב מקצועו.
- חייל המילואים — אף אם הנך משרת עדיין כ„מילואימניק".
- *חייל סדיר — אם עומד אתה לפני שחרורך מצה"ל.*

בתנאי שהנך

- בוגר ביה"ס מקצועי או בעל הכשרה ונסיון מקצועי קודמים.
- מעוניין לעבוד באחד מהמקצועות הבאים: **חרטות / כרסום / מסגרות מכנית / מסגרות פחחות / מכניקה עדינה / טכנאות־מכונות / שרטוט / בקורת איכות.**
- מעוניין לעבוד במוסד למחקר ופיתוח באזור חיפה.

מובטח לך

- מקום עבודה יציב ובטוח מפני זעזועים משקיים.
- קידום אישי ומקצועי המותנה בכישוריך.
- מיגוון רחב של שטחי העסוקה בשיטות עיבוד מודרניות ביותר.
- אפשרות להשתלם, להתמחות ולהתקדם.
- אפשרות קבלת מילגות לימודים למעוניינים בהכשרה מקצועית מתאימה.
- תנאים סוציאליים נאותים.
- אתגר מקצועי ואוירה נעימה ויצרנית.
- הסעה למקום העבודה וחזרה.

ואם אלו הדברים בהם חפצת

אנא פנה מיד לת.ד. 9757 חיפה 31096, עבור מס' 38, פרט קורות־חייך, השכלתך ונסיונך המקצועי הקודם. נשמח להזמינך לראיון ולספק לך פרטים נוספים מלגבי מהות העבודה והתנאים.

— סודיות מובטחת —

מוסד מחקרי מחפש

מהנדסי אלקטרוניקה
לעבודות פיתוח של רכיבים ומערכות בנושאי תקשורת ומכ"ם, בטכניקות מתקדמות. הכרחי נסיון קודם של 2—5 שנים; רצוי בשטחי העסוקה קודמים.

טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה
לעבודות פיתוח מתקדמות בנושאי תקשורת ומכ"ם.
נדרש נסיון קודם של שנתיים לפחות בעבודה דומה.

המודעה מיועדת גם אליך
חייל סדיר/קבע - אם עומד אתה לפני שחרורך
מילואימניק - אף אם אינך יודע תאריך שחרורך

אם הנך מעוניין לעבוד באיזור חיפה, פנה מיד לת־ד־ 9757, חיפה 31096 (עבוד מס' 34)- פרט קורות חייך, השכלתך, נסיונך המקצועי ומס' טלפון להתקשרות-

מכון לבון

למשרד אדריכלים
דרושה
שרטטת
לידיעת הדפסה
טלפון 441059

דרוש(ה)
מנהל(ת) חשבונות עצמאי(ת)
עם ידע בחישוב משכורות יכול להיות גם פנסיונר.
בא לפנות כל יום מ־8.00 בבקר עד 3.00 אחה"צ לבית חולים „רמה" מרפאי רמת־גן רח' ז'בוטינסקי 95.

למוכנות במגזה בתל-אביב
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
לחצי משרה
בדבר פרטים לפנות בכתב לת. ד. 32073 ת"א ולציין קורות חיים נסיון קודם והמשכורת מבוקשת

דרושים
טכנאי בקורת איכות
לעבודה באזור חדרה
לעבודה באזור תל-אביב
רצוי עם רכב מסחרי ורשיון נהיגה
הכישורים הדרושים: נסיון בקורת וידע בשטת עיבוד מתכת
נא לפנות בכתב עם ציון פרטי קורות חיים, המלצות ונסיון קודם לת. ד. 1363 תל־אביב
סודיות מובטחת

קרן קימת לישראל
מודיעה על המשרות הפנויות המפורטות להלן:

1. תואר סוג המשרה:
פקידת קבלת אורחים
תיאור התפקיד: מתן אינפורמציה לאורחים תיירים המבקרים בבנין הקק"ל על תפקידי המוסד; הדרכת ביקורים בתצוגת ספרי הכבוד, טיפול בארגון סיורים למפעלי־פיתוח הקרקע; קבלה ורישום של תרומות.
דרישות המשרה: השכלה תיכונית מושלמת; ידיעת השפות עברית האנגלית על בוריין וידיעת שפות לועזיות אחרות (צרפתית ו/או גרמנית ו/או ספרדית), ידיעת הארץ; כושר הדרכה והסברה בע"פ; מיומנות בהדפסה במכונת כתיבה בעברית ואנגלית. מקום מגורים בירושלים.
הדרגה: בהתאם לכישורים.

2. תואר סוג המשרה:
עוזר ראשי לפרסומים באנגלית באגף ההסברה בירושלים
תיאור התפקיד: עריכת פרסומים של הקהקי"ל בשפה האנגלית; כתיבת מאמרים; תרגום חומר הסברתי לאנגלית; טיפול בהוצאה לאור של פרסומים באנגלית; ליווי עתונאים ואישי ציבור מארצות דוברות אנגלית.
דרישות המשרה: השכלה אקדמאית; ידיעת השפה האנגלית על בוריה; ידיעת הארץ והכרת פעולות הקהקי"ל ומפעליה; נסיון רב בעריכת פרסומים בשפה האנגלית (העברה כרוכה בנסיעות ובסיורים במפעלי הפיתוח של הקהקי"ל). מקום מגורים בירושלים.
הדרגה: בהתאם לכישורים.

3. תואר סוג המשרה:
מזכירה בשפה האנגלית ובשפה העברית
דרישות המשרה: השכלה תיכונית; ידיעת השפות: אנגלית על בוריה (רצויה שפת־אם) וידיעה טובה בשפה העברית; מיומנות בהדפסה במכונת כתיבה בלועזית ובעברית; נסיון רב בעבודות מזכירות. מקום מגורים בירושלים.
הדרגה: בהתאם לכישורים.

על המעונינים הממלאים אחר דרישות אחת מן המשרות הנ"ל — לפנות בכתב, בצירוף תולדות חיים, עד לתאריך 19 בפברואר 1974, אל אגף האדמיניסטרציה, הקרן הקיימת לישראל, ת. ד. 283, ירושלים, ולציין על המעטפה „מכרז למשרה..."

לדגל הרחבת פעולתנו
דרושים לנו

מנהל חשבונות סוג ד'
בעל השכלה תיכונית. גיל 25—35, בעל ידע ובעל נסיון בהנה"ח, בחברה מסחרית.

מוכר (SALESMAN) למכוניות
בעל השכלה תיכונית, שליטה בשפה העברית וידיעה טובה באנגלית ו/או צרפתית. בעלי רשיון נהיגה ונסיון בעבודה.

פקידות כלליות
בעלות השכלה תיכונית ושליטה מלאה בשפה העברית כולל הדפסה במכונת כתיבה. שפות נוספות וידע בהנה"ח יתרון. שעות העבודה מ־8.00 עד 16.30.

מוכרים למכונות העתקה 3M
בעלי השכלה תיכונית, שליטה בשפות עברית ואנגלית בעלי רכב פרטי. רצוי נסיון קודם בשיווק ציוד משרדי.

פקידי מכירות טכניים לחלקי חילוף למכוניות
בעלי השכלה תיכונית מקצועית במגמת מכונאות רכב, שליטה בעברית, אנגלית ו/או צרפתית. גיל 25—30 בעלי נסיון במקצוע.
הוראות כלליות:
1. על כל המועמדים להיות לאחר שרות צבאי.
2. הפניות חייבות להיות בכתב יד עם פרוט מלא של קורות חיים ונסיון קודם.
3. נא לציין את המשרה המבוקשת.

בני משה קרסו
ת.ד. 991, ת"א

למשרד אדריכלות נוף בבאר-שבע
דרוש/ה
שרטט/ת - הנדסאי/ת
בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות
טלפון במשרד 057-6710

חברה לייעוץ כלכלי בהתאדגנות
מחפשת
מוסמכים לכלכלה, למינהל עסקים
עיקר הנושא, פרוייקטים תחבורתיים בארצות חוץ.
על המעוניינים לפנות בכתב לת. ד. 1017 גבעתיים עם קורות חיים מפורטים כולל נסיון עבודה, שפות, בצירוף 3 ממליצים.
(סודיות מובטחת).

למשרד טכני לבנין
בסביבות תל-אביב
דרושים
א. **שרטטים**
א. לארכיטקטורה
ב. לקונסטרוקציה בעלי נסיון
ב. **מזכירה**
לשעות אחה"צ (חלקית)
נא לפנות בשעות העבודה טלפונים: 792680, 785260
סודיות מובטחת

למשרד אדריכלים
דרוש
שרטט
עם 3 שנים נסיון לפחות
טלפון 264161 תל־אביב

לחברה מסחרית בתל-אביב
דרושה
פקידה כתבנית
עברית אנגלית
ליום עבודה שלם
בדבר פרטים נא לפנות לטל. 622571, קו פנימי 484, לאביבה.

דרושה
מזכירה כתבנית / קצרנית
בעברית ואנגלית
לעבודה מעניינת וקבועה בכימיה
מ־8 בבוקר עד 3.30 אחה"צ
רק מועמדות מנוסות, מתבקשות לפנות בכתב אל ת. ד. 1144, ת"א, עבור מס' 16 או לפי טל. 50865

MICROELECTRONICS LTD.
מיקרואלקטרוניקס בע"מ
מפעל לרכיבים אלקטרוניים
דרושים
טכנאי או הנדסאי "יצור"
לעבודות בניהול הייצור
תנאים טובים מובטחים למועמדים המתאימים
נא לפנות למחלקת כח־אדם, טל. 851186/7 או לרחוב הפטיש 4 אזור התעשיה חולון (ע"י סמפו).

דרוש
מנהל חשבונות עצמאי
לאגודת אודים
לפנות מושב אודים
דואר אודים או טלפון 053—23144
בשעות העבודה.

למפעלנו באזור גדרה
דרוש
מתאם טכני
לקבלנות משנה
בעל ידע בשרטוט ובביקורת איכות
דרוש רשיון נהיגה
מועמדים מתאימים מתבקשים להתקשר ל־ טלפון 055—92361 אל מר רז או בכתב לת.ד. 80, גדרה

למפעל תעשיתי גדול בענף המזון ברחובות
דרוש/ה
פקיד/ת חשבונות בכיר/ה
דרוש נסיון של 1—2 שנים
תנאים טובים ואפשרות לקידום בהפקה.
בפרטים נא לפנות לת. ד. 33157 ת"א עבור מס. 795.

למפעל בטחוני
במרחב המרכז

דרושים
כרסמים
חרטים
מסגרים מכניים

המעוניינים יתקבלו לשיחה אישית עם הממונה על המנגנון של המפעל בשרות התעסוקה ברמת־גן ארלוזורוב 14.
השיחות תתקיימנה בימים ב', ג', ד', 11, 12, 13 פבר' 1974 בין השעות 2—5 אחר־הצהרים.
תנאי שכר טובים לבעלי כישורים טובים

דרוש/ה פסיכולוג/ית
בעל/ת תואר M.A.
בעל/ת נסיון בטיפול בילדים בגיל הרך
(משרה חלקית)
לפנות בכתב: מוסד לטפול באם ובילד ויצו, שד' המלך דוד 40 תל־אביב

למפעל תעשייתי פרטי מבוסס
בסביבות חיפה
דרוש
מהנדס מכונות בכיר
אחראי, ובעל נסיון רב בניהול פרויקטים להקמת מתקני תעשיה כימיים
ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
ידיעה בכימיה רצויה.
תנאים טובים לאדם המתאים
על המעוניינים לצלצל בשעות העבודה למס' 04—942051 ומשעה 7 בערב למס' 04—244244 או בכתב לת.ד. 47 חיפה.
— סודיות מובטחת —

לחברת בניה גדולה
דרושה מזכירה
למחלקת הכספים והחשבונות
הדרישות: השכלה תיכונית, שליטה מלאה בשפה העברית, הדפסה במכונת כתיבה, ידע בסיסי בחשבונאות, נסיון של 3 שנים בעבודת מזכירות.
נא לפנות לת. ד. 33157 ת"א עבור מס. 796.

עץ הזית
דרושה
מזכירה מנוסה
בוגרת תיכון בעלת נסיון של לפחות 3 שנים בעבודת מזכירה, דרושה ידיעה הדפסה בעברית ואנגלית. רצויה ידיעה בקצרנות עברית
לפנות ת. ד. 193 קרית אריה פ"ת.

למפעל מזון באזור התעשיה
קרית מלאכי
דרושים
1. טכנאי קירור (רצוי אמוניאק)
2. חשמלאי
בדבר פרטים לפנות לת"ד 3230 רמת־גן
סודיות מובטחת

לחברה ציבורית גדולה
דרוש/ה
מנהל/ת מדור משכורת
תנאים טובים לבוגר/ת
נא לפנות בכתב לת. ד. 22103 ת"א.
סודיות מובטחת

זופז אל-בן
Zoppas
דרושים
• **בחורים**
אחרי צבא.
ללמוד מקצוע תקוני מכונות כביסה במפעל.
• **מחסנאי ראשי**
• **עוזר למחסנאי**
נא לפנות „זופז/אליבן", מגרשי התערוכה הישנים בסוף רח' דיזנגוף, ת"א, טל. 449519 למר רפי.

לחברה מסחרית בת"א
דרוש
שליח
לפני שרות צבאי
לפנות טלפון 53701

תדיראן
למפעל באזור
דרושות פועלות
ליצור מקצוע
ההכשרה תנתן במקום
רצוי עובדות מאזור חולון, בת־ים, אזור, רמלה.
מועמדות מתאימות הפניה ישירות ל־מפעלים: 1. רחוב השופטים 26 אזור, חולון, גב' אריאלה. 2. רחוב הפלד 50 אזור, חולון, גב' בעמי.

למשרד עורך־דין בירושלים
דרושה מזכירה
היודעת לכתוב עברית במכונת כתיבה
לידיעת אנגלית עדיפות.
יום עבודה במפוצל.
בהצעות נא לפנות אל ת.ד. 51 ירושלים.

למפעל בפתח־תקוה
דרוש פקיד
למחלקת המכירות
בעל ידיעות בסיסיות בהנה"ח ונסיון קודם של שנתיים לפחות.
נא לפנות בכתב־יד בציון פרטים מלאים אל ת. ד. 1098, תל־אביב.

דרושים
חשמלאים
מכל הסוגים
נא לפנות באופן אישי למחי השמל במשרדנו, רח' יפו—ת"א בס' 7 בשעות העבודה.

דרוש
מבקר פנים / רואה חשבון
בדרג בכיר
לקומפלקס בתי־מלון
בחו"ל
ידיעת השפה הצרפתית על בוריה הכרחית.
סודיות מובטחת. — תנאים טובים לאדם מתאים.
לפנות בכתב יד עם פירוט תולדות חיים ונסיון קודם לת. ד. 1188 ת"א עבור „מבקר פנים".

המרכז לתעסוקת אקדמאים

אקדמאים מארה"ב מחפשים תעסוקה בארץ

ב־19.2.74 תגיע לישראל קבוצת אקדמאים מארה"ב במסגרת „תור ועלה", המעונינים לעלות ארצה בחודשים הקרובים, הקבוצה תשהה בישראל עד ה־5.3.74.
מטרת ביקורם היא למצוא תעסוקה ההולמת כישוריהם.
להלן רשימת המבקרים:

1. OPTOMOTRIST: Degree in visual science; Doctorate of Optomotry; Also has biology background.
2. SYSTEMS ANALYST: Electronic data-processing for major U.S. concern; Heavy consulting experience in application of a variety of systems.
3. PHYSICAL CHEMIST: Scholarship education and excelled academic background with a fluency in Hebrew.
4. TECHNICAL WRITER: Good background with Aviation Industry and electronics; Has also handled many journalistic asigngments and stories dealing with technologicaly based industries.
5. ELECTRONICS ENGINEER: Director of Engineering in the design, development and production of navigational equipment, aircraft displays and management control systems.
6. PSYCHOLOGIST: Excelled background in educational and counseling psychology with emphasis in Social and Jewish education.
7. DENTIST: Complete knowledge and practical experience in a gamut of dental practices including root-canal therapy, oral surgery and many advanced systems.
8. CHEMIST: Extensive experience in textiles, chemicals, agriculture, petro-chemicals and cosmetics, in research, management and practical application.
9. PROGRAMMER: Specialized in opperation research, with information systems of manufacturing and marketing. Performs in a superirsory and technical capacity.
10. PROFFESSOR: Slavic languages and literature at leading university. Worked in administrative and academic capacity. Impressive credentials.
11. PHARMACIST: Background as pharmacy representative in a technical and administrative structure. Also has Master degree in Hospital Pharmacy Administration.
12. PSYCHOLOGIST: Thorough background in Social and legislative issues of major mental health institutions; Works with National trends in Public Health.
13. MEDICAL TECHNOLOGIST: Well-versed in the technical & administrative aspects of laboratory and X-Ray facilities.
14. ENGINEER: Specialist in reinforced plastics in relation to the aviation industry. Has many patents, publications & presentations to his credit.

מעסיק המעוניין לראיין מועמדים מבין משתתפי הביקור נא להתקשר עם המרכז לתעסוקת אקדמאים — מדור חו"ל טלפון 02-61411 — קו פנימי 315
02-30997

אלגים בע"מ
חולון 58361-ת.ד. 1201 - טל. 853102/3/4

למפעלנו בנס־ציונה
דרושים
1. **מהנדסי אלקטרוניקה**
בעלי נסיון באנטנות ומיקרוגל.
2. **הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה**
בעל נסיון של 3 שנים לפחות במעגלים ספרתיים, מעגלים אנלוגיים בתחום התדירויות גבוהות.
נסיון בעבודה עם סטנדרטים צבאיים — רצוי.
3. **טכנאי אלקטרוניקה**
בעל נסיון בביקורת איכות וידע במפרטים צבאיים.
4. **טכנאי אלקטרוניקה**
בעל נסיון במיקרוגל, אנטנות ו־R.F.
מועמדים מתבקשים לפנות טלפונית או בכתב לכוח־אדם.
סודיות מובטחת

אוניברסיטת חיפה
דרוש
עוזר הוראה בבית הספר לעבודה סוציאלית
הכישורים הדרושים:
— בעל תואר בוגר בעבודה סוציאלית או במדעי החברה.
— בעל ענין בתחום שרותי הרווחה.
— שליטה מלאה בעברית (כושר ביטוי בכתב ובע"פ).
— ידיעה טובה באנגלית.
המעוניינים יפנו בכתב אל מזכירות ביה"ס לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה, הר הכרמל.

לחברת אפריקה ישראל
השקעות בע"מ
אגף הבניה בסביון
דרושים:
* **חשב כמויות ותמחיר**
בעל נסיון בקיא בהכנת החשיבים ותמחיר ובבצוע תשבונות סופיים ובנהול משא ומתן עם נותני עבודה וקבלני משנה.
* **הנדסאי או טכנאי בניין**
בעל נסיון בעבודות בצוע.
בפרטים נא לפנות: ת. ד. 72 סביון או טל. 737191/3 ת"א, בימים א', ב', ד', ה', מ־08.00 עד 16.00 ובימי ו' 8.00—13.00.

להברה בטוח גדולה בחיפה
דרוש
מנהל חשבונות - חשב
בא לפנות בכתב לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 549 (מיקוד 31040)

למשרד נביעות
דרושה
פקידה כללית
הנהלת חשבונות, עברית וידיעה באנגלית
טל. 03—284092
בערב טל. 03—239396

דרוש אומן (מייסטר)
למכונות אריגה ואורך
תנאים טובים
לפנות:
טל. 825506, 829569

דרוש מייד מפעיל
למחשב J.G.B-3
חדש
מנא באיר בע״מ
טל. 911354, 917373

דרושה
מנהלת
חשבונות
סוג ב׳ עם ידע בהדפסה
להתקשר בין 8—16
249007 — 231778

מועדון גולף קיסריה בע״מ
דרוש/ה
כתבן/ית
עברית/אנגלית
רצוי מתגורר/ת בסביבה
ל־5 ימים
תתכן עבודה חלקית.
לפנות: למנהל, ת.ד. 10 אור־עקיבא

דרושה
כתבנית עצמאית
בעלת נסיון למשרד להכפלות אופסט בנהריה
ידיעת השפה העברית הכרחית
אפשרות גם לחצי יום
בא לכתוב לת.ד. 20, נהריה

P.H.D. במדעי המחשב
(28) חזר מהשתלמות בחו״ל, מעוניין בהצעות רציניות באזור חיפה. 11 שנות נסיון, בתיכנות מחשבים שונים, בהוראה בטכניון ובחו״ל.
לכתוב לידיעות אחרונות למס. 4696/13

לשרותי רכב בע״מ
דרושה פקידה
לעבודה במשרד המוסך
העבודה מבוצת וכוללת:
1) קבלת קהל
2) הכנת חשבונות ללקוחות
3) הפעלת מרכזיית טלפון
על המועמדות להתקשר בין 4—9 לטל. 38995 ולפנות אל רותי

דרושים
לעבודה בסיני
• עובדי נקיון •
נא לפנות: רח׳ החשמונאים 90 ת״א קומה א׳, חדר 96 בין השעות 10.00־13.00

דרושים/ות
פועל/ת לארנקים
מתלמדות לארנקים
תיק טופ בע״מ
נחה־שאנן 10, קומה ב׳, תל־אביב

דרוש בחיפה
טכנאי / הנדסאי
אלקטרוניקה
עם נסיון כמקבלים אינטגרלים
ת.ד. 6213 חיפה
טל. 04—725815

A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION
אלביט מחשבים בע״מ

דרושים
טכנאי / הנדסאי אלקטרוניקה
לעבודה בבדיקה סופית ואינטגרציה של מערכות ומכשור מתוחכם. רצוי נסיון של 2—3 שנים.
(משרה מס׳ ת/57).
טכנאי בקורת איכות בשטח האלקטרוניקה
בעלי נסיון קודם של שנתיים לפחות בבדיקות של מערכות או מוצרים אלקטרוניים.
(משרה מס׳ ת/61).
בתגובה נא להתייחס למספר המשרה.
לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ל־ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח־אדם, סודיות מובטחת.

למפעל לצביעה תעשיתית
באזור תל־אביב
דרושים
1. מנהל עבודה למצבעה
בעל נסיון וידע בצביעה, בניהול צוות עובדים וביחסים עם לקוחות
2. מנהל חשבונות
לעבודה חלקית כ־4 שעות ביום.
נא לפנות לת.ד. 17129 ת״א בציון פרטים וכים ככל האפשר לגבי נסיון קודם ושכר מבוקש.
— סודיות מובטחת —

לסוכנות בטוח גדולה בתל־אביב
דרוש
מנהל סניף נתניה
תנאים טובים לאדם המתאים
סודיות מובטחת
למעוניינים לפנות בציון פרטים מלאים ל־ת.ד. 3468 ת״א, עבור „סניף נתניה״

כל הודעה המתפרסמת בלוח זה מתפרסמת ללא תשלום נוסף גם ב״הארץ״ על פי הכלכם מיוחד בין ״ידיעות אחרונות״ ו״הארץ״

לשלוש תעשיות סלואופלסט בע״מ
באיזור התעשיה פתח־תקוה
דרוש
מפעיל מכונות
הדרכה מקצועית תנתן במקום
לקביעת ראיון לפנות בימים א׳ עד ה׳
טלפון 911186 או 912061

להברת בניה ארצית דרוש
מנהל עבודה
לעבודות גמר בשיכונים
באיזור אשדוד.
לפנות לטלפון 446705 תל־אביב
או ת. ד. 399 מיקוד 61000

אוניברסיטת תל־אביב
דרושים/ות
לפקולטה להנדסה
טכנאי אלקטרוניקה
לפתוח ובנית מערכות נסוי בתחום האנלוגי והספרתי למעבדות הוראה באלקטרוניקה; לעבודות אחזקה של מכשור אלקטרוני מגוון וחדיש.
הכישורים הדרושים: נסיון של שנתיים לפחות.
הדרגה: בהתאם לכישורים.
● על המעוניינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, פרטים על נסיון בעבודה ושם המשרה, ע״ג המעטפה, אל מזכירות הפקולטה להנדסה, אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב, עד ליום 15.2.74.
נערים ונערות
עד גיל 17 לעבודה משרדית.
● על המעוניינים לפנות ישירות לענף כח־אדם, מחלקת המנגנון, בבנייני המנהלה, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב.

לבית הנוך עורים בירושלים
דרושים
1. עובד/ת סוציאלי/ת
בעל/ת נסיון בעבודה.
2. מדריכה להליכה במקל
(לילדים עורים)
המשכורת תקבענה בהתאם לכישורים.
הצעות לפנות אל: ת. ד. 925 ירושלים

FIAT
סוכנות מכוניות ליום התיכון בע״מ
דרושות
מזכירה
למחלקה הטכנית
במשרדנו הראשי בת״א
* שליטה בעברית ובאנגלית
* הדפסה בשתי השפות
מזכירה
למוסך המשאיות החדש
בהרצליה
* נסיון בניהול משרד
* נסיון בהנה״ח
* רצויה שליטה באנגלית
●
תנאים טובים למתאימים
*
לפנות אישית למחלקת כ״א בית „פיאט״, יצחק שדה 30 ת״א, בין השעות 15.00—17.00

Agfa GEVAERT
דרושה מרכזנית
בעלת ניסיון והמלצות ליום עבודה רצוף
ידיעה בשפה לועזית רצויה
רק מועמדות בעלות נסיון תפנינה לש. גטר (צרכי צלום) בע״מ
רח׳ אבן גבירול 73 תל־אביב, טלפון 221148

רסקו
דרושים
תיקונצ׳יקים עצמאיים לגמר
בסביבות רחובות, אשדוד, אשקלון
טייחים טפסנים ומרצפים
לעבודה בשכר יומי
נא לפנות: ל„רסקו״ בע״מ, לגב׳ רחל דניאלי, טלפון 622211, תל־אביב

דרוש/ה בירושלים
מורה
להנהלת חשבונות
בעל/ת נסיון
חלקית, ערב
לפנות ביום א׳, בשעות 4—5 אחה״צ לבי״ס „שרוטל״ מרדכי בן־הלל 10, ירושלים, טל. 232748

למפעל גומי
דרושים/שות
פועלים/לות
לעבודה במשמרות
לקביעת ראיון להתקשר בטלפונים:
255980, 260753

מורליסמית
בעלת נסיון
דרושה לביה״ר ידוע לקונפקציה לצעירות ונשים
לפנות: לש. שמיינר
רח׳ לבבדה 30 ת״א
טל. 37730

למפעל תעשייתי גדול
דרושה
מפעילה
על מכונה
ADO־X
למשרד הראשי
רצויה ידיעה בהנהלת חשבונות.
עדיפות תינתן לתושבי הרצליה או צפון ת״א.
נא לפנות לת.ד. 7095 עבור מס. 3.

לקואופרטיב „שלב״ ת״א
רח׳ גבורי ישראל 92
דרושות
1. מזכירה כתבנית
2. פקידה
נא לפנות בכתב לת.ד. 9185, תל־אביב

חברת איזנברג
(בינלאומי)
דרושה
מזכירה / כתבנית
השולטת בעברית ואנגלית
נא לכתוב לת. ד. 29246 ת״א, מחלקת המנגנון בצרוף קורות חיים, או טלפונית 52455(03)
סודיות מובטחת

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה על משרות פנויות של:
מזכיר דיקנט הסטודנטים
מכרז מס׳ 2/74
תאור התפקיד: תאום ופקוח מינהלי על נושאי הפעילות של משרד דיקן הסטודנטים, רכוז הטיפול בעניני התקציב והכספים של המשרד כולל עזרה בהכנת התקציב ופקוח על הכנסות והוצאות, קשר עם היחידות השונות באוניברסיטה וגורמי חוץ בנוגע לפעולות תקציביות וכספיות, טיפול בנושא כח אדם של המשרד, קיום קשר עם יחידות אחרות באוניברסיטה, כגון מה׳ המשק, כח אדם וכו׳, עזרה לדיקן ולדיקן המשנה בתחומי פעולותיהם השונים.
דרישות התפקיד: ידיעת השפות עברית ואנגלית — כשר התבטאות בכתב ובע״פ ונסיון בעריכת דו״חות, השכלה אקדמית, רצויה בכלכלה ומינהל עסקים, נסיון של 3—5 שנים בעבודה מינהלית, כולל בתחום תקציב וכספים, רצוי נסיון בארגון פעולות חברה והרבות.
הדרגה — 4—6 בדירוג מח״ר, בהתאם לכישורי המועמד.
עובדת מעבדה מוסמכת או ביולוגית M.S.C
(½ משרה)
מכרז מס׳ 51/74
תאור התפקיד — טיפול בכל שלבי ההכנה של חומר ביולוגי המיועד לבדיקה במיקרוסקופ האלקטרוני.
דרישות התפקיד — ידיעת השפות עברית ואנגלית. השכלה: עובדת מעבדה או ביולוגית M.Sc. רצויה בעלת נסיון בטכניקות אלקטרון מיקרוסקופיות אך אפשר להתמחות תוך כדי עבודה.
הדרגה — בהתאם לכישורי המועמד בדרוג עובדי מעבדות.
הערה — המוכר יעסק עפ״י הצעה מיוחד לשנה אחת — התוכן הארכה נוספת.
על המעוניינים לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ושמות ממליצים עד תאריך 18.2.74 אל: — מחלקת כח אדם, קרית האוניברסיטה העברית, ירושלים מיקוד 910.09 ולציין על המעטפה „מועמד למשרה מל׳....״ (בהתאם למספר המצויין בראש המכרז המבוקש).

A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION
אלביט מחשבים בע״מ
דרושות
פקידה בכירה
בעלת נסיון במעקבים תקציביים והדירות המחיר
(משרה מס׳ ת/54)
פקידה
לעבודות משרד כלליות כולל הדפסה עברית
(משרה מס׳ ת/60)
בתגובה נא להתייחס למספר המשרה
לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ל־ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

למשרד תכנון ובצוע הנדסי
דרושים
- בוגר מדעי הטבע -
עם נסיון כמערכות מדע אוטומטיות.
- בוגר־ מדעי הטבע -
חוקר בנושים עם נסיון באוטומטיזציה, סימולציה בעזרת מחשבים ונתונים סטטיסטיים.
- מהנדסים -
בעלי 3—6 שנות נסיון באחד או יותר מהשטחים הבאים:
א) מערכות קשר דבור קוי ואלחוט (משדרי תג האי״ג, מערכות אינטרקום וטלפון).
ב) מחשבים והעברת נתונים ספרתיים.
העבודה תכלול אפיון ותכנון מערכות בקרה בקנה מידה גדול, מעקב אחר הבצוע ובדיקות קבלה.
- הנדסאים וטכנאים -
בשטחים הנ״ל, לצורך תכנון מפורט, מעקב ופיקוח על התקנות ובדיקות מערכת.
● תשובות בכתב יד, תוך ציון שטחי התמחות ונסיון קודם נא לפנות לת. ד. 7064 ת״א, עבור ת.ג.
המודעה מיועדת גם לאנשי מלואים הנמצאים כעת בשרות פעיל!!!

דרושים
ח׳רטים
כרסמים
תנאים טובים
נא לפנות: „הארבעה״
ת.ד. 8017 רמת־גן

דרושים
1. מסגר־מכני
2. אלקטרונאי
טלפון 621820

להברת בנין ארצית
דרושה
קבוצת שלד
מעולה, עם המלצות
לעבודה גדולה באזור השרון
לפנות למהנדס שרון, טלפון 03—414277/8 בין השעות 08.00 עד 16.00 בימים א׳ עד ה׳

בחורה עוזרת
למנהל מחלקה
בענף הצעצועים
דרושה לחברת יבוא ושווק
רצוי ידע פדגוגי
לפנות בצרוף פרטים מלאים ונסיון קודם לת. ד. 11010 תל־אביב
עבור „צעצועים״

בגד עוד [1968] בע״מ
למפעלנו במגדל העמק.
דרושים:
1. נקבניות I.B.M.
2. תופרים/ות
מעולים/ות
באזור חיפה והצפון
לפנות לבגד עוד ת. ד. 16 מגדל העמק
טל. 6—40630—065

דרושה
במוסד רפואי בירושלים
אחות
בעלת נסיון מגוון
לתפקיד בכיר
לפנות עם תולדות חיים מפורט לת״ד 7555 ירושלים, עבור „אחות בכירה״.

לחברת בניה דרושות
כתבנית נשיונל
פקידה כתבנית
פקידה כללית
מרכזנית
לפנות לטלפון 446705 תל־אביב

חברה למערכות מיכשור תעשיתיות
באזור תל אביב
מחפשת
אפסנאי
לנהל מחסן מכשירים ומכירות מהמלאי
בעל נסיון במגע עם לקוחות.
נא לפנות עם ציון פרטים מלאים ל„מנהל״ ת. ד. 36005, תל־אביב.

לכרמל כימיקלים בע״מ עתלית
דרושים
1. טכנאי מכונות
לעבודה במשמרות
2. מולגן מעולה
בעל נסיון באחסנת חמרים במשטחים
תנאי עבודה טובים למתאימים
לשם קביעת ראיון נא להתקשר טלפונית למספר 04—942051 למר מינו כהן

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה על משרות פנויות של:
מזכיר דיקנט הסטודנטים
מכרז מס׳ 2/74
תיאור התפקיד: תאום ופקוח מינהלי על נושאי הפעילות של משרד דיקן הסטודנטים ורכוז הטיפול בעניני התקציב והכספים של המשרד, כולל עזרה בהכנת התקציב ופקוח על הכנסות והוצאות, קשר עם היחידות השונות באוניברסיטה וגורמי חוץ בנוגע לפעולות תקציביות וכספיות, טיפול בנושא כח אדם של המשרד, קיום קשר עם יחידות אחרות באוניברסיטה, כגון מח׳ המשק, כח אדם וכו׳, עזרה לדיקן ולדיקן המשנה בתחומי פעולותיהם השונים.
דרישות התפקיד: ידיעת השפות עברית ואנגלית — כשר התבטאות בכתב ובע״פ ונסיון בעריכת דו״חות, השכלה אקדמית, רצויה בכלכלה ומינהל עסקים, נסיון של 3—5 שנים בעבודה מינהלית, כולל בתחום תקציב וכספים, רצוי נסיון בארגון פעולות חברה ותרבות.
הדרגה: 4—6 בדירוג מח״ר, בהתאם לכישורי המועמד.
עובדת מעבדה מוסמכת או ביולוגית M.S.C
(חצי משרה)
מכרז מס׳ 51/74
תיאור התפקיד: טיפול בכל שלבי ההכנה של חומר ביולוגי המיועד לבדיקה במיקרוסקופ האלקטרוני.
דרישות התפקיד: ידיעת השפות עברית ואנגלית, השכלה: עובדת מעבדה או ביולוגית M.S.C., רצויה בעלת נסיון בטכניקות אלקטרון־מיקרוסקופיות אך אפשר להתמחות תוך כדי עבודה.

קרן קימת לישראל
מודיעה על המשרות הפנויות המפורטות להלן:
1. תואר סוג המשרה:
בוחן ארגון ושיטות (או״ש)
תואר התפקיד: ייזום בדיקות בתחום המבנה הארגוני של המוסד ושל היחידות השונות בתחום שיטות העבודה ותהליכי העבודה בנושאים שאלתם מהמקר המוסד; ייזום מחקרים להכנת מיכון קונבנציונלי ומחשבים אלקטרוניים בעבודת המשרד; העלאת הצעות להנהגת שיטות עבודה חדשות והכנת שיטות עבודה משופרות; עריכת דוחות והוכחים בשטח הארגון, והדרכה והמיכון הנדרכה בימי עיון בנושאים הנ״ל.
דרישות המשרה: השכלה אקדמאית מתאימה; נסיון רב בעבודת ארגון ושיטות; ידיעת השפה העברית והאנגלית על בוריה; מקום מגורים בירושלים.
הדרגה: בהתאם לכישורים.
2. תואר סוג המשרה:
מנהל חשבונות
תיאור התפקיד: ניהול חשבונות מורכבים; עריכת פקודות לרישום; התאמת השבונות עם גורמים שונים; עריכת מאזן בוחן והכנת השבונות לקראת המאזן השנתי; עריכת דוחות כספיים וסטטיסטיים שונים.
דרישות המשרה: השכלה תיכונית מושלמת; נסיון בעבודה בהנהלת חשבונות; ידיעת השפה העברית והאנגלית. מקום מגורים בירושלים.
הדרגה: בהתאם לכישורים.
על המעוניינים הממלאים אחר דרישות אחת מן המשרות הנ״ל — לפנות בכתב, בצירוף תולדות חיים, עד לתאריך 19 בפברואר 1974, אל אגף האדמיניסטרציה, הקרן הקיימת לישראל, ת. ד. 283, ירושלים, ולציין על המעטפה „מכרז למשרה...״

משרד התקשורת (דואר ישראל)
דרושות בדחיפות סטודנטיות
לעבודה בשירות התיקונים הטלפוני
„16״
העבודה במשרה חלקית
המעונינות בפרטים תפנינה בשעות העבודה הרגילות
בתל־אביב — מר שיינין, רח׳ יהודה הימית 37, יפו, טל: 820330
בירושלים — מר מג׳אר, רח׳ נרקיס 43, טל: 530356

בלי לב ובלי נשמה

קולנוע
מאת יוסף שריק

הסרט מתחיל ברצח־פוליטי, בלתי מוסבר, של נסיך ערבי בנכל הד־ תעופה של פאריס ושל מרגלה צ׳כית בוואשינגטון. מדוע ירה אלאן דלון, סוכן־שכיר של הביון האמריקאי, ב־ נסיך הערבי? מדוע מתבקש הוא על־ידי שולחיו לרצוח את קרוס, אף הוא סוכן אמריקאי, הכנונה ויצ׳ל במנו? מדוע הסכים דלון לקבל כסף בעבור רצח קרוס (ברט לנקסטר)? ומדוע לא רצח אותו?

שני דינוזאורים

אלו הן שאלות הנשאלות על הד־ „גולאשי" שמגיש לנו „הטבח" מייקל ויגר ועונה עליהן בהגיון ובכה־ שכנוע של תלמיד בית־הספר, המפגר בשכלו. שני הגברים קרוס ודאן (דלון) נוהרים לוואשינגטון — ז׳אן כדי לחבק את בערתו סוזאן וקרוס כדי לפגוש את שרה, אשתו הגאבנה המסורה.

מנהל סוכנות הביון האמריקאי, מק־קלוד, כשגר שני רוצחים כדי להרוג את קרוס. קרוס נצלם. ז׳אן נעבה להצעה מק־קלוד (25 אלף דולר ומישרתו של קרוס) ויוצא לרוסה — עם מסתתר קרוס עם ידידו הסוכן הרוסי ז׳ארקוב. הדו־שיח בין הסוכן האמריקאי לבין הסוכן הרוסי מקנה לסרט את „הבסיס האידיאו־ לוגי" שלו. שני הגברים חשים כאי־ לו הם „דינוזאורים": שניהם תמי־ מי־דעים כי העתיד שייך לצעירים בעלי „פרצופים מסוכסכים", שכל ווייתם קודש לדבר אחד בלבד: היעילות. צעירים אלה — „שומרי המכונות", „לוחצי הכפתורים", אין להם שום אמונה, שום אידיאולו־ גיה. כל מה שהם מסוגלים לעשות הוא: למלא פקודות... ואין שום הבדל בין הצעירים מן המערב או המזרח! אחרי רצה ידידו הטאבן של קרוס, באקם (שמואל רודנסקי) — שהצליח לשלוח כיב־ רק־בנופן לסוכה בוואשינגטון — בא „רגע הכיאי" של הסרט: שני סוכ־ נים אמריקאים ביינה תיאן עודרים מכחד על קרוס. המירדף כותח הנד־ רין — כיוון שהרודפים אינם מתחמ־ שים במכוניות, במכוניות, בסירות־ מירוץ או במסוקים — כי אם ברג־ ליהם!

היכן ההגיון?

בינתיים, יורים שני סוכנים, ש־ נשלחו על־ידי מק־קלוד, בשרה. ז׳אן חוזר להאשינגטון. ה„דיבוק" שלו בגלל כי קרוס יחזור כדי לנקום על הרצח הנפשע של אשתו. ה„דיבוק" צדק (כמובן). קרוס מעולל למק־ קלוד מה שמק־קלוד זמם לעולל לו. הסוף? ובכן, זוהי ההפתעה הבל־ תי־הגיונית ביותר של סרט־כתח כפ־ תיע ובלתי־הגיוני זה. הבמאי מייקל ויגר אמנם יודע את מלאכתו — מבחינה טכנית, מקצועית. אבל, כה

„סקורפיו", לימור, ת״א

שאינו יודע הוא: כיצד להעניק לדמויות הפועלות בסרטו לב ונשמה... שלא לדבר על קורטוב של הגיון.

קולנוע

הארץ ממליץ

תל־אביב

צ׳ארלי האריק (אלגבי) אני אוהב את גרושתי (אסתר) קאס בלו (דקל) הבלונדינית עם הבעל השחורה (גור־ דון) סקורפיו (אופיר) הצרוחים ה־ עליזים (ליכוד). איזה מין עתרת (פאר) „דזאלי" (הבלת). ירושלים

הרחק מן ההמון הסוער (סמדר) קיץ של התבגרות (אורנע) זרי ב־ דשא (ירושלים), חלף עם הרוח (רון).

חיפה

אני אוהב את גרושתי (אורה) מה תאמר לגברת עירומה (אורלי) קוב־ לן (מוריה) תיאטרון הדמים (פאר).

מוסיקה

חמישיית כלי הנשיפה ה־ ישראלית בתוכנית כיצירות באך, בטהובן ומוצרט (הערב, בכפר ה־ בפטיסטים ליד פתח־תקוה).
התזמורת הקאמרית חדרך בניצוחו של שמואל פרידמן מנגנת מיצירות באך, שוסטקוביץ׳ ומוצרט (במוצ״ש, חולון, בית יד לבנים).
מוזיאון תל־אביב מארח את הפסנתרן מינדרו כץ בערב של אטיר־ דים ופרלודים מאת שופן. (במוצ״ש, ת״א).

בידור קל

סיפורי פוגי הצגת הפופ המובה של השנה (הערב, באר־שבע, קרן, במוצ״ש, יפו, אלהמברה).
יוסי בנאי בתוכניתו „פרצוף של צוענים" בליווי התזמורתו של ירדן גרשונסקי (במוצ״ש, ה״א, צוותא).
פגישה מחודשת עם שירי נט־ קינג קול בגיש הזמר הכושי ג׳ימי ליד (הערב, חיפה, ביתנו).
חוה אלברשטיין כערב הופעת יחיד עם להקת הפלטינה (הערב, גבעתיים, הדר; במוצ״ש, ת״א, בת דור).
פסטיבל הגשש החיוור מבחר קטעים מתוכניותיה הקודמות של הד שלישיה (הערב, חולון, רינה: ב־ מוצ״ש, ירושלים, בית העם).
המהומה האחרונה התוכנית הסאטירית (הערב ובמוצ״ש, ת״א, מועדון האחרון).

הימים הללו

יציאת מצרים תשל״ד

מי אחראי בארץ הזאת

בקשר למאמרו של מר הזנבין „התשה עצמית" („הארץ" 1.2) אני מבקש להעיר שהתלונה שלו מכו־ ונות לממסד שלנו אך הוא שכח שאין לנו שלטון ממשי. כה שיש לנו את קבוצת אלופי כפלגות ה־ ממנה את עצמה ומדברת בעברית מזרחית.
ראינו את הנגיד מאיר בטלויזיה, אצל נשיא המדינה, ושוב שמענו בפיה המלה המפורסמת „אחריות". אפשר רק לצחוק בקול רם. אשה באה בימים, כנראה לא בקו הב־ ריאות, שרק עתה גמרה עם משגה פאטאלי אחד, היא אחראית למה?
אין אחריות! יש תיאבון לשלטון בכל מחיר. אין אחריות על האלפים שנפלו; על המשפחות של הנופלים. רק הסרה קוראה. מי אחראי ב־ ארץ הזאת? עדיין לא ראיתיו על כסך הטלויזיה.

דוד גורדון
תל־אביב

מכתבים למערכת הארץ

קטע אקטואלי של היינה

ברצוני לצטט קטע מתוך „מכתבים מהלגולנד" שכתב היינריך היינה בשנת 1830. נראה לי שקטע זה אק־ טואלי לבדי בימים אלה:
„אם אינני טועה, היה זה מוהבד שכינה את היהודים ׳עם הספר׳, כינוי המלווה אותם עד עצם היום הזה ומשמעות עמוקה לו. הספר הוא מולדתם, רכושם, אדונם, מזלם ואסונם. הם חיים בגבולות המוגבים של הספר, כאן זכויות אזרחיות להם שלא ניתן לגזול מהם, כאן אי־ אפשרי לגרשם, לבזם, כאן הם חז־ קים וראויים להערצה. שקועים בלי־ מוד ספרם, כמעט אינם חשים בת־ מורות של התקופה המתחוללת סביבם בעולם האמיתי: עמים הת־ קוממו ונעלמו, מדינות צמחו והת־ פוררו, מהפכות התחוללו מעל פני האדמה..., אך הם, היהודים, היו רכונים על דפי ספרם ולא שמו לב לרדיפות הפראיות של התקופה אשר רעשה מעל ראשיהם".

פליכס מרינבך
קרית טבעון

ל״ע לא נמנעו

ברצוני להעמיד דברים על דיוקם במאמרו של מר יואל מרקוס „ממש־ לה בלי רובי" („הארץ" 1.2):
הליברלים העצמאיים לא נמנעו בשבוע שעבר כהצבעה על התקציב הנוסף, אלא הצביעו בעדו, תוך הדי־ שה להתוויית תוכנית כלכלית כול־ לת לשנת התקציב הוהדה ותוך הבעת הסתייגות מהקיצוץ הדראסטי והבהול של הסובסידיות למצרכי יסוד.
חברי סיעת ל״ע אכן נמנעו מהצ־ בעה על התקציב הנוסף.

גדעון נאור
דובר ל״ע

מעצר בית לצרכני גז

מי נתן סמכות לחברה אמישרגז לגזור מעצר בית?
בשבוע שעבר הביאו לביתי לפי הזמנתי מלפני חודש וחצי 2 בלוני גאז; שילמתי 38 ל״י. כאשר המוביל חיבר את הבלונים התברר כי הצי־ נוריות המתחברות אל הבלונים מפר־ צות ומיד סגרו את הבלונים.
צילצולים לחברה לא עזרו. ניגשנו אישית למשרדם ברחוב דיזנגוף. שם אמרה פקידה גסת רוח לאשתי: „גברת מחר תשבי בבית כל היום, יבואו להקף". לא באו, גם למחרת לא באו. מעצר הבית נמשך. ביהוד העלה: „המכנאים לא התייצבו לע־ בודה". אז למה לא שיחררו את האשה ממעצר בית באמצעות טלפון? התשובה — משיכת כתפים ארוגנ־ טית.
אנו קליינטים של אמישרגז זה 20 שנה; מי ישחרר אותנו משרי־ רותם?

יוסף גולן
תל־אביב

חולים סבלו מניתוק המים

בקשר לידיעה „עובד עת״א יכן ומאות היו בלי מים" („הארץ" 31.1) ברצוני להוסיף:
בימים שקדמו לבגירת המים ב־ אמצע הלילה בלי כל הודעה מוק־ דמת, פילפנו כמה שכניב וביניהם אני כמה פעמים לעירייה והודענו על הקילקול והבזבוז במים. לא הועיל שום דבר עד שנקטו אותה פעולה של סגירה המים. בין הסובלים הו־ ליב קשים, אשר עקב המחסור ה־ פתאומי במים לא יכלו לקבל את הטיפול הדרוש להם.

גרדה אוקס
תל־אביב

משרד העבודה | משרד החינוך והתרבות

המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

המשרד הראשי: תל אביב, הקריה רח׳ ד׳ מס׳ 19 ת.ד. 20122 טל. 256421

במסגרת יריד „טכנולוגיה" יתקיים יום עיון בשיתוף מכון הנפט בנושא

הנפט כמקור אנרגיה מוגבל ותחליפיו

בגני התערוכה תל־אביב יום ג׳ 12 בפברואר 1974.

בתכנית:

משבר האנרגיה — סיבות והשלכות — **ד״ר צ. דינשטיין**
אנרגיה, נפט וטכנולוגיה — **ד״ר א. גוטסמן, מכון הנפט**
מקורות אנרגיה אלטרנטיביים בישראל — **פרופ׳ ש. בר־זכאי, המרכז לחיזוי טכנולוגי**
שימושים בדלק במיתקנים תעשיתיים — **מר מ. בר־אילן, מנהל בתי הזיקוק, אשדוד**
ארוחת צהרים וסיור ביריד

פרטים במכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית. טלפונים: 259133, 256421.

האגודה למען החייל ת״א
בשיתוף „הבלט הקלאסי"

מציגים בהופעת בכורה:

יצירות חדשות:
„חזרות על פדרה"
„פה דה טרואה"
„נקות המפנה"
„וריאציות סימפוניות"

מופע יתקיים ביום חמישי 21.2.74 בשעה 07.00 בערב בבית החייל, רחוב ויצמן 60, ת״א.
כרטיסים ניתן להשיג בקופת בית החייל.
כל ההכנסות הן קודש לאגודה למען החייל.

הופיע מדריך מס הכנסה לעובד השכיר

מאת
ראובן גולדברג
רואה חשבון
בהוצאת
ספרית המינהל
מיסודה של
הסתדרות הפקידים

בספר:
החידושים האחרונים בכל הקשור לניכויי־ מס־הכנסה מהעובד השכיר.
בספר טבלאות ולו־ חות־עזר מעודכנים.
הוא מיועד לרואי־ חשבון, למנהלי־חש־ בונות, ליועצי־מס ול־ כל העוסק בניכויי־ מס משכר.

הפצה ראשית:
אור וקול — רח׳ אבן גבירול 40, ת״א
הסתדרות הפקידים — רח׳ ארלוזורוב 93, ת״א
טלפון 261111

מרכז מוסיקלי ירושלים
משכנות שאננים

ביום ב׳ 11.2.74 בשעה 8.00 בערב
תתקיים במוזיאון תל־אביב

הרצאה

על הנושא

מדוע בטהובן?

ההרצאה תלווה בהדגמות של סונטות מאת בטהובן עם אינטרפרטציה ודו־שיח עם הקהל
ע״י מר קלוד פרנק
הפסנתרן והפדגוג המוסיקלי הנודע מארה״ב.
הכניסה חופשית.
ההרצאה תינתן בשפה האנגלית.

הופיע זה עתה:

„עת לספר"

פרשיות־עבר מסעירות ובעיות ההווה
בספרו המרתק של
אמן הסיפור
דוד הכהן
הוצאת עם עובד

KETER PUBLISHING HOUSE JERUSALEM LTD.
publishers of the ENCYCLOPAEDIA JUDAICA

proudly announce the publication of the first five books of
THE LIBRARY OF JEWISH KNOWLEDGE
General Editor: Geoffrey Wigoder

Just Published!
* KABBALAH—by Gershom Scholem
* THE BIBLE AND CIVILIZATION—by Gabriel Sivan
* BIBLICAL ARCHAEOLOGY
edited by William G. Dever and Shalom M. Paul

Coming Soon!
* WHAT DOES JUDAISM SAY ABOUT . . . ?—by Louis Jacobs
* THE JEWS OF THE UNITED STATES—edited by P. Fishman
Introduction by Arthur Hertzberg

Available from all leading bookshops.

For additional information on the above series, please write to: Keter Publishing House Jerusalem Ltd., P.O. Box 7145 Jerusalem, Israel. Tel. (02) 523261

הופיעו שני ספרים נוספים בסדרה

מסד

עם ישראל ומורשתו
סדרת ספרים על־פי האנציקלופדיה העברית
העורכים: ד״ר בר־יהודה, י. שוחט

המקרא
ליקט והשלים יוסף נינונה
בספר ששה חלקים הסוקרים את תולדות מסירת המקרא, כתבי יד חשובים והדפסות המקרא, תרגומי המקרא, פרשנותו והצורות הספרותיות בו.

המאבק לבטחון ולעצמאות
ליקט והשלים יאיר ברק
הספר סוקר את התפתחות כח המגן בארץ־ישראל מימי „השומר" ועד מלחמת העצמאות. הספר מהווה השלמה לספר „המאבק על דמות הבית הלאומי", שיצא בסדרה זו. בספרים תמונות רבות ומפות.

כן יצאו בסדרה זו:

המאבק על דמות הבית הלאומי
החשמונאים

הוצאת מסדה

מכון בן־צבי
של יד בן־צבי
והאוניברסיטה העברית

זה עתה הופיע!

1. **יהדות צפון אפריקה, ביבליוגראפיה**
הביבליוגראפיה הראשונה המלאה המקיפה על קהילות ישראל בצפון אפריקה (לוב, תוניסיה, אלג׳יריה, מארוקו).
מאת: אברהם אטל.
294 עמ׳, נייר מכובה, כריכה הדורה. המחיר — 48.— ל״י

2. **חיבורי יהודים בלשון הערבית**
ביבליוגראפיה של פרסומי מחברים יהודים, שהופיעו בארץ ובארצות ערב, בין השנים 1860—1973.
מאת: ד״ר שמואל מורה.
228 עמ׳, נייר משובח, כריכה הדורה. המחיר — 18.— ל״י

בהזמנות נא לפנות אל מכון בן־צבי, ת. ד. 7504, ירושלים, טלפון 39204—02.

הוצאת מסדה בע״מ
רמת־גן, דרך ז׳בוטינסקי 21

ספרים חדשים

ספרי עיון ועזר

משה ויעודו של עם ישראל
מאת: אנדרה נהר; מצרפתית: יוסף נדבה
המחבר, הוגה דעות מעמיק ובעל סגנון מבריק, שבספריו הרבים על מהות היהדות וההיסטוריה היהודית קנה לו שם עולם, מעלה בספרו זה מסכת רבת־השראה על האיש משה ומושגי היסוד שבתורת ישראל.

בסדרת הספרים העוסקים בחינוך מנקודות־השקפה שונות — שני ספרים נוספים:

המשפחה החופשית
מאת: פול וג׳ון ריטר; מאנגלית: זיוה כספי
על תוצאותיה של שיטה חדשה בחינוך, המבוססת על ויסות עצמי ומתן חופש מירבי לילדים. מספרים המחברים, שמסו בשיטה זו לחנך את ילדיהם.

כיצד נכשלים ילדים
מאת: ג׳ון הולט; מאנגלית: מאיר הרמיק
המחבר מצביע על הסכנות שבחינוך המקובל בבתי״ס, שביסודו תחרות בין הילדים ובינם ובין המורה, ומציע שיטות לפיתוח אישיותו של הילד.

סיפורת מקורית

המחברות של יוחנן שלאכט
מאת: אברהם הפנר
בשש מחברות, המורכבות מהאלתמטאציות, וידויים, מכתבים, דברי פילוסופיה ויצירות „ספרותיות" נפרש עולמו הפאנטאסטי של חולה נפש עד לשיקומו הפנימי.
„ספרית מקורי" בשיתוף אגודת הסופרים העברים בישראל.

ספרי ילדים ונוער

גנשה מחפש אוצר
סיפור על נער בהודו של ימינו
מאת: נעמי וישניצר
בסגנון הינני ומובש לב מסופר בו על הודו החדשה, ההווה שלה, מסורותיה, כיתותיה ושאיפות צעירה.
בסדרת „מצפן למערב", מנוקד.

איפה זה?
תגליות גיאוגרפיות
מאת: סימון מולאי, ז׳ולי מולאי; נוסח עברי: מ. וורמברנד
תשובות קצרות לשאלות מתחום הגאוגרפיה, עם ציורים בצבעים מיועד למלאי 10 ומעלה.

למה ומדוע?
דרג שני
מאת: כ. אנגלה, ל. הלטרנר, א. קורה, ש. ומדיה
נוסח עברי: יצחק לבנון
תשובות קצרות לשאלות על עולם ומלואו. למלאי 10 ומעלה. עם ציורים צבעוניים.

ביה״ס להנדסאים

המכניון — מכון טכנולוגי לישראל
משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות — המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

מודיע על פתיחת ההרשמה למועד האביב לכתות הרגילות ולכתות לנשים

א) למסלול יום במגמות ההנדסאים
אלקטרוניקה — תעשיה ונהול — בניה
מכונות — מחשבים — אוירונוטיקה
הנדסה רפואית (ביו הנדסה)

ב) למסלול יום במגמות הטכנאים
אלקטרוניקה — כימיה — בניה
מכונות — מכשור ובקרה

ג) למסלול הערב
הכשרת מורים הנדסאים
טכנאי מכונות
טכנאי אלקטרוניקה
טכנאי בניה
קדם הנדסאים

פרטים:
א) תנאי קבלה
1) מתקבלים/ות לכתות ההנדסאים ו/או הטכנאים מסיימי/ות י״ב כתות בתי ספר עיוניים ו/או מקצועיים לרבות בעלי/ות תעודת בגרות אקסטרנית.
2) לכתות הטכנאים יכולים/ות להרשם גם בעלי/ות תעודה גמר של י״א כתות אחר מקבלים/ות למודי השלמה.
ב) מענקים והלוואות
1) ללומדים/ות במסלול יום נתנות הלוואות של 2,000 ל״י לשנת למודים (בתנאים נוחים).
2) לנשים הלומדות בקורסים לנשים תנתנה הקלות ולעגעות בדבר צורה בקליטת ילדיהן במעונות יום, עפ״י אפשרויות מקומיות.
3) תלמידים/ות נצרכים נהנים/ות מקרן המלגות של משרד העבודה.
4) תלמידים/ות מחוץ לחיפה נהנים/ות מהשתתפות בהוצאות בדמי נסיעה ו/או בשכר דירה.
ג) פרטים נוספים
ניתן לקבל בכתב או בע״פ במשרד ביה״ס הארצי להנדסאים בקרית הטכניון, חיפה, ת.ד. 4459 (אוטובוס 19, 19/1).
● ההרשמה — כל יום בשעות 14.00 — 09.05. בימים א׳, ב׳ 18.00 — 09.00.

— גוזר ושמור —

המרכז לטלוויזיה לימודית

מודיע על תוכניות מיוחדות
שיוקרנו בשבוע: י״ח בשבט — כ״ג בשבט (10.2.74 — 15.2.74)

„צלילים משלימים"
תוכנית על מוצרט עם הנבנה והמלחין נועם שריף —
תשודר ביום א׳, י״ח בשבט, 10.2.74 בשעה: 16:40

„דני פטר והזאב"
תוכנית על יצירתו הנודעת של פרוקופייב —
תשודר ביום ב׳, י״ט בשבט, 11.2.74 בשעה: 17:05

„צלילים צבעוניים"
תוכנית על דביסי עם הנבנה והמלחין נועם שריף —
תשודר ביום שישי, כ״ג בשבט, 15.2.74 בשעה: 14:35

„מועדון הגרביים הבודדות"
תוכנית עם בתיה עוזיאל
על גרביים חברי בני זוג שאבד ואת יש להם שיכוד —
תשודר ביום א׳, י״ח בשבט, 10.2.74 בשעה: 16:00

„נעמי שמר וידידיה מרחוב האוניברסיטה"
תוכנית עם הבהיינה נעמי שמר —
תשודר ביום ב׳, י״ט בשבט, 11.2.74 בשעה: 16.00
וביום ו׳ כ״ג בשבט, 15.2.74 בשעה: 14:00

„אנחנו ואמא" — חלק ב׳
תוכנית להורים וילדים — על מצבי מתח שנוצרים בבית.
תשודר ביום א׳, י״ח בשבט: 10.2.74 בשעה: 17.00

„משפחה משחקת"
משחקי חברה עם משפחת קוסטר.
התוכנית תשודר ביום ד׳ כ״א בשבט 13.2 בשעה: 16:45

חוק התכנון והבניה, התשכ״ה—1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה

הודעה בדבר הפקדת ביטול שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ״ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, וב־ משרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, הופקד ביטול שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס׳ חפ/1450 — בינוי החלקה מס׳ 2 בגוש 11196" — המהווה שינוי לתכנית מס׳ חפ/219 — תכנית המיתאר של חיפה — שהודעה על אישורו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים 1670, תשל״א, עמ׳ 181.
אלה הם השטחים הכלולים בביטול שינוי התכנית:
גוש 11196 חלקה 2;
גוש 10800 חלקי חלקות 66,2—140,70.
כל מעונין בביטול שינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום ב־ ימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי ביטול שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכניה או גובל אותו רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לביטול שינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
פורסם בילקוט פרסומים מס׳ 1973 ביום 27.12.73.

ד״ר נפתלי איתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז חיפה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 541/74
בענין: הצוואה של המנוחים META ISRAEL ו־ERIC ISRAEL אשר נפטרו ב־ Baltimore Maryland, U.S.A. בתאריכים 4.9.1972 ו־27.11.1973
המבקשים:
1. אריה בארוש ת.ז. 123564
2. אסתר בארוש ת.ז. 123565
שניהם מרחוב שניאור 5, רמת־גן, ע״י ב״כ עוה״ד דב שלמון ו/או אריה גור, מרחוב בארי 5, תל־אביב.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לקיום הצוואה של המנוחים הנ״ל ולמנות את המבק־ שים כמוציאים לפועל של הצוואה וכמנהלי עזבונם. כל המתנגד לבק־ שה הנ״ל, יגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, את טע־ נות התנגדותו, שאם לא כן יותן בי־ הנה״ש צו כמבוקש.

דוד ולך, שופט
ראש בית המשפט המחוזי